

Rocznik Statystyczny

Województwa Warmińsko-Mazurskiego

URZĄD STATYSTYCZNY W OLSZTYNIE
STATISTICAL OFFICE IN OLSZTYN

Statistical Yearbook

2011

Warmińsko-Mazurskie Voivodship

Rocznik Statystyczny Województwa Warmińsko-Mazurskiego 2011 opracowano pod kierunkiem Dyrektora Urzędu Statystycznego w Olsztynie **Marka Morze**.

*Statistical Yearbook of Warmińsko-Mazurskie Voivodship 2011 was prepared under the guidance of Director of Statistical Office in Olsztyn **Marek Morze**.*

ZESPÓŁ REDAKCYJNY EDITORIAL BOARD

Przewodniczący *President*

Janusz Pappelbon

CZŁONKOWIE *MEMBERS*

**Monika Borawska, Jacek Grzelak,
Elżbieta Lorek, Eliza Panfilow**

SEKRETARZ *SECRETARY*

Agnieszka Wobolewicz

REDAKCJA, SKŁAD, *EDITING, TYPESETTING,*
GRAFIKA KOMPUTEROWA *COMPUTER GRAPHICS*

Warmińsko-Mazurski Ośrodek *Warmińsko-Mazurski*
Badań Regionalnych *Regional Research Centre*
Urzędu Statystycznego *of the Statistical Office*

Projekt okładki *Cover design*

Lidia Motrenko-Makuch

ISSN 1640-0070

**Prosimy o podanie źródła
przy publikowaniu danych
Urzędu Statystycznego**

***When publishing
Statistical Office data
please indicate source***

Druk: Wydział Poligraficzny Urzędu Statystycznego w Olsztynie,
10-959 Olsztyn, ul. Kościuszki 78/82.

Nakład: 141 egz.

Cena 25,00 zł

Przedmowa

Przekazuję Państwu kolejną edycję polsko-angielskiego wydania **Rocznika Statystycznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego 2011**. Jest to podstawowa zbiorcza publikacja Urzędu, która stanowi kompendium wiedzy o aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej Warmii i Mazur.

Celem prezentowanej pozycji wydawniczej jest dostarczenie Czytelnikowi kompleksowych informacji na temat zagadnień demograficznych, gospodarczych, rynku pracy, finansów publicznych, kultury, edukacji, ochrony zdrowia, a także ochrony środowiska i bezpieczeństwa publicznego. Dynamiczne ujęcie zjawisk umożliwia obserwację zmian sytuacji społecznej i gospodarczej województwa.

W tegorocznej edycji publikacji, podobnie jak w poprzednich wydaniach, w głównej części opracowania zawarliśmy tablice statystyczne pogrupowane w 23 działach tematycznych, poprzedzając je każdorazowo uwagami metodycznymi. Przedstawiliśmy w nich podstawowe pojęcia i definicje stosowane w opracowaniu. Wybrane zjawiska zaprezentowano graficznie w postaci kolorowych wykresów i schematów. Rozszerzeniem zawartych w Roczniku danych jest wydana równolegle przez Urząd publikacja „Województwo Warmińsko-Mazurskie 2011 – Podregiony, Powiaty, Gminy”, która ukazuje poziom życia społeczeństwa oraz stan gospodarki w warmińsko-mazurskim w podziale na jednostki terytorialne województwa.

Przekazując Państwu niniejszą publikację wyrażam nadzieję, iż przybliży ona szerokiemu gronu odbiorców specyfikę Warmii i Mazur oraz stanie się zaproszeniem do dalszego korzystania z zasobów informacyjnych Urzędu Statystycznego w Olsztynie.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Olsztynie

Marek Morze

Preface

*I present the next polish-english edition of **Statistical Yearbook of Warmińsko-Mazurskie Voivodship 2011**. It is a basic summary publication of the Office that composes a compendium about current socio-economic situation of Warmia and Masuria.*

The aim of this presented editorial position is to deliver Readers comprehensive information about demographic and economic issues, labour market, public finance, culture, education, health care and also environmental protection and public safety. Dynamic presentation of occurrences allows observing changes in social and economic situation of the voivodship.

In this year edition, like in previous years, in the main part of the elaboration, we contained statistical tables grouped in 23 thematic chapters preceded each time by methodical notes. We presented in them basic notions and definitions used in the elaboration. Selected occurrences were presented graphically in the form of colour graphs and schemes. Publication edited at the same time by the Office "Warmińsko-Mazurskie Voivodship 2011 – Subregions, Powiats, Gminas" is a supplement of the presented Yearbook. It shows standard of living of society and state of economy in warmińsko-mazurskie voivodship by units of territorial division.

Presenting this publication I hope it will describe a specific character of Warmia and Masuria and will be an invitation for further use of information resources of the Statistical Office in Olsztyn.

Director
of the Statistical Office in Olsztyn

Marek Morze

SPIS TREŚCI

CONTENTS

Przedmowa
Spis tablic i wykresów
Objaśnienia znaków umownych. Skróty
Uwagi ogólne

Preface	Strona Page
List of tables and graphs	3–4
Symbols. Abbreviations	6–22
General notes	23–24
	25–30

TABLICE PRZEGLĄDOWE

REVIEW TABLES

I. Województwo na tle kraju w 2010 r. ...
II. Ważniejsze dane o województwie (2000, 2005, 2008, 2009, 2010)

<i>Voivodship against the background of the country in 2010</i>	31–36
<i>Major data on the voivodship (2000, 2005, 2008, 2009, 2010)</i>	37–48

DZIAŁY

CHAPTERS

I. Geografia
II. Stan i ochrona środowiska
III. Podział administracyjny i samorząd terytorialny
IV. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości
V. Ludność. Wyznania religijne
VI. Rynek pracy
VII. Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych
VIII. Budżety gospodarstw domowych
IX. Infrastruktura komunalna. Mieszka- nia
X. Edukacja i wychowanie
XI. Ochrona zdrowia i opieka społeczna
XII. Kultura. Turystyka
XIII. Nauka i technika
XIV. Ceny
XV. Rolnictwo i leśnictwo
XVI. Przemysł i budownictwo
XVII. Transport i łączność
XVIII. Handel i gastronomia
XIX. Finanse przedsiębiorstw
XX. Finanse publiczne
XXI. Inwestycje. Środki trwałe
XXII. Rachunki regionalne
XXIII. Prywatyzacja. Podmioty gospodarki narodowej

<i>Geography</i>	49–50
<i>Environmental protection</i>	51–73
<i>Administrative division and territorial self-government</i>	74–78
<i>Public safety. Justice</i>	79–84
<i>Population. Religious denominations</i> ..	85–106
<i>Labour market</i>	107–137
<i>Wages and salaries. Social security benefits</i>	138–147
<i>Household budgets</i>	148–154
<i>Municipal infrastructure. Dwellings</i>	155–166
<i>Education</i>	167–192
<i>Health care and social welfare</i>	193–204
<i>Culture. Tourism</i>	205–213
<i>Science and technology</i>	214–224
<i>Prices</i>	225–228
<i>Agriculture and forestry</i>	229–257
<i>Industry and construction</i>	258–272
<i>Transport and communications</i>	273–278
<i>Trade and catering</i>	279–283
<i>Finances of enterprises</i>	284–297
<i>Public finance</i>	298–304
<i>Investments. Fixed assets</i>	305–316
<i>Regional accounts</i>	317–321
<i>Privatization. Entities of the national economy</i>	322–331

SPIS TABLIC I WYKRESÓW

LIST OF TABLES AND GRAPHS

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ I. GEOGRAFIA	CHAPTER I. GEOGRAPHY		
Położenie geograficzne województwa	<i>Geographic location of the voivodship</i>	1	49
Powierzchnia i granice.....	<i>Area and borders.....</i>	2	49
Układ pionowy powierzchni	<i>Elevations.....</i>	3	50
Większe i głębsze jeziora	<i>Larger and deeper lakes.....</i>	4	50
Dane meteorologiczne (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Meteorological data (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	5	50
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA	CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION		
Uwagi ogólne.....	<i>General notes.....</i>	x	51
Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni województwa (2010, 2011)	<i>Geodesic status and use of the voivodship land (2010, 2011)</i>	1 (6)	58
Grunty rolne wyłączone na cele nierolnicze i leśne na cele nieleśne (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated for non-forest purposes (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	2 (7)	59
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrekultywowane i zagospodarowane (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	3 (8)	59
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	4 (9)	60
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Water consumption for needs of the national economy and population (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	5 (10)	60
Powierzchnia i pobór wody do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania stawów rybnych (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Area and water withdrawal for irrigation in agriculture and forestry as well as water for filling up fish ponds (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	6 (11)	61
Wyniki klasyfikacji rzek badanych (2009, 2010)....	<i>Classification results of surveyed rivers (2009, 2010)</i>	7 (12)	61
Jakość wody dostarczanej ludności do spożycia z wodociągów (2005, 2009, 2010)	<i>Quality of water supplied to the population for consumption from waterworks (2005, 2009, 2010)</i>	8 (13)	62
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzane do wód lub do ziemi (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Industrial and municipal waste water discharged into waters or into the ground (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	9 (14)	63
Jednostki odprowadzające ścieki według miejsca odprowadzania oraz wyposażenia w oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Entities discharging waste water by place of discharge and waste water treatment plants possessed (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	10 (15)	63

	Tablica Table	Strona Page
Oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Waste water treatment plants (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	11 (16) 64
Emisja i redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Emission and reduction of industrial air pollutants (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	12 (17) 65
Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza w zakładach szczególnie uciążliwych (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Air pollution reduction systems in plants especially noxious (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	13 (18) 66
Odpady wytworzone i nagromadzone oraz teny ich składowania (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Generated and accumulated waste and their storage yards (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	14 (19) 67
Odpady według rodzajów w 2010 r.	<i>Waste by type in 2010</i>	15 (20) 68
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Legally protected areas possessing unique environmental value (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	16 (21) 68
Parki krajobrazowe (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Scenic parks (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	17 (22) 69
Rezerваты przyrody (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Nature reserves (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	18 (23) 69
Pomniki przyrody (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Nature monuments (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	19 (24) 70
Wymiar i wpływ z opłat i kar na celowe fundusze ekologiczne (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Rates and receipts from fees and fines to the ecological funds (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	20 (25) 70
Kierunki finansowania Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (2009, 2010)	<i>Directions of financing of the Voivodship Environmental Protection and Water Management Funds (2009, 2010).....</i>	21 (26) 71
Wydatki inwestycyjne na ochronę środowiska i gospodarkę wodną (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010].....	<i>Investment expenditures on environmental protection and water management (current prices) [2000, 2005, 2009, 2010]</i>	22 (27) 71
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2000, 2005, 2009, 2010) ..	<i>Tangible effects of investments in environmental protection and water management (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	23 (28) 72

DZIAŁ III. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

CHAPTER III. ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT

Uwagi ogólne.....	<i>General notes.....</i>	x 74
Jednostki administracyjne województwa (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Administrative units of the voivodship (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	1 (29) 76
Gminy w 2010 r.	<i>Gminas in 2010</i>	2 (30) 76
Powiaty i miasta na prawach powiatu w 2010 r.	<i>Powiats and cities with powiat status in 2010</i>	3 (31) 77
Radni organów jednostek samorządu terytorialnego w 2010 r.	<i>Councillors of organs of local self-government entities in 2010.....</i>	4 (32) 77
Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej (2009, 2010)	<i>Paid employment, wages and salaries in the public administration (2009, 2010)</i>	5 (33) 78

**DZIAŁ IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE.
WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI**
CHAPTER IV. PUBLIC SAFETY. JUSTICE

Uwagi ogólne.....	General notes.....	x	79
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych według rodzajów przestępstw (2000, 2005, 2009, 2010)...	Ascertained crimes in completed preparatory proceedings by type of crime (2000, 2005, 2009, 2010).....	1 (34)	80
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych (2000, 2005, 2009, 2010)	Rates of detectability of delinquents in ascertained crimes (2000, 2005, 2009, 2010).....	2 (35)	82
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego (2000, 2005, 2009, 2010)	Adults sentenced by common courts for crimes prosecuted on the basis of an indictment (2000, 2005, 2009, 2010).....	3 (36)	84

**DZIAŁ V. LUDNOŚĆ. WYZNANIA
RELIGIJNE**
**CHAPTER V. POPULATION. RELIGIOUS
DENOMINATIONS**

Uwagi ogólne.....	General notes.....	x	85
Ludność (2000, 2005, 2009, 2010).....	Population (2000, 2005, 2009, 2010).....	1 (37)	88
Ludność według płci i wieku (2000, 2005, 2009, 2010)	Population by sex and age (2000, 2005, 2009, 2010)	2 (38)	88
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym (2000, 2005, 2009, 2010)	Working and non-working age population (2000, 2005, 2009, 2010).....	3 (39)	89
Prognoza ludności w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym do 2035 r. (2010, 2015, 2020, 2025, 2030, 2035).....	Working and non-working age population projection until 2035 (2010, 2015, 2020, 2025, 2030, 2035).....	4 (40)	90
Miasta i ludność w miastach (2009, 2010)	Towns and urban population (2009, 2010).....	5 (41)	91
Gminy zamieszkałe przez ludność wiejską (2009, 2010)	Gminas and rural population (2009, 2010).....	6 (42)	91
Ruch naturalny ludności (2000, 2005, 2009, 2010)	Vital statistics (2000, 2005, 2009, 2010)	7 (43)	92
Małżeństwa zawarte i rozwiązane (2009, 2010) ...	Marriages contracted and dissolved (2009, 2010)	8 (44)	93
Małżeństwa zawarte w 2010 r. według wieku nowożeńców.....	Marriages by age of bridegrooms and brides contracted in 2010	9 (45)	93
Małżeństwa zawarte w 2010 r. według poprzedniego stanu cywilnego nowożeńców	Marriages by previous marital status of bridegrooms and brides contracted in 2010	10 (46)	94
Małżeństwa wyznaniowe zawarte w 2010 r.	Church or religious marriages in 2010	11 (47)	95
Rozwody w 2010 r. według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa	Divorces by age of spouses at the moment of filling a divorce petition in 2010	12 (48)	96

		Tablica Table	Strona Page
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie (2009, 2010)	<i>Divorces by the number of underage children in the marriage (2009, 2010).....</i>	13 (49)	97
Urodzenia (2009, 2010)	<i>Births (2009, 2010)</i>	14 (50)	97
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka oraz wieku matki (2009, 2010).....	<i>Live births by birth order and age of mother (2009, 2010)</i>	15 (51)	98
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Female fertility and reproduction rates of population (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	16 (52)	99
Zgony według płci i wieku zmarłych w 2010 r.	<i>Deaths by sex and age of deceased in 2010</i>	17 (53)	99
Zgony według przyczyn w 2009 r.	<i>Deaths by causes in 2009.....</i>	18 (54)	100
Zgony niemowląt według płci i wieku w 2010 r.	<i>Infant deaths by sex and age in 2010</i>	19 (55)	101
Zgony niemowląt według przyczyn w 2009 r.	<i>Infant deaths by causes in 2009</i>	20 (56)	102
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez policję (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Suicides registered by police (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	21 (57)	103
Przeciętne dalsze trwanie życia (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Life expectancy (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	22 (58)	103
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały (2009, 2010)	<i>Internal and international migration of population for permanent residence (2009, 2010)</i>	23 (59)	104
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków (2009, 2010)	<i>Internal migration of population for permanent residence by direction (2009, 2010)</i>	24 (60)	104
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Internal migration of population for permanent residence by sex and age of migrants (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	25 (61)	105
Niektóre wyznania religijne w 2010 r.	<i>Selected religious denominations in 2010.....</i>	26 (62)	106

DZIAŁ VI. RYNEK PRACY

CHAPTER VI. LABOUR MARKET

Uwagi ogólne.....	<i>General notes.....</i>	x	107
-------------------	---------------------------	---	-----

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w 2010 r.	<i>Economic activity of the population aged 15 and more in 2010.....</i>	1 (63)	115
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku oraz poziomu wykształcenia w IV kwartale 2010 r.	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by age and educational level in IV quarter 2010</i>	2 (64)	116

		Tablica Table	Strona Page
Pracujący	Employment		
Pracujący (2008, 2009, 2010).....	<i>Employed persons (2008, 2009, 2010).....</i>	3 (65)	117
Pracujący wyłącznie lub głównie w gospodarstwach rolnych w czerwcu 2010 r.	<i>Persons employed exclusively or mainly on agricultural holdings in June 2010.....</i>	4 (66)	118
Pracujący według statusu zatrudnienia (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Employed persons by employment status (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	5 (67)	119
Przeciętne zatrudnienie (2005, 2007, 2008, 2009, 2010).....	<i>Average paid employment (2005, 2007, 2008, 2009, 2010).....</i>	6 (68)	120
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Full- and part-time paid employment (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	7 (69)	121
Przyjęcia do pracy (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Hires (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	8 (70)	122
Zwolnienia z pracy (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Terminations (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	9 (71)	123
Absolwenci podejmujący pierwszą pracę (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>School leavers starting work for the first time (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	10 (72)	124
Miejsca pracy wolne, nowo utworzone i zlikwidowane (2009, 2010).....	<i>Job vacancies, newly created and liquidated job (2009, 2010).....</i>	11 (73)	125
Bezrobocie	Unemployment		
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	12 (74)	126
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	13 (75)	126
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawiania bez pracy oraz stażu pracy (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	14 (76)	127
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Registered unemployed persons benefitting from labour market programme (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	15 (77)	128
Wydatki Funduszu Pracy (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Expenditures of Labour Fund (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	16 (78)	128
Warunki pracy	Work conditions		
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2000, 2005, 2009, 2010].....	<i>Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture) [2000, 2005, 2009, 2010].....</i>	17 (79)	129
Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wydarzeń powodujących urazy oraz przyczyny wypadków przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2000, 2005, 2009, 2010].....	<i>Persons injured in occupational accidents by contact-mode of injury and causes of the occupational accidents (excluding private farms in agriculture) [2000, 2005, 2009, 2010].....</i>	18 (80)	130
Poszkodowani w wypadkach przy pracy według rodzaju urazu (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2006, 2007, 2009, 2010]	<i>Persons injured in accidents at work by type of injury (excluding private farms in agriculture) [2006, 2007, 2009, 2010]</i>	19 (81)	132
Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według wydarzeń powodujących urazy wypadkowe (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Occupational accidents on private farms in agriculture by contact-mode of injury (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	20 (82)	133
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Persons working in hazardous conditions (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	21 (83)	133

		Tablica Table	Strona Page
Choroby zawodowe (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Occupational diseases (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	22 (84)	135
Korzystający ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Persons receiving benefits for work in harmful and strenuous conditions (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	23 (85)	136
Odszkodowania i średni koszt świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Compensations and average cost of occupational accidents and occupational diseases compensations (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	24 (86)	137

DZIAŁ VII. WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

CHAPTER VII. WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

Uwagi ogólne.....	<i>General notes</i>	x	138
-------------------	----------------------------	---	-----

Wynagrodzenia

Wages and salaries

Wynagrodzenia brutto (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Gross wages and salaries (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	1 (87)	141
Wynagrodzenia brutto według sekcji PKD (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Gross wages and salaries by PKD sections (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	2 (88)	142
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto (2005, 2007, 2008, 2009, 2010).....	<i>Average monthly gross wages and salaries (2005, 2007, 2008, 2009, 2010).....</i>	3 (89)	144
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sekcji PKD (2005, 2007, 2008, 2009, 2010)	<i>Average monthly gross wages and salaries by PKD sections (2005, 2007, 2008, 2009, 2010).....</i>	4 (90)	145

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

Social security benefits

Emeryci i renciści (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Retirees and pensioners (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	5 (91)	146
Świadczenia emerytalne i rentowe brutto (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Gross retirement pay and pension benefits (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	6 (92)	147

DZIAŁ VIII. BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

CHAPTER VIII. HOUSEHOLD BUDGETS

Uwagi ogólne.....	<i>General notes</i>	x	148
Gospodarstwa domowe (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Households (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	1 (93)	152
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Average monthly per capita available income of households (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	2 (94)	152
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Average monthly per capita expenditures of households (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	3 (95)	153
Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Average monthly per capita consumption of selected foodstuffs of households (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	4 (96)	153
Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Households furnished with selected durable goods (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	5 (97)	154

**DZIAŁ IX. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA.
MIESZKANIA**
**CHAPTER IX. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE.
DWELLINGS**

Uwagi ogólne.....	General notes.....	x	155
Infrastruktura komunalna	Municipal infrastructure		
Wodociągi i kanalizacja (2000, 2005, 2009, 2010)	Water-line and sewerage systems (2000, 2005, 2009, 2010).....	1 (98)	159
Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2009, 2010)	Consumers and consumption of electricity in households (2000, 2005, 2009, 2010).....	2 (99)	160
Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych (2009, 2010)	Gas-line system as well as consumers and consumption of gas from gas-line system in households (2009, 2010)	3 (100)	160
Ogrzewnictwo (2009, 2010).....	House-heating (2009, 2010)	4 (101)	161
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej (2009, 2010)	Population using water-line, sewerage and gas-line systems (2009, 2010).....	5 (102)	161
Komunikacja miejska (2000, 2005, 2009, 2010) ...	Urban transport (2000, 2005, 2009, 2010)	6 (103)	161
Odpady komunalne i nieczystości ciekłe (2009, 2010)	Municipal waste and liquid waste (2009, 2010) ...	7 (104)	162
Składowiska kontrolowane (2009, 2010)	Controlled landfill sites (2009, 2010).....	8 (105)	162
Tereny zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej (2005, 2009, 2010)	Generally accessible and estate area green belts (2005, 2009, 2010)	9 (106)	163
Mieszkania	Dwellings		
Zasoby mieszkaniowe (2008, 2009, 2010)	Dwelling stocks (2008, 2009, 2010).....	10 (107)	163
Mieszkania wyposażone w instalacje (2009, 2010)	Dwellings fitted with installations (2009, 2010).....	11 (108)	164
Mieszkania według stosunków własnościowych (2007, 2009)	Dwellings by type of ownship (2007, 2009).....	12 (109)	164
Mieszkania oddane do użytkowania (2000, 2005, 2009, 2010).....	Dwellings completed (2000, 2005, 2009, 2010) ...	13 (110)	165
Mieszkania oddane do użytkowania według liczby izb (2000, 2005, 2009, 2010)	Dwellings completed by number of rooms (2000, 2005, 2009, 2010).....	14 (111)	166
Pozwolenia wydane na budowę nowych budynków mieszkalnych i mieszkań oraz mieszkań rozpoczęte (2000, 2005, 2009, 2010).....	Permits given for building of residential buildings and dwellings and dwellings started (2000, 2005, 2009, 2010).....	15 (112)	166

DZIAŁ X. EDUKACJA I WYCHOWANIE
CHAPTER X. EDUCATION

Uwagi ogólne.....	General notes.....	x	167
Edukacja według szczebli kształcenia (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11).....	Education by level (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	1 (113)	172
Szkoły według organów prowadzących (2008/09, 2009/10, 2010/11).....	Schools by school governing authority (2008/09, 2009/10, 2010/11).....	2 (114)	174
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych	Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools		
Nauczanie obowiązkowe (2009/10, 2010/11)	Obligatory education (2009/10, 2010/11)	3 (115)	176

	Tablica Table	Strona Page
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych Nauczanie dodatkowe (2009/10, 2010/11).....	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools Additional education (2009/10, 2010/11).....</i>	4 (116) 177
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (2008/09, 2009/10, 2010/11)	<i>Education for people with special educational needs (2008/09, 2009/10, 2010/11)</i>	5 (117) 178
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze i młodzieżowe ośrodki wychowawcze (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Special educational centres and rehabilitation-education centres and youth education centres (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	6 (118) 178
Internaty i bursy szkół dla dzieci i młodzieży (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Boarding-schools and dormitories for children and youth (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)</i>	7 (119) 179
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Art schools for children and youth (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11).....</i>	8 (120) 180
Komputery w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych w roku szkolnym 2010/11	<i>Personal computers in schools for children and youth and in post-secondary schools in 2010/11 school year.....</i>	9 (121) 180
Wychowanie pozaszkolne (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Extracurricular education (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	10 (122) 181
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11]	<i>Primary schools for children and youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11].....</i>	11 (123) 182
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11]	<i>Lower secondary schools for children and youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11].....</i>	12 (124) 183
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11].....	<i>Basic vocational schools for youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11].....</i>	13 (125) 184
Uczniowie i absolwenci zasadniczych szkół zawodowych dla młodzieży według grup kierunków kształcenia (bez szkół specjalnych) [2008/09, 2009/10, 2010/11]	<i>Students and graduates of basic vocational schools for youth by fields of education (excluding special schools) [2008/09, 2009/10, 2010/11].....</i>	14 (126) 184
Licea ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11].....	<i>General secondary schools for youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11].....</i>	15 (127) 185
Licea profilowane dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2009/10, 2010/11]	<i>Specialized secondary schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2009/10, 2010/11].....</i>	16 (128) 185
Uczniowie i absolwenci liceów profilowanych dla młodzieży według profili kształcenia (bez szkół specjalnych) [2008/09, 2009/10, 2010/11]	<i>Students and graduates of specialized secondary schools for youth by educational profile (excluding special schools) [2008/09, 2009/10, 2010/11].....</i>	17 (129) 186
Technika dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2009/10, 2010/11]	<i>Technical secondary schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2009/10, 2010/11].....</i>	18 (130) 186
Uczniowie i absolwenci techników dla młodzieży według grup kierunków kształcenia (bez szkół specjalnych) [2008/09, 2009/10, 2010/11]	<i>Students and graduates of technical secondary schools for youth by fields of education (excluding special schools) [2008/09, 2009/10, 2010/11].....</i>	19 (131) 187
Szkoły policealne według form kształcenia (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11].....	<i>Post-secondary schools by type of education (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11].....</i>	20 (132) 187
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych według grup kierunków kształcenia (bez szkół specjalnych) [2008/09, 2009/10, 2010/11].....	<i>Students and graduates of post-secondary schools by fields of education (excluding special schools) [2008/09, 2009/10, 2010/11].....</i>	21 (133) 188

		Tablica Table	Strona Page
Szkoły wyższe (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Higher education institutions (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)</i>	22 (134)	188
Studenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Students of higher education institutions by study systems and type of schools (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)</i>	23 (135)	189
Absolwenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10)	<i>Graduates of higher education institutions by study systems and type of schools (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10)</i>	24 (136)	189
Cudzoziemcy – studenci i absolwenci według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Foreigners – students and graduates by study systems and type of schools (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)</i>	25 (137)	190
Studenci szkół wyższych otrzymujący stypendia (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Students of higher education institutions receiving scholarships (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)</i>	26 (138)	190
Domy i stołówki studenckie (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Student dormitories and canteens (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)</i>	27 (139)	191
Szkoły dla dorosłych (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Schools for adults (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)</i>	28 (140)	191
Wychowanie przedszkolne (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Pre-primary education (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	29 (141)	192

DZIAŁ XI. OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

CHAPTER XI. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	193
Pracownicy medyczni (2000, 2005, 2009, 2010) ..	<i>Medical personnel (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	1 (142)	197
Ambulatoryjna opieka zdrowotna (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Out-patient health care (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	2 (143)	197
Pomoc doraźna i ratownictwo medyczne (2005, 2009, 2010)	<i>Emergency medical services and first aid (2005, 2009, 2010)</i>	3 (144)	198
Stacjonarna opieka zdrowotna (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>In-patient health care (2000, 2005, 2009, 2010) ..</i>	4 (145)	198
Szpital ogólny (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>General hospitals (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	5 (146)	199
Apteki i punkty apteczne (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Pharmacies and pharmaceutical outlets (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	6 (147)	200
Krwiodawstwo (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Blood donation (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	7 (148)	200
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Incidence of infectious diseases and poisonings (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	8 (149)	201
Żłobki (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Nurseries (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	9 (150)	202
Całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży (2009, 2010)	<i>Round-the-clock care and education centres for children and young people (2009, 2010)</i>	10 (151)	202
Rodziny zastępcze (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Foster families (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	11 (152)	202
Pomoc społeczna (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Social welfare (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	12 (153)	203
Świadczenia pomocy społecznej w 2010 r.	<i>Social assistance benefits in 2010</i>	13 (154)	204

	Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XII. KULTURA. TURYSTYKA	CHAPTER XII. CULTURE. TOURISM	
Uwagi ogólne.....	General notes.....	x 205
Kultura	Culture	
Biblioteki publiczne (z filiami) [2000, 2005, 2009, 2010].....	Public libraries (with branches) [2000, 2005, 2009, 2010].....	1 (155) 207
Muzea (2000, 2005, 2009, 2010).....	Museums (2000, 2005, 2009, 2010).....	2 (156) 207
Galerie sztuki (2000, 2005, 2009, 2010).....	Art galleries (2000, 2005, 2009, 2010).....	3 (157) 208
Teatry, instytucje muzyczne, przedsiębiorstwa estradowe (2000, 2005, 2009, 2010).....	Theatres, music institutions, entertainment enterprises (2000, 2005, 2009, 2010).....	4 (158) 208
Domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice w 2009 r.	Cultural centres and establishment, clubs, community centres in 2009.....	5 (159) 209
Kina stałe (2000, 2005, 2009, 2010).....	Fixed cinemas (2000, 2005, 2009, 2010).....	6 (160) 209
Abonenci radiowi i telewizyjni (2000, 2005, 2009, 2010).....	Radio and television subscribers (2000, 2005, 2009, 2010).....	7 (161) 210
Turystyka	Tourism	
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2009, 2010).....	Collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2009, 2010).....	8 (162) 210
Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2009, 2010).....	Catering establishments in collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2009, 2010).....	9 (163) 212
Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2009, 2010).....	Foreign tourists accommodated in collective tourists accommodation establishments (2000, 2005, 2009, 2010).....	10 (164) 213
DZIAŁ XIII. NAUKA I TECHNIKA	CHAPTER XIII. SCIENCE AND TECHNOLOGY	
Uwagi ogólne.....	General notes.....	x 214
Jednostki oraz zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej (2000, 2005, 2009, 2010).....	Units and employment in research and development activity (2000, 2005, 2009, 2010).....	1 (165) 217
Zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia w 2010 r.....	Employment in research and development activity by educational level in 2010.....	2 (166) 217
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010].....	Gross domestic expenditures on research and development activity (current prices) [2000, 2005, 2009, 2010].....	3 (167) 218
Nakłady bieżące na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów badań (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010].....	Current expenditures on research and development activity by type of activity (current prices) [2000, 2005, 2009, 2010].....	4 (168) 219
Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej w działalności badawczej i rozwojowej (2000, 2005, 2009, 2010).....	Degree of consumption of research equipment in research and development activity (2000, 2005, 2009, 2010).....	5 (169) 219

	Tablica Table	Strona Page
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010]	6 (170)	220
Środki automatyzacji procesów produkcyjnych i media elektroniczne w przemyśle (2000, 2005, 2009, 2010).....	7 (171)	221
Wynalazki i wzory użytkowe krajowe (2000, 2005, 2009, 2010).....	8 (172)	222
Wartość sprzedaży wyrobów i usług nowych i istotnie ulepszonych w przemyśle w 2010 r. ...	9 (173)	222
Przedsiębiorstwa wykorzystujące internet w 2010 r.	10 (174)	223
Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie teleinformatyczne w 2010 r.	11 (175)	224

DZIAŁ XIV. CENY**CHAPTER XIV. PRICES**

Uwagi ogólne.....	x	225
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (2000, 2005, 2009, 2010).....	1 (176)	226
Ceny detaliczne wybranych towarów i usług (2000, 2005, 2009, 2010).....	2 (177)	226
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych (2000, 2005, 2009, 2010)	3 (178)	228
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach (2000, 2005, 2009, 2010).....	4 (179)	228

DZIAŁ XV. ROLNICTWO I LEŚNICTWO**CHAPTER XV. AGRICULTURE AND FORESTRY**

Uwagi ogólne.....	x	229
-------------------	---	-----

Rolnictwo**Agriculture**

Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie (2000, 2005, 2009, 2010)	1 (180)	235
Nakłady pracy w gospodarstwach rolnych w roku 2009/10.....	2 (181)	237
Powierzchnia użytków rolnych według rodzajów użytków (2000, 2005, 2009, 2010).....	3 (182)	238
Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2000, 2005, 2008, 2009].....	4 (183)	239
Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (2000, 2005, 2008, 2009)	5 (184)	239
Powierzchnia zasiewów (2000, 2005, 2009, 2010)	6 (185)	241
Zbiory i plony wybranych ziemiopłodów (2000, 2005, 2009, 2010).....	7 (186)	242
Powierzchnia, zbiory i plony warzyw grunto- wych (2000, 2005, 2009, 2010)	8 (187)	243
Powierzchnia, zbiory i plony owoców z drzew (2000, 2005, 2009, 2010).....	9 (188)	244
Powierzchnia, zbiory i plony z krzewów owocowych i plantacji jagodowych (2000, 2005, 2009, 2010)	10 (189)	245

	Tablica Table	Strona Page
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Cattle, pigs, sheep and horses (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	11 (190) 246
Drób (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Poultry (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	12 (191) 248
Produkcja żywca rzeźnego (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Production of animals for slaughter (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	13 (192) 248
Produkcja mięsa, tłuszczów i podrobów (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Production of meat, fats and pluck (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	14 (193) 249
Produkcja mleka i jaj (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Production of milk and eggs (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	15 (194) 249
Melioracje użytków rolnych (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Drainage of agricultural land (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	16 (195) 250
Ciągniki rolnicze (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Agricultural tractors (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	17 (196) 250
Ciągniki oraz wybrane maszyny i urządzenia rolnicze (2002, 2010)	<i>Agricultural tractors and selected agricultural machines and equipment (2002, 2010)</i>	18 (197) 251
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik (1999/2000, 2004/05, 2008/09, 2009/10)	<i>Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in terms of pure ingredient (1999/2000, 2004/05, 2008/09, 2009/10)</i>	19 (198) 252
Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010]	<i>Value of agricultural products procurement (current prices) [2000, 2005, 2009, 2010]</i>	20 (199) 252
Skup ważniejszych produktów rolnych (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Procurement of major agricultural products (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	21 (200) 253
Wartość skupu ważniejszych produktów rolnych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010]	<i>Value of major agricultural products procurement (current prices) [2000, 2005, 2009, 2010]</i>	22 (201) 254

Leśnictwo**Forestry**

Powierzchnia gruntów leśnych (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Forest land (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	23 (202) 255
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Renewals, afforestations and other forest breeding work (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	24 (203) 256
Pozyskanie drewna (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Removals (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	25 (204) 257
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrzewień (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Trees and shrubs outside the forest and removals (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	26 (205) 257

DZIAŁ XVI. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO**CHAPTER XVI. INDUSTRY AND CONSTRUCTION**

Uwagi ogólne.....	<i>General notes</i>	x 258
-------------------	----------------------------	-------

Przemysł**Industry**

Podstawowe dane o przemyśle (2005, 2007, 2008, 2009, 2010).....	<i>Basic data on industry (2005, 2007, 2008, 2009, 2010)</i>	1 (206) 261
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) [2005, 2007, 2008, 2009, 2010]	<i>Sold production of industry (current prices) [2005, 2007, 2008, 2009, 2010]</i>	2 (207) 261

	Tablica Table	Strona Page
Produkcja sprzedana przemysłu według liczby zatrudnionych w podmiotach gospodarczych w przemyśle w 2010 r. (ceny bieżące)	<i>Sold production of industry by number of paid employees in economic entities in industry in 2010 (current prices).....</i>	3 (208) 263
Produkcja ważniejszych wyrobów (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Production of major products (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	4 (209) 264
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle (2005, 2007, 2008, 2009, 2010)	<i>Average paid employment in industry (2005, 2007, 2008, 2009, 2010).....</i>	5 (210) 265
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle (2005, 2007, 2008, 2009, 2010)	<i>Average monthly gross wages and salaries in industry (2005, 2007, 2008, 2009, 2010)</i>	6 (211) 266

Budownictwo**Construction**

Produkcja budowlano-montażowa (ceny bieżące) [2005, 2007, 2008, 2009, 2010]	<i>Construction and assembly production (current prices) [2005, 2007, 2008, 2009, 2010].....</i>	7 (212) 267
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące) [2005, 2007, 2008, 2009, 2010]	<i>Construction and assembly production by type of constructions (current prices) [2005, 2007, 2008, 2009, 2010].....</i>	8 (213) 267
Budynki oddane do użytkowania (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Buildings completed (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	9 (214) 269
Budynki oddane do użytkowania według rodzajów budynków (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Buildings completed by type of buildings (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	10 (215) 270
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie (2005, 2007, 2008, 2009, 2010)	<i>Average paid employment in construction (2005, 2007, 2008, 2009, 2010).....</i>	11 (216) 272
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie (2005, 2007, 2008, 2009, 2010)	<i>Average monthly gross wages and salaries in construction (2005, 2007, 2008, 2009, 2010).....</i>	12 (217) 272

DZIAŁ XVII. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ**CHAPTER XVII. TRANSPORT AND COMMUNICATIONS**

Uwagi ogólne.....	<i>General notes.....</i>	x 273
-------------------	---------------------------	-------

Transport**Transport**

Linie kolejowe eksploatowane (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Railway lines operated (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	1 (218) 275
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Hard surface public roads (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	2 (219) 275
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Registered road vehicles and tractors (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	3 (220) 276
Linie regularnej komunikacji autobusowej (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Regular bus communication lines (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	4 (221) 276
Transport samochodowy zarobkowy (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Hire or reward road transport (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	5 (222) 277
Wypadki drogowe (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Road traffic accidents (2000, 2005, 2009, 2010) ..</i>	6 (223) 277

Łączność**Communications**

Podstawowe usługi łączności (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Basic communication services (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	7 (224) 278
Abonenci telefoniczni i aparaty telefoniczne (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Telephone subscribers and telephone sets (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	8 (225) 278

DZIAŁ XVIII. HANDEL I GASTRONOMIA

CHAPTER XVIII. TRADE AND CATERING

Uwagi ogólne.....	General notes.....	x	279
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące) [2005, 2007, 2008, 2009, 2010].....	Retail sales (current prices) [2005, 2007, 2008, 2009, 2010].....	1 (226)	281
Struktura sprzedaży detalicznej towarów (ceny bieżące) [2005, 2007, 2008, 2009, 2010].....	Structure of retail sales (current prices) [2005, 2007, 2008, 2009, 2010].....	2 (227)	281
Sprzedaż hurtowa towarów w przedsiębiorstwach handlowych (ceny bieżące) [2005, 2007, 2008, 2009, 2010].....	Wholesale sales in trade enterprises (current prices) [2005, 2007, 2008, 2009, 2010].....	3 (228)	281
Sklepy i stacje paliw według form organizacyjnych (2005, 2007, 2008, 2009, 2010)	Shops and petrol stations by organizational forms (2005, 2007, 2008, 2009, 2010)	4 (229)	282
Gastronomia (2005, 2007, 2008, 2009, 2010)	Catering (2005, 2007, 2008, 2009, 2010)	5 (230)	282
Magazyny handlowe w 2009 r.	Trade warehouses in 2009	6 (231)	283
Targowiska (2005, 2007, 2008, 2009, 2010)	Marketplaces (2005, 2007, 2008, 2009, 2010).....	7 (232)	283

DZIAŁ XIX. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

CHAPTER XIX. FINANCES OF ENTERPRISES

Uwagi ogólne.....	General notes.....	x	284
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sektorów własności (2005, 2006, 2008, 2009, 2010).....	Revenues, costs and financial results of enterprises by ownership sectors (2005, 2006, 2008, 2009, 2010).....	1 (233)	289
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według wybranych sekcji (2005, 2006, 2008, 2009, 2010).....	Revenues, costs and financial results of enterprises by selected sections (2005, 2006, 2008, 2009, 2010).....	2 (234)	290
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyników finansowych (2005, 2006, 2008, 2009, 2010)	Enterprises by obtained financial results (2005, 2006, 2008, 2009, 2010).....	3 (235)	291
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach (2005, 2006, 2008, 2009, 2010).....	Economic relations in enterprises (2005, 2006, 2008, 2009, 2010).....	4 (236)	292
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw (2005, 2006, 2008, 2009, 2010).....	Share equity (funds) of enterprises (2005, 2006, 2008, 2009, 2010).....	5 (237)	293
Kapitał zakładowy (akcyjny) przedsiębiorstw (2005, 2006, 2008, 2009, 2010).....	Initial capital (joint stock) of enterprises (2005, 2006, 2008, 2009, 2010).....	6 (238)	294
Zobowiązania przedsiębiorstw (2005, 2006, 2008, 2009, 2010).....	Liabilities of enterprises (2005, 2006, 2008, 2009, 2010).....	7 (239)	295
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw (2005, 2006, 2008, 2009, 2010).....	Current assets of enterprises (2005, 2006, 2008, 2009, 2010).....	8 (240)	296

DZIAŁ XX. FINANSE PUBLICZNE

CHAPTER XX. PUBLIC FINANCE

Uwagi ogólne.....	General notes.....	x	298
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2005, 2009, 2010)	Revenue of local self-government entities budgets by types (2000, 2005, 2009, 2010)	1 (241)	300
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2010 r.	Revenue of local self-government entities budgets by divisions in 2010	2 (242)	302
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2005, 2009, 2010)	Expenditure of local self-government entities budgets by types (2000, 2005, 2009, 2010)	3 (243)	303
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2010 r.	Expenditure of local self-government entities budgets by divisions in 2010	4 (244)	304

DZIAŁ XXI. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

CHAPTER XXI. INVESTMENTS. FIXED ASSETS

Uwagi ogólne.....	General notes.....	x	305
-------------------	--------------------	---	-----

Inwestycje

Investments

Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące) [2008, 2009, 2010]	Investment outlays (current prices) [2008, 2009, 2010]	1 (245)	309
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według sektorów własności (ceny bieżące) [2005, 2006, 2008, 2009, 2010]	Investment outlays in enterprises by ownership sectors (current prices) [2005, 2006, 2008, 2009, 2010]	2 (246)	310
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według grup (ceny bieżące) [2005, 2006, 2008, 2009, 2010]	Investment outlays in enterprises by groups (current prices) [2005, 2006, 2008, 2009, 2010]	3 (247)	311
Nakłady inwestycyjne w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (ceny bieżące) [2005, 2006, 2008, 2009, 2010]	Investment outlays in budgetary state and local self-government units and entities (current prices) [2005, 2006, 2008, 2009, 2010]	4 (248)	312

Środki trwałe

Fixed assets

Wartość brutto środków trwałych (bieżące ceny ewidencyjne) [2008, 2009, 2010]	Gross value of fixed assets (current book-keeping prices) [2008, 2009, 2010]	5 (249)	313
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne) [2005, 2006, 2008, 2009, 2010]	Gross value of fixed assets in enterprises (current book-keeping prices) [2005, 2006, 2008, 2009, 2010]	6 (250)	314

	Tablica Table	Strona Page
Wartość brutto środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (bieżące ceny ewidencyjne) [2005, 2006, 2008, 2009, 2010] ...	Gross value of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities (current book-keeping prices) [2005, 2006, 2008, 2009, 2010].....	7 (251) 315
Stopień zużycia środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (2005, 2006, 2008, 2009, 2010).....	Degree of consumption of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities (2005, 2006, 2008, 2009, 2010).....	8 (252) 316

DZIAŁ XXII. **RACHUNKI REGIONALNE**CHAPTER XXII. **REGIONAL ACCOUNTS**

Uwagi ogólne.....	General notes.....	x	317
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) [2007, 2008, 2009].....	Gross domestic product (current prices) [2007, 2008, 2009].....	1 (253)	320
Podstawowe elementy rachunku produkcji i rachunku tworzenia dochodów (ceny bieżące) [2000, 2005, 2007, 2008, 2009].....	Basic elements of production account and generation of income account (current prices) [2000, 2005, 2007, 2008, 2009].....	2 (254)	321
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych (2000, 2005, 2007, 2008, 2009).....	Nominal income in the households sector (2000, 2005, 2007, 2008, 2009).....	3 (255)	321

DZIAŁ XXIII. **PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ**CHAPTER XXIII. **PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY**

Uwagi ogólne.....	General notes.....	x	322
-------------------	--------------------	---	-----

Prywatyzacja**Privatization**

Przedsiębiorstwa państwowe według stanu prawnego-organizacyjnego w 2010 r.	State owned enterprises by legal and organizational status in 2010.....	1 (256)	324
Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.	State owned enterprises included in the process of privatization from 1 VIII 1990 to 31 XII 2010.....	2 (257)	324
Przedsiębiorstwa państwowe sprywatyzowane metodą bezpośrednią i zlikwidowane w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.	State owned enterprises privatized and liquidated by the direct method from 1 VIII 1990 to 31 XII 2010.....	3 (258)	325
Spółki powstałe w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych i ich prywatyzacja w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.	Companies established as a result of the commercialization of state owned enterprises and their privatization from 1 VIII 1990 to 31 XII 2010 ...	4 (259)	326
Spółki powstałe na bazie majątku sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.	Companies established on the basis of the directly privatized and liquidated state owned enterprises from 1 VIII 1990 to 31 XII 2010.....	5 (260)	326

Podmioty gospodarki narodowej

Entities of the national economy

Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON (2000, 2005, 2009, 2010)	Entities of the national economy registered in the REGON register (2000, 2005, 2009, 2010)	6 (261)	327
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według form prawnych i sekcji PKD (2009, 2010)	Entities of the national economy registered in the REGON register by legal forms and PKD sections (2009, 2010)	7 (262)	328
Spółki handlowe według form prawnych i sekcji PKD (2009, 2010)	Commercial companies by legal status and PKD sections (2009, 2010)	8 (263)	330
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według sekcji PKD w 2010 r.	Natural persons conducting economic activity by PKD sections in 2010	9 (264)	331

SPIS WYKRESÓW
LIST OF GRAPHS

		Strona Page
Kierunki wykorzystania powierzchni geodezyjnej województwa w 2011 r.	Directions of use of the voivodship geodesic land in 2011	58
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza w 2010 r.	Emission of industrial air pollutants in 2010	58
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2010 r.	Water consumption for needs of the national economy and population in 2010	59
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód lub do ziemi	Industrial and municipal waste water requiring treatment discharged into waters or into the ground	59
Podział administracyjny województwa warmińsko-mazurskiego	Administrative division of Warmińsko-Mazurskie voivodship	84
Ludność według płci i wieku w 2010 r.	Population by sex and age in 2010	85
Edukacja w roku szkolnym 2010/2011	Education in the 2010/2011 school year	176
Struktura studentów szkół wyższych według kierunków studiów w roku szkolnym 2010/11	Structure of students of higher education institutions by type of school in 2001/11 school year	177
Struktura towarowej produkcji rolniczej w 2009 r.	Structure of market agricultural output in 2009	177
Sektory instytucjonalne i ich wzajemne powiązania	Institutional sectors and their relationships	324
Schemat procesu prywatyzacji	Plan of the privatization process	325

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH
SYMBOLS

Kreska (—)	—	zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0)	—	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5. <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;</i>
(0,0)	—	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka (.)	—	zupelny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	—	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak Δ	—	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 17 na str. 28. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook, item 17 on page 28.</i>
Znak #	—	oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>
Znak *	—	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych. <i>data revised.</i>
„W tym” „Of which”	—	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Przecinek (,)	—	oznacza liczby prezentujące liczby dziesiętne. <i>used in figures represents the decimal point.</i>

SKRÓTY
ABBREVIATIONS

tys. <i>thous.</i>	= tysiąc <i>= thousand</i>	mm	= milimetr <i>millimetre</i>
mln	= milion <i>million</i>	cm	= centymetr <i>centimetre</i>
zł <i>zł</i>	= złoty <i>= zloty</i>	m	= metr <i>metre</i>
szt. <i>pcs</i>	= sztuka <i>= piece</i>	km	= kilometr <i>kilometre</i>
egz	= egzemplarz	m ²	= metr kwadratowy <i>square metre</i>
kpl	= komplet	ha	= hektar <i>hectare</i>
wol. <i>vol.</i>	= wolumin <i>= volume</i>	km ²	= kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
μg	= mikrogram <i>microgram</i>	l	= litr <i>litre</i>
g	= gram <i>gram</i>	hl	= hektolitr <i>hectolitre</i>
kg	= kilogram <i>kilogram</i>	dm ³	= decymetr sześcienny <i>cubic decimetre</i>
dt	= decytona <i>deciton</i>	m ³	= metr sześcienny <i>cubic metre</i>
t	= tona <i>tonne</i>	dam ³	= dekametr sześcienny <i>cubic decametre</i>

hm ³	= hektometr sześcienny <i>cubic hectometre</i>	poz.	= pozycja
kW·h	= kilowatogodzina <i>kilowatt·hour</i>	pkt	= punkt
MW·h	= megawatogodzina <i>megawatt·hour</i>	tabl.	= tablica <i>table</i>
GW·h	= gigawatogodzina <i>gigawatt·hour</i>	ust.	= ustęp
GJ	= gigadżul <i>gigajoule</i>	Dz. U.	= Dziennik Ustaw
PJ	= petadżul <i>petajoule</i>	i in.	= i inni
°C	= stopień Celsusza <i>centigrade</i>	itp. <i>etc.</i>	= i tym podobne = <i>and the like</i>
h	= godzina <i>hour</i>	m.in. <i>i.a.</i>	= między innymi = <i>among others</i>
d	= doba	np.	= na przykład
24h	= 24 hours	e.g.	= <i>for example</i>
r.	= rok	tj. <i>i.e.</i>	= to jest = <i>that is</i>
ceg	= cegła przeliczeniowa materiałów ściennych	tn.	= to znaczy
brick	= <i>standard brick unit expressing the quantity of wall building materials</i>	<i>i.e.</i>	= <i>that is</i>
t/r	= ton rocznie	tw.	= tak zwany
t/y	= <i>tonnes per year</i>		
p. u.	= powierzchnia użytkowa	ww.	= wyżej wymieniony
art.	= artykuł <i>article</i>	PKP	= Polskie Koleje Państwowe
cd.	= ciąg dalszy	S.A.	= Spółka Akcyjna
cont.	= <i>continued</i>		<i>Joint stock company</i>
dok.	= dokończenie	ZOZ	= Zakład Opieki Zdrowotnej
cont.	= <i>continued</i>		<i>Health Care Institution</i>
Lp.	= liczba porządkowa	NTS	= Nomenklatura Jednostek Terytorial-
No.	= <i>number</i>	NUTS	ných do Celów Statystycznych = <i>Nomenclature of Territorial Units for Statistics</i>
Kk	= Kodeks karny	EKG	= Europejska Komisja Gospodarcza
		ECE	= <i>Economic Commission for Europe</i>
kl.	= klasa	EUROSTAT	= Biuro Statystyczne Wspólnot Europejskich <i>Office Statistique des Communau- tes Européennes</i>
m.st.	= miasto stołeczne	ONZ	= Organizacja Narodów Zjednoczo-
		UN	ných = <i>United Nations</i>
nr (Nr)	= numer	UNESCO	= Organizacja Narodów Zjednoczo-
No.	= <i>number</i>		ných do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury <i>United Nations Educational, Scien- tific and Cultural Organization</i>

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w Roczniku dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

2. Dane prezentuje się:

1) w **układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

Zmiany klasyfikacji wynikają z potrzeby harmonizacji statystyk gospodarczych w ramach Unii Europejskiej i zgodności z obowiązującymi standardami na poziomie światowym oraz potrzeby uwzględnienia nowych rodzajów działalności, które pojawiły się w gospodarce w ciągu ostatnich lat.

Wprowadzone zmiany w klasyfikacji PKD 2007 w stosunku do klasyfikacji PKD 2004 wynikają przede wszystkim ze zmian zakresowych, polegających na wprowadzeniu nowych grupowań rodzajów działalności (uwzględnienie nowych, podział lub agregacja dotychczasowych), a także na przesunięciach rodzajów działalności pomiędzy poszczególnymi poziomami klasyfikacyjnymi.

Spowodowało to, że w PKD 2007 wyróżnia się m.in. 21 sekcji i 88 działów, a w PKD 2004 – 17 sekcji i 62 działy.

Należy również zwrócić uwagę, że w niektórych przypadkach, pomimo niezmiennych nazw poziomów klasyfikacyjnych wg PKD 2007 w stosunku do PKD 2004 – dane mogą być nieporównywalne z poprzednio prezentowanymi (według PKD 2004) ze względu na ww. zmiany.

Do 2002 r. przedszkola i oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych zaliczane były do sekcji „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna” (od 2003 r. zaliczane są do sekcji „Edukacja”).

Dane z rachunków regionalnych według rodzajów działalności po raz pierwszy zostały obliczone w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007. Dane za lata 2007–2008 zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika.

GENERAL NOTES

1. Data presented in the Yearbook, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

2. Data are presented:

1) according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1st January 2008 by the decree of Council of Ministers dated 24th December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) to replace the formerly applied PKD 2004.

The changes of classification result of the need to harmonize economic statistics in the European Union and the accordance with applicable standards on world level as well as the need to include new types of activities which have appeared in economy over the last years.

The changes introduced to the PKD 2007, in relation to the PKD 2004, result mainly the modifications concerning the scope, consisting in new groupings of types of activity (taking new into consideration, division or aggregation of hitherto), and also in shifts of types of activity between particular classification levels.

In consequence, the PKD 2007 makes distinction between 21 sections and 88 divisions, while the PKD 2004 – between 17 sections and 62 divisions.

It should be noted too, that in certain cases, although the name of classification levels according to the PKD 2007 have remained unchanged, compared to the PKD 2004, data may not be comparable to the one previously presented (according to the PKD 2004), given the abovementioned changes.

Until 2002 nursery schools and pre-primary schools of primary schools were included in the section “Health and social work” (from 2003 they are included in the section “Education”).

Data from regional accounts by kind of activity were, for the first time, calculated in accordance with the Polish Classification of Activities – PKD 2007. Data for the years 2007–2008 were revised in relation to the data published in the previous editions of the Yearbook.

W stosunku do obowiązującej PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem:

- **przemysł** – sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe” „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”;
- 2) według **sektorów instytucjonalnych** – wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;
- 3) według **sektorów własności**:
 - sektor publiczny – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
 - sektor prywatny – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego.

„Własność mieszaną” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

3. Prezentowane informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu prowadzonych badań, obejmujących podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- powyżej 49 osób.

4. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

5. Dane w podziale według sekcji, działów i grup PKD opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

7. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku – obok PKD – należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności**, na podstawie której dokonuje się grupowania

In the Polish version of NACE 2007 an additional grouping was introduced under the item:

- **industry** – sections “Mining and quarrying”, “Manufacturing” “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”;
- 2) according to **institutional sectors** – exclusively within the scope of regional accounts;
- 3) according to **ownership sectors**:
 - public sector – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), local self-government entity ownership as well as “mixed ownership” with a predominance of public sector entity capital (property),
 - private sector – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of private sector entity capital (property).

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

3. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, including entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and (unless otherwise indicated) include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- more than 49 persons.

4. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with **the respective organizational status of units of the national economy**.

5. Data according to NACE sections, divisions and groups are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.

7. Other than NACE, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) the **Occupations and Specializations Classification**, on the basis of which councillors of

radnych organów jednostek samorządu terytorialnego; klasyfikacja wprowadzona została rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 XII 2004 r. (Dz. U. Nr 265, poz. 2644);

2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług (PKWiU 2008)**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2008, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 I 2009 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 X 2008 r. (Dz. U. Nr 207, poz. 1293), w miejsce stosowanej do 31 XII 2008 r.

3) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);

4) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania produktów budownictwa; PKOB, opracowana na podstawie europejskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316) z późniejszymi zmianami;

5) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1317) z późniejszymi zmianami.

8. Informacje o województwie oraz w podziale na **miasta i wieś** podano w każdorazowym podziale administracyjnym, z wyjątkiem zweryfikowanej liczby ludności dla lat 2000 i 2001, którą podano zgodnie z podziałem administracyjnym obowiązującym w dniu 31 XII 2002 r. (patrz uwagi ogólne do „Ludność. Wyznania religijne”, ust. 1 na str. 85). Przez „miasta” rozumie się obszar położony w granicach administracyjnych tych jednostek, przez „wieś” – pozostałe terytorium województwa.

9. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjęto kategorię **ceny bazowej**.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

organs of local self-government entities are grouped; the classification was introduced by a decree of the Minister of Economy and Labour, dated 8 XII 2004 (Journal of Laws No. 265, item 2644);

2) the **Polish Classification of Products and Services (PKWiU 2008)**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of the following international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 I 2009 by a decree of the Council of Ministers, dated 29 X 2008 (Journal of Laws No. 207, item 1293) in place of the PKWiU classification used until 31 XII 2008.

3) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;

4) the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which products of construction are grouped; PKOB, compiled on the basis of the European Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316) with later amendments;

5) the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1317) with later amendments.

8. Information on the voivodship as well as by **urban and rural area** is presented according to administrative division in a given period, excluding the verified number of population for years 2000 and 2001, which was given according to administrative division as of 31 XII 2002 (see general notes to the chapter “Population. Religious denominations”, item 1 on page 85). The term “urban area” is understood as an area located within the administrative borders of these units, while “rural area” is understood as the remaining territory of the voivodship.

9. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

In order to evaluate production, unless otherwise indicated, the **basic price** category was implemented.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług (od produktów krajowych i od importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób).

10. Jako ceny stałe przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
 - ceny stałe 1995 r. (średnie ceny bieżące 1995 r.) do 2000 r.,
 - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) od 2006 r.

11. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki – w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach – obliczono w warunkach porównywalnych. Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

12. Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku (np. liczba lekarzy) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja, spożycie) – według stanu w dniu 30 VI.

U w a g a. Dane za rok 2000 obliczono przy przyjęciu skorygowanej liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

13. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

14. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

15. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

16. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, przy przyjęciu zasady, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

17. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

Taxes on products include: the value added tax – VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including the excise tax) as well as other taxes on products, such as the excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g., on games of chance and mutual betting, the lump sum tax on goods and services from occasional transports of passengers).

10. Constant prices were adopted as follows:

- 1) agricultural output – current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in the case of which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- 2) sold production of industry:
 - 1995 constant prices (1995 average current prices) until 2000,
 - 2005 constant prices (2005 average current prices) since 2006.

11. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices – in the case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods are calculated in comparable conditions. Single base indices are calculated using the chain-base index method.

12. When computing per capita data (1000 population, etc.) as of the end of a year (e.g., the number of doctors), the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production, consumption) – as of 30 VI.

Note. Data in 2000 are calculated assuming the revised number of population, which considers the results of Population and Housing Census of 2002.

13. Data, unless otherwise indicated, do not include the budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

14. Selected information presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistical Office.

15. Due to the electronic method of data processing, in some cases component totals can differ from the amount given in the item „total”.

16. Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note, with the institution providing the information presented in the table for the last year given as the source.

17. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

MIEDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA
CHORÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja)

INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION
OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD – 10 Revision)

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych <i>Diseases of blood and blood-forming organs</i>	Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych <i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>
Wady rozwojowe wrodzone <i>Congenital anomalies</i>	Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>
Objawy i stany niedokładnie określone <i>Symptoms and ill-defined conditions</i>	Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych, gdzie indziej niesklasyfikowane <i>Symptoms, sign and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD)

NOMENCLATURE DES ACTIVITÉS DE COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE – NACE rev. 1.1

sekcje
sections

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę X	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja X	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości X	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD) (dok.)
NOMENCLATURE DES ACTIVITÉS DE COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE – NACE rev. 1.1 (cont.)

działy
divisions

Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń X	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep X	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semitrailers</i>

grupa
group

Budowa budynków X	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków <i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej X	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej <i>Civil engineering</i>

*

* *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych oraz w serii „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications as well as in the series „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje” (Methodological Papers and Classifications).

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R.
VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>		

POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY – stan w dniu 1 I 2011 R.

AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION – as of 1 I 2011

Powierzchnia w km ²	312679	24173	7,7	Area in km ²
Powiaty	314	19	6,1	Powiats
Miasta na prawach powiatu	65	2	3,1	Cities with powiat status
Gminy	2479	116	4,7	Gminas
Miasta	908	49	5,4	Towns
Miejscowości wiejskie	53297	3899	7,3	Villages
Sołectwa ^a	40475	2251	5,6	Village administrator's offices ^a

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA
ENVIRONMENTAL PROTECTION

Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in thous. t:
pyłowych	62,5	1,2	1,9	particulates
gazowych (z dwutlenkiem węgla) ..	216155,4	1532,7	0,7	gases (with carbon dioxide)
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^b (stan w dniu 31 XII)	3136	218	7,0	Municipal waste water treatment plants ^b (as of 31 XII)
w tym: biologiczne	2263	150	6,6	of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	814	68	8,4	with increased biogene removal (disposal)
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	113478,8	1010,8	0,9	Waste (excluding municipal waste) generated (during the year) in thous. t
Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) przez zakłady oczyszczania ^c w tys. t	10044,2	328,2	3,3	Municipal waste collected (during the year) by purification plants ^c in thous. t
Wydatki inwestycyjne (ceny bieżące):				Investment expenditures (current prices):
na ochronę środowiska:				for environmental protection:
w milionach złotych	10926,2	402,2	3,7	in million zlotys
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	5,0	6,1	x	in % of total investment outlays
na gospodarkę wodną:				for water management:
w milionach złotych	3565,4	119,3	3,3	in million zlotys
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	1,6	1,8	x	in % of total investment outlays

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE
PUBLIC SAFETY

Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:				Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych	1138523	37666	3,3	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	298,1	263,8	88,5	per 10 thous. population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w % ...	67,9	71,6	x	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^c Dane szacunkowe.

^a As of 31 XII. ^b Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system. ^c Estimated data.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (cd.)

VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
LUDNOŚĆ POPULATION				
Ludność (stan w dniu 31 XII)	38200037	1427241	3,7	Population (as of 31 XII)
miasta	23264383	852651	3,7	urban areas
wieś	14935654	574590	3,8	rural areas
w tym kobiety	19755664	731610	3,7	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	122	59	48,4	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyj- nym (stan w dniu 31 XII)	55,2	53,4	96,7	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 XII)
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,91	1,98	x	Natural increase per 1000 popula- tion
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,06	-1,89	x	Internal and international net migra- tion for permanent residence per 1000 population
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES				
Pracujący ^a (stan w dniu 31 XII) w tys.	13778,2	423,3	3,1	Employed persons ^a (as of 31 XII) in thous.
Przeciętne miesięczne wynagro- dzenie brutto w zł.	3224,13	2722,00	84,4	Average monthly gross wages and salaries in zł
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	1954,7	105,9	5,4	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	12,4	20,0	x	Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS				
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km: rozdzielczej:				Network (as of 31 XII) in km: distribution:
wodociągowej	272888,0	13951,7	5,1	water-line
kanalizacyjnej ^b	107509,1	4794,6	4,5	sewerage ^b
gazowej	133127,4	2609,8	2,0	gas-line
Zasoby mieszkaniowe ^c (stan w dniu 31 XII):				Dwellings stocks ^c (as of 31 XII):
mieszkania: w tysiącach	13422,0	483,2	3,6	dwellings: in thousands
na 1000 ludności	351	339	96,6	per 1000 population
izby: w tysiącach	49835,7	1793,8	3,6	rooms: in thousands
na 1000 ludności	1305	1257	96,3	per 1000 population
powierzchnia użytkowa mieszkań: w tysiącach m ²	951184,3	32003,1	3,4	usable floor space of dwellings: in thousands m ²
na 1000 ludności w m ²	24900	22423	90,1	per 1000 population in m ²
Mieszkania oddane do użytkowania:				Dwellings completed:
w tysiącach	135,8	4,8	3,5	in thousands
na 1000 ludności:				per 1000 population:
mieszkania	3,6	3,3	91,7	dwellings
izby	15,3	13,7	89,5	rooms
powierzchnia użytkowa miesz- kań w m ²	377	320	84,9	usable floor space of dwellings in m ²

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności, z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie – dane szacunkowe na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^b Łącznie z kolektorami. ^c Na podstawie bilansów; patrz uwagi ogólne do działu „Infrastruktura komunalna. Mieszkania”, ust. 3 na str. 157.

^a By actual workplace and kind of activity, with the employed persons on private farms in agriculture – estimated data on the basis of the Agricultural Census 2010. ^b Including collectors. ^c Based on balances of net dwelling stocks; see general notes to the chapter “Municipal infrastructure. Dwellings”, item 3 on page 157.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (cd.)

VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>		Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	
EDUKACJA ^a I WYCHOWANIE – stan na początku roku szkolnego <i>EDUCATION ^a – as of beginning of the school year</i>				
Uczniowie w szkołach ^b :				<i>Pupils and students in schools ^b:</i>
podstawowych	2167200	86117	4,0	<i>primary</i>
gimnazjów.....	1231648	50056	4,1	<i>lower secondary</i>
zasadniczych (zawodowych)	209958	9308	4,4	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące ^c	632289	23194	3,7	<i>general secondary ^c</i>
licea profilowane	33886	1111	3,3	<i>specialized secondary</i>
technika ^d	547824	22252	4,1	<i>secondary vocational ^d</i>
policealnych	298492	11893	4,0	<i>post-secondary</i>
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^e	1059281	36849	3,5	<i>Children attending pre-primary education establishments ^e</i>
na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat	699	606	86,7	<i>per 1000 children aged 3–6</i>

OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA – stan w dniu 31 XII

HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE – as of 31 XII

Pracownicy medyczni:				<i>Medical personnel:</i>
lekarze ^f	79337	2481	3,1	<i>doctors^f</i>
dentyści	12326	481	3,9	<i>dentists</i>
pielęgniarki ^g	184748	6309	3,4	<i>nurses^g</i>
Zakłady opieki zdrowotnej ambula- toryjnej	16608	710	4,3	<i>Out-patient health care institutions</i>
Szpitala ogólne	795	37	4,7	<i>General hospitals</i>
Łóżka w szpitalach ogólnych ^h	181077	5985	3,3	<i>Beds in general hospitals^h</i>
Apteki ogólnodostępne ⁱ	11297	366	3,2	<i>Public pharmaciesⁱ</i>

^a Bez szkół specjalnych; patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 167. ^b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^c Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. ^d Łącznie z technikami uzupełniającymi. ^e W przedszkolach, oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych, zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych; łącznie ze specjalnymi. ^f Łącznie z lekarzami odbywającymi staż. ^g Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. ^h Łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. ⁱ Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej.

^a Excluding special schools; see general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 167. ^b Excluding schools for adult, excluding post-secondary schools. ^c Including supplementary general secondary schools. ^d Including supplementary technical secondary schools. ^e In nursery schools, pre-primary sections of primary schools, pre-primary education groups and pre-primary points; including special. ^f Including doctors during internship. ^g Include master nurses. ^h Including beds and incubator. ⁱ Excluding pharmacies in in-patient health care facilities.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (cd.)

VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	

KULTURA. TURYSTYKA
CULTURE. TOURISM

Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII).....	8342	316	3,8	Public libraries (including branches; as of 31 XII)
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) w wol.	133248591	5094514	3,8	Public library collections (as of 31 XII) in vol.
Muzea (stan w dniu 31 XII).....	782	27	3,5	Museums (as of 31 XII)
Zwiedzający muzea i wystawy	22215656	540454	2,4	Museum and exhibition visitors
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	438	21	4,8	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Widzowie w kinach stałych	37528085	938625	2,5	Audience in fixed cinemas
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania:				Collective tourist accommodation establishments:
miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII).....	610111	37722	6,2	number of beds (as of 31 VII)
korzystający z noclegów	20461496	898771	4,4	tourists accommodated

ROLNICTWO I LEŚNICTWO
AGRICULTURE AND FORESTRY

Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej ^a w tys. ha	14603,2	978,2	6,7	Agricultural land in good agricultural condition ^a in thous. ha
pod zasiewami ^b	10427,7	592,9	5,7	sown area ^b
grunty ugorowane	449,8	39,3	8,7	fallow land
uprawy trwałe	398,0	7,4	1,9	permanent crops
w tym sady	374,2	6,7	1,8	of which orchards
łąki i pastwiska.....	3283,5	337,2	10,3	meadows and pastures
Powierzchnia zasiewów ^{ab} w tys. ha.	10427,7	592,9	5,7	Sown area ^{ab} in thous. ha:
zboża ogółem	7637,7	429,5	5,6	total cereals
ziemniaki ^c	388,3	10,7	2,8	potatoes ^c
Zbiory w tys. t:				Crop production in thous. t:
zboża ogółem	27228,1	1760,2	6,5	total cereals
ziemniaki ^c	8187,7	248,5	3,0	potatoes ^c
Plony z 1 ha w dt:				Yields per 1 ha in dt:
zboża ogółem	35,6	41,0	115,2	total cereals
ziemniaki ^c	211	233	110,4	potatoes ^c
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9121,9	740,8	8,1	Forest areas (as of 31 XII) in thous. ha

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO
INDUSTRY AND CONSTRUCTION

Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):
w milionach złotych.....	985715,9	22239,2	2,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	25813	15578	60,3	per capita in zł
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^d (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^d (current prices):
w milionach złotych.....	160857,6	4548,9	2,8	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	4212	3186	75,6	per capita in zł

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Bez powierzchni upraw trwałych innych niż sady, ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie (nawozy zielone). ^c Bez upraw w ogrodach przydomowych. ^d Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót.

^a Data of the Agricultural Census. ^b Excluding permanent crops other than orchards, kitchen gardens and crop area intended for ploughing (green fertilizers). ^c Excluding crops in kitchen gardens. ^d Realized by construction units – by place of performing works.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (cd.)

VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem		Polska = 100	
	total	Poland = 100		
TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ – stan w dniu 31 XII				
TRANSPORT. COMMUNICATIONS – as of 31 XII				
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km ..	273759,8	12644,0	4,6	Hard surface public roads (urban and non-urban) in km
w tym o nawierzchni ulepszonej w %	91,3	92,8	x	of which improved in %
Samochody zarejestrowane w tys. szt:				Registered cars in thous. units:
osobowe	17239,8	578,3	3,4	passenger cars
ciężarowe i ciągniki siodłowe	2981,6	94,2	3,2	lorries and road tractors
Placówki pocztowe	8365	424	5,1	Post offices
Telefoniczne łącza główne ^a :				Fixed main line ^a :
w tysiącach	8244,8	249,8	3,0	in thousands
na 1000 ludności	215,8	175,0	81,1	per 1000 population
w tym standardowe łącza główne .	7037,1	216,4	3,1	of which standard main line
HANDEL – stan w dniu 31 XII				
TRADE – as of 31 XII				
Sklepy	346058	12814	3,7	Shops
Liczba ludności na 1 sklep	110	111	100,9	Population per shop
FINANSE PUBLICZNE				
PUBLIC FINANCE				
Budżety gmin ^b				Budgets of gminas ^b
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	72310,5	3329,0	4,6	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	2834	2960	104,4	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	79740,6	3808,4	4,8	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	3125	3386	108,4	per capita in zł
Budżety miast na prawach powiatu				Budgets of cities with powiat status
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	53885,6	1153,0	2,1	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	4253	3806	89,5	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	58954,1	1314,8	2,2	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	4653	4341	93,3	per capita in zł
Budżety powiatów				Budgets of powiats
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	22496,5	1209,5	5,4	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	882	1075	121,9	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	23826,4	1258,6	5,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	934	1119	119,8	per capita in zł
Budżety województw				Budgets of voivodships
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	14104,0	520,4	3,7	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	369	365	98,9	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	15245,0	541,4	3,6	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	399	379	95,0	per capita in zł

^a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^b Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Data concern operators of the public telecommunication network. ^b Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (dok.)

VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem		Polska = 100	
	total		Poland = 100	
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE INVESTMENTS. FIXED ASSETS				
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):				Investment outlays (current prices):
w milionach złotych.....	217287,3	6548,3	3,0	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	5690	4587	80,6	per capita in zł
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):
w milionach złotych.....	2520940,2	73617,5	2,9	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	65993	51580	78,2	per capita in zł
PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY				
Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji ^a	5880	253	4,3	State owned enterprises included in the privatization process ^a
skomercjalizowane	1750	44	2,5	commercialized
objęte prywatyzacją bezpośrednią	2193	102	4,7	included in direct privatization
w tym sprywatyzowane	2115	101	4,8	of which privatized
poddane likwidacji.....	1937	107	5,5	subject to liquidation
w tym zlikwidowane	1110	61	5,5	of which liquidated
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON (stan w dniu 31 XII).....	3909802	119028	3,0	Entities of the national economy recorded in the REGON register (as of 31 XII)
sektor publiczny	121948	5514	4,5	public sector
sektor prywatny	3787854	113514	3,0	private sector
RACHUNKI REGIONALNE W 2009 R. REGIONAL ACCOUNTS IN 2009				
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych.....	1343366	37076	2,8	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	35210	25970	73,8	per capita in zł
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				Gross value added (current prices):
w milionach złotych.....	1193691	32946	2,8	in million zlotys
na 1 pracującego w zł.....	84895	76714	90,4	per 1 employed person in zł
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych.....	860625	26731	3,1	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	22557	18724	83,0	per capita in zł

^a W okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.; bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zastawu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

^a From 1 VIII 1990 to 31 XII 2010; excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury.

Uwaga. Przeliczeń danych na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) za rok 2000 dokonano przy przyjęciu skorygowanej liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

Note. Calculations of data per capita (1000 population, etc.) in 2000 are based on the revised number of population, which considers the results of Population and Housing Census of 2002.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010	SPECIFICATION
POWIERZCHNIA AREA						
Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII).....	24203	24173	24173	24173	24173	Area in km ² (as of 31 XII)
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION						
Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele: produkcyjne ^a (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem).....	30,5	22,2	20,4	18,6	17,9	Water withdrawal – in % of total withdrawal – for purposes of: production ^a (excluding agriculture, forestry and fishing)
eksploatacji sieci wodociągowej ^b	53,0	52,1	49,8	49,0	49,6	exploitation of water-line system ^b
Zużycie wody na 1 km ² w dam ³ : na potrzeby gospodarki narodowej i ludności.....	5,3	5,1	5,4	5,4	5,3	Consumption of water per 1 km ² in dam ³ : for needs of the national economy and population
w tym do produkcji przemysłowej.....	1,8	1,3	1,2	1,1	1,1	of which for industrial production
Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % wymagających oczyszczania ^c	95,7	95,4	95,6	95,7	99,4	Industrial and municipal waste water treated in % of requiring treatment ^c
Ścieki przemysłowe i komunalne nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	Industrial and municipal waste water untreated per 1 km ² in dam ³
Ludność korzystająca ^d z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności.....	64,5	69,9	72,2	72,7	72,1	Population using ^d waste water treatment plants in % of total population
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza na 1 km ² w t: pyłowych.....	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution per 1 km ² in t: particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla).....	0,6	0,4	0,4	0,4	0,4	gases (excluding carbon dioxide)
Redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych: pyłowych.....	95,3	96,6	98,4	97,2	97,7	Reduction of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in % of pollutants produced: particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla).....	14,5	2,8	2,6	2,6	7,1	gases (excluding carbon dioxide)
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) ^e wytworzone (w ciągu roku) na 1 km ² w t.....	19,0	25,2	34,7	31,2	41,8	Waste (excluding municipal waste) ^e generated (during the year) per 1 km ² in t
Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) przez zakłady oczyszczania ^f na 1 mieszkańca w kg.....	353	219 ^g	240 ^g	227 ^g	230 ^g	Municipal waste collected (during the year) by purification plants ^f per capita in kg

^a Z ujęć własnych. ^b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. ^c Odprowadzone do wód (do 2002 r. – do wód powierzchniowych) lub do ziemi. ^d Na podstawie szacunków; do 2000 r. określana jako ludność obsługiwana. ^e Patrz uwagi ogólne działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 9 na str. 55–56. ^f Dane szacunkowe; do 2001 r. określone jako odpady stałe wywiezione. ^g Od 2002 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę katalogu odpadów.

^a From own intakes. ^b Water withdrawal by intakes before entering the water system. ^c Discharged into waters (until 2002 – into surface waters) or into the ground. ^d Estimated data; until 2000 defined as served population. ^e See general notes to the chapter “Environmental protection”, item 9 on page 55–56. ^f Estimated data; until 2001 defined as solid waste removed. ^g Since 2002 data not comparable with data for previous years due to change in the catalogue of waste.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010	SPECIFICATION
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)						
Wydatki inwestycyjne ^a (ceny bieżące) – w % nakładów ogółem – na:						Investment expenditures ^a (current prices) – in % of total outlays – for:
ochronę środowiska	3,4	3,4	2,4	4,4	6,1	environmental protection
gospodarkę wodną	1,5	1,7	1,3	1,7	1,8	water management
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII):						Legally protected areas possessing unique environmental value (as of 31 XII):
w % powierzchni ogólnej	53,6	46,2	46,3	46,5	46,6	in % of total area
na 1 mieszkańca w m ²	9089	7831	7844	7872	7890	per capita in m ²
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE PUBLIC SAFETY						
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych: w liczbach bezwzględnych.....	49413	50234	39364	38841	37666	Ascertained crimes in completed preparatory proceedings: in absolute numbers
na 10 tys. ludności	346,7	351,7	276,0	272,1	263,8	per 10 thous. population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	53,1	70,5	73,6	71,6	71,6	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %
LUDNOŚĆ ^b POPULATION ^b						
Ludność (stan w dniu 31 XII)	1427508	1428601	1427073	1427118	1427241	Population (as of 31 XII)
miasta	860484	857850	854979	854339	852651	urban areas
wieś	567024	570751	572094	572779	574590	rural areas
z liczby ogółem kobiety	729648	731283	731721	731576	731610	of total number females
Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII)	105	105	105	105	105	Females per 100 males (as of 31 XII)
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII) ...	59	59	59	59	59	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII):						Population at age (as of 31 XII):
produkcyjnym	859584	915235	927904	929899	930282	working
poprodukcyjnym	182130	191273	201848	206036	211216	post-working
Małżeństwa na 1000 ludności...	5,8	5,5	7,0	6,6	5,9	Marriages per 1000 population
Rozwody na 1000 ludności	1,3	2,1	2,0	2,0	2,0	Divorces per 1000 population
Urodzenia żywe na 1000 ludności	10,9	10,3	11,4	11,6	11,0	Live births per 1000 population
Zgony ^c na 1000 ludności	8,2	8,7	9,0	9,2	9,1	Deaths ^c per 1000 population
Przyrost naturalny na 1000 ludności	2,7	1,6	2,5	2,3	2,0	Natural increase per 1000 population
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	7,5	6,4	5,1	5,0	4,8	Infant deaths per 1000 live births
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:						Life expectancy at the moment of birth:
mężczyźni	69,2	70,0	70,6	70,7	71,3	males
kobiety	78,6	79,4	79,8	79,8	80,4	females
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-1,7	-2,2	-2,2	-2,0	-1,9	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population

^a W 2000 r. określane jako nakłady inwestycyjne. ^b Dane dla 2000 r. zostały zweryfikowane; patrz uwagi ogólne do „Ludność. Wyznania religijne”, ust. 1 na str. 85. ^c Łącznie ze zgonami niemowląt.

^a In 2000 defined as investment outlays. ^b Data for 2000 have been revised; see general notes to the chapter “Population. Religious denominations”, item 1 on page 85. ^c Including infant deaths.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010	SPECIFICATION
RYNEK PRACY LABOUR MARKET						
Pracujący ^a :						Employed persons ^a :
ogółem: w tys.	454,0	396,9	426,5	412,0	423,3	total: in thous.
w tym kobiety	214,2	184,9	197,4	192,5	197,7	of which women
1999 = 100	91,7	81,6	87,7	84,8	87,1	1999 = 100
na 1000 ludności	318	278	299	289	297	per 1000 population
z liczby ogółem w %:						of total number in %:
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	26,6 ^b	17,0	15,8	16,2	16,5	agriculture, forestry and fishing
przemysł i budownictwo ...	26,1 ^b	24,9	24,2	29,6	29,7	industry and construction
pozostałe sekcje	52,7 ^b	58,1	58,5	60,0	53,9	other sections
pracujący w sektorze prywatnym	71,3	71,8	73,9	72,9	73,8	employed persons in private sector
Przeciętne zatrudnienie:						Average paid employment:
w przemyśle:						in industry:
w tysiącach	87,8 ^b	81,6	89,5	83,1	84,8	in thousands
na 1000 ludności	59,8 ^b	57,2	62,7	58,2	59,4	per 1000 population
w budownictwie:						in construction:
w tysiącach	18,8 ^b	15,2	21,7	21,6	20,9	in thousands
na 1000 ludności	12,8 ^b	10,7	15,2	15,1	14,6	per 1000 population
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII):						Registered unemployed persons (as of 31 XII):
ogółem: w tys.	158,2	150,9	87,4	109,2	105,9	total: in thous.
1999 = 100	111,0	105,9	61,4	76,6	74,4	1999 = 100
z liczby ogółem w %:						of total number in %:
kobiety	55,6	53,3	56,9	51,6	53,0	women
w wieku do 25 lat	27,3	22,5	20,8	22,3	21,7	up to age 25
pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy	48,5	49,7	31,5	26,1	28,1	persons without work for more than 12 months
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	25,8	27,2	16,8	20,7	20,0	Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %

^a Stan w dniu 31 XII (w 1999 r. – 30 IX); według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności, z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie – dane szacunkowe (dla 2000 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 1996, dla 2005–2009 na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, a dla 2010 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010; dane nie są w pełni porównywalne). ^b Według PKD 2004.

^a As of 31 XII (in 1999 – 30 IX); by actual workplace and kind of activity, with the employed persons on private farms in agriculture – estimated data (for 2000 on the basis of the results the Agricultural Census 1996, for 2005–2009 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, while for 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010; data are not strictly comparable). ^b By PKD 2004.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010	SPECIFICATION
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH						
WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS						
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł.....	1671,17	2015,99	2474,26	2605,95	2722,00	Average monthly gross wages and salaries in zł
1999 = 100.....	113,3	136,7	167,8	176,7	184,6	1999 = 100
w tym: przemysł.....	1702,61 ^f	1881,59	2378,61	2459,67	2587,50	of which: industry
budownictwo.....	1486,12 ^f	1677,73	2162,53	2225,36	2293,03	construction
Przeciętna liczba emerytów i rencistów ^a w tys.	306,6	297,6	302,1	303,9	299,7	Average number of retirees and pensioners ^a in thous.
z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych	238,4	238,0	248,6	252,1	249,6	from the Social Insurance Fund
rolników indywidualnych	68,2	59,7	53,5	51,7	50,1	farmers
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto ^b w zł:						Average monthly gross retirement pay and pension ^b in zł:
z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych	759,05	1019,16	1266,90	1339,93	1428,63	from the Social Insurance Fund
rolników indywidualnych ^c	602,05	756,55	859,30	912,15	955,05	farmers ^c
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA						
MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS						
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:						Network (as of 31 XII) in km:
rozdzielczej:						distribution:
wodociągowej	9253,6	12130,2	13257,9	13508,7	13951,7	water-line
kanalizacyjnej ^d	2541,3	4017,9	4472,1	4540,0	4794,6	sewerage ^d
gazowej		2406,1	2604,0	2564,8	2609,8	gas-line
Zużycie w gospodarstwach domowych:						Consumption in households:
wody z wodociągów:						water from water-line systems:
w hm ³	48,5	44,4	44,6	44,2	44,8	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	33,8	31,1	31,3	30,9	31,4	per capita in m ³
energii elektrycznej w miastach:						electricity in urban areas:
w GW·h	504,6	466,8	581,6	587,2	594,2	in GW·h
na 1 mieszkańca w kW·h	587,3	544,0	680,4	686,8	695,9	per capita in kW·h
gazu z sieci:						gas from gas-line system:
w hm ³	92,3	95,7	86,9	86,5	92,0	in hm ³
na 1 odbiorcę w m ³	432,1	528,0	491,3	488,3	535,1	per consumer in m ³
Zasoby mieszkaniowe ^e (w 2000 r. – zamieszkane; stan w dniu 31 XII):						Dwelling stocks ^e (in 2000 – inhabited; as of 31 XII):
mieszkania:						dwellings:
w tysiącach	421,4	457,9	473,9	478,7	483,2	in thousands
na 1000 ludności.....	295,2	320,5	332,1	335,4	338,6	per 1000 population

^a Bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych. ^b Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych; bez zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych. ^c Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego. ^d Łącznie z kolektorami. ^e Na podstawie bilansów; patrz uwagi ogólne do działu „Infrastruktura komunalna. Mieszkania”; ust. 3 na str. 157. ^f Według PKD 2004.

^a Excluding retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits on the basis of international agreements. ^b Excluding retirement pay and pension paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pension executed on the basis of international agreements; excluding family and nursing benefits. ^c Including payments from the Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund. ^d Including collectors. ^e Based on balances; see general notes to the chapter “Municipal infrastructure. Dwellings”, item 3 on page 157. ^f By PKD 2004.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010	SPECIFICATION
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.)						
MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)						
Zasoby mieszkaniowe ^a (w 2000 r. – zamieszkane; stan w dniu 31 XII) (dok.):						Dwelling stocks ^a (in 2000 – inhabited; as of 31 XII) (cont.):
izby na 1000 ludności	1054,0	1184,7	1230,1	1243,8	1256,9	rooms per 1000 population
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :						usable floor space of dwell- ings in m ² :
na 1000 ludności.....	17533,8	20798,5	21798,3	22117,0	22423,0	per 1000 population
przeciętna 1 mieszkania	59,4	64,9	65,6	65,9	66,2	average per dwelling
Mieszkania oddane do użytko- wania:						Dwellings completed:
mieszkania:						dwellings:
w tysiącach	3,7	4,5	6,8	4,9	4,8	in thousands
na 1000 ludności.....	2,6	3,1	4,8	3,4	3,3	per 1000 population
izby na 1000 ludności	8,7	13,1	18,8	14,0	13,7	rooms per 1000 population
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :						usable floor space of dwell- ings in m ² :
na 1000 ludności.....	174,5	292,2	433,1	323,2	320,4	per 1000 population
przeciętna 1 mieszkania	67,3	93,8	90,4	95,1	96,2	average per dwelling
EDUKACJA ^b I WYCHOWANIE						
EDUCATION ^b						
Uczniowie w szkołach ^c (stan na początku roku szkolnego) w tys.:						Pupils and students in schools ^c (as of beginning of the school year) in thous.:
podstawowych	134,8	107,3	92,8	89,2	87,3	primary
gimnazjach	49,2	66,4	56,7	54,1	51,4	lower secondary
specjalnych przysposabiają- cych do pracy	x	0,1	0,3	0,4	0,4	special job-training
zasadniczych zawodowych	24,3	10,2	10,9	10,6	10,0	basic vocational
liceach ogólnokształcących ...	34,4	26,7	24,5	23,8	23,0	general
uzupełniających liceach ogólnokształcących	x	0,6	0,4	0,1	0,2	supplementary general se- condary
liceach profilowanych	x	9,2	2,9	1,7	1,1	specialized
technikach	38,8	21,7	22,8	22,6	22,2	technical
technikach uzupełniających ..	x	0,4	0,1	0,1	0,1	supplementary technical se- condary
artystycznych ^d	0,5	0,6	0,3	0,4	0,4	Art ^d
policealnych	6,4	12,5	13,4	11,4	11,9	post-secondary
Absolwenci szkół ^c w tys.:						Graduates of schools ^c in thous.:
podstawowych	23,5 ^e	19,7	16,7	15,9	.	primary
gimnazjów	x	21,2	18,5	17,4	.	lower secondary
specjalnych przysposabiają- cych do pracy	x	0,0	0,1	0,1	.	special job-training
zasadniczych zawodowych	7,8	3,3	3,2	3,5	.	basic vocational
liceów ogólnokształcących.....	7,2	8,5	7,8	7,7	.	general
uzupełniających liceów ogólnokształcących	x	0,1	0,1	0,1	.	supplementary general se- condary
liceów profilowanych.....	x	3,0	1,2	0,7	.	specialized
techników	7,3	4,4	4,6	4,5	.	technical
techników uzupełniających ...	x	x	0,1	0,0	.	supplementary technical se- condary
artystycznych ^d	0,1	0,1	0,1	0,1	.	Art ^d
policealnych	2,3	4,3	3,1	3,1	.	post-secondary

^a Na podstawie bilansów; patrz uwagi ogólne do działu „Infrastruktura komunalna. Mieszkania”; ust. 3 na str. 157.

^b Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 167. ^c Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^d Dające uprawnienia zawodowe, a od roku szkolnego 2007/2008 ogólnokształcące. ^e Dane obejmują absolwentów klasy VIII i klasy VI.

^a Based on balances; see general notes to the chapter “Municipal infrastructure. Dwellings”, item 3 on page 157.

^b See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 167. ^c Excluding schools for adults, except post-secondary schools. ^d Leading to professional certification, from 2007/08 school year secondary. ^e Data include graduates of 8th and 6th class.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010	SPECIFICATION
EDUKACJA ^a I WYCHOWANIE (dok.)						
EDUCATION ^a (cont.)						
Studenci szkół wyższych ^b (stan w dniu 30 XI) w tys.	45,1	61,4	54,4	52,3	49,8	Students of higher education institutions ^b (as of 30 XI) in thous.
Absolwenci szkół wyższych ^{bc} w tys.	6,8	12,2	15,6	15,4	14,4	Graduates of higher education institutions ^{bc} in thous.
Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	16,5	12,3	12,3	12,7	13,5	Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.
Absolwenci szkół dla dorosłych ^c w tys.	5,0	4,1	2,5	2,9	2,9	Graduates of schools for adults ^c in thous.
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego): miejsca w przedszkolach w tys.	24,6	22,0	24,5 ^d	25,3 ^d	27,9 ^d	Pre-primary education (as of beginning of the school year): places in nursery schools in thous.
dzieci w tys.: w przedszkolach	23,4	21,2	25,1 ^d	25,8 ^d	27,5 ^d	children in thous.: in nursery schools
w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	8,6	8,5	8,0	8,5	9,4	in pre-primary sections in primary schools
Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat	319	347	424 ^d	433 ^d	451 ^d	Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3–6
OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA						
HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE						
Pracownicy medyczni ^{ef} (stan w dniu 31 XII):						Medical personnel ^{ef} (as of 31 XII):
lekarze	2104	2180	2297	2351	2481	doctors
dentyści	185	335	346	440	1272	dentists
pielęgniarki ^g	5963	5649	6249	6261	6309	nurses ^g
Łóżka w szpitalach ogólnych (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	42,9	42,2	43,1 ^h	42,4 ^h	41,9 ^h	Beds in general hospitals (as of 31 XII) per 10 thous. population
Leczeni w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności	1543	1828	1848	1749	1789	In-patients in general hospitals per 10 thous population
Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	362	427	550	689	710	Health care institutions (as of 31 XII)
Apteki ⁱ (stan w dniu 31 XII)	268	343	356	355	370	Pharmacies ⁱ (as of 31 XII)
Liczba ludności na 1 aptekę	5327	4165	4009	4020	3857	Population per 1 pharmacy

^a Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 167. ^b Łącznie z filiami, wydziałami zamiejscowymi i punktami konsultacyjnymi, bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; bez cudzoziemców. ^c Z poprzedniego roku szkolnego, a w roku szkolnym 2000/01 – z roku kalendarzowego; patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 16 na str. 171. ^d W przedszkolach, zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych. ^e Łącznie z lekarzami, pielęgniarkami odbywającymi staż. ^f Od 2001 r. łącznie z indywidualnymi praktykami lekarskimi i pielęgniarskimi zarejestrowanymi w Izbach Lekarskich, pielęgniarstwach. ^g Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. ^h Łącznie z łózkami i inkubatorami dla dzieci. ⁱ Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach, w sanatoriach.

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 167. ^b Including sections, branch departments and consultative units, excluding academies of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration; excluding foreigners. ^c From the previous school year, and in 2000/01 schools year – the calendar year; see general notes to the chapter “Education” item 16 on page 171. ^d In nursery schools, pre-primary education groups and pre-primary points. ^e Including doctors, nurses during internship. ^f Since 2001 including individual medical practises and nurses registered at Chamber of Physicians. ^g Including master nurses. ^h Including beds and incubator. ⁱ Excluding pharmacies in in-patient health care facilities, e.g., in hospitals and sanatoria.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010	SPECIFICATION
OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA (dok.)						
HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE (cont.)						
Porady ^a udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:						Consultations ^a provided within the scope of out-patient health care per capita:
lekarskie	4,7	5,6	6,1	6,1	6,1	medical
dentystyczne.....	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	dental
Dzieci w żłobkach ^b (w ciągu roku) na 1000 dzieci w wieku do lat 3.....	44	34	34	29	30	Children in nurseries ^b (during the year) per 1000 children up to age 3
KULTURA. TURYSTYKA						
CULTURE. TOURISM						
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII) ...	367	348	320	319	316	Public libraries (including branches; as of 31 XII)
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	3852	3834	3744	3653	3569	Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population in vol.
Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	211	192	166	162	160	Public library borrowers per 1000 population
Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych w wol.: na 1000 ludności	3891	3491	2959	2972	2957	Public library loans in vol.: per 1000 population
na 1 czytelnika.....	18,5	18,2	17,9	18,3	18,4	per borrower
Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population
Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności	255	201	208	201	206	Audience in theatres and music institutions per 1000 population
Muzea (stan w dniu 31 XII)	18	23	23	25	27	Museums (as of 31 XII)
Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	294	305	360	329	379	Museum and exhibition visitors per 1000 population
Kina stałe (stan w dniu 31 XII) ..	39	29	23	23	21	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	7,1	6,0	4,8	5,3	5,1	Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	308	257	615	664	657	Audience in fixed cinemas per 1000 population
Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności:						Subscribers (as of 31 XII) per 1000 population:
radiowi	234	232	184	173	179	radio
telewizyjni	230	226	179	168	175	television
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII).....	589	353	384	390	387	Collective tourist accommodation establishments (as of 31 VII)
w tym hotele	65	85	88	93	95	of which hotels
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności.....	343	262	271	269	264	Number of beds (as of 31 VII) per 10 thous. population
Korzystający z noclegów na 1000 ludności	586	531	635	596	630	Tourists accommodated per 1000 population

^a Bez porad udzielonych w izbach przyjęć szpitali ogólnych. ^b Łącznie z oddziałami żłobkowymi.

^a Excluding consultations provided in admission rooms general hospitals. ^b Including nursery wards.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010	SPECIFICATION
ROLNICTWO I LEŚNICTWO AGRICULTURE AND FORESTRY						
Użytki rolne ^a (stan w czerwcu)						Agricultural land ^a (as of June)
w tys. ha	1264,7	1078,1	1059,4	1075,7	1055,7 ^b	in thous. ha
w tym w dobrej kulturze rolnej						of which in good agricultural
w %	94,8	95,5	92,7 ^b	condition in %
Powierzchnia zasiewów (stan						Sown area (as of June)
w czerwcu) w tys. ha	729,7	607,2	616,4	648,3	592,9 ^{bc}	in thous. ha
w tym w %:						of which in %:
zboża podstawowe (łącznie						basic cereals (including
z mieszankami zbożowymi)	71,8	71,0	68,5	68,7	69,5 ^b	cereal mixed)
w tym: pszenica	23,9	22,4	22,4	22,0	24,2 ^b	of which: wheat
żyto	12,2	5,5	7,3	8,1	6,7 ^b	rye
ziemniaki	4,9	2,4	2,0	1,9	1,9 ^b	potatoes
buraki cukrowe	0,9	0,6	0,5	0,5	0,6 ^b	sugar beets
Zbiory w tys. t:						Crop production in thous. t:
zboża podstawowe (łącznie						basic cereals (including
z mieszankami zbożowymi)	1313,4	1199,8	1422,1	1571,3	1716,6	cereal mixed)
w tym: pszenica	587,1	527,1	595,8	596,5	703,8	of which: wheat
żyto	166,2	69,9	130,6	155,0	137,7	rye
ziemniaki	730,9	264,8	248,7	213,0	259,3	potatoes
buraki cukrowe	219,8	181,3	140,8	142,4	175,2	sugar beets
Plony z 1 ha w dt:						Yields per 1 ha in dt:
zboża podstawowe (łącznie						basis cereals (including
z mieszankami zbożowymi) ..	25,1	27,8	33,7	35,3	41,7	cereal mixed)
w tym: pszenica	33,6	38,7	43,2	41,9	49,0	of which: wheat
żyto	18,7	21,0	29,2	29,3	34,8	rye
ziemniaki	206	179	203	175	233	potatoes
buraki cukrowe	337	475	506	487	518	sugar beets
Zwierzęta gospodarskie:						Livestock:
bydło (stan w czerwcu):						cattle (as of June):
w tysiącach sztuk	415,0	407,2	429,9	442,0	435,7 ^b	in thousand heads
na 100 ha użytków rolnych ^d						per 100 ha of agricultural
w szt	33,7	40,8	43,8	44,4	41,3 ^b	land ^d in heads
trzoda chlewna (stan w końcu						pigs (end of July):
lipca):						in thousand heads
w tysiącach sztuk	798,9	880,6	677,7	678,7	670,8 ^b	per 100 ha of agricultural
na 100 ha użytków rolnych ^d						land ^d in heads
w szt	64,9	88,2	69,1	68,2	63,5 ^b	
Produkcja na 1 ha użytków						Production per 1 ha of agricul-
rolnych ^d :						tural land ^d :
żywcza rzeźnego w przeliczeniu						animals for slaughter in terms
na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^e w kg	195,1	227,0	229,8	243,5	249,9	of meat (including fats and
mleka krowiego w l	506,7	812,2	879,2	911,1	873,6	pluck) ^e in kg
						cows' milk in l

^a Według granic administracyjnych; bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych; w 2010 r. według siedziby użytkownika. ^b Dane powszechnego spisu rolnego według stanu w dniu 30 VI 2010 r. ^c Bez powierzchni upraw trwałych innych niż sady, ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie (nawozy zielone). ^d Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. ^e Wołowce, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; w wadze poubojowej ciepłej.

^a By administrative borders; excluding non-farm land; in 2010 by the land user's. ^b Data of agricultural census as of 30 VI 2010. ^c Excluding permanent crops other than orchards kitchen gardens and crop area intended for ploughing (green fertilizers). ^d Calculations are based on agricultural land by official residence of the land user excluding non-farm land. ^e Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and venison; in post-slaughter warm weight.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010	SPECIFICATION
ROLNICTWO I LEŚNICTWO (dok.) AGRICULTURE AND FORESTRY (cont.)						
Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych ^a :						Procurement of agricultural products per 1 ha of agricultural land ^a :
ziarno zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi) w kg	596	617	581	785	696	basic cereal grains (including cereal mixed) in kg
ziemniaki w kg	41	14	11	9	9	potatoes in kg
buraki cukrowe w kg	179	182	143	143	153	sugar beets in kg
żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w kg	129	190	192	203	212	animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^b in kg
mleko krowie w l	396	567	634	706	668	cows' milk in l
Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^{ac} w kg:						Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land ^{ac} in kg:
mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	66,5	90,3	124,4	121,1	103,6	mineral or chemical (including mixed fertilizers)
wapniowych	125,5	174,3	40,4	48,1	39,8	lime
Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) na 100 ha użytków rolnych ^a w szt.	3,8 ^d	4,7	5,3	5,2	4,9	Agricultural tractors (as of June) per 100 ha of agricultural land ^a in units
Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha...	732,7	745,6	753,5	756,0	761,4	Forest land (as of 31 XII) in thous. ha
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII):						Forest areas (as of 31 XII):
w tysiącach hektarów	713,0	725,3	732,7	735,4	740,8	in thousand hectares
na 1 mieszkańca w ha	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	per capita in ha
Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	29,5	30,0	30,3	30,4	30,6	Forest cover (as of 31 XII) in %
Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³ ..	381,0	407,2	473,8	433,8	446,7	Removals (timber) per 100 ha of forest area in m ³
PRZEMYSŁ INDUSTRY						
Produkcja sprzedana przemysłu:						Sold production of industry:
w milionach złotych (ceny bieżące)	12205,1 ^f	15860,5	20115,6	20321,7	22239,2	in million zlotys (current prices)
rok poprzedni=100 (ceny stałe) ^e	113,7 ^g	.	98,2	98,0	113,4	previous year=100 (constant prices) ^e
na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	138986 ^f	194257	224750	244657	262397	per employee in zł (current prices)
na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	8520 ^f	11103	14102	14234	15578	per capita in zł (current prices)

^a Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych; w 2010 r. dane powszechnego spisu rolnego. ^b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej cieplej. ^c W roku gospodarczym. ^d Stan w dniu 31 XII. ^e Od 2006 r. przyjęto ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.). ^f Według PKD 2004. ^g Ceny stałe 1995 r. (średnie ceny bieżące 1995 r.).

^a Calculations are based on agricultural land by official residence of the land user excluding non-farm land; in 2010 data of agricultural census. ^b Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight. ^c In farming year. ^d As of 31 XII. ^e Since 2006 were adopted – 2005 constant prices (2005 average current prices). ^f By NACE 2004. ^g 1995 constant prices (1995 average current prices).

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010	SPECIFICATION
BUDOWNICTWO CONSTRUCTION						
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^a (ceny bieżące):						<i>Sales of construction and as- sembly production^a (current prices):</i>
w milionach złotych	1516,3 ^d	2870,8	3908,7	3756,1	3909,7	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	1064 ^d	2010	2740	2631	2739	<i>per capita in zł</i>
TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ – stan w dniu 31 XII TRANSPORT. COMMUNICATIONS – as of 31 XII						
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe:						<i>Railway lines operated – stan- dard gauge:</i>
w kilometrach.....	1461	1209	1209	1207	1215	<i>in kilometres</i>
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km.....	6,0	5,0	5,0	5,0	5,0	<i>per 100 km² of total area in km</i>
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):						<i>Hard surface public roads (ur- ban and non-urban):</i>
w kilometrach.....	12257	12352	12355	12447	12644	<i>in kilometres</i>
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km.....	50,6	51,1	51,0	51,5	52,3	<i>per 100 km² of total area in km</i>
Samochody osobowe zarejestrowane:						<i>Registered passenger cars:</i>
w tysiącach sztuk.....	221,0	376,2	528,3	551,9	578,3	<i>in thousand units</i>
na 1000 ludności	155	263	370	387	405	<i>per 1000 population</i>
Placówki pocztowe ^b :						<i>Post offices^b:</i>
w liczbach bezwzględnych....	437	391	411	414	424	<i>in absolute numbers</i>
na 10 tys. ludności	3,1	2,7	2,9	2,9	3,0	<i>per 10 thous. population</i>
Telefoniczne łącza główne ^c :						<i>Telephone main line^c:</i>
w tysiącach	368,9	410,1	288,7	272,8	249,8	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności	258,4	287,1	202,3	191,2	175,0	<i>per 1000 population</i>
HANDEL TRADE						
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):						<i>Retail sales (current prices):</i>
w milionach złotych.....	8854,0	11313,1	14428,1	11723,2	11566,6	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	6039	7920	10115	8211	8102	<i>per capita in zł</i>
Sklepy (stan w dniu 31 XII) w tys. ..	16,8	12,4	15,6	15,1	12,8	<i>Shops (as of 31 XII) in thous.</i>
Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep.....	85	115	92	95	111	<i>Population (as of 31 XII) per shop</i>

^a Zrealizowana systemem zleceńiowym przez jednostki budowlane mające siedzibę na terenie województwa.
^b W 2000 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. ^c Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^d Według PKD 2004.

^a Realized on the basis of the contract by construction entities which have head office on territory of Voivodship
^b In 2000 post offices and telecommunication service offices. ^c Data concern operators of the public telecommunication network. ^d By NACE 2004.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	2009	SPECIFICATION
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE						
Budżety gmin ^a						Budgets of gminas ^a
Dochody:						Revenue:
w milionach złotych	1370,9	2122,5	2902,4	2963,6	3329,0	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	1203	1883	2582	2635	2960	per capita in zł
Wydatki:						Expenditure:
w milionach złotych	1427,2	2120,6	2895,6	3212,2	3808,4	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	1253	1881	2576	2856	3386	per capita in zł
Budżety miast na prawach powiatu						Budgets of cities with powiat status
Dochody:						Revenue:
w milionach złotych	566,5	789,7	1033,7	1068,0	1153,0	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	1932	2622	3419	3527	3806	per capita in zł
Wydatki:						Expenditure:
w milionach złotych	587,6	791,2	1032,9	1155,7	1314,8	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	2003	2627	3417	3817	4341	per capita in zł
Budżety powiatów						Budgets of powiats
Dochody:						Revenue:
w milionach złotych	634,0	743,0	938,5	1093,5	1209,5	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	557	659	835	972	1075	per capita in zł
Wydatki:						Expenditure:
w milionach złotych	647,8	765,3	943,2	1139,1	1258,6	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	569	679	839	1013	1119	per capita in zł
Budżet województwa						Budget of voivodship
Dochody:						Revenue:
w milionach złotych	122,5	231,3	508,0	785,2	520,4	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	86	162	356	550	365	per capita in zł
Wydatki:						Expenditure:
w milionach złotych	137,1	291,1	449,5	811,1	541,4	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	96	204	315	568	379	per capita in zł
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE ^b INVESTMENTS. FIXED ASSETS ^b						
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):						Investment outlays (current prices):
w milionach złotych	2643,4	3906,4	5904,7	5854,5	6548,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	1845	2735	4140	4101	4587	per capita in zł
Udział w nakładach inwestycyjnych (ceny bieżące) w %:						Share in investment outlays (current prices) in %:
rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa	4,8	3,9	3,8	agriculture, forestry and fishing
przemysłu	34,6	32,3	25,0	industry
budownictwa	2,9	3,0	2,4	construction
handlu; napraw pojazdów samochodowych ^Δ	7,6	8,7	6,2	trade; repair of motor vehicles ^Δ
transportu i gospodarki magazynowej	14,3	19,1	27,5	transportation and storage
obsługi rynku nieruchomości ^Δ	15,4	14,2	12,1	real estate activities

^a Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Od 2002 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne działu „Inwestycje. Środki trwałe”, ust. 3 na str. 306 i ust. 5 na str. 308.

^a Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Since 2002 data not comparable with data for previous years; see general notes to the chapter “Investments. Fixed assets”, item 3 on page 306 and item 5 on page 308.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010	SPECIFICATION
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE ^a (dok.) INVESTMENTS. FIXED ASSETS ^a (cont.)						
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne): w milionach złotych..... na 1 mieszkańca w zł.....	45691,8 32008	56676,4 39673	67546,1 47332	69448,8 48664	73617,5 51580	Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices): in million zlotys per capita in zł
Udział w wartości brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w %: rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa..... przemysłu..... budownictwa..... handlu; napraw pojazdów samochodowych ^Δ transportu i gospodarki magazynowej..... obsługi rynku nieruchomości ^Δ	10,9 26,9 1,8 4,5 19,9 20,0	10,7 26,5 1,5 4,5 20,3* 20,4	10,2 26,6 1,4 4,3 20,4 20,2	Share in gross value of fixed assets (as of 31 XII, current book-keeping prices) in %: agriculture, forestry and fishing industry construction trade; repair of motor vehicles ^Δ transportation and storage real estate activities
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON ^b – stan w dniu 31 XII ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER ^b – as of 31 XII						
Ogółem: w tysiącach..... na 1000 ludności.....	102,7 71,9	110,1 77,1	115,8 81,2	114,8 80,5	119,0 83,4	Total: in thousands per 1000 population
Osoby prawne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej: w tysiącach..... 1999 = 100..... w tym: przedsiębiorstwa państwowe..... spółdzielnie..... spółki handlowe..... w tym z udziałem kapitału zagranicznego..... spółki cywilne.....	22,7 110,3 74 788 3591 733 8223	27,6 138,2 25 735 5080 851 6872	29,6 143,7 10 702 5514 924 6734	30,2 146,7 5 695 5749 939 6491	31,3 152,0 4 695 6043 945 6532	Legal persons and organizational entities without legal personality: in thousands 1999 = 100 of which: state owned enterprises co-operatives commercial companies of which with foreign capital participation civil law partnerships
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą: w tysiącach..... 1999 = 100..... na 1000 ludności.....	80,0 105,0 56,1	82,4 108,2 57,7	86,2 113,2 60,4	84,6 111,1 59,3	87,7 115,2 61,5	Natural persons conducting economic activity: in thousands 1999 = 100 per 1000 population
RACHUNKI REGIONALNE ^c REGIONAL ACCOUNTS ^c						
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące): w milionach złotych..... na 1 mieszkańca w zł.....	21722 15238	28153 19709	35214 24688	37076 25970	. .	Gross domestic product (current prices): in million zlotys per capita in zł
Wartość dodana brutto (ceny bieżące): w milionach złotych..... na 1 mieszkańca w zł.....	19324 13557	24804 17364	30826 21611	32946 23076	. .	Gross value added (current prices): in million zlotys per capita in zł
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych: w milionach złotych..... na 1 mieszkańca w zł.....	16774 11768	20943 14661	25240 17695	26731 18724	. .	Gross nominal disposable income in the households sector: in million zlotys per capita in zł

^a Od 2002 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne działu „Inwestycje. Środki trwałe”, ust. 3 na str. 306 i ust. 5 na str. 308. W 2010 r. wartość dróg publicznych, ulic i placów zaliczono do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”; dane za lata poprzednie podano w warunkach porównywalnych z danymi za 2010 r. ^b Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne. ^c Dane za lata 2007–2008 skorygowano; patrz uwagi ogólne działu „Rachunki regionalne”, ust. 12 na str. 319.

^a Since 2002 data not comparable with data for previous years; see general notes to the chapter “Investments. Fixed assets”, item 3 on page 306 and item 5 on page 308. In 2010 value of public roads, streets and squares was included in “Transportation and storage” section; data for previous years were given in conditions comparable with data for 2010. ^b Excluding persons tending private farms in agriculture. ^c Data for 2007–2008 have been adjusted; see general notes to the chapter “Regional accounts”, item 12 on page 319.

DZIAŁ I

GEOGRAFIA

CHAPTER I

GEOGRAPHY

TABL. 1. **POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE WOJEWÓDZTWA**
GEOGRAPHIC LOCATION OF THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	W stopniach, minutach i sekundach <i>In degrees, minutes and seconds</i>	W km <i>In km</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:				<i>Furthest extended points of the voivodship border:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna).....	Frombork	54°27'	x	<i>in the north (northern geographic latitude)</i>
na południe (szerokość geograficzna północna).....	Itowo-Osada	53°08'	x	<i>in the south (northern geographic latitude)</i>
za zachód (długość geograficzna wschodnia).....	Kisielice	19°08'	x	<i>in the west (eastern geographic longitude)</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia).....	Dubeninki	22°48'	x	<i>in the east (eastern geographic longitude)</i>
Rozciągłość:				<i>Extent:</i>
z południa na północ.....	x	1°19'	148	<i>from south to north</i>
z zachodu na wschód	x	3°40'	242	<i>from west to east</i>

Ź r ó d ł o: dane Departamentu Infrastruktury i Geodezji Urzędu Marszałkowskiego.

S o u r c e: data of the Department of Infrastructure and Geodesy of Marshal's Government.

TABL. 2. **POWIERZCHNIA^a I GRANICE**
AREA AND BORDERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
Powierzchnia w km ²	24173	x	<i>Area in km²</i>
Długość granicy w km.....	978	100,0	<i>Length of borders in km</i>
z Rosją	209	21,4	<i>with Russia</i>
z województwami:			<i>with voivodships:</i>
pomorskim	195	19,9	<i>pomorskie</i>
kujawsko-pomorskim	131	13,4	<i>kujawsko-pomorskie</i>
mazowieckim	218	22,3	<i>mazowieckie</i>
podlaskim	225	23,0	<i>podlaskie</i>

^a Stan w dniu 1.01.2011 r.

Ź r ó d ł o: dane szacunkowe Departamentu Infrastruktury i Geodezji Urzędu Marszałkowskiego.

^a As of 01.01.2011

S o u r c e: estimated data of the Department of Infrastructure and Geodesy of Marshal's Government.

TABL. 3. UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI
ELEVATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above sea level in m</i>	SPECIFICATION
Najwyżej położony punkt – Wysoka Wieś – Dylewska Góra	Ostróda	312	<i>Highest point – Wysoka Wieś – Dylewska Góra</i>
Najniżej położony punkt – Raczek Elbląskie	Elbląg	-1,8	<i>Lowest point – Raczek Elbląskie</i>
Najwyżej położona miejscowość – Olecko	Olecko	165	<i>Highest located town – Olecko</i>
Najniżej położona miejscowość – Żółwiniec	Markusy	-1,3	<i>Lowest located town – Żółwiniec</i>

Źródło: dane Departamentu Infrastruktury i Geodezji Urzędu Marszałkowskiego.
Source: data of the Department of Infrastructure and Geodesy of Marshal's Government.

TABL. 4. WIĘKSZE I GŁĘBSZE JEZIORA
LARGER AND DEEPER LAKES

JEZIORA <i>LAKES</i>	Powierzchnia w km ² <i>Area in km²</i>	Głębokość maksymalna w m <i>Maximum depth in m</i>
WEDŁUG POWIERZCHNI <i>BY AREA</i>		
Śniardwy ^a	113,4	23,4
Mamry ^b	102,8	43,8
Jeziorak	32,2	12,0
Niegocin	26,0	39,7
Roś	18,9	31,8
Tały-Ryńskie	18,3	50,8
Nidzkie	18,2	23,7
Drużno	14,5	3,0
Selment Wielki	12,7	21,9
Narie	12,4	43,8
WEDŁUG GŁĘBOKOŚCI <i>BY DEPTH</i>		
Wukśniki	1,2	68,0
Babięty Wielkie	2,5	65,0
Elckie	3,8	58,2
Piłakno	2,6	56,6

^a Śniardwy z zatokami: Seksty, Kaczerajno, Warnołty. ^b System wodny jeziora Mamry: Mamry, Święcajty, Kirsajty, Dargin, Dobskie, Kisajno.
Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.
^a Śniardwy with bays: Seksty, Kaczerajno, Warnołty. ^b Water system of Lake Mamry: Mamry, Święcajty, Kirsajty, Dargin, Dobskie, Kisajno.
Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 5. DANE METEOROLOGICZNE
METEOROLOGICAL DATA

LATA YEARS STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Średnia temperatura powietrza w °C <i>Average air tempera- tures in °C</i>	Roczne sumy opadów w mm <i>Total annual precipi- tation in mm</i>	Średnia prędkość wiatru w m/s <i>Average wind veloci- ty in m/s</i>	Średnie zachmurzenie w oktantach ^a <i>Average cloudiness in octants ^a</i>
Olsztyn	2000	607	2,5	5,2
	2005	518	3,1	5,0
	2009	604	3,0	5,3
	2010	753	3,0	5,4

^a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).
Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.
^a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover).
Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

DZIAŁ II

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

Uwagi ogólne

1. Informacje o stanie i zmianach w **ewidencyjnym przeznaczeniu gruntów** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych wprowadzonych do ewidencji gruntów rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454).

2. Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych – jednolity tekst ustawy w obwieszczeniu Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 2004 r. (Dz. U. Nr 121, poz. 1266). Ustawa ta chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I-III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV-VI wytworzone z gleb organicznych, nie uwzględnia natomiast gruntów klas V-VI wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego. Zgodnie z art. 12a ust. 15 ustawy, rada gminy może podjąć uchwałę o objęciu na jej obszarze ochroną również grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych IV, IVa, IVb wytworzone z gleb pochodzenia mineralnego.

3. Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

CHAPTER II

ENVIRONMENTAL PROTECTION

General notes

1. Information regarding the status and changes in **registered land designation** is classified according to ownership and register groups of land included in the register as a result of the decree of the Minister of Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws, No. 38, item 454).

2. Data regarding **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** concern land, for which payments and fees collected, based on to the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 II 1995 (uniform text in Journal of Laws 2004 No. 121, item 1266). The Law protect all agricultural land included in quality classes I-III, as well as agricultural land included in quality classes IV-VI, comprised of organic soils. It does not, however, include land of V-VI quality classes, originating from mineral-derived soils. In accordance with Art. 12a, item 15 of the Law, a gmina council may also resolve to protect agricultural land of IV, IVa, IVb quality classes, originating from mineral-derived and located within the gmina.

3. Data regarding **devastated and degraded land requiring reclamation and management** concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land, the utility value of which has declined, due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

4. Informacje o **poborze wody** dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem oraz rybołówstwem i rybactwem)” – jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków;
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz uzupełnianie stawów rybnych” – jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” – wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itp.).

5. Stan czystości rzek podaje się w oparciu o wyniki pomiarów prowadzonych w stałych przekrojach pomiarowo-kontrolnych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie. Ocenę jakości wód przeprowadzono zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 VIII 2008 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. Nr 162, poz. 1008). Ocena wykonana przez Wojewódzki Inspektorat jest oceną wstępną.

6. Dane dotyczące **oceny sanitarnej wodociągów oraz jakości wody** pobieranej z tych urządzeń opracowywane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 III 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417); dane opracowano na podstawie wyników badań terenowo-laboratoryjnych wykonanych przez stacje sanitarno-epidemiologiczne.

Wodociągi pogrupowano według ich wydajności dobowej. Na podstawie wyników analiz fizyczno-chemicznych i badań bakteriologicznych wyróżnia się **dwie kategorie urządzeń**: dostarczające wodę dobrą, tj. odpowiadającą wymaganiom sanitarnym i wodę złą, tj. niespełniającą tych wymagań.

7. Dane o **ściekach** dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 4, pkt 1) i 3). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnie ścieków**.

4. Information regarding **water withdrawal** concerns:

- 1) in the item “for production purposes (excluding agriculture, hunting, forestry and fishing)” – organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of waste water annually;
- 2) in the item “irrigation in agriculture, forestry and fishing as well as completing fish ponds” – agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fishponds of 10 ha or more in area;
- 3) in the item “exploitation water-line system” – all entities responsible for the management of the water-line system (including housing co-operatives, water companies, waterworks and workplaces).

5. **The purity of rivers** is specified according to the results of measurements conducted in the permanent control points by the Voivodship Inspectorate of Environmental Protection in Olsztyn. Evaluation of water quality was conducted in accordance with the regulation of the Minister of Environment, dated 20 VIII 2008 regarding classification method of condition of surface water uniform parts (Journal of Law No. 162, item 1008). Evaluation conducted by the Voivodship Inspectorate is a preliminary one.

6. Data concerning the **sanitary evaluation of waterline system as well as the quality of water** drawn from these facilities are compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Health, dated 29 III 2007 regarding the quality of water supplied to the population for consumption (Journal of Laws No. 61, item 417); data are compiled on the basis of the results of local and laboratory tests conducted by sanitary-epidemiological stations.

Water-line system is divided into groups according to their capacity. On the basis of the results of physical-chemical analyses and bacteriological tests, **two categories of facilities**: supplying good water (i.e. meeting sanitary requirements) and bad water (i.e. not meeting sanitary requirements) are distinguished.

7. Data regarding **waste water** concern waste water discharged into waters or into the ground by entities described in item 4, points 1) and 3). Data regarding **equipment of waste water treatment plants** concerns the same entities.

Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi, lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

Za **wody chłodnicze niewymagające oczyszczania** uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura wód chłodniczych odprowadzonych do jezior oraz ich odpływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych, względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoefektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Waste water requiring treatment is understood as waste water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground, or sewage systems of entities engaged in production (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

Cooling water comprises waste water with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged into waters by a separate sewerage system,
- the quantity of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,
- the temperature of cooling water discharged into lakes and their outflows does not exceed 26°C as well as other waters, except territorial sea, does not exceed 35°C.

Data regarding **treated waste water** concern waste water treated mechanically, chemically, biologically, and with increased biogen removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of waste water is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of waste water consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of waste water occurs through mineralisation processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of waste water, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from sewage.

Increased biogen removal from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Dane o **komunalnych oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności zarówno oczyszczalni jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowiezione (czyli oczyszczalni nie pracujących na sieci kanalizacyjnej).

U w a g a. W 2003 r. komunalne oczyszczalnie chemiczne zakwalifikowano albo do oczyszczalni o podwyższonym stopniu usuwania biogenów, albo do oczyszczalni mechanicznych.

Przez **osady ściekowe** rozumie się pochodzącą z oczyszczalni ścieków osady z komór fermentacyjnych oraz innych instalacji służących do oczyszczania ścieków.

Dane o **ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano w oparciu o szacunek liczby ludności korzystającej z oczyszczalni oczyszczających ścieki z miast i wsi. W przypadku, gdy miasto obsługiwane jest przez kilka oczyszczalni o różnym sposobie oczyszczania, o zakwalifikowaniu miasta do obsługiwanego przez poszczególne rodzaje oczyszczalni ścieków decyduje przewaga ilości ścieków oczyszczanych przez dany rodzaj oczyszczalni.

8. Informacje o źródłach i wielkości emisji przemysłowych zanieczyszczeń powietrza oraz o stanie wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40, z późniejszymi zmianami). Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana jest corocznie, co zapewnia m.in. porównywalność danych i może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Graduated mechanical and biological or mechanical and chemical treatment, of discharging waste water was classified as a higher degree of the treatment process (biological or chemical).

Data on municipal waste water treatment plants concern those of them, which are used to treat waste water drained off to treatment plants by sewage systems, regardless of the form of ownership of the plants or sewage systems. Data do not include household sewage plants or treatment plants processing only transported waste water (i.e., waste water treatment plants not working within sewage network).

N o t e. In 2003 municipal chemical waste water treatment plants were classified as treatment plants with increased biogen removal from sewage or mechanical treatment plants.

Sewage sludge from waste water treatment plants are understood as sludge from fermentation chambers and other installations, used for purifying waste water.

Data concerning the population using waste treatment plants is given on the basis of estimates of the number of population using waste water treatment plants treating urban and rural waste. When an urban area is served by several treatment plants with various methods of treatment, the predominate amount of waste treated by a given treatment plant determines the classification of the urban area in the appropriate type of waste treatment plant.

8. Information regarding the sources and amounts of industrial atmospheric pollutant emissions as well as the equipment reducing such pollutants and the effects of its utilization concerns organizational entities established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40, with later amendments). The established group of surveyed entities maintained annually which, i.a. assures comparability of data and may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą pyłów: ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenu węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla), określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 20 XII 2005 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 260, poz. 2176, z późniejszymi zmianami).

Dane o **emisji pyłów i gazów** obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i grzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.)

9. Informacje o odpadach opracowane zostały na podstawie katalogu odpadów (wprowadzonego w życie 1 I 2002 r.), opartego o Listę Odpadów wprowadzoną do prawodawstwa Unii Europejskiej z dniem 1 I 2002 r. W 2000 r. informację opracowano na podstawie klasyfikacji odpadów zgodnej z Europejskim Katalogiem Odpadów.

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 do Ustawy z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest zobowiązany.

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska.

Magazynowanie odpadów to czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub unieszkodliwianiem.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, hałdy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

*Data regarding **particulate emissions** concern particulates: from the combustion of fuels, from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.*

*Data regarding **gas emissions** concern: sulphur dioxide, carbon monoxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants (excluding carbon dioxide), defined in the decree of the Council of Ministers, dated 20 XII 2005, regarding payments for use of the environment (Journal of Laws No. 260, item 2176, with later amendments).*

*Data regarding **particulate and gas emission** include organized emission (from technological and heating facilities) and disorganized emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading of volatile or loose substances, from production halls etc.).*

***9. Information regarding waste** was compiled on the basis of a catalogue of waste (introduced 1 I 2002), based on the List of Waste introduced into legislation of the European Union on 1 I 2002. In 2000 information was compiled on the basis of a classification of waste in accordance with the European Waste Catalogue.*

*Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).*

***Waste** shall mean any substance or object in one of the categories listed in Annex I to the Act on Waste of 27 IV 2001 (Journal of Laws 2007 No. 39, item 251), which the holder discards or intends or is required to discard.*

***Recovery of waste** shall mean any operations which do not endanger human life and health or the environment, consisting in the use of waste in whole or in part, or leading to extraction and use of substances, materials or energy.*

***Treatment waste** shall mean the submission of waste to the processes of biological, physical or chemical treatment as a result of which the nature of waste does not pose risks to human life and health or the environment.*

***Waste storage** shall mean temporary waste storage or collection prior to its transport, recovery or treatment.*

***Landfilled waste** is understood as waste transferred to landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks) of the plant generating it or to other areas.*

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

Przez **zrehabilitowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowej poprzez między innymi właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych.

10. Rezerваты przyrody obejmują obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

11. Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania oraz popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

12. Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

13. Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

14. Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe

*Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result of depositing it during the reporting and previous years.*

*Data on **municipal waste** concern waste generated in households or by other waste producers (excluding hazardous waste) which on the account of its character and composition is similar to waste from households.*

Information on municipal waste is issued in accordance with the regulation of Minister of Environment of 27 IX 2001 concerning catalogue of waste (Journal of Laws No. 112, item 1206).

***Reclaimed waste disposal sites** are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics or regulating waterways were carried out.*

***10. Nature reserves** include areas in natural or slightly changed state, ecosystems, refuges and natural habitats, also habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature, having essential value for the environmental, scientific, cultural or landscape reasons.*

***11. Landscape parks** are areas protected because of their natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularization and dissemination of these values in conditions of sustainable development.*

***12. Protected landscape areas** include areas protected because of distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are to be valuable because of their functions of satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.*

***13. Monuments of nature** are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and alien shrubs, springs, waterfalls, rocks, ravines, erratic blocks and caves.*

***14. Documentation sites** are invisible on the surface or possible to be distinguished, important*

do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

15. Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków itp.

16. Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

17. Dane o nakładach inwestycyjnych i efektach rzeczowych inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną Dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ Dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych Dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

18. Fundusze ekologiczne (Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych) są to fundusze tworzone z: **opłat za korzystanie ze środowiska** (tj. kwot pieniężnych pobieranych za emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów, usuwanie drzew lub krzewów oraz za pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi); **kar za przekroczenia dopuszczalnych norm ekologicznych**; **splat pożyczek** udzielonych inwestorom oraz **opłat za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze**, a także **innych kwot** ustalonych przez terenowe organy administracji rządowej oraz samorządowej.

in scientific and educational terms – places of occurrence of geological formations, concentrations of fossils or mineral formations, caves or rock shelters along with silt-covered grounds and fragments of active or closed surface and underground excavations.

15. Ecological areas are worth of protection fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of tree and shrubs, swamps, peat-bogs, dunes, old river-beds, rock outcrops, scarps, gravel-banks, habitats of rare or protected species etc.

16. Landscape – nature complexes are fragments of natural and cultural landscape that are worth of protection due to their scenic or aesthetic values.

17. Data regarding investment outlays and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.

18. Ecological funds (Environmental Protection and Water Management Funds and Agricultural Land Protection Fund) are funds created from income originating from: **fees for the use of the natural environment** (i.e.: payments collected for releasing air pollutants, land-filling waste, the removal of trees and bushes as well as for the abstraction and use of water and releasing waste water into water or the ground); **finest for transgressions of acceptable ecological standards**; **repayments of loans** granted for investors; **payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes** as well as **other payments** established by regional divisions of the state and local self-government administration.

TABL. 1 (6).

STAN GEODEZYJNY^a I KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA

Stan w dniu 1 I

GEODESIC STATUS^a AND USE OF THE VOIVODSHIP LAND

As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010		2011			SPECIFICATION
	w ha <i>in ha</i>	na 1 miesz- kańca ^b w ha <i>per capita^b in ha</i>	w ha <i>in ha</i>	na 1 miesz- kańca ^b w ha <i>per capita^b in ha</i>	przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w stosun- ku do roku 2010 <i>increase (+) or decrease (-) in ha in relation to 2010</i>	
Powierzchnia ogólna^c	2417347	1,69	2417347	1,69	-	Total area^c
w tym:						<i>of which:</i>
Użytki rolne.....	1327753	0,93	1322589	0,93	-5164	<i>Agricultural land</i>
w tym:						<i>of which:</i>
grunty orne, sady, łąki i pastwiska trwałe.....	1289947	0,90	1284762	0,90	-5185	<i>arable land, orchards, permanent meadows and pastures</i>
grunty rolne zabudowane	25664	0,02	25684	0,02	20	<i>agricultural built-up areas</i>
Grunty leśne oraz zadrze- wione i zakrzewione.....	778262	0,55	783286	0,55	5024	<i>Forest land as well as woody and bushy land</i>
Grunty zabudowane i zurbanizowane.....	86788	0,06	87467	0,06	679	<i>Built-up and urbanized areas</i>
w tym:						<i>of which:</i>
tereny mieszkaniowe	12016	0,01	12242	0,01	226	<i>residential areas</i>
tereny przemysłowe.....	3021	0,00	3066	0,00	45	<i>industrial areas</i>
tereny komunikacyjne.....	59342	0,04	59681	0,04	339	<i>transport areas</i>
użytki kopalne.....	1062	0,00	967	0,00	-95	<i>minerals</i>
Grunty pod wodami po- wierzchniowymi	120961	0,08	121107	0,08	146	<i>Lands under surface waters</i>
plynącymi	117116	0,08	117512	0,08	396	<i>flowing</i>
stojącymi	3845	0,00	3595	0,00	-250	<i>standing</i>
Nieużytki.....	76561	0,05	76304	0,05	-257	<i>Wasteland</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 51. ^b Stan ludności w dniu 31 XII. ^c Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi) wraz z częścią morskich wód wewnętrznych: 1 I 2010-117440 ha, 1 I 2011-17454 ha.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

^a See general notes, item 1 on page 51. ^b Population as of 31 XII. ^c Land area (including inland waters) and part of sea internal waters: 1 I 2010-17440 ha, 1 I 2011-17454 ha.

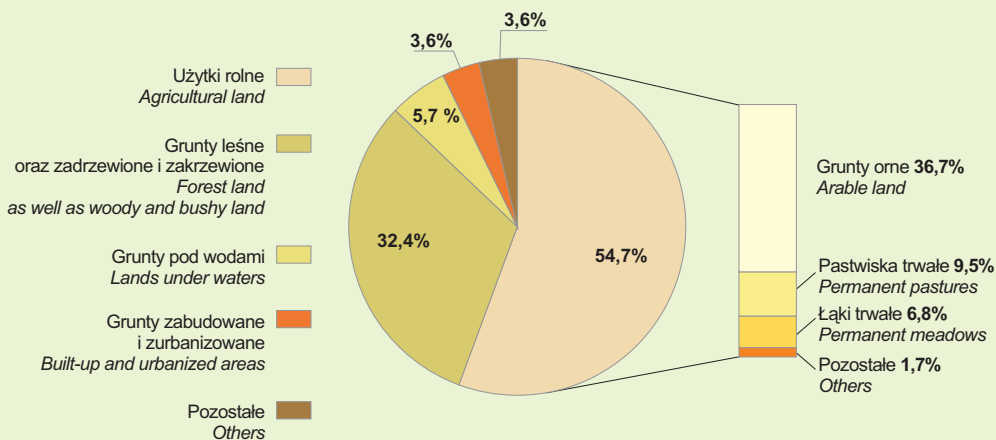
Source: data of Central Geodesy and Cartography Office.

KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI GEODEZYJNEJ WOJEWÓDZTWA W 2011 R.

Stan w dniu 1 I

DIRECTIONS OF USE OF THE VOIVODSHIP GEODESIC LAND IN 2011

As of 1 I

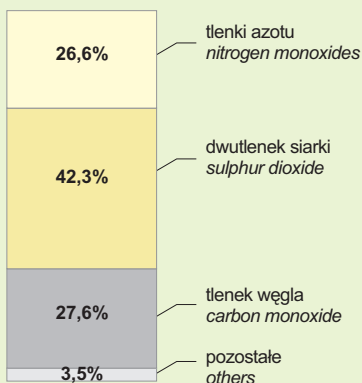

EMISJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W 2010 R.

EMISSION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS IN 2010

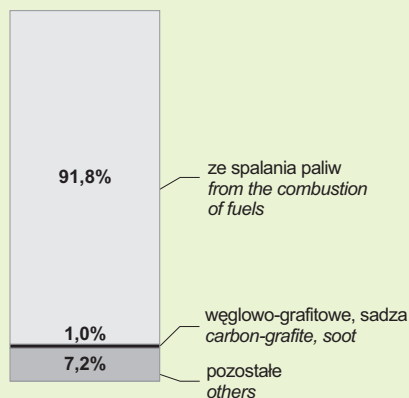
Zanieczyszczenia gazowe (bez CO₂)

Gas pollutants
(excluding carbon dioxide)

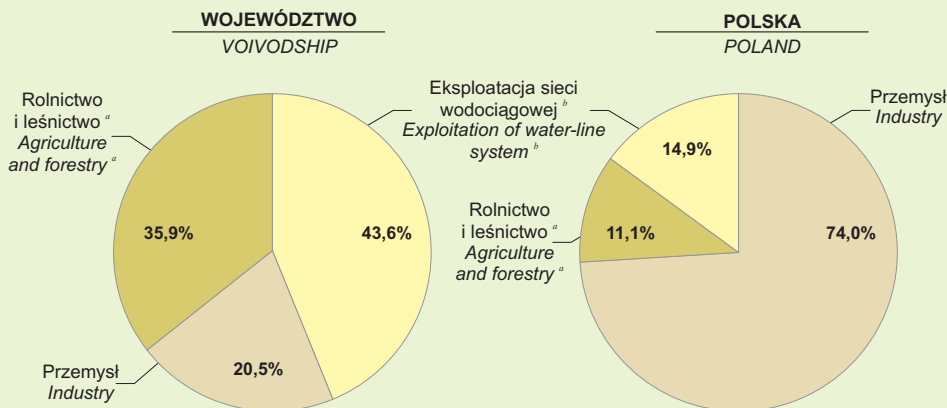

Zanieczyszczenia pyłowe

Particulate pollutants

ZUŻYCIIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI W 2010 R.
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION IN 2010

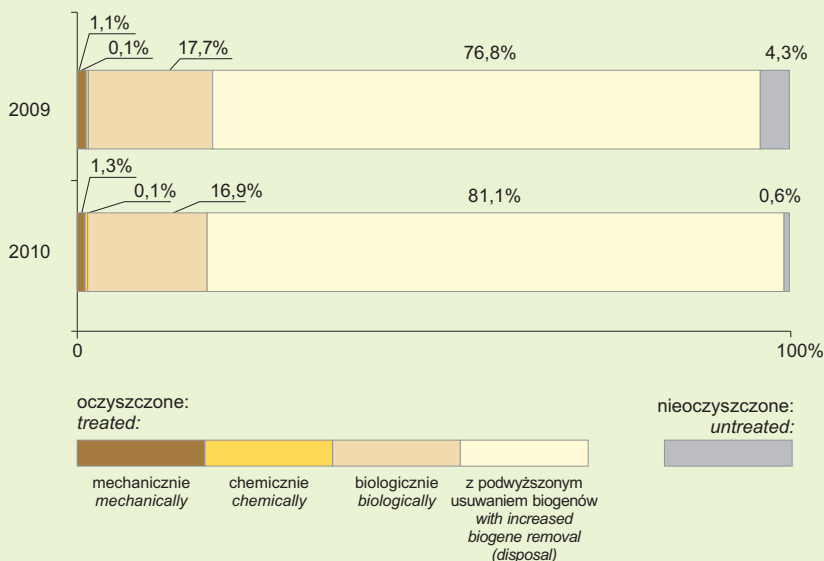
^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz uzupełniania stawów rybnych.

^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów wodnych i spółek wodnych.

^a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for completing of fish ponds. ^b Excluding water consumption for industrial purposes from water-line system of gminas, voivodship waterworks and water companies.

**ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZENIA
ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI**

**INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER REQUIRING TREATMENT
DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND**

TABL. 2 (7).

GRUNTY ROLNE WYŁĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I LEŚNE NA CELE NIELEŚNE^a*AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST^a PURPOSES*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w ha in ha				
O G Ó Ł E M	49	191	86	147	GRAND TOTAL
WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW BY TYPE OF LAND					
Grunty rolne	34	174	83	142	Agricultural land
W tym użytki rolne	22	131	41	86	Of which agricultural land
klasy bonitacyjne:					quality classes:
I-III	21	32	11	20	I-III
IV ^b	1	91	30	66	IV ^b
V i VI oraz VI RZ i PsZ	-	8	-	-	V and VI as well as VI RZ and PsZ
Grunty leśne	15	17	3	5	Forest land
WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA BY DIRECTIONS OF DESIGNATION					
wyłączone:					designated for:
Na tereny osiedlowe	6	36	40	45	Residential areas
Na tereny przemysłowe	1	110	3	25	Industrial areas
Pod drogi i szlaki komunikacyjne ..	16	7	2	1	Roads and communication trails
Pod użytki kopalne	4	21	17	43	Minerals
Na inne cele	22	18	24	33	Other purposes

^a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych. ^b Użytki rolne pochodzenia mineralnego i organicznego.

Ź r ó d ł o: w zakresie gruntów rolnych – dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi; w zakresie gruntów leśnych – dane Ministerstwa Środowiska.

^a According to the existing regulations on the protection of agricultural and forest land. ^b Agricultural land of mineral and organic origin.

S o u r c e: in regard to agricultural land – data of the Ministry of Agriculture and Rural Development; in regard to forest land – data of the Ministry of Environment.

TABL. 3 (8).

GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE*DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w ha in ha				
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII).....	4685	4950	4746	4711	Land requiring reclamation (as of 31 XII)
zdewastowane.....	4630	4828	4585	4548	devastated
zdegradowane.....	55	122	161	163	degraded
Grunty (w ciągu roku):					Land (during the year):
zrekultywowane.....	169	33	169	179	reclaimed
w tym na cele:					of which for purposes:
rolnicze.....	33	16	8	34	agricultural
leśne.....	136	17	161	145	forest
zagospodarowane.....	37	10	3	3	managed

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 (9). **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M	143,8	136,3	144,7	142,6	100,0	T O T A L
na cele:						for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem) – z ujęć własnych	43,9	30,2	27,0	25,5	17,9	Production (excluding agriculture, forestry and fishing) – from own intakes
w tym wody:						of which waters:
powierzchniowe	32,7	20,4	17,8	16,4	11,5	surface
podziemne	11,2	9,8	9,2	9,1	6,4	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz uzupełniania stawów rybnych	23,7	35,0	46,8	46,3	32,5	Irrigation in agriculture, forestry as well as completing fish ponds
Eksploatacji sieci wodociągowej ^a ..	76,2	71,1	70,9	70,7	49,6	Exploitation water-line system ^a
wody: powierzchniowe	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	waters: surface
podziemne	76,1	70,9	70,8	70,5	49,5	underground

^a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

^a Water withdrawal by intakes before entering the water system.

TABL. 5 (10). **ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M	129,5	122,4	130,2	128,8	100,0	T O T A L
Przemysł	43,9	30,5	27,7	26,4	20,5	Industry
w tym na cele produkcyjne	18,2	14,1	12,4	12,1	9,4	of which for purposes of production
Rolnictwo i leśnictwo ^a	23,7	35,0	46,8	46,3	36,0	Agriculture and forestry ^a
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	61,8	56,9	55,7	56,1	43,6	Exploitation water-line system ^b

^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do uzupełniania stawów rybnych. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

^a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for completing fish ponds. ^b Excluding water consumption for industrial purposes from water-line system of gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6 (11). **POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIEN W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH**
AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY AS WELL AS WATER FOR FILLING UP FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Powierzchnia nawadnianych użytków rolnych i gruntów leśnych ^a w ha	5752	3847	3261	3069	Area of irrigated agricultural land and forest land ^a in ha
Powierzchnia napelnianych stawów rybnych ^b w ha	1172	1329	1679	1597	Area of filled fish ponds ^b in ha
Pobór wody ^c w dam ³	23726	35035	46809	46339	Water withdrawal ^c in dam ³
do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych.....	7298	9234	9119	8761	for irrigation of agricultural and forest lands
na 1 ha.....	1,3	2,4	2,8	2,9	per 1 ha
do napelniania i uzupełniania stawów rybnych	16428	25801	37690	37578	for filling and completing fish ponds
na 1 ha.....	14,0	19,4	22,4	23,5	per 1 ha

^a O powierzchni co najmniej 20 ha. ^b O powierzchni co najmniej 10 ha. ^c Łącznie z poborem ścieków do nawodnień.

^a Area of 20 ha and more. ^b Area of 10 ha and more. ^c Including waste water withdrawal for irrigation.

TABL. 7 (12). **WYNIKI KLASYFIKACJI RZEK BADANYCH^a**
CLASSIFICATION RESULTS OF SURVEYED RIVERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Badane rzeki <i>Controlled rivers</i>	Przekroje pomiarowo-kontrolne <i>Controlling and measuring cross-sections</i>	Ocena stanu ekologicznego <i>Evaluation of ecological condition</i>				
				bardzo dobry <i>very good</i>	dobry <i>good</i>	umiarkowany <i>moderate</i>	słaby <i>poor</i>	zły <i>bad</i>
		w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>		w % przekrojów pomiarowo-kontrolnych odpowiadających danej ocenie stanu ekologicznego <i>in % of controlling and measuring cross-sections coming up to a given evaluation of ecological condition</i>				
Ocena ogólna	2009	71	104	1,0	43,3	54,8	1,0	-
Total evaluation	2010	34	18	5.6	33.3	61.1	-	-

^a Przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie.

^a By the Voivodship Inspectorate of Environmental Protection in Olsztyn.

TABL. 8 (13). **JAKOŚĆ WODY DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA Z WODOCIĄGÓW**
QUALITY OF WATER SUPPLIED TO THE POPULATION FOR CONSUMPTION
FROM WATERWORKS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ludność ^a – w % ludności korzystającej z urządzeń – zaopatrywana w wodę <i>Population^a – in % of population using facilities – supplied with water</i>				SPECIFICATION
		odpowiadającą wymaganiom sanitarnym <i>meeting sanitary requirements</i>		nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym <i>non meeting sanitary requirements</i>		
		miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Wodociągi o wydajności w m ³ /d:						<i>Waterworks with a capacity of m³/24h:</i>
poniżej 100	2005	91,2	76,9	8,8	23,1	<i>below 100</i>
	2009	33,9		66,1		
	2010	86,7		13,3		
100–1000.....	2005	68,1	78,0	31,9	22,0	<i>100–1000</i>
	2009	72,7		27,3		
	2010	87,3		12,7		
1001–10000.....	2005	69,3	-	30,7	-	<i>1001–10000</i>
	2009	100,0		-		
	2010	87,6		12,4		
10001–100000.....	2005	92,2	-	7,8	-	<i>10001–100000</i>
	2009	100,0		-		
	2010	100,0		-		
powyżej 100000.....	2005	-	-	-	-	<i>over 100000</i>
	2009	-		-		
	2010	-		-		

^a Według szacunków.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

^a Estimated data.

Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 9 (14). **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZANE DO WÓD LUB DO ZIEMI**
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	83,6	67,1	65,3	65,8	100,0	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	29,4	19,0	18,8	18,7	28,4	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze	26,0	15,9	16,1	15,7	23,9	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	54,2	48,1	46,5	47,1	71,6	discharged through sewerage system
W tym ścieki wymagające oczyszczania	57,7	51,2	49,1	50,1	76,1	Of which waste water requiring treatment
oczyszczane	55,2	48,8	47,0	49,8	75,7	treated
mechanicznie	0,9	0,6	0,5	0,7	1,0	mechanically
chemicznie	0,2	0,0	0,1	0,0	0,1	chemically
biologicznie	27,3	9,3	8,7	8,5	12,8	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	26,8	38,9	37,7	40,6	61,7	with increased biogene removal (disposal)
nieoczyszczane	2,5	2,3	2,1	0,3	0,4	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	0,3	0,4	0,1	0,2	0,3	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	2,1	2,0	2,0	0,1	0,1	discharged through sewerage system

^a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi.

^a Including cooling water and polluted water from mine drainage as well as building constructions, and polluted drop waters.

TABL. 10 (15). **JEDNOSTKI^a ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA ODPROWADZANIA ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES^a DISCHARGING WASTE WATER BY PLACE OF DISCHARGE AND WASTE WATER TREATMENT PLANTS POSSESSED
As of 31 XII

JEDNOSTKI	2000	2005	2009	2010	ENTITIES
O G Ó Ł E M	159	110	87	93	T O T A L
Odprowadzające ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi	66	39	25	29	Discharging waste water directly into waters or into the ground
wyposażone w oczyszczalnie ścieków	56	35	22	22	possessing waste water treatment plants
o wystarczającej przepustowości ...	55	31	19	22	with sufficient capacity
o niewystarczającej przepustowości	1	4	3	-	with insufficient capacity
bez oczyszczalni ścieków	10	4	3	7	not possessing waste water treatment plants
Odprowadzające ścieki do kanalizacji (bez oczyszczalni ścieków)	93	71	62	64	Discharging waste water into sewerage system (not possessing waste waters treatment plants)

^a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych.

^a Excluding enterprises and water-sewerage treatment plants.

TABL. 11 (16). **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
WASTE WATER TREATMENT PLANTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	Mecha- niczne <i>Me- chanical</i>	Che- miczne <i>Chem- ical</i>	Biolo- giczne <i>Biologi- cal</i>	Z podwyż- szonym usuwa- niem biogenów <i>With increased biogene removal (disposal)</i>	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych							Industrial waste water treatment plants
Liczba.....	2000	71	24	3	38	6	<i>Number</i>
	2005	40	14	2	19	5	
	2009	21	6	2	8	5	
	2010	18	5	1	9	3	
Przepustowość w dam ³ /d	2000	79,2	64,4	1,3	9,7	3,7	<i>Capacity in dam³/24h</i>
	2005	57,5	45,2	0,9	7,9	3,5	
	2009	52,0	42,2	0,9	5,3	3,6	
	2010	52,6	42,2	0,7	6,2	3,5	
Oczyszczalnie ścieków komunalnych ^a							Municipal^a waste water treatment plants
Liczba.....	2000	134	5	5	85	39	<i>Number</i>
	2005	192	4	x	129	59	
	2009	222	-	x	158	64	
	2010	218	-	x	150	68	
Przepustowość w dam ³ /d	2000	401,7	1,3	0,8	179,4 ^b	220,2	<i>Capacity in dam³/24h</i>
	2005	389,6	0,1	x	63,9 ^b	325,6	
	2009	321,3	-	x	65,4 ^b	256,0	
	2010	320,2	-	x	59,2 ^b	261,0	
Ludność korzystająca ^c z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem	2000	64,5	0,2	0,3	31,7	32,2	<i>Population using^c waste water treatment plants in % of total population</i>
	2005	69,9	0,1	x	15,5	54,3	
	2009	72,7	-	x	16,2	56,5	
	2010	72,1	-	x	15,2	56,9	

^a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej; patrz uwagi ogólne ust. 7 na str. 52–54. ^b Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. ^c Na podstawie szacunków; w 2000 r. określana jako ludność obsługiwana.

^a Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system; see general notes item 7 on page 52–54. ^b Refers to equipment for biological treatment. ^c Estimated data; in 2000 defined as served population.

TABL. 12 (17). **EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA**
EMISSION AND REDUCTION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII).....	49	42	49	49	<i>Plants generating substantial air pollution^a (as of 31 XII)</i>
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					<i>of which possessing systems to reduce the emission of:</i>
pyłowych.....	37	32	38	35	<i>particulates</i>
gazowych.....	4	5	7	7	<i>gases</i>
nieposiadające wyników pomiarów:					<i>without the results of measurements of:</i>
emisji:					<i>emission:</i>
pyłów	20	17	15	16	<i>particulates</i>
gazów	19	12	11	13	<i>gases</i>
imisji	47	42	48	45	<i>imission</i>
Emisja zanieczyszczeń:					<i>Emission of pollutants:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowych.....	2,5	1,9	1,5	1,2	<i>particulates</i>
w tym pyły ze spalania paliw	2,3	1,8	1,4	1,1	<i>of which particulates from the combustion of fuels</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla) ..	15,3	10,6	9,7	9,6	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w tym: dwutlenek siarki	7,4	4,6	4,1	4,1	<i>of which: sulphur dioxide</i>
tlenek węgla.....	3,7	3,2	2,9	2,7	<i>carbon monoxide</i>
tlenki azotu	3,6	2,4	2,4	2,6	<i>nitrogen oxides</i>
na 1 km ² w tonach:					<i>per 1 km² in tonnes:</i>
pyłowych.....	0,1	0,1	0,1	0,0	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla) ..	0,6	0,4	0,4	0,4	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					<i>Pollutants retained in pollutant reduction systems:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowe	50,3	54,3	50,0	49,9	<i>particulates</i>
gazowe (bez dwutlenku węgla)	2,6	0,3	0,3	0,7	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					<i>in % of pollutants produced:</i>
pyłowych.....	95,3	96,6	97,2	97,7	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla) ..	14,5	2,8	2,6	7,1	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>

^a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

^a *Emitting particulates, gases or particulates and gases simultaneously.*

TABL. 13 (18). **URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH**
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>		Cyklony <i>Cyclones</i>	Multicyklony <i>Multi-cyclones</i>	Filtry tkaninowe <i>Fabric filters</i>	Elektrofiltry <i>Electrofilters</i>	Urządzenia mokre <i>Wet air cleaners</i>	Inne <i>Others</i>
URZĄDZENIA – stan w dniu 31 XII <i>EQUIPMENT – as of 31 XII</i>							
OGÓŁEM	2000	162	34	49	8	29	27
TOTAL	2005	122	31	47	8	19	36
	2009	124	48	103	9	1	58
	2010	116	43	100	9	1	52
Skuteczność: <i>Efficiency:</i>							
niska	2000	9	9	6	-	-	x
low	2005	4	9	3	-	-	x
	2009	8	14	3	-	-	x
	2010	15	8	3	-	-	x
średnia.....	2000	68	13	12	-	28	x
moderate	2005	68	8	17	1	18	x
	2009	54	10	22	1	-	x
	2010	49	10	22	1	-	x
wysoka	2000	85	12	31	8	1	x
high	2005	50	14	27	7	1	x
	2009	62	24	78	8	1	x
	2010	52	25	75	8	1	x
PRZEPŁYW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h <i>WASTE GAS FLOW in dam³/h</i>							
OGÓŁEM	2000	2428	1182	601	1127	368	227
TOTAL	2005	1750	866	586	1127	235	272
	2009	1559	1314	1367	1234	36	372
	2010	1749	1081	1349	1234	36	409
Skuteczność: <i>Efficiency:</i>							
niska	2000	470	52	136	-	-	x
low	2005	60	52	18	-	-	x
	2009	54	119	58	-	-	x
	2010	316	153	58	-	-	x
średnia.....	2000	399	966	355	-	332	x
moderate	2005	501	129	223	247	199	x
	2009	570	293	240	247	-	x
	2010	562	58	240	247	-	x
wysoka	2000	1559	164	110	1127	36	x
high	2005	1189	685	345	880	36	x
	2009	935	902	1069	987	36	x
	2010	871	870	1051	987	36	x

TABL. 14 (19). **ODPADY^a WYTWORZONE I NAGROMADZONE ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA**
GENERATED AND ACCUMULATED WASTE^a AND THEIR STORAGE YARDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII).....	49	62	71	74	Plants generating waste (as of 31 XII)
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	459,6	609,3	755,1	1010,8	Waste generated (during the year) in thous. t
poddane odzyskowi ^b	344,6	545,6	620,5	895,5	recovered ^b
unieszkodliwione	94,5	42,4	41,1	31,7	treated
w tym składowane ^c	20,2	8,3	14,8	7,2	of which landfilled ^c
magazynowane czasowo ^d	20,5	21,3	93,5	83,6	temporarily stored ^d
W % wytworzonych:					In % of generated:
poddane odzyskowi ^b	75,0	89,5	82,2	88,6	recovered ^b
unieszkodliwione	20,6	7,0	5,4	3,1	treated
w tym składowane ^c	4,4	1,4	2,0	0,7	of which landfilled ^c
magazynowane czasowo ^d	4,5	3,5	12,4	8,3	temporarily stored ^d
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^e ; stan w końcu roku) w tys. t	1554,7	1319,1	1232,0	1227,4	Waste landfilled up to now (accumulated ^e ; end of year) in thous. t
Odpady poddane odzyskowi ^b z nagromadzonych do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t	2,6	11,1	8,9	0,3	Waste recovered ^b from accumulated by 1 January of reporting year in thous. t
Tereny składowania odpadów w ha:					Area of storage yards in ha:
nie zrehabilitowane (stan w końcu roku)	17,7	6,9	9,2	9,4	non-reclaimed (end of year)
zrehabilitowane (w ciągu roku).....	3,9	2,1	-	0,8	reclaimed (during the year)

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 55–56. ^b Do 2001 r. – wykorzystane. ^c Na terenach własnych zakładów i na terenach obcych. ^d Do 2001 r. – gromadzone przejściowo. ^e Na terenach własnych zakładów.

^a Excluding municipal waste; see general notes, item 9 on page 55–56. ^b Until 2001 – utilized. ^c On own plant grounds and other land. ^d Until 2001 – accumulated temporarily. ^e On own plant grounds.

TABL. 15 (20). **ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW W 2010 R.**
WASTE^a BY TYPE IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone ^b Waste generated ^b		Odpady dotych- czas składowa- ne (nagroma- dzone ^c ; stan w końcu roku) Waste landfilled up to now (accumulated ^c ; end of year)	SPECIFICATION
	ogółem total	w tym poddane odzyskowi of which recovered		
w tys. t in thous. t				
OGÓŁEM	1010,8	895,5	1227,4	TOTAL
w tym:				of which:
Mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	9,2	6,3	-	Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste
Popioły lotne z węgla	51,4	51,4	1178,3	Coal fly ash
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów	33,0	28,0	-	Slag, furnace ash and particu- lates from boilers

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 55–56. ^b W ciągu roku. ^c Na terenach wła-
 snych zakładów.

^a Excluding municipal waste; see general notes, item 9 on page 55–56. ^b During the year. ^c On own plant grounds.

TABL. 16 (21). **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE
 CHRONIONA**

Stan w dniu 31 XII

LEGALLY PROTECTED AREAS POSSESSING UNIQUE ENVIRONMENTAL VALUE

As of 31 XII

WYSZCZEGÓL- NIENIE	2000	2005	2009	2010			SPECIFICATION
	w ha in ha				w % po- wierzchni ogólnej woje- wództwa	na 1 miesz- kańca w m ²	
					in % of total area of the voivodship	per capita in m ²	
O G Ó Ł E M ^a	1297517,9	1118802,0	1123370,5	1126155,3	46,6	7890	T O T A L ^a
Rezerваты przyro- dy ^b	28043,5	29817,3	30764,3	31229,4	1,3	219	Nature reserves ^b
Parki krajobra- zowe ^{bc}	140234,5	140089,0	139399,0	139399,0	5,8	977	Scenic parks ^{bc}
Obszary chronione- go krajobrazu ^c	1112189,7	925562,7	927770,8	929281,8	38,4	6511	Areas of protected landscape ^c
Stanowiska doku- mentacyjne	2,0	2,0	2,0	2,0	0,0	0	Documentation sites
Zespoły przyrodni- czo-krajobrazowe.	13118,2	20283,1	20943,1	21388,1	0,9	150	Natural and scenic complexes
Użytki ekologiczne..	3930,0	3047,9	4491,3	4855,0	0,2	34	Ecological areas

^a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwał rad gmin. ^b Bez otuliny. ^c Bez powierzchni rezerwatów i innych
 form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

^a Including those created on the basis of gmina resolutions. ^b Excluding buffer zones. ^c Excluding nature reserves and
 other forms of nature protection within scenic parks and areas of protected landscape.

TABL. 17 (22). **PARKI KRAJOBRAZOWE**

Stan w dniu 31 XII
SCENIC PARKS
As of 31 XII

LATA YEARS PARKI KRAJOBRAZOWE ^a SCENIC PARKS ^a		Powierzchnia ^b		Area ^b	
		ogółem total	w tym of which		
			lasów forest	użytków rolnych agricultural land	wód water
		w ha in ha			
OGÓŁEM	2000	145425,4	78199,6	37095,3	24405,2
TOTAL	2005	145425,4	78199,6	37095,3	24405,2
	2009	144931,4	79044,8	33282,0	24618,5
	2010	144931,4	79044,8	33282,0	24618,5
Zespół Parków Krajobrazowych Pojezierza					
Iławskiego i Wzgórz Dylewskich ^c		29555,9	17330,7	6309,2	4619,8
Pojezierza Iławskiego		22404,7	13383,9	3580,8	4601,9
Wzgórz Dylewskich		7151,2	3946,8	2728,4	17,9
Mazurski		53655,0	26140,0	8100,0	18015,0
Welski		20444,0	7973,2	9608,7	1022,2
Puszczy Rominckiej		14620,0	10534,3	2341,3	228,3
Wysoczyzny Elbląskiej		13732,0	7003,3	5080,8	137,3
Górznieńsko-Lidzbarski ^c		8588,5	6618,3	1471,0	75,9
Brodnicki ^c		4336,0	3445,0	371,0	520,0

^a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. ^b Łącznie z rezerwatami i pozostałymi formami ochrony przyrody położonymi na terenie parków. ^c Powierzchnia parków w granicach województwa.

^a Listed according to decreasing grand total area in the voivodship. ^b Including nature reserves and other forms of nature protection located within parks. ^c Area of parks on the area of the voivodship.

TABL. 18 (23). **REZERWATY PRZYRODY**

Stan w dniu 31 XII
NATURE RESERVES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Obiekty Objects	Powierzchnia Area			SPECIFICATION	
		ogółem total	rezerwatów reserves			
			ściśle strictly protected ^a	częściowych ^b partially protected ^b		
						w ha in ha
OGÓŁEM	2000	97	28043,5	131,1	27912,4	TOTAL
	2005	102	29817,3	131,1	29686,2	
	2009	107	30764,3	131,1	30633,2	
	2010	108	31229,4	131,1	31098,3	
Faunistyczne		31	14394,4	-	14394,4	Fauna
Krajobrazowe		10	7875,6	-	7875,6	Scenic
Leśne		35	5114,2	-	5114,2	Forest
Torfowiskowe		17	1764,0	130,7	1633,3	Peat-bog
Florystyczne		9	228,9	0,4	228,5	Flora
Wodne		4	1815,9	-	1815,9	Water
Przyrody nieożywionej		1	24,0	-	24,0	Inanimate nature
Stepowe		1	12,4	-	12,4	Steppe

^a Rezerwaty, w których chroniona jest cała przyroda i zakazane są wszelkie czynności gospodarcze. ^b Rezerwaty, w których chronione są tylko niektóre składniki przyrody, a czynności gospodarcze są w odpowiedni sposób ograniczone.

^a Reserves in which all forms of nature are protected and any economic activity is prohibited. ^b Reserves in which only some forms of nature are protected and economic activity is limited.

TABL. 19 (24). **POMNIKI PRZYRODY**
Stan w dniu 31 XII
NATURE MONUMENTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Poje- dyncze drzewa Individual trees	Grupy drzew Tree clusters	Głazy narzuto- we Erratic boulders	Skalki, groty, jaskinie i inne Stones, grottos, caves and others	Aleje Alleys
O G Ó Ł E M	2000	2253	1825	244	126	6	52
TOTAL	2005	2432	1762	363	209	8	90
	2009	2556	2138	212	107	37	62
	2010	2576	2155	210	108	37	66

TABL. 20 (25). **WYMIAR I WPŁYWY Z OPŁAT I KAR NA CELOWE FUNDUSZE EKOLOGICZNE**
RATES AND RECEIPTS FROM FEES AND FINES TO THE ECOLOGICAL FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wymierzono Administered	Wpłynęło Income	SPECIFICATION
	w tys. zł	in thous. zł	
FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS			
Opłaty^a	2000	22219,2	Payments^a
	2005	.	24119,3
	2009	.	22548,0
	2010	.	39884,5
w tym za:			42119,1
Gospodarkę ściekową i ochronę wód ..			of which for:
Ochronę powietrza atmosferycznego			Waste water management and protec-
i klimatu			tion of waters
Gospodarkę odpadami			9927,9
			12340,8
			19325,0
Kary^b za nieprzestrzeganie 2000	2938,1	477,1	Fines^b for not meeting environmental
przepisów ochrony środo- 2005	9094,0	302,3	protection norms
wiska	2009	74,7	
	2010	1874,3	120,9
w tym za przekroczenie:			of which for exceeding:
Warunków wprowadzania ścieków			Norms of discharging waste water into
do wód lub do ziemi	1769,8	78,6	waters or into the ground
Dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń			
do powietrza	38,8	5,7	Permissible emissions of air pollutants
FUNDUSZ OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND			
O G Ó Ł E M – opłaty za 2000	1656,6	1562,9	TOTAL – payments for designating
wyłączenie gruntów rol- 2005	1316,2	1289,8	agricultural land for non-agricultural
nych na cele nierolnicze 2009	1950,7	1829,3	purposes
	2010	3041,6	3551,3
w tym:			of which:
Roczne	943,5	1215,9	Annual
Jednorazowe	2096,3	2267,5	One-time

^a Bez opłat za wydobywanie kopalni. ^b W zakresie wymierzonych kar dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Olsztynie.

Źródło: w zakresie funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej – dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w zakresie Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych – dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

^a Excluding fees for mining. ^b In regard to inflicted fines data of the Voivodship Inspectorate of Environmental Protection in Olsztyn.

Source: in regard to the funds for environmental protection and water management – data of the Administration of National Fund for Environmental Protection and Water Management, in regard to the Agricultural Land Protection Fund – data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 21 (26).

KIERUNKI FINANSOWANIA WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
DIRECTIONS OF FINANCING OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010		SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł		w odsetkach in percent	
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	6074,4	10654,6	18,5	Protection of atmospheric air and climate
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	9459,0	29129,1	50,5	Waste water management and protection of waters
Gospodarka odpadami	1442,2	12521,4	21,7	Waste management
Pozostałe	4691,0	5418,2	9,4	Others

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Management Board of National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 22 (27).

WYDATKI INWESTYCYJNE^a NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKE WODNĄ (ceny bieżące)
INVESTMENT EXPENDITURES^a ON ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				
Ochrona środowiska	91081,3	131184,8	256344,5	402206,6	Environmental protection
w tym:					<i>of which:</i>
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	20756,6	24109,2	22206,0	65195,5	<i>Protection of air and climate of which expenditures on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants</i>
w tym wydatki na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	16145,8	7226,7	3539,0	2912,7	
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	61638,9	90709,9	196753,9	308094,0	<i>Waste water management and protection of waters of which expenditures on:</i>
w tym wydatki na: oczyszczanie ścieków komunalnych	23628,5	24570,6	3835,0	41604,2	<i>municipal waste water treatment sewerage system for the transport of waste water and drop waters</i>
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe.....	35927,3	64799,6	191429,0	262661,2	
Gospodarka odpadami	6637,6	8061,0	34053,6	24653,2	<i>Waste management of which expenditures on:</i>
w tym wydatki na: zbieranie odpadów ^b i ich transport	1182,5	1794,8	2627,7	3902,1	<i>waste collection^b and transport of which selective waste collection</i>
w tym selektywne zbieranie odpadów	285,5	906,0	2251,2	2772,0	
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	4594,1	2119,3	11539,4	9612,0	<i>removal and treatment of waste^b</i>
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych...	64,2	1153,8	602,8	-	<i>reclamation of waste dumps, sludge tanks and waste landfills as well as other devastated and degraded areas</i>
Ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	104,8	1052,7	216,6	575,2	<i>Protection and recovery of soils, protection of surface and underground waters</i>
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	-	247,8	-	-	<i>Protection of nature biodiversity and landscape</i>
Zmniejszanie hałasu i wibracji	442,1	507,5	36,8	-	<i>Noise and vibration reduction</i>

TABL. 22 (27). **WYDATKI INWESTYCYJNE^a NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKE WODNĄ (dok.)**
INVESTMENT EXPENDITURES^a ON ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				
Gospodarka wodna	40322,3	64969,7	97591,7	119316,3	Water management
wydatki na:					expenditures on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	31305,3	41825,7	70529,2	88135,6	Water intakes and systems
Stacje uzdatniania wody	2100,7	17145,5	22421,3	17476,6	Water treatment plants
Zbiorniki wodne	111,3	552,1	2307,1	4410,4	Reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków	3958,6	1896,1	547,0	2974,2	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	2846,4	3550,3	1787,1	6319,5	Flood embankments and pump stations

^a Do 2001 r. określane jako nakłady inwestycyjne; według lokalizacji inwestycji; wydatki te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. ^b Przemysłowych i komunalnych.

^a Until 2001 defined as investment outlays; by investments location; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. ^b Industrial and municipal.

TABL. 23 (28). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					Ability of completed systems to reduce pollutants in t/y:
pyłowych	4673	196	-	-	particulates
gazowych	6112	37	46	-	gases
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Waste water management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewerage system in km for the transport of:
ścieki	163,8	244,4	106,6	330,8	waste water
wody opadowe	14,8	14,3	40,7	37,8	drop waters
Oczyszczalnie ścieków:					Waste water treatment plants: facilities
obiekty	6	1	3	6	
w tym oczyszczalnie					
komunalne	5	1	3	6	of which municipal
mechaniczne	2	-	-	2	mechanical
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	2	1	3	4	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	2	-	-	-	with increased biogene removal (disposal) ^a
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	5134	3955	23070	3478	capacity of treatment plants in m ³ /24h
w tym oczyszczalni komunalnych	4270	3955	23070	3478	of which municipal
mechanicznych	879	31	1000	1603	mechanical
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	135	401	22070	1875	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	4120	3523	-	-	with increased biogene removal (disposal) ^a

^a W tym chemiczne.

^a Of which chemical.

TABL. 23 (28). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (dok.)**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)					
Gospodarka ściekowa i ochrona wód (dok.)					Waste water management and protection of waters (cont.)
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					Industrial waste pre-treatment plants:
obiekty	-	-	4	-	facilities
przepustowość w m ³ /d	-	-	22	-	capacity in m ³ /24h
Gospodarka odpadami					Wastes management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					Systems for waste treatment:
obiekty	2	-	1	-	facilities
wydajność w t/r	450	-	3200	-	capacity in t/y
Składowiska dla odpadów komunalnych:					Landfills of municipal waste:
obiekty	3	-	-	-	facilities
powierzchnia w ha	7,4	0,9	-	-	area in ha
wydajność w t/r	7154	38212	-	-	capacity in t/y
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^b w t/r	-	240000	75000	117	Capacity of waste utilization systems ^b in t/y
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
Wydajność ujęć wodnych ^c w m ³ /d ...	6231	9516	5204	1519	Capacity of water intakes ^c in m ³ /24h
Uzdatnianie wody w m ³ /d	3730	3377	19768	28597	Water treatment in m ³ /24h
Sieć wodociągowa w km	513,1	556,3	239,2	352,3	Water-line system in km
Zbiorniki wodne:					Water reservoirs:
obiekty	-	1	2	-	facilities
pojemność w tys. m ³	-	6	0,3	-	capacity in thous. m ³

^b Z wyłączeniem odpadów komunalnych. ^c Bez ujęć w energetyce zawodowej.

^b Excluding municipal waste. ^c Excluding water intakes in the power industry.

DZIAŁ III

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz. U. Nr 96, poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości za rok 2010, aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 12 XI 2006 r.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego według grup zawodów dokonano na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 XII 2004 r. (Dz. U. Nr 265, poz. 2644) z późniejszymi zmianami.

4. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych.

1) Do **administracji państwowej** zalicza się:

- a) naczelne i centralne organy administracji:
 - instytucje naczelne i centralne (np. Sejm, Senat, Urząd Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
 - jednostki służb zagranicznych, tj. placówki zagraniczne organów administracji państwowej oraz pracujących za granicą w przedstawiciel-

CHAPTER III

ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT

General notes

1. On 1 I 1999 a new fundamental three-tier territorial division of the country (Journal of Laws No. 96, item 603, dated 24 VII 1998) was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.

The gmina is the basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 4 years, counting from the day of election

3. The demographic and professional characteristic of councillors in local self-government entities is based on reporting results for 2010, updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions from the 12 XI 2006 elections.

The grouping of councillors of organs of local self-government entities by groups of professions is made on the basis of the classification of professions and specialities for needs of labour market introduced by a decree of the Minister of Economy and Labour, dated 8 XII 2004 (Journal of Laws No. 265, item 2644) with later amendments.

4. Presented information concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local self-government administration and self-government appeal councils.

1) State **administration** comprises:

- a) principle and central organs of administration:
 - principle and central institutions (e.g., Sejm, Senate, Office of the President, ministries, central offices),
 - foreign service institutions, i.e., foreign offices of state administration organs and those operating abroad as part of UN agencies and other missions

stwach ONZ i innych misjach za granicą, a także w instytucjach, ośrodkach informacji i kultury za granicą,

- terenowe organy rządowej administracji specjalnej (np. izby i urzędy skarbowe, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, urzędy celne, regionalne izby obrachunkowe, Inspekcję Handlową, okręgowe inspektoraty gospodarki energetycznej i materiałowej, gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych, archiwa państwowe);

b) terenowe organy rządowej administracji ogólnej (urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej łącznie z wojewódzkimi: inspektoratami inspekcji handlowej, służbami ochrony zabytków, zakładami weterynarii, zarządami melioracji i urzędów wodnych oraz kuratoriami oświaty).

c) agencje państwowe (np. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Agencja Rezerw Materiałowych, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości) oraz jednostki pomocnicze administracji państwowej wraz z oddziałami regionalnymi (np. Centralna Komisja Egzaminacyjna, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej).

2) Do administracji samorządu terytorialnego zalicza się:

- a) gminy i miasta na prawach powiatu:
 - urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych, zarządy dróg),
 - urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspekcje nadzoru budowlanego, ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej, zarządy dróg);
- b) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, inspekcje weterynaryjne, zarządy dróg);
- c) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urzędów wodnych, zarządy dróg).
- d) Samorządowe kolegia odwoławcze.

5. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej podano bez jednostek służb zagranicznych.

abroad, as well as in institutions, and information and cultural centres abroad,

- territorial organs of special government administration (e.g., fiscal chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, customs offices, regional accounting chambers, Trade Inspectorate, district energy and material economy inspectorates, auxiliary units of budgetary entities, state archives);

b) territorial organs of general government administration (voivodship offices, auxiliary service entities including voivodship: trade inspectorates, monument preservation services, veterinary offices, drainage and water facility boards as well as education offices).

c) state agencies (e.g., the Agency of Restructuring and Modernisation or Agriculture, Material Reserves Agency, Polish Agency for Enterprise Development) and auxiliary units of state administration with regional units (e.g. Central Examination Board, National Water Management Authority).

2) Local self-government administration comprises:

- a) gminas and cities with powiat status:
 - gmina offices and auxiliary service entities (e.g., municipal service entities, public road boards),
 - offices of cities with powiat status and auxiliary service entities (e.g., construction supervision inspectorates, geodetic and cartographic documentation centres, public road boards);
- b) powiats, i.e., powiat starosta offices and auxiliary service entities (e.g., labour offices, veterinary inspectorates, public road boards);
- c) voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship self-government organizational entities (e.g., labour offices, drainage and water facility boards, public road boards).
- d) Self-government appeal councils.

5. Data concerning average wages and salaries in the state administration are presented excluding foreign service institutions.

TABL. 1 (29). **JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE WOJEWÓDZTWA**
Stan w dniu 31 XII
ADMINISTRATIVE UNITS OF THE VOIVODSHIP
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Powiaty.....	17	19	19	19	<i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu	2	2	2	2	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy.....	116	116	116	116	<i>Gminas</i>
miejskie	16	16	16	16	<i>urban</i>
miejsko-wiejskie.....	33	33	33	33	<i>urban-rural</i>
wiejskie.....	67	67	67	67	<i>rural</i>
Miasta.....	49	49	49	49	<i>Towns</i>

TABL. 2 (30). **GMINY W 2010 R.**
Stan w dniu 31 XII
GMINAS IN 2010
As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>								
		poniżej <i>below</i> 5,0 km ²	5,0– –19,9	20,0– –49,9	50,0– –99,9	100,0– –149,9	150,0– –199,9	200,0– –249,9	250,0– –299,9	300,0 km ² i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM TOTAL	116^a	1	11	2	4	13	27	18	18	22
Poniżej 2500..... <i>Below</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2500–4999	30	1	-	-	1	8	15	4	-	1
5000–7499	34	-	-	-	1	3	10	9	7	4
7500–9999	15	-	1	-	-	2	1	2	5	4
10000–14999	13	-	1	-	-	-	1	3	2	6
15000–19999	9	-	2	-	-	-	-	-	3	4
20000–39999	12	-	7	1	-	-	-	-	1	3
40000–99999	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-
100000–199999.....	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-
200000 i więcej..... <i>and more</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

^a W tym 2 gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Of which 2 gminas that are also cities with powiat status.

TABL. 3 (31). **POWIATY I MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2010 R.**
Stan w dniu 31 XII
POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2010
As of 31 XII

GRUPY POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI <i>GROUPS OF POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS BY NUMBER OF POPULATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>							2000,0 km ² i więcej <i>and more</i>
		poniżej 50,0 km ²	50,0– –99,9	100,0– –299,9	300,0– –499,9	500,0– –999,9	1000,0– –1499,9	1500,0– –1999,9	
OGÓŁEM TOTAL	21	-	2	-	-	7	8	3	1
Poniżej 50000..... <i>Below</i>	7	-	-	-	-	6	1	-	-
50000–79999	8	-	-	-	-	1	5	2	-
80000–99999	2	-	-	-	-	-	2	-	-
100000–149999.....	3	-	1	-	-	-	-	1	1
150000–199999.....	1	-	1	-	-	-	-	-	-
200000 i więcej..... <i>and more</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-

TABL. 4 (32). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2010 R.**
Stan w dniu 31 XII
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES
IN 2010
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni <i>Councillors of</i>				SPECIFICATION
	rad gmin ^a <i>gmina councils^a</i>	rad miast w miastach na prawach powiatu <i>city coun- cils in cities with powiat status</i>	rad powiatów <i>powiat councils</i>	sejmiku wojewódz- kiego <i>voivodship regional council</i>	

OGÓŁEM
TOTAL

OGÓŁEM	1793	48	338	30	TOTAL
W tym kobiety.....	545	7	77	7	<i>Of which women</i>

WEDŁUG WIEKU
BY AGE

29 lat i mniej	104	4	4	-	29 and less
30–39	326	9	37	7	30–39
40–59	1156	23	239	14	40–59
60 lat i więcej.....	207	12	58	9	60 and more

WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
BY EDUCATIONAL LEVEL

Wyższe.....	657	44	260	28	<i>Tertiary</i>
Policealne.....	47	-	9	-	<i>Post-secondary</i>
Średnie.....	689	4	58	2	<i>Secondary</i>
Zasadnicze (zawodowe).....	326	-	8	-	<i>Basic vocational</i>
Gimnazjalne	-	-	-	-	<i>Lower secondary</i>
Pozostałe.....	74	-	3	-	<i>Others</i>

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.

^a *Excluding city council councillors in cities with powiat status.*

TABL. 4 (32). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
W 2010 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
**COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES
IN 2010 (cont.)**
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu city coun- cils in cities with powiat status	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódz- kiego voivodship regional council	

WEDŁUG GRUP ZAWODÓW
BY OCCUPATIONAL GROUPS

Parlamentarzyści, wyżsi urzędni- cy i kierownicy	137	15	149	17	Legislators, senior officials and managers
Specjaliści	387	19	92	7	Professionals
Technicy i inny średni personel.....	262	4	29	-	Technicians and associate professionals
Pracownicy biurowi.....	117	6	18	4	Clerks
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	180	-	12	-	Service workers and shop and market sales workers
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	455	1	29	1	Skilled agricultural and fishery workers
Robotnicy przemysłowi i rze- mieśnicy.....	79	1	1	-	Craft and related trades workers
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	48	-	1	-	Plant and machine operators and assemblers
Pracownicy przy pracach prostych ...	33	-	2	-	Elementary occupations
Siły zbrojne.....	16	1	2	1	Armed forces
Pozostali niesklasyfikowani	79	1	3	-	Others unclassified

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.

^a Excluding city council councillors in cities with powiat status.

TABL. 5 (33). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ
PAID EMPLOYMENT, WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC
ADMINISTRATION**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
------------------	------	------	---------------

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE
AVERAGE EMPLOYMENT

Administracja państwowa	5522	5551	State administration
Administracja samorządu terytorialnego gminy i miasta na prawach powiatu	11269	12119	Local self-government administration gminas and cities with powiat status
powiaty	7353	8058	powiats
województwo	2763	2822	voivodship
	1153	1239	

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a w zł
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a in zł

Administracja państwowa	3926,49	4086,60	State administration
Administracja samorządu terytorialnego . gminy i miasta na prawach powiatu	3115,73	3176,60	Local self-government administration gminas and cities with powiat status
powiaty	3059,08	3050,79	powiats
województwo	3013,57	3238,13	voivodship
	3721,83	3857,09	

^a Patrz uwagi ogólne działu „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych” ust. 3 na str. 139.

^a See general notes to the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 3 on page 139.

DZIAŁ IV

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

Uwagi ogólne

1. W dziale prezentuje się dane z zakresu działania policji i sądownictwa.

2. Dane o przestępstwach stwierdzonych i skazanych przez sądy podano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r., obowiązującego od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami), Kodeksu karnego skarbowego obowiązującego od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., Dz. U. Nr 83, poz. 930, z późniejszymi zmianami, jednolity tekst Dz. U. 2007 nr 111, poz. 765) lub innych ustaw szczególnych.

3. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego objęty oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występki skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie statystyki policyjnej, uzupełnianej informacjami o śledztwach własnych prowadzonych w prokuraturach prywatnego o postępowaniach wobec nieletnich w sądach rodzinnych.

4. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

5. **Dorośli skazani** są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

CHAPTER IV

PUBLIC SAFETY. JUSTICE

General notes

1. The chapter presents data concerning the activity of the police and the courts of law.

2. Data concerning ascertained crimes and adults convicted were presented according to the classification of the Criminal Code of 1997, valid since 1 IX 1998 (the law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88, item 553, with later amendments), the Treasury Penal Code valid since 17 X 1999 (the law dated 10 IX 1999, Journal of Laws No. 83, item 930, with later amendments, uniform text Journal of Laws 2007 No. item 765) or other specific laws.

3. An **ascertained crime** is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. Crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation by a public prosecutor, moreover every revenue related misdemeanour, the character of which was confirmed as a crime as a result of preparatory proceedings.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of police statistics, supplemented with information on investigations conducted by the public prosecutor's offices and family on juvenile proceeding in courts.

4. The **rate of detectability of delinquents** is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

5. **Adult convicts** are persons who were over 17 years of age at the time of committing the crime.

TABL. 1 (34). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW^a**
ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY TYPE OF CRIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	49413	50234	38841	37666	T O T A L
miasta	36428	35491	27553	26171	urban areas
wieś	12985	14743	11288	11495	rural areas
w tym:					of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu	1632	1718	1506	1415	Against life and health
w tym:					of which:
zabójstwo – art. 148 Kk	52	41	40	25	homicide – Art. 148 Criminal Code
uszczerbek na zdrowiu – art. 156 i 157 Kk.....	744	831	694	767	damage to health – Art. 156 and 157 Criminal Code
udział w bójce lub pobiciu – art. 158 i 159 Kk.....	771	784	618	536	participation in violence or assault – Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	905	9302	6667	5946	Against public safety and safety of transport
w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego – art. 178a Kk ^b	8451	6033	5342	of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant – Art. 178a Criminal Code ^b
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania.....	1946	1964	1291	1247	Against freedom, freedom conscience and religion
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości.....		250	207	246	Against sexual freedom and morals
w tym zgwałcenie – art. 197 Kk		128	92	67	of which rape – Art. 197 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece	2293	1739	1805	1503	Against the family and custody
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną – art. 207 Kk.....	1218	1250	1122	957	of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person – Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej ..	160	241	196	230	Against good name and personal integrity
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego.....	648	1202	1197	1138	Against the activities of state institutions and local self-government
w tym:					of which:
naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego – art. 222 i 223 Kk.....	149	158	209	219	infringing bodily inviolability or active assault on a public official – Art. 222 and 223 Criminal Code
wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych – art. 224 Kk.....	180	349	282	226	exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local self-government or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties – Art. 224 Criminal Code
znieważenie funkcjonariusza publicznego lub poniżanie albo znieważanie lub poniżanie organu konstytucyjnego RP – art. 226 Kk.....	253	479	541	497	insulting or belittling a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland – Art. 226 Criminal Code
przestępstwa korupcyjne – art. 228-231 Kk	202	148	194	corruption – Art. 228-231 Criminal Code

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 i 3 na str. 79. ^b Artykuł dodany przez ustawę z dnia 14 IV 2000 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny (Dz. U. Nr 48, poz. 548), z mocą obowiązującą od 15 XII 2000 r.

^a See general notes, item 2 and 3 on page 79. ^b Article added by the Law on Amending the Criminal Code, dated 14 IV 2000 (Journal of Laws No. 48, item 548), valid since 15 XII 2000.

TABL. 1 (34).

**PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH
PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW^a (dok.)**
**ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS
BY TYPE OF CRIME^a (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości	538	1350	1159	1107	<i>Against the judiciary</i>
Przeciwko porządkowi publicznemu	207	301	195	164	<i>Against public order</i>
Przeciwko wiarygodności dokumentów...	2559	1880	1192	990	<i>Against the reliability of documents</i>
Przeciwko mieniu.....	34079	24701	19794	20114	<i>Against property</i>
w tym:					<i>of which:</i>
kradzież rzeczy – art. 278 Kk.....	10492	9280	6528	7152	<i>property theft – Art. 278 Criminal Code</i>
w tym kradzież samochodu.....	.	947	381	367	<i>of which automobile theft</i>
krótkotrwały zabór pojazdu – art. 289 Kk	285	237	241	<i>wilful short-term theft of automobile – Art. 289 Criminal Code</i>
kradzież z włamaniem – art. 279 Kk	15431	7023	4633	5163	<i>burglary – Art. 279 Criminal Code</i>
rozbój – art. 280 Kk.....	1624	915	490	433	<i>robbery – Art. 280 Criminal Code</i>
kradzież rozbójnicza – art. 281 Kk		73	31	39	<i>theft with assault – Art. 281 Criminal Code</i>
wymuszenie rozbójnicze – art. 282 Kk.		143	94	187	<i>criminal coercion – Art. 282 Criminal Code</i>
oszustwo – art. 286 i 287 Kk.....	.	2798	2804	2461	<i>fraud – Art. 286 and 287 Criminal Code</i>
Przeciwko obrotowi gospodarczemu	556	456	338	<i>Against economic activity</i>
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi	204	125	159	<i>Against money and securities trading</i>
Przestępstwa z ustaw szczególnych:					<i>Crimes by specific laws:</i>
o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 1982 Nr 35, poz. 230) z późniejszymi zmianami	119	52	49	<i>on Sobriety and Alcohol Education (Journal of Laws 1982 No. 35, item 230) with later amendments</i>
o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. 1994 Nr 24, poz. 83) z późniejszymi zmianami	110	110	59	<i>on Copyright and Related Laws (Journal of Laws 1994 No. 24, item 83) with later amendments</i>
o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 1997 Nr 75, poz. 468) z późniejszymi zmianami	2989	1739	1960	<i>on Fighting Drug Addiction (Journal of Laws 1997 No. 75, item 468) with later amendments</i>
Przestępstwa skarbowe – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. 1999 Nr 83, poz. 930) z późniejszymi zmianami.....	.	246	88	85	<i>Treasury crimes – Treasury Penal Code (Journal of Laws 1999 No. 83, item 930) with later amendments</i>
w tym akcyza.....	182	193	43	71	<i>of which excise</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 i 3 na str. 79.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie.

^a See general notes, item 2 and 3 on page 79.

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Olsztyn.

TABL. 2 (35). **WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH^a**
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w %				
	in %				
O G Ó Ł E M	53,1	70,5	71,6	71,6	T O T A L
w tym:					of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu	87,5	86,0	86,8	89,1	Against life and health
w tym:					of which:
zabójstwo – art. 148 Kk	88,5	97,6	95,1	96,3	homicide – Art. 148 Criminal Code
uszczerbek na zdrowiu – art. 156 i 157 Kk.....	94,0	89,7	87,8	91,8	damage to health – Art. 156 and 157 Criminal Code
udział w bóje lub pobiciu – art. 158 i 159 Kk.....	80,6	80,9	83,9	84,0	participation in violence or assault – Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego – art. 178a Kk ^b	85,3	99,2	99,1	99,2	Against public safety and safety of transport
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania.....	93,9	100,0	100,0	99,9	of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant – Art. 178a Criminal Code ^b
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości.....		96,1	94,6	95,5	Against freedom, freedom conscience and religion
w tym zgwałcenie – art. 197 Kk		94,0	89,9	91,5	Against sexual freedom and morals
Przeciwko rodzinie i opiece	88,4	90,3	90,1	83,6	of which rape – Art. 197 Criminal Code
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną – art. 207 Kk.....	100,0	100,0	100,0	100,0	Against the family and custody
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej ..					of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person – Art. 207 Criminal Code
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego.....	100,0	98,3	93,9	93,9	Against good name and personal integrity
w tym:	98,0	99,2	99,0	99,2	Against the activities of state institutions and local self-government
naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego – art. 222 i 223 Kk.....					of which:
wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych – art. 224 Kk.....	96,6	99,4	99,5	99,5	infringins bodily inviolability or active assault on a public official – Art. 222 and 223 Criminal Code
znieważenie funkcjonariusza publicznego lub poniżanie albo znieważanie lub poniżanie organu konstytucyjnego RP – art. 226 Kk.....					exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local self-government or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties – Art. 224 Criminal Code
przestępstwa korupcyjne – art. 228-231 Kk	99,4	99,7	98,2	100,0	insulting or belittling a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland – Art. 226 Criminal Code
	99,2	99,0	99,8	99,8	corruption – Art. 228-231 Criminal Code
		98,5	96,6	97,0	

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 i 3 na str. 79. ^b Artykuł dodany przez ustawę z dnia 14 IV 2000 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny (Dz. U. Nr 48, poz. 548), z mocą obowiązującą od 15 XII 2000 r.

^a See general notes, item 2 and 3 on page 79. ^b Article added by the Law on Amending the Criminal Code, dated 14 IV 2000 (Journal of Laws No. 48, item 548), valid since 15 XII 2000.

TABL. 2 (35).

WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH^a (dok.)
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w % in %				
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości....	98,0	99,6	99,4	99,5	<i>Against the judiciary</i>
Przeciwko porządkowi publicznemu	85,5	81,7	77,6	75,6	<i>Against public order</i>
Przeciwko wiarygodności dokumentów...	83,0	82,3	73,9	78,4	<i>Against the reliability of documents</i>
Przeciwko mieniu.....	39,1	45,4	50,3	52,0	<i>Against property</i>
w tym:					<i>of which:</i>
kradzież rzeczy – art. 278 Kk.....	27,8	31,7	34,7	41,2	<i>property theft – Art. 278 Criminal Code</i>
w tym kradzież samochodu.....	.	18,3	21,1	15,5	<i>of which automobile theft</i>
krótkotrwały zabór pojazdu – art. 289 Kk	39,4	50,8	48,1	<i>wilful short-term theft of automobile – Art. 289 Criminal Code</i>
kradzież z włamaniem – art. 279 Kk	30,4	35,9	38,2	42,9	<i>burglary – Art. 279 Criminal Code</i>
rozbój – art. 280 Kk.....	57,8	58,5	64,7	69,8	<i>robbery – Art. 280 Criminal Code</i>
kradzież rozbójnicza – art. 281 Kk		72,4	87,5	82,1	<i>theft with assault – Art. 281 Criminal Code</i>
wymuszenie rozbójnicze – art. 282 Kk.		93,0	96,8	98,4	<i>criminal coercion – Art. 282 Criminal Code</i>
oszustwo – art. 286 i 287 Kk.....	.	85,1	91,5	90,2	<i>fraud – Art. 286 and 287 Criminal Code</i>
Przeciwko obrotowi gospodarczemu		89,8	93,4	90,5	<i>Against economic activity</i>
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi	35,4	23,8	31,4	<i>Against money and securities trading</i>
Przestępstwa z ustaw szczególnych:					<i>Crimes by specific laws:</i>
o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 1982 Nr 35, poz. 230) z późniejszymi zmianami	92,4	94,2	100,0	<i>on Sobriety and Alcohol Education (Journal of Laws 1982 No. 35, item 230) with later amendments</i>
o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. 1994 Nr 24, poz. 83) z późniejszymi zmianami	95,5	95,5	91,5	<i>on Copyright and Related Laws (Journal of Laws 1994 No. 24, item 83) with later amendments</i>
o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 1997 Nr 75, poz. 468) z późniejszymi zmianami	95,9	93,6	92,2	<i>on Fighting Drug Addiction (Journal of Laws 1997 No. 75, item 468) with later amendments</i>
Przestępstwa skarbowe – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. 1999 Nr 83, poz. 930) z późniejszymi zmianami.....	.	98,4	98,9	97,6	<i>Treasury crimes – Treasury Penal Code (Journal of Laws 1999 No. 83, item 930) with later amendments</i>
w tym akcyza	94,5	97,9	100,0	100,0	<i>of which excise</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 i 3 na str. 79.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie.

^a See general notes, item 2 and 3 on page 79.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Olsztyn

TABL. 3 (36). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE
ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO**
*ADULTS SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED
ON THE BASIS OF AN INDICTMENT*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	11940	25405	19786	18816	T O T A L
w tym:					<i>of which:</i>
mężczyźni.....	11160	23480	18284	17361	<i>men</i>
W tym rodzaje przestępstw:					<i>Of which type of crime:</i>
Przeciwko życiu i zdrowiu	2683	2041	1900	<i>Against life and health</i>
w tym:					<i>of which:</i>
zabójstwo – art. 148 Kk	17	37	17	17	<i>homicide – Art. 148 Criminal Code</i>
uszczerbek na zdrowiu, udział w bóje lub pobiciu – art. 156, 157, 158 i 159 Kk.....	1073	1507	1203	1063	<i>damage to health, participation in violence or assault – Art. 156, 157, 158 and 159 Criminal Code</i>
Przeciwko wolności, wolności sumie- nia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajowości.....	.	780	655	509	<i>Against freedom, freedom conscience and religion, sexual freedom and morals</i>
w tym zgwałcenie – art. 197 Kk	41	62	40	31	<i>of which rape – Art. 197 Criminal Code</i>
Przeciwko rodzinie i opiece	1476	1529	1316	<i>Against the family and custody</i>
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezzradną – art. 207 Kk.....	897	1047	961	777	<i>of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person – Art. 207 Criminal Code</i>
Przeciwko mieniu.....	5582	7507	5795	6068	<i>Against property</i>
w tym:					<i>of which:</i>
kradzież rzeczy – art. 278 Kk.....	.	2158	1579	1694	<i>property theft – Art. 278 Criminal Code</i>
kradzież z włamaniem – art. 279 Kk .	1691	1303	815	991	<i>burglary – Art. 279 Criminal Code</i>
rozbój – art. 280 Kk.....	462	425	280	308	<i>robbery – Art. 280 Criminal Code</i>

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

Stan w dniu 1 I 2011 r.
ADMINISTRATIVE DIVISION OF WARMIŃSKO-MAZURSKIE VOIVODSHIP
As of 1 I 2011

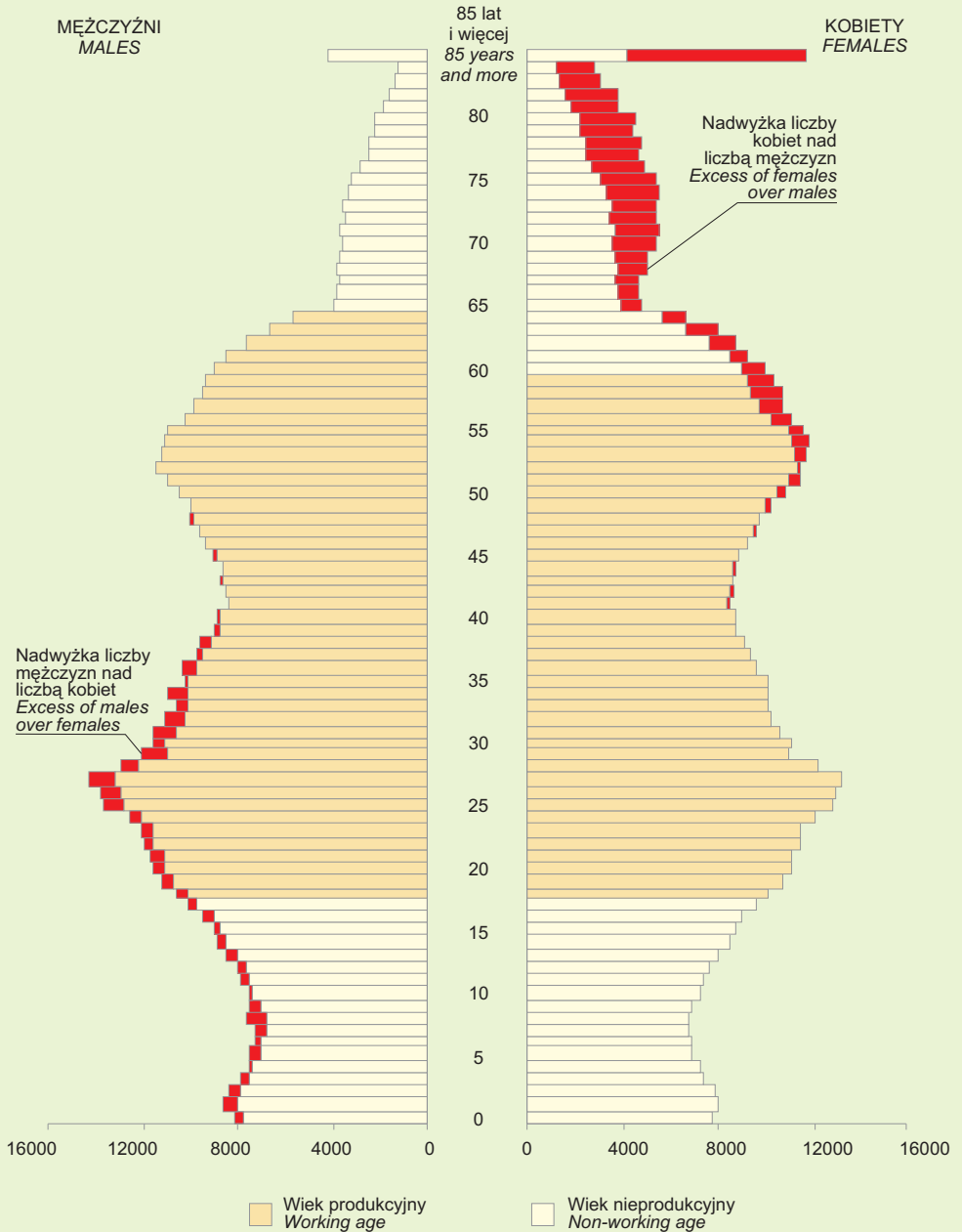

ŁUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND AGE IN 2010

As of 31 XII

DZIAŁ V

ŁUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:
 - 1) bilansów stanu i struktury ludności **faktycznie zamieszkałej** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu:
 - a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
 - b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 2 miesiące na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych uzyskiwanej z cyklicznie przeprowadzanych badań, która stanowi jednocześnie różnicę między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały w gminie a liczbą osób faktycznie mieszkających na terenie gminy;
 - 2) rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały;
 - 3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
 - 4) sprawozdawczości sądów okręgowych – o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.

U w a g a. Poczawszy od danych za 2000 r. bilans stanu i struktury ludności oraz wszystkie współczynniki demograficzne są opracowywane przy uwzględnieniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002. **Dane dla lat 2000 i 2001** publikowane wcześniej z tego zakresu były zbilansowane przy przyjęciu za bazę wyjściową wyników NSP 1988 – obecnie **zostały zweryfikowane**.

2. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni – 45–64 lata, kobiety – 45–59 lat. Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. do 17 lat oraz ludność w wieku poprodukcyjnym,

CHAPTER V

POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS

General notes

1. Chapter tables were compiled on the basis of:
 - 1) the balances of the size and structure of the **population** (actually living in a gmina). Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census, taking into account:
 - a) changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,
 - b) difference between the number of people registered for temporary stay for a period of more than 2 months in a gmina and the number of people temporary absent there being gathered on the basis of surveys conducted periodically, which simultaneously makes the difference between the number of people registered for permanent residence in a gmina and the number of people actually living in the gmina;
 - 2) the registers of the Ministry of the Interior and Administration on internal and international migration of population for permanent residence;
 - 3) documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;
 - 4) documentation of regional courts – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

N o t e. Since 2000 the data regarding the population and its structure as well as all demographic indices are compiled on the basis of the Population and Housing Census 2002. The **data for 2000 and 2001** regarding this subject, previously published – had been compiled on the basis of Population Census 1988, **have been recently verified**.

2. The **working age population** refers to males, aged 18–64, and females, aged 18–59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e. 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17

tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

3. Dane o **ruchu naturalnym ludności** w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa – według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (w przypadku gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem);
- separacje – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża);
- rozwody – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- urodzenia – według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka;
- zgony – według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w dziesięciu Kościołach i Związku Wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15–49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (częstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15–19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45–49 lat.

and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

3. Data regarding the **vital statistics** according to territorial division were compiled as follows:

- marriages – according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used);
- separations – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons – residence of husband is used);
- divorces – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken);
- births – according to the mother's place of permanent residence;
- deaths – according to the place of permanent residence of the deceased.

The data on **marriages** refers to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws No. 117, item 757) in the local civil status offices in Poland all marriages are registered including those based on the internal law of the Churches or the Religious Associations. Marriages contracted (on the basis of canonical laws marriages) subordinate the civil Polish laws and induce due to the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

The religious marriages may be contracted in the ten Churches and Religious Associations: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Female fertility rate is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15–49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same group of age. Births from mothers in the age under 15 are counted to the group 15–19 and from the mothers in the age 50 and over – to the group 45–49.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłaby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłaby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

4. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

5. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

6. Dane o migracjach zagranicznych opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

7. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności zameldowanej na pobyt stały (według stanu w dniu 30 VI).

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the number of children which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15–49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,
- **gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

Natural increase of the population accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

4. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

5. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

6. Data regarding international migration were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

7. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population registered for permanent residence (as of 30 VI).

TABL. 1 (37). **LUDNOŚĆ**
POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
STAN W DNIU 30 VI AS OF 30 VI					
O G Ó Ł E M	1425443	1428481	1427671	1427587	T O T A L
mężczyźni.....	697133	697245	695694	695855	<i>males</i>
kobiety	728310	731236	731977	731732	<i>females</i>
Miasta.....	858243	858120	854963	853801	<i>Urban areas</i>
Wieś	567200	570361	572708	573786	<i>Rural areas</i>
STAN W DNIU 31 XII AS OF 31 XII					
O G Ó Ł E M	1427508	1428601	1427118	1427241	T O T A L
mężczyźni.....	697860	697318	695542	695631	<i>males</i>
kobiety	729648	731283	731576	731610	<i>females</i>
miasta	860484	857850	854339	852651	<i>urban areas</i>
wieś	567024	570751	572779	574590	<i>rural areas</i>
Kobiety na 100 mężczyzn..	104,6	104,9	105,2	105,2	<i>Females per 100 males</i>
Ludność w miastach w % ogółu ludności.....	60,3	60,0	59,9	59,7	<i>Urban population in % of total population</i>
Ludność na 1 km ² powierzch- ni ogólnej	59	59	59	59	<i>Population per 1 km² of total area</i>

TABL. 2 (38). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION BY SEX AND AGE
As of 31 XII

W I E K A G E	2000	2005	2009	2010					
				ogółem <i>grand total</i>	w tym męż- czyźni <i>of which males</i>	miasta <i>urban areas</i>		wieś <i>rural areas</i>	
						razem <i>total</i>	w tym męż- czyźni <i>of which males</i>	razem <i>total</i>	w tym męż- czyźni <i>of which males</i>
O G Ó Ł E M ...	1427508	1428601	1427118	1427241	695631	852651	405423	574590	290208
T O T A L									
0– 2 lata.....	46532	43305	48024	48514	25057	27228	14112	21286	10945
3– 6	71499	59510	57500	58634	30027	32308	16549	26326	13478
7–12	133520	106832	91111	88500	45487	47547	24447	40953	21040
13–15	77157	65827	53970	51753	26391	27519	14039	24234	12352
16–18	83881	70574	62493	59043	30139	33612	17066	25431	13073
19–24	140123	158675	144422	139243	71156	79845	40314	59398	30842
25–29	102034	112795	126236	128900	66769	76411	38863	52489	27906
30–34	90046	99002	106279	108112	55967	67538	34020	40574	21947
35–39	99659	88415	93990	96244	48961	58843	29509	37401	19452
40–44	119859	97852	86943	86491	43233	50424	24430	36067	18803
45–49	113515	116958	99624	95491	47648	56182	26825	39309	20823
50–54	90514	109653	115105	113035	55376	69458	32230	43577	23146
55–59	51545	86119	102115	104473	49859	67996	30893	36477	18966
60–64	56984	47907	71292	80463	37592	53169	24185	27294	13407
65–69	53916	51343	44548	43400	18849	27680	11823	15720	7026
70–74	45493	46323	45641	44732	17536	27506	10433	17226	7103
75–79	29552	36401	37933	37723	13214	22995	7978	14728	5236
80 lat i więcej... <i>and more</i>	21679	31110	39892	42490	12370	26390	7707	16100	4663

TABL. 3 (39). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1427508	1428601	1427118	1427241	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym	385794	322093	291183	285743	Pre-working age
mężczyźni.....	197248	164942	149268	146529	males
kobiety	188546	157151	141915	139214	females
Miasta.....	215420	176141	159238	156430	Urban areas
mężczyźni.....	110274	90237	81717	80248	males
kobiety	105146	85904	77521	76182	females
Wieś	170374	145952	131945	129313	Rural areas
mężczyźni.....	86974	74705	67551	66281	males
kobiety	83400	71247	64394	63032	females
W wieku produkcyjnym.....	859584	915235	929899	930282	Working age
mężczyźni.....	444033	470953	484437	487133	males
kobiety	415551	444282	445462	443149	females
Miasta.....	536652	565248	565734	562666	Urban areas
mężczyźni.....	268128	282431	287020	287234	males
kobiety	268524	282817	278714	275432	females
Wieś	322932	349987	364165	367616	Rural areas
mężczyźni.....	175905	188522	197417	199899	males
kobiety	147027	161465	166748	167717	females
W wieku poprodukcyjnym	182130	191273	206036	211216	Post-working age
mężczyźni.....	56579	61423	61837	61969	males
kobiety	125551	129850	144199	149247	females
Miasta.....	108412	116461	129367	133555	Urban areas
mężczyźni.....	32977	36501	37617	37941	males
kobiety	75435	79960	91750	95614	females
Wieś	73718	74812	76669	77661	Rural areas
mężczyźni.....	23602	24922	24220	24028	males
kobiety	50116	49890	52449	53633	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIE- PRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUK- CYJNYM	66	56	53	53	NON-WORKING AGE POPU- LATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni.....	57	48	44	43	Males
Kobiety	76	65	64	65	Females

TABL. 4 (40).

PROGNOZA LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM DO 2035 R.

Stan w dniu 31 XII

WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION PROJECTION UNTIL 2035

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2015	2020	2025	2030	2035	SPECIFICATION
	w tys. in thous.						
O G Ó Ł E M	1427,2	1413,3	1400,6	1379,7	1347,9	1309,4	T O T A L
mężczyźni.....	695,6	687,1	680,6	670,2	654,4	635,8	males
kobiety.....	731,6	726,1	720,0	709,5	693,5	673,5	females
Miasta.....	852,7	842,2	835,1	824,2	806,9	785,6	Urban areas
mężczyźni.....	405,4	398,4	394,5	388,9	380,4	370,4	males
kobiety.....	447,2	443,8	440,7	435,3	426,5	415,2	females
Wieś.....	574,6	571,1	565,5	555,5	541,0	523,7	Rural areas
mężczyźni.....	290,2	288,7	286,2	281,3	274,0	265,4	males
kobiety.....	284,4	282,4	279,3	274,2	267,0	258,3	females
W wieku przedprodukcyjnym	285,7	274,7	274,0	265,8	240,3	213,0	Pre-working age
mężczyźni.....	146,5	141,1	140,8	136,7	123,5	109,4	males
kobiety.....	139,2	133,6	133,2	129,2	116,8	103,6	females
Miasta.....	156,4	152,1	153,9	151,0	138,4	124,6	Urban areas
mężczyźni.....	80,2	78,0	79,0	77,6	71,1	64,0	males
kobiety.....	76,2	74,0	74,8	73,4	67,4	60,6	females
Wieś.....	129,3	122,6	120,1	114,8	101,8	88,4	Rural areas
mężczyźni.....	66,3	63,1	61,7	59,1	52,4	45,5	males
kobiety.....	63,0	59,5	58,4	55,7	49,4	42,9	females
W wieku produkcyjnym	930,3	889,7	835,6	793,5	773,7	752,3	Working age
mężczyźni.....	487,1	470,6	445,9	421,9	411,5	404,4	males
kobiety.....	443,1	419,2	389,7	371,6	362,2	347,9	females
Miasta.....	562,7	527,7	490,5	465,6	455,1	443,8	Urban areas
mężczyźni.....	287,2	272,5	255,5	241,5	236,1	232,8	males
kobiety.....	275,4	255,3	235,0	224,1	219,0	211,0	females
Wieś.....	367,6	362,0	345,1	327,9	318,5	308,5	Rural areas
mężczyźni.....	199,9	198,1	190,5	180,4	175,4	171,6	males
kobiety.....	167,7	163,9	154,7	147,5	143,2	136,9	females
W wieku poprodukcyjnym	211,2	248,8	291,0	320,4	334,0	344,1	Post-working age
mężczyźni.....	62,0	75,4	93,9	111,6	119,4	122,0	males
kobiety.....	149,2	173,4	197,1	208,8	214,6	222,1	females
Miasta.....	133,6	162,4	190,8	207,6	213,4	217,2	Urban areas
mężczyźni.....	37,9	47,9	59,9	69,8	73,2	73,6	males
kobiety.....	95,6	114,5	130,8	137,8	140,1	143,6	females
Wieś.....	77,7	86,4	100,2	112,8	120,7	126,9	Rural areas
mężczyźni.....	24,0	27,5	34,0	41,8	46,2	48,3	males
kobiety.....	53,6	59,0	66,2	71,0	74,5	78,5	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	53	59	68	74	74	74	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni.....	43	46	53	59	59	57	Males
Kobiety.....	65	73	85	91	92	94	Females

^a Dane rzeczywiste.

^a Real data.

TABL. 5 (41). **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**
Stan w dniu 31 XII
TOWNS AND URBAN POPULATION
As of 31 XII

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION		Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
			w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2009	49	854339	59,9
TOTAL	2010	49	852651	59,7
Poniżej 2000..... Below		1	1776	0,1
2000–4999		18	56643	4,0
5000–9999		7	53121	3,7
10000–19999		12	166090	11,6
20000–49999		8	214612	15,0
50000–99999		1	57897	4,1
100000–199999.....		2	302512	21,2
200000 i więcej..... and more		-	-	x

TABL. 6 (42). **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**
Stan w dniu 31 XII
GMINAS AND RURAL POPULATION
As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION		Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
			w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2009	100	572779	40,1
TOTAL	2010	100	574590	40,3
Poniżej 2000..... Below		1	1240	0,1
2000–4999		44	157856	11,1
5000–6999		28	170277	11,9
7000–9999		19	153239	10,7
10000 i więcej..... and more		8	91978	6,4

^a Wiejskie i miejsko-wiejskie.

^a Rural and urban-rural gminas.

TABL. 7 (43). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI**
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Małżeństwa Marriages		Spara- cje Separations	Rozwo- dy Divorces	Urodze- nia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost natural- ny Natural increase
		ogółem total	w tym wyzna- niowe ^a of which reli- gious ^a				ogółem total	w tym niemow- lą of which infants	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS									
OGÓŁEM	2000	8330	5865	66	1847	15612	11777	117	3835
TOTAL	2005	7810	5354	597	3057	14776	12421	94	2355
	2009	9427	6063	130	2840	16538	13187	83	3351
	2010	8370	5338	115	2899	15771	12942	75	2829
Miasta	2000	4752	3174	49	1457	8161	6755	60	1406
Urban areas	2005	4636	3066	377	2233	8026	7332	44	694
	2009	5642	3513	89	2176	9443	7718	41	1725
	2010	4943	3055	82	2171	8688	7662	45	1026
Wieś	2000	3578	2691	17	390	7451	5022	57	2429
Rural areas	2005	3174	2288	220	824	6750	5089	50	1661
	2009	3785	2550	41	664	7095	5469	42	1626
	2010	3427	2283	33	728	7083	5280	30	1803
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION									
OGÓŁEM	2000	5,8	4,1	4,6 ^b	1,3	10,9	8,2	7,5 ^c	2,7
TOTAL	2005	5,5	3,7	41,7 ^b	2,1	10,3	8,7	6,4 ^c	1,6
	2009	6,6	4,2	9,1 ^b	2,0	11,6	9,2	5,0 ^c	2,3
	2010	5,9	3,7	8,0 ^b	2,0	11,0	9,1	4,8 ^c	2,0
Miasta.....	2000	5,6	3,7	5,7 ^b	1,7	9,5	7,9	7,4 ^c	1,6
Urban areas	2005	5,4	3,6	44,2 ^b	2,6	9,4	8,6	5,5 ^c	0,8
	2009	6,7	4,1	10,5 ^b	2,6	11,1	9,1	4,3 ^c	2,0
	2010	5,8	3,6	9,7 ^b	2,6	10,3	9,1	5,2 ^c	1,2
Wieś	2000	6,2	4,7	2,9 ^b	0,7	12,9	8,7	7,6 ^c	4,2
Rural areas	2005	5,5	3,9	37,9 ^b	1,4	11,6	8,8	7,4 ^c	2,9
	2009	6,5	4,4	7,0 ^b	1,1	12,2	9,4	5,9 ^c	2,8
	2010	5,9	3,9	5,7 ^b	1,2	12,1	9,1	4,2 ^c	3,1

^a Ze skutkami cywilnymi. ^b Na 100 tys. ludności. ^c Na 1000 urodzeń żywych.

^a With civil law consequences. ^b Per 100 thous. population. ^c Per 1000 live births.

TABL. 8 (44).

MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa zawarte Marriages contracted	Małżeństwa rozwiązane <i>Marriages dissolved</i>				Różnica między małżeństwami zawartymi, a rozwiąza- nymi ^a <i>Difference between contracted and dissolved marriages^a</i>
		Ogółem <i>Total</i>	przez śmierć <i>by death</i>		przez rozwód <i>by divorce</i>	
			męża <i>husband</i>	żony <i>wife</i>		
OGÓŁEM .. 2009	9427	8514	4144	1530	2840	20
TOTAL 2010	8370	8467	4111	1457	2899	-980
Miasta..... 2009	5642	5435	2377	882	2176	-565
Urban areas 2010	4943	5486	2416	899	2171	-1446
Wieś 2009	3785	3079	1767	648	664	585
Rural areas 2010	3427	2981	1695	558	728	466

^a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.

^a After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons.

TABL. 9 (45).

MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2010 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW
MARRIAGES BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED
IN 2010

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem <i>Total</i>	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							60 lat i więcej <i>and more</i>
		19 lat i mniej <i>under 20 years</i>	20–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM GRAND TOTAL	8370	349	2865	3295	996	342	272	181	70
19 lat i mniej <i>Under 20 years</i>	49	27	17	5	-	-	-	-	-
20–24	1640	217	1110	274	34	5	-	-	-
25–29	3730	87	1401	1977	228	33	4	-	-
30–34	1632	15	284	800	447	67	18	1	-
35–39	566	2	41	174	202	117	28	2	-
40–49	391	1	12	58	77	95	113	32	3
50–59	212	-	-	5	6	21	83	86	11
60 lat i więcej..... <i>and more</i>	150	-	-	2	2	4	26	60	56

TABL. 9 (45). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2010 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW (dok.)**
MARRIAGES BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED
IN 2010 (cont.)

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej under 20 years	20–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	60 lat i więcej and more
MIASTA URBAN AREAS									
RAZEM TOTAL	4943	131	1449	2125	670	219	188	116	45
19 lat i mniej Under 20 years	15	8	6	1	-	-	-	-	-
20–24	785	84	534	144	20	3	-	-	-
25–29	2226	28	724	1308	145	19	2	-	-
30–34	1060	11	160	522	305	49	13	-	-
35–39	353	-	17	107	144	68	16	1	-
40–49	252	-	8	38	50	65	75	15	1
50–59	158	-	-	4	5	13	65	63	8
60 lat i więcej and more	94	-	-	1	1	2	17	37	36
WIEŚ RURAL AREAS									
RAZEM TOTAL	3427	218	1416	1170	326	123	84	65	25
19 lat i mniej Under 20 years	34	19	11	4	-	-	-	-	-
20–24	855	133	576	130	14	2	-	-	-
25–29	1504	59	677	669	83	14	2	-	-
30–34	572	4	124	278	142	18	5	1	-
35–39	213	2	24	67	58	49	12	1	-
40–49	139	1	4	20	27	30	38	17	2
50–59	54	-	-	1	1	8	18	23	3
60 lat i więcej and more	56	-	-	1	1	2	9	23	20

TABL. 10 (46). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2010 R. WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU**
CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW
MARRIAGES BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND
BRIDES CONTRACTED IN 2010

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYZN <i>PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES</i>	Ogółem <i>Total</i>	Poprzedni stan cywilny kobiet <i>Previous marital status of females</i>		
		panny <i>single</i>	wdowy <i>widows</i>	rozwiedzione <i>divorced</i>
OGÓŁEM TOTAL				
OGÓŁEM GRAND TOTAL	8370	7425	134	811
Kawalerowie Single	7453	7012	40	401
Wdowcy Widowers	101	17	37	47
Rozwiedzeni Divorced	816	396	57	363

TABL. 10 (46). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2010 R. WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW (dok.)**
MARRIAGES BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED IN 2010 (cont.)

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYZN PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES	Ogółem Total	Poprzedni stan cywilny kobiet Previous marital status of females		
		panny single	wdowy widows	rozwiedzione divorced
MIASTA URBAN AREAS				
RAZEM TOTAL	4943	4321	74	548
Kawalerowie Single	4297	4034	16	247
Wdowcy Widowers	68	11	24	33
Rozwiedzeni Divorced	578	276	34	268
WIEŚ RURAL AREAS				
RAZEM TOTAL	3427	3104	60	263
Kawalerowie Single	3156	2978	24	154
Wdowcy Widowers	33	6	13	14
Rozwiedzeni Divorced	238	120	23	95

TABL. 11 (47). **MAŁŻEŃSTWA^a WYZNANIOWE ZAWARTE W 2010 R.**
CHURCH OR RELIGIOUS MARRIAGES^a IN 2010

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS	Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas
OGÓŁEM	5338	3055	2283
TOTAL			
Kościół Katolicki	5299	3032	2267
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny	15	9	6
Kościół Ewangelicko-Augsburski	13	6	7
Kościół Ewangelicko-Reformowany	-	-	-
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny	2	-	2
Kościół Chrześcijan Baptystów	7	7	-
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	-	-	-
Kościół Polskokatolicki	-	-	-
Związek Gmin Wyznaniowo-Żydowskich	-	-	-
Kościół Starokatolicki Mariawitów	-	-	-
Kościół Zielonoświątkowy	2	1	1

^a Ze skutkami cywilnymi; według miejsca zamieszkania.

^a With civil law consequences; by place of residence.

TABL. 12 (48). **ROZWODY W 2010 R. WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE WNIESIENIA POWÓDZTWA**
DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILLING A DIVORCE PETITION FOR IN 2010

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej under 20 years	20–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	60 lat i więcej and more
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM GRAND TOTAL	2899	10	232	531	570	498	643	346	69
20–24	110	4	84	20	1	-	-	-	-
25–29	365	4	104	225	30	2	-	-	-
30–34	546	1	35	213	256	36	4	1	-
35–39	541	-	6	55	223	225	32	-	-
40–49	767	-	3	16	50	217	449	31	1
50–59	463	-	-	2	10	18	153	264	16
60 lat i więcej..... and more	107	-	-	-	-	-	5	50	52
MIASTA URBAN AREAS									
RAZEM TOTAL	2171	7	159	396	425	366	487	272	59
20–24	73	3	54	15	1	-	-	-	-
25–29	267	3	70	171	22	1	-	-	-
30–34	410	1	26	156	192	31	3	1	-
35–39	410	-	6	41	169	169	25	-	-
40–49	561	-	3	11	34	150	337	25	1
50–59	367	-	-	2	7	15	120	210	13
60 lat i więcej..... and more	83	-	-	-	-	-	2	36	45
WIEŚ RURAL AREAS									
RAZEM TOTAL	728	3	73	135	145	132	156	74	10
20–24	37	2	30	5	-	-	-	-	-
25–29	98	1	34	54	8	1	-	-	-
30–34	136	-	9	57	64	5	1	-	-
35–39	131	-	-	14	54	56	7	-	-
40–49	206	-	-	5	16	67	112	6	-
50–59	96	-	-	-	3	3	33	54	3
60 lat i więcej..... and more	24	-	-	-	-	-	3	14	7

TABL. 13 (49). **ROZWODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNICH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE**
DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2840	2899	T O T A L
rozwoły małżeństw:			<i>divorces:</i>
Bez dzieci	1048	1068	<i>Marriages without children</i>
Z dziećmi	1792	1831	<i>Marriages with children</i>
o liczbie dzieci:			<i>by number of children:</i>
1	1065	1111	1
2	560	555	2
3	110	124	3
4 i więcej	57	41	4 and more
<i>a Poniżej 18 lat.</i>			
<i>a Below age 18.</i>			

TABL. 14 (50). **URODZENIA**
BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010			SPECIFICATION
		ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Urodzenia żywe.....	16538	15771	8688	7083	Live births
Małżeńskie	11898	11097	6281	4816	<i>Legitimate</i>
chłopcy	6180	5695	3195	2500	<i>males</i>
dziewczęta	5718	5402	3086	2316	<i>females</i>
Pozamałżeńskie	4640	4674	2407	2267	<i>Illegitimate</i>
chłopcy	2413	2401	1243	1158	<i>males</i>
dziewczęta	2227	2273	1164	1109	<i>females</i>
Urodzenia martwe.....	61	68	42	26	Still births

TABL. 15 (51). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA ^a**
ORAZ WIEKU MATKI
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER AND AGE OF MOTHER

L A T A Y E A R S WIEK MATKI A G E O F M O T H E R	Ogółem <i>Total</i>	Kolejność urodzenia dziecka u matki <i>Birth order</i>					
		1	2	3	4	5	6 i dalsze and over

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2009	16538	8233	5537	1726	567	250	225
TOTAL								
	2010	15771	7696	5424	1636	571	247	196
19 lat i mniej		1060	959	92	8	1	-	-
<i>under 20 years</i>								
20–24		3597	2473	910	171	38	4	-
25–29		5685	2962	2061	479	122	51	10
30–34		3799	1077	1822	578	186	78	58
35–39		1342	197	489	321	174	83	78
40–44		276	28	50	75	46	29	48
45 lat i więcej		12	-	-	4	4	2	2
<i>and more</i>								

W ODSETKACH
IN PERCENT

OGÓŁEM	2009	100,0	49,8	33,5	10,4	3,4	1,5	1,4
TOTAL								
	2010	100,0	48,8	34,4	10,4	3,6	1,6	1,2
19 lat i mniej		100,0	90,5	8,7	0,8	0,1	x	x
<i>under 20 years</i>								
20–24		100,0	68,8	25,3	4,8	1,1	0,1	x
25–29		100,0	52,1	36,3	8,4	2,1	0,9	0,2
30–34		100,0	28,3	48,0	15,2	4,9	2,1	1,5
35–39		100,0	14,7	36,4	23,9	13,0	6,2	5,8
40–44		100,0	10,1	18,1	27,2	16,7	10,5	17,4
45 lat i więcej		100,0	x	x	33,3	33,3	16,7	16,7
<i>and more</i>								

a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.
a Data on the number of births by order axclude cases In which birth order is unknown.

TABL. 16 (52). **PŁODNOŚĆ KOBIET I WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI**
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2009	2010		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność – urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku lat: Fertility – live births per 1000 women aged:						
15–49	40,5	38,8	45,2	43,6	40,4	48,3
15–19	22,2	18,3	21,6	21,3	17,5	25,6
20–24	94,9	67,7	65,6	61,5	49,0	77,5
25–29	95,7	95,0	97,0	91,5	87,4	97,7
30–34	53,5	57,8	75,0	72,9	72,3	74,1
35–39	23,3	23,5	30,3	28,6	27,5	30,4
40–44	5,8	5,2	6,6	6,4	5,8	7,2
45–49	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2	0,3
Współczynniki: Rates:						
Dzietności ogólnej	1,484	1,335	1,475	1,406	1,290	1,558
<i>Total fertility</i>						
Reprodukcji brutto	0,732	0,646	0,708	0,684	0,631	0,753
<i>Gross reproduction</i>						
Dynamiki demograficznej.....	1,326	1,190	1,254	1,219	1,134	1,342
<i>Demographic dynamics</i>						

TABL. 17 (53). **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH W 2010 R.**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED IN 2010

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem <i>Grand total</i>	Męż- czyźni <i>Males</i>	Kobiety <i>Fe- males</i>	Miasta <i>Urban areas</i>			Wieś <i>Rural areas</i>		
				razem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	razem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
OGÓŁEM TOTAL	12942	7088	5854	7662	4066	3596	5280	3022	2258
0-4 lata.....	92	49	43	56	27	29	36	22	14
5-9	10	5	5	3	1	2	7	4	3
10-14	16	10	6	9	5	4	7	5	2
15-19	49	42	7	15	14	1	34	28	6
20-24	71	57	14	34	26	8	37	31	6
25-29	107	87	20	59	49	10	48	38	10
30-34	125	99	26	57	42	15	68	57	11
35-39	164	138	26	88	73	15	76	65	11
40-44	246	192	54	137	106	31	109	86	23
45-49	431	322	109	233	161	72	198	161	37
50-54	831	598	233	458	315	143	373	283	90
55-59	1173	836	337	722	490	232	451	346	105
60-64	1148	789	359	741	501	240	407	288	119
65-69	966	614	352	600	369	231	366	245	121
70-74	1371	806	565	815	455	360	556	351	205
75-79	1813	963	850	1047	529	518	766	434	332
80-84	1981	792	1189	1183	480	703	798	312	486
85 lat i więcej..... <i>and more</i>	2348	689	1659	1405	423	982	943	266	677

TABL. 18 (54). ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN^a W 2009 R.
DEATHS BY CAUSES^a IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 100 tys. ludności Per 100 thous. population	Z liczby ogółem Of total number			
			mężczyźni males	kobiety females	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM	13187	922,2	7241	5946	7718	5469
TOTAL						
w tym:						
of which:						
Choroby zakaźne i pasożytnicze	84	5,9	54	30	53	31
<i>Infectious and parasitic diseases</i>						
w tym gruźlica układu oddechowego	34	2,4	30	4	19	15
<i>of which tuberculosis of the respiratory system</i>						
Nowotwory	3497	244,6	1977	1520	2134	1363
<i>Neoplasms</i>						
w tym nowotwory złośliwe	3319	232,1	1876	1443	2025	1294
<i>of which malignant neoplasms</i>						
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych ^Δ	5	0,3	2	3	4	1
<i>Diseases of blood and blood-forming organs^Δ</i>						
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej	218	15,2	87	131	134	84
<i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>						
w tym cukrzyca	205	14,3	84	121	127	78
<i>of which diabetes mellitus</i>						
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	83	5,8	72	11	49	34
<i>Mental and behavioural disorders</i>						
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów	225	15,7	109	116	137	88
<i>Diseases of the nervous system and sense organs</i>						
Choroby układu krążenia	5484	383,5	2661	2823	3137	2347
<i>Diseases of the circulatory system</i>						
w tym:						
of which:						
choroba nadciśnieniowa	387	27,1	160	227	215	172
<i>hypertensive disease</i>						
choroba niedokrwienna serca	1148	80,3	647	501	661	487
<i>ischaemic heart disease</i>						
choroby naczyń mózgowych	1155	80,8	531	624	643	512
<i>cerebrovascular disease</i>						
miażdżyca	846	59,2	319	527	504	342
<i>atherosclerosis</i>						
Choroby układu oddechowego	1131	79,1	644	487	640	491
<i>Diseases of the respiratory system</i>						
Choroby układu trawiennego	563	39,4	316	247	375	188
<i>Diseases of the digestive system</i>						
w tym choroby wątroby	271	19,0	175	96	192	79
<i>of which liver diseases</i>						

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).^a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision)".

TABL. 18 (54). **ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN W 2009 R. (dok.)**
DEATHS BY CAUSES IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 100 tys. ludności Per 100 thous. population	Z liczby ogółem Of total number			
			mężczyźni males	kobiety females	miasta urban areas	wieś rural areas
Choroby skóry i tkanki podskórnej	-	x	-	-	-	-
<i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>						
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej.....	4	0,3	1	3	2	2
<i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>						
Choroby układu moczowo-płciowego ..	313	21,9	152	161	198	115
<i>Diseases of the genitourinary system</i>						
Ciąża, poród i połóg.....	-	x	-	-	-	-
<i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>						
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	51	3,6	30	21	28	23
<i>Conditions originating in the perinatal period</i>						
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ	31	2,2	17	14	14	17
<i>Congenital anomalies</i> ^Δ						
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ ..	486	34,0	280	206	273	213
<i>Symptoms and ill-defined conditions</i> ^Δ						
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny	1012	70,8	839	173	540	472
<i>Injuries and poisonings by external cause</i>						
w tym zamierzone samookaleczenie..	283	19,8	255	28	151	132
<i>of which selfinflicted injury</i>						

a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision)".

TABL. 19 (55). **ZGONY NIEMOWŁAT WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2010 R.**
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE IN 2010

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Total	Na 1000 urodzeń żywych Per 1000 live births	Z liczby ogółem Of total number			
			chłopcy males	dziewczęta females	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM	75	4,8	44	31	45	30
TOTAL						
0 dni	28	1,8	12	16	15	13
<i>days</i>						
1–6	11	0,7	5	6	7	4
<i>days</i>						
7–29 dni	20	1,3	14	6	12	8
<i>days</i>						
1 miesiąc	-	x	-	-	-	-
<i>month</i>						
2	2	0,1	2	-	2	-
<i>months</i>						
3–11 miesięcy	14	0,9	11	3	9	5
<i>months</i>						

TABL. 20 (56). **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PRZYZYCH^a W 2009 R.**
INFANT DEATHS BY CAUSES^a IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	Na 1000 urodzeń żywych <i>Per 1000 live births</i>	Z liczby ogółem <i>Of total number</i>			
			chłopcy <i>males</i>	dziewczęta <i>females</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>
OGÓŁEM TOTAL	83	5,0	47	36	41	42
Choroby zakaźne i pasożytnicze	1	0,1	-	1	-	1
<i>Infectious and parasitic diseases</i>						
z tego:						
<i>of which:</i>						
zapalenie meningokokowe	1	0,1	-	1	-	1
<i>meningococcal inflammation</i>						
Nowotwory	-	x	-	-	-	-
<i>Neoplasms</i>						
Choroby układu krążenia	-	x	-	-	-	-
<i>Diseases of the circulatory system</i>						
Choroby układu oddechowego	7	0,4	3	4	4	3
<i>Diseases of the respiratory system</i>						
z tego zapalenie płuc	7	0,4	3	4	4	3
<i>of which pneumonia</i>						
Stany rozpoczynające się w okresie okółoporodowym	50	3,0	30	20	28	22
<i>Conditions originating in the perinatal period</i>						
w tym:						
<i>of which:</i>						
zaburzenia związane z czasem trwania ciąży i rozwojem płodu	36	2,2	24	12	21	15
<i>disorders connected with period of gestation and prenatal developmemt</i>						
niedotlenienie wewnątrzmaciczne i zamarctica urodzeniowa	9	0,5	4	5	5	4
<i>intrauterine hypoxia and birth asphyxia</i>						
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ	22	1,3	11	11	9	13
<i>Congenital anomalies^Δ</i>						
w tym:						
<i>of which:</i>						
wodogłowie wrodzone i rozszczep kręgosłupa	-	x	-	-	-	-
<i>congenital hydrocephalus and spina bifida</i>						
wrodzone wady serca	7	0,4	4	3	3	4
<i>congenital anomalies of heart</i>						
zespół Downa i inne abberacje chromosomowe	4	0,2	2	2	1	3
<i>Down syndrome and other chromo- some aberrations</i>						
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ ..	1	0,1	1	-	-	1
<i>Symptoms and ill-defined conditions^Δ</i>						
z tego zespół nagłej śmierci dziecka. <i>of which sudden infant death syn- drome</i>	1	0,1	1	-	-	1
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny	2	0,1	2	-	-	2
<i>Injuries and poisonings by external cause</i>						
w tym przestępstwo	1	0,1	1	-	-	1
<i>of which crime</i>						

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).^a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision)".

TABL. 21 (57). **ZAMACHY SAMOBÓJCZE^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ**
SUICIDES^a REGISTERED BY POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym mężczyźni of which males	
O G Ó Ł E M	149	303	395	373	289	T O T A L
w tym dokonane	137	205	188	197	167	of which committed
Miasta.....	80	182	255	251	184	Urban areas
Wieś	69	121	140	122	105	Rural areas
Wiek samobójców:						Age of suicidal persons:
14 lat i mniej	2	3	4	3	1	14 and less
15–20	14	38	34	30	20	15–20
21–30	23	60	71	66	57	21–30
31–50	74	121	107	151	113	31–50
51–70	22	66	64	82	63	51–70
71 lat i więcej.....	14	15	14	22	19	71 and more

^a Usiłowane i dokonane; w podziale według wieku nie uwzględniono samobójców o nieustalonym wieku.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie.

^a Attempted and committed; data by age of suicidal persons exclude cases for which age is unknown.

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Olsztyn.

TABL. 22 (58). **PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA**
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat <i>Life expectancy at age specified</i>				
		0	15	30	45	60
MĘŻCZYŹNI MALES						
OGÓŁEM	2000	69,2	55,1	41,0	27,7	16,4
TOTAL	2005	70,0	55,6	41,5	28,1	17,2
	2009	70,7	56,3	42,2	28,8	17,3
	2010	71,3	56,8	42,5	29,1	17,8
Miasta.....		72,2	57,7	43,3	29,7	18,2
Urban areas						
Wieś		70,0	55,6	41,5	28,2	17,3
Rural areas						
KOBIECY FEMALES						
OGÓŁEM	2000	78,6	64,3	49,6	35,2	21,9
TOTAL	2005	79,4	65,0	50,3	35,8	22,7
	2009	79,8	65,4	50,7	36,2	23,0
	2010	80,4	65,9	51,1	36,6	23,4
Miasta.....		80,4	66,0	51,2	36,7	23,4
Urban areas						
Wieś		80,3	65,7	51,0	36,6	23,3
Rural areas						

TABL. 23 (59). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR
PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Napływ ^a Inflow ^a				Odływ ^b Outflow ^b				Saldo migracji Net migration
		ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę to abroad	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS										
OGÓŁEM .. TOTAL	2009 2010	16165 17527	8542 9450	6949 7322	674 755	18949 20233	10355 10926	7850 8567	744 740	-2784 -2706
Miasta..... Urban areas	2009 2010	8457 8945	3518 3706	4479 4726	460 513	10791 11659	5152 5460	5112 5680	527 519	-2334 -2714
Wieś, Rural areas	2009 2010	7708 8582	5024 5744	2470 2596	214 242	8158 8574	5203 5466	2738 2887	217 221	-450 8
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION										
OGÓŁEM .. TOTAL	2009 2010	11,31 12,25	5,97 6,61	4,86 5,12	0,47 0,53	13,25 14,15	7,24 7,64	5,49 5,99	0,52 0,52	-1,95 -1,89
Miasta..... Urban areas	2009 2010	9,97 10,56	4,15 4,38	5,28 5,58	0,54 0,61	12,72 13,77	6,08 6,45	6,03 6,71	0,62 0,61	-2,75 -3,20
Wieś, Rural areas	2009 2010	13,25 14,71	8,63 9,85	4,25 4,45	0,37 0,41	14,02 14,70	8,94 9,37	4,71 4,95	0,37 0,38	-0,77 0,01

^a Zameldowania. ^b Wymeldowania.

^a Registrations. ^b Cancelled registrations.

TABL. 24 (60). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE
BY DIRECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Napływ ^a Inflow ^a			Odpyływ ^b Outflow ^b		
		ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innego województwa from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innego województwa to other voivodship
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS							
OGÓŁEM	2009	15491	11895	3596	18205	11895	6310
TOTAL	2010	16772	12847	3925	19493	12847	6646
Miasta.....	2009	7997	5751	2246	10264	6202	4062
Urban areas	2010	8432	6046	2386	11140	6812	4328
Wieś	2009	7494	6144	1350	7941	5693	2248
Rural areas	2010	8340	6801	1539	8353	6035	2318

^a Zameldowania. ^b Wymeldowania.

^a Registrations. ^b Cancelled registrations.

TABL. 24 (60). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW (dok.)**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Napływ ^a Inflow ^a			Odpływ ^b Outflow ^b		
		ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innego województwa from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innego województwa to other voivodship
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION							
OGÓŁEM	2009	10,83	8,32	2,51	12,73	8,32	4,41
TOTAL	2010	11,73	8,98	2,74	13,63	8,98	4,65
Miasta.....	2009	9,43	6,78	2,65	12,10	7,31	4,79
Urban areas	2010	9,96	7,14	2,82	13,15	8,04	5,11
Wieś	2009	12,88	10,56	2,32	13,65	9,78	3,86
Rural areas	2010	14,30	11,66	2,64	14,32	10,34	3,97

a Zameldowania. *b* Wymeldowania.

a Registrations. *b* Cancelled registrations.

TABL. 25 (61). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS		Napływ ^a Inflow ^a			Odpływ ^b Outflow ^b			Saldo migracji Net migration		
		ogółem total	mężczy- źni males	kobiety females	ogółem total	mężczy- źni males	kobiety females	ogółem total	mężczy- źni males	kobiety females
OGÓŁEM	2000	16274	7718	8556	18276	8516	9760	-2002	-798	-1204
TOTAL	2005	17055	8055	9000	19316	9075	10241	-2261	-1020	-1241
	2009	15491	7173	8318	18205	8310	9895	-2714	-1137	-1577
	2010	16772	7878	8894	19493	8901	10592	-2721	-1023	-1698
0–4 lata.....		1900	953	947	2095	1049	1046	-195	-96	-99
5–9		1158	610	548	1292	683	609	-134	-73	-61
10–14		814	405	409	920	447	473	-106	-42	-64
15–19		746	323	423	824	349	475	-78	-26	-52
20–24		1626	507	1119	1977	587	1390	-351	-80	-271
25–29		3134	1336	1798	4165	1711	2454	-1031	-375	-656
30–34		2274	1103	1171	2755	1285	1470	-481	-182	-299
35–39		1321	743	578	1540	868	672	-219	-125	-94
40–44		754	416	338	837	450	387	-83	-34	-49
45–49		647	358	289	656	358	298	-9	-	-9
50–54		631	352	279	646	361	285	-15	-9	-6
55–59		526	259	267	517	248	269	9	11	-2
60–64		429	226	203	383	194	189	46	32	14
65 lat i więcej..... and more		812	287	525	886	311	575	-74	-24	-50

a Zameldowania. *b* Wymeldowania.

a Registrations. *b* Cancelled registrations.

TABL. 26 (62). **NIEKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE W 2010 R.**
Stan w końcu roku
SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS IN 2010
End of year

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE <i>CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS</i>	Wierni, wyznawcy <i>Adherents, faithful</i>	Duchowni <i>Clergy</i>	Jednostki kościelne ^a <i>Church units^a</i>
Kościół Katolicki Catholic Church			
Kościół Rzymskokatolicki ^b	1484202	1256	561
Kościół Greckokatolicki ^c	29
Starokatolickie Old Catholic			
Kościół Polskokatolicki.....	177	2	2
Prawosławne Orthodox			
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^d	220700	102	58
Starobrzędowa Gmina Wyznaniowa	17	1	1
Protestanckie i tradycji protestanckiej Protestant and Protestant-tradition			
Kościół Ewangelicko-Augsburski ^e	4316	14	15
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny	1750	9	14
Kościół Ewangelicko-Reformowany	10	-	-
Kościół Chrześcijan Baptystów	461	8	9
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	256	2	6
Kościół Chrześcijan Dnia Sobotniego	23	1	2
Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej.....	10	1	1
Kościół Boży w Chrystusie.....	157	17	3
Kościół Zielonoświątkowy	1304	28	16
Stowarzyszenie Badaczy Pisma Świętego	8	-	1
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego	53	6	3
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	43	12	4
Nowoapostolski Kościół w Polsce	916	18	5
Kościół Chrystusowy ^g	60	1	2
Wspólnota Unitarian Uniwersalistów ^h	257	3	3
Wspólnota Kościołów Chrystusowych w RP ⁱ	420	8	5
Chrześcijański Kościół Głosicieli Dobrej Nowiny	300	1	1
Dalekiego Wschodu Far Eastern Religions			
Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtżang	100	-	1
Misja Buddyjska Trzy Schronienia Polsce ^j	60	-	-
Inne Other			
Związek Wyznania Świadków Jehowy.....	4219	-	67
Chrześcijański Związek Wyznaniowy „Źródło”	76	3	1
Chrześcijański Kościół „Słowo Wiary”	20	1	1
Stowarzyszenie Jedności Muzułmańskiej	3	1	-
Stowarzyszenie Muzułmańskie Ahmadiyya ^e	1	-	-
Związek Taoistów Teo Te King ^h	200	10	2

^a Obejmują m.in. parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. ^b Dane dotyczą diecezji: warmińskiej, elbląskiej, ełckiej.
^c Dane dotyczą dekanatów: elbląskiego, olsztyńskiego i węgorzewskiego. ^d Dane dotyczą diecezji białostocko-gdańskiej.
^e Dane za 2009 r. ^f Dane dotyczą diecezji mazurskiej r. ^g Dane za 2006 r. ^h Dane dotyczą całego kraju. ⁱ Dane za 2008 r.

^a Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. ^b Data regarding dioceses: warmińska, elbląska, ełcka. ^c Data regarding decantes: elbląski, olsztyński and węgorzewski. ^d Data regarding diocese białostocko-gdańska. ^e Data for 2009. ^f Data regarding dioceses mazurskiej. ^g Data for 2006. ^h Data regarding the whole countr. ⁱ Data for 2008.

DZIAŁ VI

RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane zawarte w tabl. 1 i 2 opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, przeprowadzanego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Badaniem objęte są **osoby w wieku 15 lat i więcej**, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach, z wyjątkiem osób nieobecnych powyżej 2 miesięcy, jeżeli ich nieobecność nie wynika z charakteru wykonywanej pracy. Gospodarstwo domowe oznacza zespół osób spokrewnionych lub spowinowatek, a także niespokrewnionych, razem mieszkających i utrzymujących się wspólnie. Badanie nie obejmuje gospodarstw domowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania.

Od I kwartału 2003 r. wyniki BAEL uogólniane są na podstawie bilansów ludności opracowanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, w związku, z czym nie są w pełni porównywalne z danymi z lat poprzednich.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

1) **do pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- nie wykonywały pracy (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych), ale formalnie miały pracę;

2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,

CHAPTER VI

LABOUR MARKET

General notes

Economic activity of the population

1. Data in tables 1 and 2 were compiled on the basis of the **Labour Force Survey (LFS)**, a sample survey conducted on a quarterly basis using the continuous observation method, i.e., economic activity of the population is surveyed each week during the course of every quarter. The survey covers **persons aged 15 and more**, being members of households in dwellings selected on a random basis. The survey does not cover members of households absent for longer than 2 months except for persons whose absence results from the type of their job. The term "a household" means a group of related people living together and keeping themselves jointly. The survey does not include institutional households.

Since I quarter 2003 the results of the LFS are generalized on the basis of the balances of the population compiled on the basis of the National Population and Housing Census 2002. Due to this fact, the data are not fully comparable.

2. The main criterion in dividing the population into economically active and inactive is job, i.e. performing, holding or looking for a job.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

1) **employed persons** are persons, who during the reference week:

- performed, for at least 1 hour any work providing earnings or income, or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm or conducting a family-owned business,
- did not perform work (e.g., due to illness, vacation, a break in company activity, bad weather), but formally had a job;

2) **unemployed persons** are persons aged 15–74, who simultaneously fulfill three conditions:

- within the reference week were not employed,
- within a four week period (the last week being the reference week) actively sought work,

— były gotowe podjąć pracę.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć (do 2003 r. włącznie definicja nie uwzględniała ich gotowości do podjęcia pracy).

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem.

Stopę bezrobocia w badanym okresie obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych do liczby aktywnej zawodowo ogółem oraz danej grupy.

4. Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), w tabl. 1 i 2 sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdań wczuści oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego;
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach indywidualnych (o powierzchni użytków rolnych do 1 ha i powyżej 1 ha) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych; z pewnymi wyłączeniami w latach 2002–2009; patrz ust. 5 na str. 109,
 - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
 - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);

— were available for work.

The unemployed also include persons who had found a job and were waiting to begin work in the period not longer than 3 months and they were able to take the job (until the end of 2003 the ability was not taken into consideration).

Economically inactive persons are persons who are not classified either as employed or unemployed.

3. The activity rate is calculated as the share of economically active persons in the total population (aged 15 and more).

The **employment rate** is calculated as the share of employed persons in the total population (aged 15 and more).

The **unemployment rate** for a surveyed period is calculated as the relation of the number of unemployed persons to the total economically active population as well as to a given group.

4. Due to rounding-off results of the Labour Force Survey (LFS), sum of components in tables 1 and 2 can differ from the amount given in the item “total”.

Employment

1. Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (i.a. in regard to private farms in agriculture).

2. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election) or service relation;
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), i.e., working on private farms (with area up to 1 ha and more than 1 ha of agricultural land) as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land; with some exceptions in 2002–2009; see item 5 on page 109,
 - b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity other than that related to private farms in agriculture,
 - c) other self-employed persons, e.g., self-employed professionals;
- 3) outworkers;
- 4) agents (including contributing family workers and persons employed by agents);

5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych, innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną i spółdzielni kółek rolniczych);

6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

3. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia. **Niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

4. Dane dotyczące pracujących według stanu podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

5. Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 XII w latach 2002–2009 wyznaczono na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 oraz w 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, przy czym:

- 1) w latach 2002–2009 nie zaliczono osób pracujących:
 - a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby;
 - b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1,0 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby;
- 2) w 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby).

Dane o pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie w 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

6. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnienia według stanu** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych;
- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi

5) *members of agricultural production co-operatives (agricultural producers' co-operatives, other co-operatives engaged in agricultural production and agricultural farmers' co-operatives);*

6) *clergy fulfilling priestly obligations.*

3. Full-time paid employees are persons employed on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker. **Part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. *Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.*

4. Data concerning employment on a given day are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

5. Data concerning persons employed on private farms in agriculture as of 31 XII in 2002–2009 were estimated on the basis of the results of the Population and Housing Census as well as the Agricultural Census 2002 as well as in 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010.

The following employed persons on private farms conducting agricultural activity are included in the group of employed persons on private farms, while:

- 1) *in 2002–2009 are not included the following employed persons:*
 - a) *on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for their own needs;*
 - b) *on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for their own needs;*
- 2) *in 2010 are included the whole number of employed persons on those farms independently from area of agricultural land as well as from destination of agricultural output (including producing **exclusively** or **mainly** for their own needs).*

Data regarding employed persons on private farms in agriculture in 2010 are not strictly comparable to those for previous year.

6. Data regarding employees hired on the basis of employment contracts concern:

- 1) **the employment, on a given day**, of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;
- 2) **the average paid employment** – full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid

i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

7. Do **osób wykonujących pracę nakładczą** zalicza się osoby, z którymi zawarto umowę o wykonanie określonych czynności na rzecz jednostki zlecającej pracę poza jej terenem.

8. Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

Agenci pracujący na podstawie umów agencyjnych otrzymują wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne w formie prowizji od obrotów (wynagrodzenie tych osób jest uzależnione od wartości dokonywanych transakcji lub wartości wykonywanych usług).

Agenci prowadzący placówki na podstawie umowy na warunkach zlecenia przejmują pełne wpływy uzyskane z działalności placówek i zobowiązani są uiszczać na rzecz zlecniodawcy zryczałtowaną odpłatność ustaloną w kwocie lub wskaźnikiem procentowym od obrotu.

9. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

10. W tabl. 3 dane prezentowane są według faktycznego (stałego) miejsca pracy pracownika i prowadzonego rodzaju działalności jednostki zgodnie z nadanym numerem identyfikacyjnym, natomiast w pozostałych tablicach – według siedziby zarządu jednostki i prowadzonego rodzaju działalności jednostki zgodnie z nadanym numerem identyfikacyjnym REGON.

11. Dane w tabl. 4–9 nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych oraz podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

12. Informacje o ruchu zatrudnionych dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy łącznie ze zwolnieniami grupowymi, osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także – ze względów ewidencyjnych – osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Dane nie obejmują podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

employees in terms of full-time paid employees.

7. **Outworkers** are persons who are bound by a contract defining the scope of activity to be performed for the entity providing the work and which is performed outside its facilities.

8. **Agents** are persons who are bound by agency agreements or by order agreements for managing entities, the scope of activity of which is described in the agreement.

Agents employed on the basis of agency agreements receive agency and commission wages and salaries in the form of sales commissions (wages and salaries of these persons are dependent on the value of transactions conducted or on the value of services rendered).

Agents managing entities on the basis of order agreements receive all income obtained from entity activity and are obligated to pay the contractor a lump-sum payment established either as a defined sum or as a percentage of turnover.

9. Data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

10. In table 3 data are presented by actual (permanent) workplace of employed person and kind of activity according to the REGON number, however in other tables – by seat of management of unit and kind of activity according to the REGON number.

11. Data in tables 4–9 do not include: foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government, individual farmers, clergy as well as economic entities employing up to 9 persons.

12. Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees, excluding seasonal and temporary employees. These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as, for record-keeping purposes – persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

Data do not include economic entities employing less than 9 persons.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i bezpłatne) w badanym okresie do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedniego.

Do **korzystających z urlopów wychowawczych** zalicza się osoby (matki oraz inne osoby uprawnione do sprawowania opieki nad dzieckiem), którym zakład pracy udzielił urlopu zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 XII 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania urlopu wychowawczego (Dz. U. Nr 230, poz. 2291, z późniejszymi zmianami).

13. Dane o absolwentach podejmujących pierwszą pracę dotyczą pełnozatrudnionych (bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo).

14. Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone,
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy,
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

15. Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

Bezrobocie

1. Dane o bezrobotnych zarejestrowanych do 2003 r. obejmują osoby, które określone są jako bezrobotne zgodnie z ustawą z dnia 14 XII 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (jednolity tekst Dz. U. 2001 Nr 6, poz. 56, z późniejszymi zmianami).

Dane o liczbie **bezrobotnych zarejestrowanych** od 2004 r. zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001), obejmują osoby niezatrudnione i nie wykonujące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli są to osoby niepełnosprawne – zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczące się w szkole z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępująca do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie wieczorowym albo zaocznym, zarejestrowane we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care and unpaid vacations (or the number of terminations less the number of persons granted child-care and unpaid vacations) during a survey period to the number of persons employed on a given day as of 31 XII the previous year.

Persons **taking child-care leave** include persons (mothers as well as other persons authorized to care for the child), to whom a workplace has granted leave in accordance with the regulations of the Minister of Economy, Labour and Social Policy dated 16 XII 2003 concerning detailed conditions of granting a child-care leave (Journal of Laws No. 230, item 2291, with later amendments).

13. Data regarding school leavers starting work for the first time concern full-time paid employees (excluding seasonal and temporary employees).

14. Vacancies are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- 1) the positions and jobs were actually unoccupied on the survey day,
- 2) the employer made efforts to find people willing to take up the job,
- 3) if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would readily take them in.

15. Newly created jobs are the jobs created in the course of organizational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

Unemployment

1. Data regarding registered unemployed persons to 2003 include persons who, are classified as unemployed in accordance with the Law on Employment and Combating Unemployment, dated 14 XII 1994 (uniform text Journal of Laws 2001 No. 6, item 56, with later amendments).

Data regarding **registered unemployed persons** from 2004 in accordance with the Law dated 20 April 2004 on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 June 2004 (Journal of Laws 2004 No. 99, item 1001) include persons who are not employed and not performing any income-generating work, able and ready to take full-time employment (or in case of disabled persons – are able and ready to take employment at least half the full work-time required within a given occupation or service), are not attending any full-time school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme exam) or tertiary schools in the evening or weekend education system, and registered in the powiat labour office corresponding to the

pracy oraz poszukujące zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m.in.:

- 1) ukończyły 18 lat;
- 2) nie ukończyły: kobieta 60 lat, mężczyźni – 65 lat;
- 3) nie nabyły prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, nie pobierają świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego;
- 4) nie są właścicielami lub posiadaczami (samodzielnymi lub zależnymi) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych; nie podlegają ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe;
- 5) nie podjęły pozarolniczej działalności lub nie podlegają – na podstawie odrębnych przepisów – obowiązki ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników;
- 6) nie są tymczasowo aresztowane lub nie odbywają kary pozbawienia wolności;
- 7) nie uzyskują miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych;
- 8) nie pobierają na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego;
- 9) nie pobierają na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania;
- 10) nie pobierają po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego.

Od 1997 r. za bezrobotnego nie uważa się osoby odbywającej szkolenie lub staż u pracodawcy oraz od 1 VI 2004 r. również młodocianego absolwenta oraz osoby odbywającej przygotowanie zawodowe w miejscu pracy.

2. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych: dla 2000 r. na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 1996; od 2002 – na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 metodą pełną. Dane od 2002 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. Dane o bezrobotnych oraz pracujących

person's permanent or temporary place of residence and seeking employment or any other income-generating work if they, among others:

- 1) *are aged 18 or more;*
- 2) *are aged less than 60 (women) or less than 65 (men);*
- 3) *did not acquire the right to retirement pay or pension resulting from an inability to work, pension due to training, social-welfare pension, do not receive: a pre-retirement benefit or allowance, a rehabilitation allowance, a sick or maternity benefit;*
- 4) *are not owners or holders (sole or dependent) of agricultural real estate with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha; are not subject to retirement and pension insurance from full-time work due to being a spouse or a member of an agricultural household with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;*
- 5) *did not undertake non-agricultural activity or are not subject, on the basis of separate regulations, to compulsory social security or a retirement provision, excluding social insurance of farmers;*
- 6) *is not temporarily under arrest or not serving a prison sentence;*
- 7) *do not receive monthly income of the amount exceeding half of minimum remuneration for work; excluding income generated from money gathered on bank accounts;*
- 8) *do not receive, on the basis of the regulation concerning social welfare, a permanent social benefit;*
- 9) *do not receive, on the basis of regulations concerning family allowances, nursing allowance or allowance supplementary to family benefit due to single parenthood and losing rights to the unemployment benefit due to the expiry of the legal duration of benefit receiving;*
- 10) *do not receive after termination of employment training allowance.*

Since 1997 among the unemployed is not person undergoing training, an internship with the employer as well as since 1 VI 2004 also juvenile school-leaver and person undergoing a job occupational training.

2. The registered unemployment rate is calculated as the relation of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety. The unemployment rate is given including persons working on private farms in agriculture (comprising a part of economically active civilian population) estimated: for 2000 – on the basis of the National Agricultural Survey conducted in 1996; From 2002 on the basis of the National Census on Population and Dwellings 2002 and the National Agricultural Survey 2002. Data from 2002 are not fully comparable with the data for the

wykorzystywane do obliczenia stopy bezrobocia pochodzą ze źródeł różniących się metodą zbierania. Dla bezrobotnych – miejscem lokalizacji jest ich miejsce zamieszkania lub pobytu, zaś dla pracujących lokalizacją miejsca pracy.

Warunki pracy

1. Informacje o **wypadkach przy pracy** obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy.

Wypadki przy pracy w **gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie** opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Za **wypadek przy pracy** uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnienia do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie trwania podróży służbowej,
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Za **jeden wypadek przy pracy** liczy się **wypadek** każdej pracującej osoby, poszkodowanej zarówno w wypadku indywidualnym, jak i zbiorowym.

2. Za **ciężki wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwale poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

previous years. Data on unemployed and employed used for calculation of the registered unemployment rate come from different sources. For unemployed it is the place of residence or stay, for employed – location of the workplace.

Work conditions

1. Information regarding **accidents at work** includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of proved inability to work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data regarding accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from statistical reports of accidents at work.

Accidents at **work on private farms in agriculture** were prepared on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to these accidents, for which the person injured received a one-off compensation due to permanent or long-term health damage within a given year.

Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employees, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employers on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is result of work relations

Every accident is treated **equally to accident at work**, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance by virtue of accidents at work and occupational diseases if the employee had such accident:

- during a business trip;
- during a training within the scope of common self-defence;
- at performing tasks ordered by trade union organizations, functioning at the employer.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or a mass accident, is counted as a single accident at work.

2. A **serious accident at work** is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

3. Za **śmiertelny wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

4. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków. Wydarzenia powodujące urazy (do 2004 r. określane jako wydarzenia bezpośrednio powodujące urazy) pogrupowano w 2005 r. zgodnie z zaleceniem EUROSTAT-u.

5. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości; dane:

- 1) obejmują zatrudnionych zaliczanych według PKD 2007 do sekcji: A rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (dział 01 z wyłączeniem grupy 01.7 oraz indywidualnych gospodarstw rolnych, 02 i 03 z wyłączeniem klasy 03.11), B górnictwo i wydobywanie, C przetwórstwo przemysłowe, D wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych, E dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją, F budownictwo (działy 41–43 z wyłączeniem grupy 41.1), G handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, H transport i gospodarka magazynowa, J informacja i komunikacja (działy 58, 60 do 63 z wyłączeniem grupy 63.9), M działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (działy 72 i 75), N działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (działy 77 i 79 oraz klasa 81.29), P edukacja (podklasa 85.42.B), Q opieka zdrowotna i pomoc społeczna (dział 86), S pozostała działalność usługowa (dział 95);
- 2) dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwiłkujące, hałas, wibracja, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

6. Za **chorobę zawodową** uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

7. Szczegółowe objaśnienia i informacje z zakresu warunków pracy zawierają publikacje GUS z serii „Informacje i opracowania statystyczne” – „Wypadki przy pracy” oraz „Warunki pracy”.

3. A **fatal accident at work** is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

4. Accidents at work are classified, i.e., according to **contact mode of injury** which directly cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all shortcomings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact mode of injury (until 2004 defined as events directly causing injury) in 2005 are grouped according to the EUROSTAT recommendation.

5. Information regarding **persons working in hazardous conditions** i.e., with substances hazardous to health, is compiled on the basis of reports. Data concern persons:

- 1) employed by entities included in the sections: A agriculture, forestry and fishing (division 01 excluding group 01.7 and private farms in agriculture, 02 and 03 excluding class 03.11), B mining and quarrying, C manufacturing, D electricity, gas, steam and air conditioning supply, E water supply; sewerage, waste management and remediation activities, F construction (division 41–43 excluding group 41.1), G wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles, H transport and storage, J information and communication (divisions 58, 60–63 excluding group 63.9), M professional, scientific and technical activities (divisions 72 and 75), N administrative and support service activities (divisions 77 and 79 and class 81.29), P education (only class 85.42B), Q human health and social work activities (division 86), S other service community (division 95);
- 2) exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold micro-climates, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery.

6. A disease is deemed an **occupational disease** if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or properties of performed work.

7. Detailed explanations and information concerning work conditions are contained in CSO's publications from series "Statistical information and report" – "Accidents at Work" and "Working Conditions".

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

TABL. 1 (63). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ^a**
W 2010 R.
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE^a IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przeciętne roczne Annual averages	Kwartały Quarters				SPECIFICATION
		I	II	III	IV	
LUDNOŚĆ w tys.	1173	1177	1179	1167	1172	POPULATION in thous.
mężczyźni.....	566	569	571	559	566	men
kobiety.....	607	608	607	608	606	women
Aktywni zawodowo.....	627	627	631	620	631	Economically active persons
mężczyźni.....	349	347	347	344	358	men
kobiety.....	278	280	284	276	274	women
Pracujący.....	567	556	572	571	568	Employed persons
mężczyźni.....	318	308	316	322	326	men
kobiety.....	249	248	257	250	241	women
Bezrobotni.....	61	71	59	49	63	Unemployed persons
mężczyźni.....	31	39	31	22	31	men
kobiety.....	30	32	27	27	32	women
Bierni zawodowo.....	546	550	547	547	541	Economically inactive persons
mężczyźni.....	217	222	224	215	208	men
kobiety.....	329	328	324	332	333	women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYW- NOŚCI ZAWODOWEJ w %	53,5	53,3	53,5	53,1	53,8	ACTIVITY RATE in %
mężczyźni.....	61,7	61,0	60,8	61,5	63,3	men
kobiety.....	45,8	46,1	46,8	45,4	45,2	women
Miasta.....	55,6	55,4	54,8	54,9	56,9	Urban areas
Wieś.....	50,1	49,8	51,6	50,2	48,7	Rural areas
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA w %	48,3	47,2	48,5	48,9	48,5	EMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni.....	56,2	54,1	55,3	57,6	57,6	men
kobiety.....	41,0	40,8	42,3	41,1	39,8	women
Miasta.....	50,5	49,7	50,2	50,8	51,4	Urban areas
Wieś.....	44,8	43,4	46,0	46,0	43,4	Rural areas
STOPA BEZROBOCIA w %	9,7	11,3	9,4	7,9	10,0	UNEMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni.....	8,9	11,2	8,9	6,4	8,7	men
kobiety.....	10,8	11,4	9,5	9,8	11,7	women
Miasta.....	8,9	10,4	8,4	7,6	9,7	Urban areas
Wieś.....	10,7	12,9	10,8	8,4	11,0	Rural areas

^a Dane uogólnione na podstawie bilansów ludności opracowanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 r., patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 107.

^a Data generalized on the basis of the balances of population compiled using the results of the National Census 2002, see general notes, item 1 on page 107.

TABL. 2 (64).

**AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ
WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2010 R.
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE
AND EDUCATIONAL LEVEL IN IV QUARTER 2010**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność <i>Popula- tion</i>	Aktywni zawodowo <i>Economically active persons</i>			Bierni zawo- dowo <i>Econom- ically inactive persons</i>	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej <i>Activity rate</i>	Wskaż- nik za- trudnie- nia <i>Employ- ment rate</i>	Stopa bezro- bocia <i>Unem- ploy- ment rate</i>
		ogółem <i>total</i>	pracują- cy <i>employ- ed</i>	bezro- botni <i>unem- ployed</i>				
		w tys. <i>in thous.</i>					w % <i>in %</i>	
O G Ó Ł E M ^a..... TOTAL ^a.....	1172	631	568	63	541	53,8	48,5	10,0
Według wieku: By age:								
w tym w wieku produkcyj- nym ^b <i>of which of working age ^b</i>	908	622	558	63	287	68,5	61,5	10,1
15–24 lata.....	189	59	44	15	130	31,2	23,3	25,4
25–34.....	232	191	173	19	40	82,3	74,6	9,9
35–44.....	186	152	141	10	34	81,7	75,8	6,6
45–54.....	208	157	142	15	51	75,5	68,3	9,6
55 lat i więcej..... <i>and more</i>	357	72	67	5	285	20,2	18,8	6,9
Według poziomu wykształcenia: By educational level:								
Wyższe..... <i>Tertiary</i>	186	147	141	6	39	79,0	75,8	4,1
Policealne i średnie zawodo- we..... <i>Post-secondary and voca- tional secondary</i>	242	163	151	13	79	67,4	62,4	8,0
Średnie ogólnokształcące..... <i>General secondary</i>	114	57	50	7	57	50,0	43,9	12,3
Zasadnicze (zawodowe)..... <i>Basic vocational</i>	288	188	165	24	99	65,3	57,3	12,8
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe..... <i>Lower secondary, primary and incomplete primary</i>	342	76	62	14	267	22,2	18,1	18,4

^a Dane uogólnione na podstawie bilansów ludności opracowanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 r., patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 107. ^b Mężczyźni 18–64 lata, kobiety 18–59 lat.

^a Data generalized on the basis of the balances of population compiled using the results of the National Census 2002, see general notes, item 1 on page 107. ^b Men aged 18–64, women aged 18–59.

Pracujący Employment

TABL. 3 (65). **PRACUJĄCY^{ab}**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^{ab}
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2008	2009	2010			
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	z ogółem kobiety of total women
O G Ó Ł E M T O T A L	426479	412001	423286	110855	312431	197734
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	67404	66921	69642	2747	66895	28384
Przemysł..... <i>Industry</i>	102743	95732	98771	10275	88496	31777
w tym przetwórstwo przemysłowe..... <i>of which manufacturing</i>	91947	85047	88184	2424	85760	29608
Budownictwo..... <i>Construction</i>	26227	26417	26846	390	26456	2505
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	66629	61295	63952	176	63776	34402
Transport i gospodarka magazynowa..... <i>Transportation and storage</i>	20900	19451	19220	8792	10428	4423
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	8716	7804	7511	352	7159	4980
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	3693	3218	3061	204	2857	976
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	9460	8578	8199	1416	6783	5995
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	5764	5060	5254	1270	3984	2669
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	9664	9469	10535	1262	9273	5273
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	8237	9097	10015	345	9670	4317
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	23813	24730	25507	25462	45	15486
Edukacja..... <i>Education</i>	37824	38860	38436	35619	2817	29508
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	25297	25181	25802	18892	6910	20956
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	4491	4468	4564	3587	977	2775
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	5617	5720	5971	66	5905	3308

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. ^b Łącznie z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie – dane szacunkowe (dla lat 2008 i 2009 na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, a dla 2010 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010; dane nie są w pełni porównywalne).

^a By actual workplace and kind of activity; excluding budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety. ^b Including employed persons on private farms in agriculture – estimated data (for 2008 and 2009 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, while for 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010; data are not strictly comparable).

TABL. 4 (66). **PRACUJĄCY WYŁĄCZNIE LUB GŁÓWNI W GOSPODARSTWACH ROLNYCH^a W CZERWCU 2010 R.**
PERSONS EMPLOYED EXCLUSIVELY OR MAINLY ON AGRICULTURAL HOLDINGS^a IN JUNE 2010

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Grand total		W gospodarstwach indywidualnych On private farms in agriculture			W gospodarstwach osób prawnych – pracownicy najemni ^c stali On farms of legal persons – permanent paid employees ^c
	ogółem grand total	w tym kobiety of which females	razem total	rodzinna siła robocza ^b family labour force ^b	pracownicy najemni ^c stali permanent paid employees ^c	
	W TYSIĄCACH IN THOUSANDS					
OGÓŁEM TOTAL	64,5	27,3	61,6	57,9 ^d	3,7	2,8
	W ODSETKACH IN PERCENT					
OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych: on farms with agricultural land area of:						
Do 1,00 ha..... Up to 1,00 ha	9,9	11,7	10,3	10,5	6,5	1,5
1,01–1,99	4,9	5,7	5,1	5,4	1,2	0,1
2,00–4,99	9,1	10,6	9,5	9,9	2,6	0,2
5,00–9,99	12,3	13,0	12,8	13,4	2,8	0,3
10,00–14,99	14,2	14,5	14,8	15,5	4,3	1,3
15,00–19,99	10,8	10,7	11,3	11,8	4,0	0,4
20,00–49,99	23,7	22,9	24,7	25,1	18,6	1,7
50,00 ha i więcej..... and more	15,2	11,0	11,5	8,4	60,0	94,4

^a Na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010; do pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie zaliczono osoby pracujące wyłącznie lub głównie w swoim/rodzinnym gospodarstwie rolnym; dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. ^b Właściciele, współwłaściciele i dzierżawcy, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin. ^c Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). ^d Z tego w gospodarstwach indywidualnych pracowało wyłącznie 89,6% osób, a głównie – 10,4%.

^a On the basis of the Agricultural Census 2010; the employed on private farms in agriculture include persons employed exclusively or mainly on their/family agricultural farm; data are not strictly comparable to the data for the previous years. ^b Owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers. ^c On the basis of employment agreement (written or verbal). ^d Of which 89,6% persons were exclusively employed on private farms, while 10,4% were mainly employed.

TABL. 5 (67).

PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA

Stan w dniu 31 XII

EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which			
			zatrudnieni na podsta- wie stosun- ku pracy employees hired on the basis of an employment contract	osoby wykonujące pracę nakładczą outworkers	agenci agents	właściciele, współwła- ściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co-owners including contributing family work- ers
OGÓŁEM	2000	252221	248842	59	236	2880
TOTAL	2005	237405	233883	27	457	2904
	2009	234643	231414	8	569	2506
	2010	236749	233675	7	454	2520
sektor publiczny		99587	99587	-	-	-
public sector						
sektor prywatny		137162	134088	7	454	2520
private sector						
W tym: Of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		6142	5968	-	-	81
Agriculture, forestry and fishing						
Przemysł.....		81088	80301	5	-	782
Industry						
w tym przetwórstwo przemysłowe.....		73887	73110	5	-	772
of which manufacturing						
Budownictwo		15245	14901	-	-	344
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ...		22667	21834	-	3	830
Trade; repair of motor vehicles ^Δ						
Transport i gospodarka magazynowa		4764	4670	-	-	94
Transportation and storage						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		4666	4555	-	-	111
Accommodation and catering ^Δ						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....		3980	3515	-	451	14
Financial and insurance activities						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		3350	3342	-	-	8
Real estate activities						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....		3028	2986	2	-	40
Professional, scientific and technical activities						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ...		4168	4110	-	-	58
Administrative and support service activities						
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....		25002	25002	-	-	-
Public administration and defence; compul- sory social security						
Edukacja.....		36969	36927	-	-	42
Education						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		20382	20300	-	-	82
Human health and social work activities						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....		3665	3661	-	-	4
Arts, entertainment and recreation						
Pozostała działalność usługowa		747	723	-	-	24
Other service activities						

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 110; według siedziby zarządu jednostki.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 11 on page 110; by seat of management of unit.

TABL. 6 (68). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE ^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2007	2008	2009	2010
O G Ó Ł E M TOTAL	228216	240981	240939	229171	231237
sektor publiczny <i>public sector</i>	101991	101356	101692	99462	99378
sektor prywatny <i>private sector</i>	126225	139625	139247	129709	131859
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	6307	6212	6268	5813	5630
Przemysł..... <i>Industry</i>	76947	82700	83839	77048	79173
w tym przetwórstwo przemysłowe..... <i>of which manufacturing</i>	69978	75537	76409	69773	72065
Budownictwo <i>Construction</i>	11541	14539	15042	14564	14786
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ .. <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>	22663	23901	24862	22103	21856
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	9030	8531	8574	5138	4814
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering ^Δ</i>	3796	4520	4360	4207	4332
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	2885	4116	575	512	806
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	4383	4185	3681	3947	3622
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	3006	2898	2938	2857	3017
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activi- ties</i>	2679	2899	3023	2976	2883
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ . <i>Administrative and support service activities</i>	3817	3908	4213	3913	3877
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne... <i>Public administration and defence; compul- sory social security</i>	21519	22448	23302	24732	25653
Edukacja..... <i>Education</i>	36759	36638	36745	37112	36620
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	19345	19649	19686	20215	19985
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	2968	3207	3266	3415	3530
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	571	630	565	620	655

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 110.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad, see general notes, item 11 on page 110.

TABL. 7 (69). **PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a**
Stan w dniu 31 XII
FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Pełnozatrudnieni ^b Full-time employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time employees	
		ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
O G Ó Ł E M	2000	235686	114608	19285	10366
T O T A L	2005	219083	108223	14800	7982
	2009	217382	109048	14032	8347
	2010	220085	110073	13590	8079
sektor publiczny		92039	62120	7548	5112
public sector					
sektor prywatny		128046	47953	6042	2967
private sector					
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		5373	1092	595	204
Agriculture, forestry and fishing					
Przemysł		78476	27066	1825	866
Industry					
w tym przetwórstwo przemysłowe		71467	25658	1643	787
of which manufacturing					
Budownictwo		14333	1428	568	172
Construction					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		20758	10620	1076	665
Trade; repair of motor vehicles ^Δ					
Transport i gospodarka magazynowa		4527	617	143	60
Transportation and storage					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		4246	2739	309	208
Accommodation and catering ^Δ					
Informacja i komunikacja		836	360	43	26
Information and communication					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		3345	2769	170	145
Financial and insurance activities					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		2875	1565	467	178
Real estate activities					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		2770	1557	216	125
Professional, scientific and technical activities					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		3386	1482	724	314
Administrative and support service activities					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		24035	14633	967	523
Public administration and defence; compulsory social security					
Edukacja		32368	25554	4559	3176
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		19205	16351	1095	820
Human health and social work activities					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		3032	1913	629	474
Arts, entertainment and recreation					
Pozostała działalność usługowa		520	327	203	123
Other service activities					

^a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 110; według siedziby zarządu jednostki. ^b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

^a In main workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 11 on page 110; by seat of management of unit. ^b Including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 8 (70). **PRZYJĘCIA DO PRACY^a**
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %
			kobiety women	podejmu- jący pierwszą pracę persons starting work for the first time	osoby, które poprzed- nio pra- cowały persons formerly employed	powraca- jący z urlopów wychodzą- cych persons returning from child- care lea- ves	osoby skierowa- ne do pra- cy przez powiatowe urzędy pracy persons directed to work by powiat work offices	
OGÓŁEM	2000	55507	20759	5467	24289	1221	.	22,5
TOTAL	2005	57179	21594	7977	23376	954	.	26,3
	2009	44060	18169	5260	19973	973	6180	19,5
	2010	46758	17953	6526	21519	998	7489	20,9
sektor publiczny		13696	7330	1690	5960	291	5624	14,5
public sector								
sektor prywatny		33062	10623	4836	15559	707	1865	25,5
private sector								
w tym: of which:								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		782	149	121	329	5	83	14,1
Agriculture, forestry and fishing								
Przemysł		18705	5912	3007	8418	445	1204	23,9
Industry								
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		17576	5664	2939	7844	440	1069	24,6
Budownictwo		5145	315	449	2614	26	243	36,3
Construction								
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ		4790	2283	673	2252	161	241	21,4
Trade; repair of motor vehicles ^Δ								
Transport i gospodarka magazynowa. Transportation and storage		937	61	57	471	1	36	19,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ... Accommodation and catering ^Δ		1082	708	222	586	45	50	24,7
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa		378	290	80	180	24	12	10,0
Financial and insurance activities								
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ... Real estate activities		275	141	37	176	5	41	9,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		487	251	100	226	8	59	17,5
Professional, scientific and techni- cal activities								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		1473	652	148	839	7	47	44,5
Administrative and support service activities								
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		7564	3415	794	2812	95	4634	31,8
Public administration and defence; compulsory social security								
Edukacja		2433	1837	339	1263	54	288	7,3
Education								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		1949	1550	372	963	101	398	9,6
Human health and social work activities								
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		458	240	77	212	14	141	14,8
Arts, entertainment and recreation								

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 9 (71). **ZWOLNIENIA Z PRACY^a**
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	kobiety women	Z liczby ogółem		Of total number			Współ- czynnik zwolnień w % Termination rate in %
				zwolnieni w drodze wypowiedzenia przez terminated due to dissolution of an employment contract by		przenie- sieni na emerytu- rę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabilita- cję retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabilita- tion	korzysta- jący z urlopow wychow- awczych taking child- -care	zwol- nieni z upły- wem czasu, na który zostali zatrud- nieni dismiss- ed with expira- tion of employ- ment period	
				praco- dawcę em- ployer	pra- cownika em- ployee				
OGÓŁEM	2000	63636	25018	8290	6514	2892	1745	.	25,6
TOTAL	2005	52585	19812	8082	5757	2911	1569	.	23,8
	2009	46693	18860	8890	3340	2012	1273	14368	20,5
	2010	45575	17559	7480	3353	1778	1134	17126	20,3
sektor publiczny		13713	7179	1310	384	830	290	8217	14,6
public sector									
sektor prywatny		31862	10380	6170	2969	948	844	8909	24,5
private sector									
w tym: of which:									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		907	179	148	46	68	5	391	16,4
Agriculture, forestry and fishing									
Przemysł		16801	5251	3533	1476	719	529	4256	21,3
Industry									
w tym przetwórstwo przemysłowe .. of which manufacturing		15724	5025	3298	1422	613	520	3858	21,9
Budownictwo		4921	256	572	334	124	35	1924	34,6
Construction									
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych		5654	2783	1355	681	64	184	1337	25,3
Trade; repair of motor vehicles ^Δ									
Transport i gospodarka magazynowa...		1115	124	209	116	87	12	193	23,4
Transportation and storage									
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		1035	649	150	93	10	42	362	23,6
Accommodation and catering ^Δ									
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa		566	413	260	60	19	20	66	15,5
Financial and insurance activities									
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		330	159	59	24	35	10	117	10,9
Real estate activities									
Działalność profesjonalna, nauko- wa i techniczna		439	202	78	63	13	14	109	15,5
Professional, scientific and techni- cal activities									
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		1400	635	222	42	43	10	601	42,2
Administrative and support service activities									
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabez- pieczenia społeczne		7020	3020	186	85	249	104	5328	29,4
Public administration and defence; compulsory social security									
Edukacja		2809	2066	478	122	217	66	1322	8,4
Education									
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..		1891	1445	150	136	101	90	819	9,4
Human health and social work activities									
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		425	230	31	16	26	7	260	13,9
Arts, entertainment and recreation									

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 10 (72). **ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ^a**
SCHOOL LEAVERS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym ko- biety Of which women	Z liczby ogółem – absolwenci szkół of total number – school leavers			
				wyższych tertiary	policeal- nych i średnich zawodo- wych post- -secondary and sec- ondary vocational	liceów ogólno- kształcą- cych general secondary	zasadni- czych (zawodo- wych) basic vo- cational
OGÓŁEM	2000	4802	2060	956	1551	497	1798
TOTAL	2005	6821	3037	1959	2073	828	1961
	2009	4072	2084	1526	949	608	989
	2010	4556	1996	1575	1066	721	1194
sektor publiczny		1350	907	795	228	220	107
public sector							
sektor prywatny		3206	1089	780	838	501	1087
private sector							
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..		102	24	41	45	4	12
Agriculture, forestry and fishing							
Przemysł		1919	441	338	501	334	746
Industry							
w tym przetwórstwo przemysłowe		1861	422	324	488	319	730
of which manufacturing							
Budownictwo		284	31	82	90	25	87
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ..		463	249	85	140	74	164
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa		34	8	5	8	6	15
Transportation and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		184	135	34	58	36	56
Accommodation and catering ^Δ							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ...		74	58	39	15	20	-
Financial and insurance activities							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		26	17	13	7	4	2
Real estate activities							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		80	43	65	7	4	4
Professional, scientific and technical activi- ties							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		85	52	59	8	5	13
Administrative and support service activi- ties							
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		592	379	290	96	139	67
Public administration and defence; com- pulsory social security							
Edukacja		280	236	224	17	25	14
Education							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		327	259	232	54	30	11
Human health and social work activities							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		62	37	35	17	10	-
Arts, entertainment and recreation							
Pozostała działalność usługowa		7	7	1	3	1	2
Other service activities							

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 110; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 11 on page 110; by seat of management of unit.

TABL. 11 (73). **MIJESKA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE**
JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOB

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a – newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a liquidated ^a	
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which vacancies – newly created jobs	z liczby ogółem w jed- nost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of total number in enti- ties em- ploying more than 9 persons	ogółem total	w tym w jed- nost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in enti- ties em- ploying more than 9 persons	ogółem total	w tym w jed- nost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in enti- ties em- ploying more than 9 persons
OGÓŁEM 2009	1288	403	717	13498	8837	18061	14392
TOTAL 2010	1822	428	946	17892	11185	13632	8069
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo .. <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	11	-	5	476	155	399	101
Przemysł..... <i>Industry</i>	853	211	366	3831	3192	4016	2673
w tym przetwórstwo przemysłowe..... <i>of which manufacturing</i>	847	209	364	3539	3007	3760	2448
Budownictwo <i>Construction</i>	226	1	15	2750	1063	1337	554
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ .. <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>	172	122	165	4617	2584	2978	1242
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	4	-	4	568	146	730	316
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering ^Δ</i>	12	-	12	441	273	417	311
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	-	-	-	173	25	188	15
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ... <i>Financial and insurance activities</i>	9	-	9	142	115	107	50
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	28	16	12	75	35	164	114
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	72	25	22	649	235	359	118
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activi- ties</i>	161	7	84	596	276	490	280
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; com- pulsory social security</i>	156	23	150	2152	2145	1422	1418
Edukacja..... <i>Education</i>	19	8	11	549	490	543	516
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	93	15	85	322	228	111	95
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	6	-	6	281	186	152	95
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	-	-	-	270	37	219	171

^a W ciągu roku.

^a During the year.

Bezrobocie

Unemployment

TABL. 12 (74). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS
JOB OFFERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
Bezrobotni zarejestrowani	158150	150910	109181	105942	Registered unemployed persons
mężczyźni	70162	70510	52847	49814	men
kobiety	87988	80400	56334	56128	women
Oferty pracy	103	367	394	461	Job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy	1535	411	277	230	Unemployed persons per a job offer
W % OGÓŁU BEZROBOTNYCH IN % OF TOTAL UNEMPLOYED PERSONS					
Dotychczas niepracujący	20,2	22,0	19,3	18,8	Previously not employed
Zamieszkali na wsi	48,1	50,1	49,3	49,3	Rural residents
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	7,2	2,4	2,3	2,0	Terminated for company reasons
Posiadający prawo do zasiłku	22,7	18,5	24,2	20,5	Possessing benefit rights
Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy	48,5	49,7	26,1	28,1	Persons without work for more than 12 months
W % IN %					
Stopa bezrobocia rejestrowanego ..	25,8	27,2	20,7	20,0	Registered unemployment rate

TABL. 13 (75). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^a**
NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED
FROM UNEMPLOYMENT ROLLS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani ..	135018	147655	169007	164256	Newly registered unemployed persons
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety	59850	58971	78345	77636	Women
Dotychczas niepracujący	35608	42338	40239	38185	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	10113	1860	3653	2619	Terminated for company reasons
Bezrobotni wyrejestrowani	119311	159106	147246	167495	Persons removed from unemployment rolls
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety	50886	70892	71718	77842	Women
Z tytułu podjęcia pracy	65039	75805	57471	67279	Received jobs

^a W ciągu roku.

^a During the year.

TABL. 14 (76).

BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2005		2009		2010	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM	158150	87988	150910	80400	109181	56334	105942	56128
TOTAL								
WEDŁUG WIEKU BY AGE								
24 lata i mniej	43177	23204	33910	17452	24322	12706	22992	12653
and less								
25–34	41262	25474	40978	23695	30976	17250	30259	17486
35–44	41885	23640	32518	18344	20477	11327	20304	11387
45–54	29060	14903	36758	18852	24670	12494	22517	11435
55 lat i więcej	2766	767	6746	2057	8736	2554	9870	3167
and more								
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL								
Wyższe	2898	1858	5697	3697	7304	4729	7788	5271
Tertiary								
Policealne oraz średnie zawodowe ..	29103	20147	29451	18908	21137	13041	20386	12892
Post-secondary as well as voca-								
tional secondary								
Średnie ogólnokształcące	8200	6435	10931	7609	11145	7233	11299	7548
General secondary								
Zasadnicze (zawodowe)	54068	26005	47558	21278	31710	13722	30326	13510
Basic vocational								
Gimnazjalne ^a , podstawowe	63881	33543	57273	28908	37885	17609	36143	16907
i niepełne podstawowe								
Lower secondary ^a , primary and								
incomplete primary								
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ^{bc} BY DURATION OF UNEMPLOYMENT ^{bc}								
3 miesiące i mniej	33423	12662	32595	13247	37120	16494	37697	16886
months and less								
3–6	22543	11997	20257	10047	21197	10742	19436	10516
6–12	25466	12821	23075	10897	22321	11060	19083	10334
12–24	35649	19661	23629	12076	15207	8424	17508	10061
powyżej 24 miesięcy	41069	30847	51354	34133	13336	9614	12218	8331
more than 24 months								
WEDŁUG STAŻU PRACY ^d BY WORK SENIORITY ^d								
Bez stażu pracy	31883	20481	33174	20661	21072	13117	19948	12757
No work seniority								
Ze stażem pracy:								
With work seniority:								
1 rok i mniej	31143	19120	21152	13476	15179	9369	14963	9267
year and less								
1–5	29587	16426	31396	16183	26254	13553	26159	14161
5–10	21944	11952	22591	11647	16213	8028	15607	7989
10–20	27060	14161	24577	12435	16626	7908	16085	7671
20–30	15784	5812	16177	5723	11415	3816	10705	3650
powyżej 30 lat	749	36	1843	275	2422	543	2475	633
more than 30 years								

^a Od 2002 r. ^b Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. ^c Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 pełnych miesięcy włącznie. ^d Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1–5 uwzględniono osoby, które pracowały 1 rok i 1 dzień do pełnych 5 lat włącznie.

^a Since 2002. ^b From the date of registering in a labour office. ^c Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to full 6 months were included. ^d Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 1–5 persons who worked 1 year and 1 day to full 5 years were included.

TABL. 15 (77). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ^a**
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Podejmujący zatrudnienie przy pracach interwencyjnych.....	6497	5769	3980	4641	<i>Persons undertaking employment in intervention works</i>
w tym kobiety.....	2288	2497	2288	2481	<i>of which women</i>
Podejmujący zatrudnienie przy robotach publicznych.....	5635	4098	4220	6123	<i>Persons undertaking employment in public works</i>
w tym kobiety.....	1257	1679	1666	2559	<i>of which women</i>
Rozpoczynający szkolenie.....	6963	7941	8875	8573	<i>Persons starting training</i>
w tym kobiety.....	3495	3313	3433	3483	<i>of which women</i>
<i>a W ciągu roku.</i>					
<i>a During the year.</i>					

TABL. 16 (78). **WYDATKI FUNDUSZU PRACY**
EXPENDITURES OF LABOUR FUND

WYSZCZEGÓLNIENIE		W mln zł <i>In mln zł</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2000	394,8	x	TOTAL
	2005	361,5	x	
	2009	474,6	x	
	2010	583,8	100,0	
w tym:				of which:
Zasiłki dla bezrobotnych	212,3	36,4		Unemployment benefits
w tym podstawowe	74,4	12,7		of which basic
Programy na rzecz promocji zatrudnienia	342,6	58,7		Programmes of counteraction unemployment
w tym:				of which:
Koszty szkoleń	15,7	2,7		Training cost
Prace interwencyjne	23,6	4,0		Intervention works
Roboty publiczne.....	37,2	6,4		Public works
Środki na podjęcie działalności gospo- darczej.....	61,6	10,5		Means for starting of economic activity
Stypendia i składki na ubezpieczenie społeczne	129,9	22,3		Scholarships and National Insurance contributions
Refundacja kosztów wyposażenia i do- posażenia stanowisk pracy.....	48,5	8,3		The reimbursement of costs of equipment of positions of work

Warunki pracy

Work conditions

TABL. 17 (79). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	W wypadkach <i>In accidents</i>			Z liczby ogółem w wypadkach powodujących niezdolność do pracy ^b <i>Of total number in accidents resulting in an inability to work^b</i>			SPECIFICATION
			śmier- tel- nych <i>fatal</i>	cięż- kich se- rious	lżej- szych <i>lighter</i>	1–3 dni <i>days</i>	4–20 ^c	21 dni i wię- cej ^d <i>days and more^d</i>	
O G Ó Ł E M	2000	4315	23	52	4240	46	2121	1936	T O T A L
	2005	3707	15	37	3655	16	1182	2289	
	2009	3414	12	31	3371	33	1090	2038	
	2010	3530	19	24	3487	26	1145	2095	
w tym:									of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo									Agriculture, forestry and fishing
Przemysł									Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe									of which manufacturing
Budownictwo									Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ									Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa									Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ...									Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja									Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa									Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ									Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna									Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ									Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne									Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja									Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna									Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją									Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa ...									Other service activities

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Bez wypadków śmiertelnych. ^{c-d} W 2000 r. – powodujących niezdolność do pracy:
^c – 4–28 dni, ^d – 29 dni i więcej.

^a Registered in a given year. ^b Without fatal accidents. ^{c-d} In 2000 accidents resulting in an inability to work:
^c – 4–28 days, ^d – 29 days and more.

TABL. 18 (80). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY WEDŁUG WYDARZEŃ POWODUJĄCYCH URAZY ORAZ PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
PERSONS INJURED IN OCCUPATIONAL ACCIDENTS BY CONTACT – MODE OF INJURY AND CAUSES OF THE OCCUPATIONAL ACCIDENTS^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym Of which						
			rolnic- two, leśni- ctwo, łowiec- two i rybacz- two agricul- ture, forestry and fishing	przemysł industry		budow- nictwo con- struc- tion	handel; naprawa pojazd- ów samo- chodo- wych ^Δ trade; repair of motor vehi- cles ^Δ	trans- port i go- spodar- ka maga- zynowa trans- porta- tion and storage	opieka zdrow- otna i pomoc społe- czna human health and so- cial work activi- ties
				razem total	w tym prze- twór- stwo prze- mysło- we of which manu- factu- ring				
WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY EVENTS DIRECTLY CAUSING INJURY									
OGÓŁEM	2000	4315	225	2116	2022	440	314	257	336
TOTAL	2005	3707	144	1717	1631	238	345	184	330
	2009	3414	135	1508	1374	275	323	160	286
	2010	3530	131	1536	1390	313	365	153	259
w tym: of which:									
Kontakt z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami che- micznymi		116	4	56	54	10	6	5	10
Contact with electrical voltage, tem- perature, hazardous substances and chemicals									
Tonięcie, zakopanie, zamknięcie		22	-	18	17	3	-	-	1
Drowned, buried, enveloped									
Zderzenie z/uderzenie w: Horizontal or vertical impact with or against: nieruchomy obiekt		941	34	319	282	84	92	53	84
a stationary object									
obiekt w ruchu		728	27	348	320	82	81	45	35
object in motion									
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym		639	18	377	355	52	76	10	16
Contact with sharp, rough, coarse material agent									
Uwięzienie, zmiażdżenie		222	9	134	126	14	27	6	8
Trapped, crushed									
Obciążenie psychiczne lub fizyczne ^b ..		424	16	142	113	40	52	13	44
Physical or mental stress ^b									
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia		58	9	7	5	-	7	6	9
Animal or human aggression									

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Obciążenie: układu mięśniowo-szkieletowego, psychiczne (np. nagły stres, szok); oddziaływanie promieniowania, hałasu, światła i ciśnienia.

^a Registered in a given year. ^b Physical stress-on the musculoskeletal system, mental stress or shock, physical stress-due to radiation, noise, light or pressure.

TABL. 18 (80).

**POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY WEDŁUG WYDARZEŃ
POWODUJĄCYCH URAZY ORAZ PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) (dok.)
*PERSONS INJURED IN OCCUPATIONAL ACCIDENTS BY CONTACT – MODE
OF INJURY AND CAUSES OF THE OCCUPATIONAL ACCIDENTS^a*
(excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							
		rolnic- two, leśni- ctwo, łowie- ctwo i rybacz- two agricul- ture, forestry and fishing	przemysł industry		budow- nictwo con- struc- tion	handel; naprawa pojaz- dów samo- chodo- wych ^Δ trade; repair of motor vehi- cles ^Δ	trans- port i go- spodarka maga- zynowa trans- porta- tion and storage	opieka zdrowotna i pomoc społeczna human health and so- cial work activi- ties	
			razem total	w tym prze- twór- stwo prze- mysło- we of which manu- factu- ring					
PRZYCZYNY WYPADKÓW CAUSES OF ACCIDENTS									
OGÓŁEM	2000	7646	394	3929	3769	852	530	488	462
TOTAL	2005	7580	275	3919	3755	458	641	363	578
	2009	6978	286	3375	3081	607	627	312	484
	2010	7405	256	3522	3236	700	736	333	424
Niewłaściwy stan czynnika materialnego		637	23	328	300	91	46	22	27
Inappropriate condition of material objects/agents									
Niewłaściwa ogólna organizacja: Inappropriate organization of:									
pracy.....		310	14	167	149	33	30	16	18
work									
stanowiska pracy		369	8	196	176	35	38	17	15
work post									
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym przez pracownika		591	16	352	323	52	45	20	13
Absence or inappropriate use of material objects/agents									
Nieużywanie sprzętu ochronnego przez pracownika		111	5	64	62	10	14	2	-
Not using protective equipment									
Niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika		574	17	303	284	56	58	34	31
Inappropriate wilful employee action									
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracownika ^b		124	2	41	38	12	16	13	7
Inappropriate mental-physical condition of employee ^b									
Nieprawidłowe zachowanie się pracownika		4217	150	1920	1771	378	447	182	269
Incorrect employee action									
Inne		472	21	151	133	33	42	27	44
Other									

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.

^a Registered in a given year. ^b Caused by, i.a.: sudden action, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 19 (81). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY WEDŁUG RODZAJU URAZU**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK BY TYPE OF INJURY
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which				
			rany i powierzch- niowe urazy wounds and super- ficial inju- ries	złamane kości bone frac- tures	przemiesz- czenia, zwichnię- cia, skrę- cenia i na- derwania disloca- tions, sprains and strains	amputacje urazowe (utrata czę- ści ciała) traumatic amputa- tions (loss of body parts)	urazy wewnętrzne internal injuries
O G Ó Ł E M	2006	3825	1325	705	942	81	177
T O T A L	2007	4213	1474	758	989	89	201
	2009	3414	1196	588	873	74	197
	2010	3530	1235	659	902	81	187
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		131	36	32	36	-	8
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>							
Przemysł		1536	689	228	296	48	76
<i>Industry</i>							
w tym przetwórstwo przemysłowe. of which manufacturing		1390	646	203	249	46	65
Budownictwo		313	94	94	72	10	18
<i>Construction</i>							
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ		365	149	61	94	8	17
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>							
Transport i gospodarka magazyno- wa		153	41	35	39	5	10
<i>Transportation and storage</i>							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		46	14	15	9	-	1
<i>Accommodation and catering^Δ</i>							
Informacja i komunikacja		3	1	-	1	-	1
<i>Information and communication</i>							
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa		28	6	7	9	-	2
<i>Financial and insurance activities</i>							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		46	15	12	11	1	3
<i>Real estate activities</i>							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		19	6	3	8	-	-
<i>Professional, scientific and technical activities</i>							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		73	22	18	20	1	3
<i>Administrative and support service activities</i>							
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabez- pieczenia społeczne		258	57	52	94	1	11
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>							
Edukacja		224	37	47	81	5	14
<i>Education</i>							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		259	53	39	107	-	14
<i>Human health and social work activities</i>							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		44	11	6	17	1	4
<i>Arts, entertainment and recreation</i>							
Pozostała działalność usługowa		32	4	10	8	1	5
<i>Other service activities</i>							

TABL. 20 (82).

**WYPADKI PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH
W ROLNICTWIE WEDŁUG WYDARZEŃ POWODUJĄCYCH URAZY WYPADKOWE**
*OCCUPATIONAL ACCIDENTS ON PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE
BY CONTACT MODE OF INJURY*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1508	1057	811	786	T O T A L
w tym wypadki śmiertelne	7	7	2	3	of which fatal accidents
Wydarzenia powodujące urazy:					Events causing injury:
upadek osób	720	457	356	378	persons falling
uderzenie lub przygniecenie przez spadające przedmioty	137	97	83	65	persons hit or crushed by falling objects
przejechanie, uderzenie, pochwycenie przez środki transportu w ruchu	35	31	9	9	persons run over, hit or caught by moving means of transport
pochwycenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	156	131	73	65	persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment
uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta	232	189	163	158	persons hit, crushed or bitten by animals
działanie:					influence of:
skrajnych temperatur	16	15	9	13	extreme temperatures
materialów szkodliwych	3	-	1	1	hazardous materials
inne wydarzenia	209	137	117	97	other events

TABL. 21 (83).

ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a

Stan w dniu 31 XII

PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Zagrożenie związane Hazard connected with							
		Ogółem Grand total		ze środowiskiem work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions		z czynnikami mechanicznymi mechanical factors	
		ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed									
O G Ó Ł E M	2000	149,9	112,3	82,9	57,8	38,5	32,9	27,9	21,7
T O T A L	2005	152,3	121,1	75,0	59,9	45,6	35,3	31,7	26,0
	2009	116,4	96,5	66,1	53,6	26,8	25,3	23,6	17,5
	2010	89,7	71,4	54,5	43,7	16,8	14,2	18,4	13,6
sektor publiczny		40,8	29,8	16,1	10,9	21,7	16,1	3,1	2,7
public sector									
sektor prywatny		104,5	84,0	66,1	53,6	15,3	13,6	23,1	16,9
private sector									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		54,5	23,9	31,9	12,1	5,2	0,4	17,5	11,4
Agriculture, forestry and fishing									

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 21 (83). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie związane Hazard connected with					
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions		z czynnikami mechanicznymi mechanical factors	
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors
	na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed							
Przemysł.....	141,5	112,8	88,9	72,1	24,0	19,9	28,5	20,8
<i>Industry</i>								
w tym przetwórstwo przemysłowe ...	144,4	116,9	95,2	78,4	18,5	16,3	30,7	22,1
<i>of which manufacturing</i>								
Budownictwo	46,6	41,6	13,1	11,0	22,5	21,7	10,9	8,8
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ	13,2	12,3	6,2	5,4	2,3	2,3	4,6	4,6
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa ..	10,8	3,7	5,9	1,7	3,1	1,7	1,7	0,3
<i>Transportation and storage</i>								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	5,0	5,0	-	-	5,0	5,0	-	-
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	176,6	176,6	-	-	174,2	174,2	2,4	2,4
<i>Administrative and support service activities</i>								
Edukacja.....	5,5	5,5	3,7	3,7	1,3	1,3	0,4	0,4
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	8,5	8,2	7,3	7,0	0,9	0,9	0,3	0,3
<i>Human health and social work ac- tivities</i>								

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 22 (84). **CHOROBY ZAWODOWE^a**
OCCUPATIONAL DISEASES^a

CHOROBY	Liczba przypadków Number of cases	DISEASES
OGÓŁEM	2000	TOTAL
	2005	
	2009	
	2010	
Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa .	-	<i>Acute and chronic intoxications and their sequels</i>
Pylice płuc	1	<i>Pneumoconioses</i>
Choroby opłucnej lub osierdza wywołane pyłem azbestu	-	<i>Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust</i>
Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli, z trwałym upośledzeniem sprawności wentylacyjnej płuc	-	<i>Chronic obstructive bronchitis which causes air-flow limitation</i>
Astma oskrzelowa	3	<i>Bronchial asthma</i>
Zewnątrzpochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych	-	<i>Extrinsic allergic alveolitis</i>
Alergiczny nieżyt nosa	1	<i>Allergic rhinitis</i>
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym	2	<i>Chronic diseases of vocal organ related to excessive vocal effort</i>
Choroby wywołane działaniem promieniowania jonizującego	-	<i>Diseases caused by ionizing radiation</i>
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi	-	<i>Malignant neoplasms induced by human carcinogens present in work environment</i>
Choroby skóry	5	<i>Skin diseases</i>
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy	3	<i>Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed</i>
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy .	5	<i>Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way job is performed</i>
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego spowodowany hałasem	1	<i>Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear type</i>
Zespół wibracyjny	-	<i>Vibration syndrome</i>
Choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi	-	<i>Diseases of visual system induced by physical, chemical or biological agents</i>
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa	61	<i>Infectious and parasitic diseases or their sequels</i>

^a Choroby zawodowe podano zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VII 2002 r. (Dz.U. Nr 132, poz.1115); nowa lista chorób obowiązuje od 2 IX 2002 r.; dane od 2004 r. są nieporównywalne z danymi za lata poprzednie.
 Źródło: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

^a Occupational diseases are given in accordance with decree of the Council of Ministers dated 30 VII 2002 (Journal of Laws No. 132, item 1115); the new list of diseases came into force 2 IX 2002; data from 2004 are not comparable with the data for previous years.

Source: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 23 (85). **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a**
Stan w dniu 15 XII
PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a
As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Posiłki profilaktyczne <i>Preventive food</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżywcze <i>Other nutritions</i>	Dodatki pieniężne <i>Special pays</i>	Skrócony czas pracy <i>Short-time work</i>	Dodatki urlopy <i>Extra leaves</i>	Uprawnienia wynikające z pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze <i>Entitlements arising from work in particular conditions, or in particular character</i>
OGÓŁEM	2000	25523	48815	6859	25134	1754	1067	18822
TOTAL	2005	16061	41741	3441	13743	757	298	8533
	2009	15497	31500	3110	9514	586	331	229
	2010	15320	27896	3021	7961	657	434	214
sektor publiczny		4299	5925	919	4166	308	336	138
<i>public sector</i>								
sektor prywatny		11021	21971	2102	3795	349	98	76
<i>private sector</i>								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		1869	998	55	221	3	2	5
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł		9525	21010	2808	5602	328	149	75
<i>Industry</i>								
w tym przetwórstwo przemysłowe		7038	18042	2178	3381	320	110	53
<i>of which manufacturing</i>								
Budownictwo		2446	2465	36	170	27	2	-
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		821	1210	11	322	3	2	11
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa		496	526	109	1598	12	177	27
<i>Transportation and storage</i>								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		2	21	-	2	-	-	-
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		65	15	-	-	-	-	-
<i>Administrative and support service activities</i>								
Edukacja		32	-	-	16	36	41	-
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		56	1643	2	30	248	61	96
<i>Human health and social work activities</i>								

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 24 (86).

ODSZKODOWANIA I ŚREDNI KOSZT ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHORÓB ZAWODOWYCH^a
COMPENSATIONS AND AVERAGE COST OF OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES COMPENSATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych <i>Occupational accidents and occupational diseases compensations</i>		Średni koszt odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w zł na 1 świadczenie <i>Average cost of occupational accidents and occupational diseases compensations in zł per benefit</i>	
		razem <i>total</i>	w tym z tytułu wypadków przy pracy <i>of which occupational accidents compensations</i>	razem <i>total</i>	w tym z tytułu wypadków przy pracy <i>of which occupational accidents compensations</i>
OGÓŁEM	2000	1520	1438	2270	2160
TOTAL	2005	1197	1160	1631	1594
	2009	1078	1052	2208	2150
	2010	1174	1146	2551	2523
sektor publiczny		294	282	2402	2312
<i>public sector</i>					
sektor prywatny		880	864	2600	2592
<i>private sector</i>					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		42	35	4819	5043
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł		751	741	2421	2421
<i>Industry</i>					
w tym przetwórstwo przemysłowe.		674	665	2407	2404
<i>of which manufacturing</i>					
Budownictwo		95	93	3153	3136
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		81	78	2416	2412
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa		44	40	2836	2740
<i>Transportation and storage</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		4	4	2175	2175
<i>Administrative and support service activities</i>					
Edukacja		11	11	1682	1682
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		144	142	2202	2080
<i>Human health and social work activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern entities employing more than 9 persons.

DZIAŁ VII

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Uwagi ogólne

Wynagrodzenia

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, a ponadto w tabl. 2 i 4 nie obejmują pracowników fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Do wynagrodzeń osobowych zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (przestoje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,

CHAPTER VII

WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

General notes

Wages and salaries

1. Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Data do not include wages and salaries of employees in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety, moreover in tables 2 and 4 do not include employees in foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries comprise, i.e.: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,

- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika, wprowadzonymi ustawą z dnia 13 X 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887 z późniejszymi zmianami).

- *payments from profit and balance surplus in co-operatives,*
- *annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,*
- *fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television program producers.*

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. *Data regarding wages and salaries are given in gross terms, i.e. including deductions for personal income taxes and also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) introduced with the Law on the Social Security System, dated 13 X 1998 (Journal of Laws No. 137, item 887 with later amendments).*

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń finansowanych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, którym dysponuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń finansowanych z Funduszu Emerytalno-Rentowego, którym dysponuje Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a także z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku, gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z obu tych funduszy.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych;

Social security benefits

1. *Information regarding retirement pay and pension benefits (excluding farmers) concerns benefits financed from the Social Insurance Fund of the Social Insurance Institution.*

Information regarding retirement pay and pension benefits for farmers concerns benefits financed from the Pension Fund of the Agricultural Social Insurance Fund as well as from the Social Insurance Fund, in the case of farmers who are authorized to receive benefits from both of these funds simultaneously.

2. *Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement pay and pensions:*

- 1) *employed persons;*
- 2) *outworkers;*
- 3) *members of agricultural producers' co-operatives and agricultural farmers' co-operatives;*

- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) żołnierze zawodowi;
- 8) funkcjonariusze: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu (do 28 VI 2002 r. – Urzędu Ochrony Państwa), Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej;
- 9) rolnicy indywidualni;
- 10) inwalidzi wojenni i wojskowi, osoby represjonowane (od 1991 r.) oraz kombatanci.

Emerytury oraz renty z tytułu niezdolności do pracy i renty rodzinne (wyplacane także na podstawie ustawy o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) dotyczą uprawnionych wymienionych w pkt od 1) do 10).

3. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych).

4. Dane dotyczące **przeciętnej miesięcznej emerytury i renty** obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

5. Dane o świadczeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

- 4) *persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;*
- 5) *persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);*
- 6) *clergy;*
- 7) *professional soldiers;*
- 8) *the Police, Internal Security Agency and Foreign Intelligence Agency (until 28 VI 2002 – Office of State Protection), Border Guard, State Fire Department and Penitentiary Staff functionaries;*
- 9) *farmers;*
- 10) *war and military invalids, repressed persons (since 1991) as well as combatants.*

Retirement pay as well as pensions resulting from an inability to work and family pensions (also paid on the basis of the Law on Benefits from Work-related Accidents and Illnesses) concern the persons mentioned in pts. 1) to 10).

3. Retirement pay and pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory).

4. Data regarding the **average monthly retirement pay and pension** are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

5. Data regarding benefits are given **in gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes.

Wynagrodzenia

Wages and salaries

TABL. 1 (87). **WYNAGRODZENIA BRUTTO^a**
GROSS WAGES AND SALARIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	W tys. zł In thous. zł	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M 2000	5694444,7	T O T A L
..... 2005	6313922,2	
..... 2009	8408183,7	
2010	8851971,3	
sektor publiczny	3999823,6	public sector
sektor prywatny	4852147,7	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	257442,9	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	2631495,0	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	2345882,4	of which manufacturing
Budownictwo	572750,4	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ..	859500,7	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	194032,7	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	161620,5	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	48740,6	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	198470,9	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	142097,8	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	165129,4	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	107345,6	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1145766,5	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	1461103,5	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	724170,6	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	118779,0	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	63525,2	Other service activities

^a Obejmują tylko składniki wynagrodzeń wymienione w ust. 2 uwag ogólnych na str. 138.

^a Data includes only components of wages and salaries mentioned in item 2 of general notes on page 138.

TABL. 2 (88). WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI PKD
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY PKD SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Osobowe ^b Personal ^b	Wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach Payments from profit and balance surplus in co-operatives	Dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities	Uczniów Apprentices	Pozostałe ^c Other ^c
		w tys. zł in thous. zł					
OGÓŁEM	2000	5403947,3	5126422,2	18449,8	96567,9	7213,3	155294,1
TOTAL	2005	5974690,9	5662964,5	5896,8	120852,7	3529,0	181447,9
	2009	7863412,3	7414043,9	14302,1	158582,2	4861,5	271622,6
	2010	10037877,6	7798680,9	7830,0	187620,8	4537,0	2039208,9
sektor publiczny		4137337,8	3809631,2	1855,3	187620,8	125,3	138105,2
public sector							
sektor prywatny		5900539,8	3989049,7	5974,7	-	4411,7	1901103,7
private sector							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..		254936,5	246390,5	224,7	32,7	9,9	8278,7
Agriculture, forestry, hunting and fishing							
Przemysł.....		2582253,6	2503874,7	7152,0	1598,7	1858,8	67769,4
Industry							
w tym przetwórstwo przemysłowe.....		2297832,5	2231052,6	5588,8	23,5	1812,3	59355,3
of which manufacturing							
Budownictwo		482592,8	456218,1	17,8	52,1	409,1	25895,7
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		589311,0	567086,5	186,1	-	1672,1	20366,3
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa		144087,2	138954,4	-	383,7	71,9	4677,2
Transportation and storage							

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. ^c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. ^c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 2 (88).

WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI PKD (dok.)
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY PKD SECTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Osobowe ^b Personal ^b	Wyплаты z tytułu udziału w zysku i w nad- wyżce bilansowej w spół- dzielniach Payments from profit and balance surplus in co- operatives	Dodatko- we wyn- agrodzenia roczne dla pracowni- ków jednostek sfery budżeto- wej Annual extra wages and salaries for em- ployees of budgetary sphere entities	Uczniów Apprenti- ces	Pozostałe ^c Other ^c
	w tys. zł in thous. zł					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	142161,8	130567,5	-	705,5	264,8	10624,0
<i>Accommodation and catering^Δ</i>						
Informacja i komunikacja	38032,8	33397,6	-	-	-	4635,2
<i>Information and communication</i>						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ..	193558,8	184024,6	165,2	-	-	9369,0
<i>Financial and insurance activities</i>						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	121804,3	114624,3	13,7	1053,3	57,9	6055,1
<i>Real estate activities</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1842859,9	102562,2	-	1379,4	25,2	1738893,1
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..	98662,2	88330,6	-	547,1	-	9784,5
<i>Administrative and support service activi- ties</i>						
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia spo- łeczne	1186692,3	1075808,6	-	70428,3	2,1	40453,3
<i>Public administration and defence; com- pulsory social security</i>						
Edukacja	1500587,4	1359617,2	-	95186,0	92,6	45691,6
<i>Education</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	720963,1	675053,0	37,5	13791,3	12,7	32068,6
<i>Human health and social work activities</i>						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	125730,4	108854,7	33,0	2344,3	1,2	14497,2
<i>Arts, entertainment and recreation</i>						
Pozostała działalność usługowa	13643,5	13316,4	-	118,4	58,7	150,0
<i>Other service activities</i>						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. ^c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. ^c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 3 (89). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł in zł					
O G Ł E M	2015,99	2273,81	2474,26	2605,95	2722,00	T O T A L
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2467,72	2718,20	3111,14	2984,95	3386,09	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	1881,59	2160,45	2378,61	2459,67	2587,50	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	1837,19	2119,00	2330,91	2398,64	2529,49	of which manufacturing
Budownictwo	1677,73	1962,53	2162,53	2225,36	2293,03	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1460,53	1678,32	1870,75	1938,34	2004,19	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	1964,36	2092,51	2337,71	2106,34	2091,66	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ...	1596,82	1836,41	2029,24	2122,38	2267,21	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	3529,96	3879,99	2961,89	3150,76	3229,48	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2948,03	3322,73	3517,31	3830,69	3866,03	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ...	2258,84	2538,46	2752,38	2934,56	3088,22	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2100,72	2326,95	2408,92	2669,25	2595,64	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1375,87	1486,34	1720,60	1816,19	1906,13	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2768,70	3052,01	3430,29	3638,50	3721,74	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	2413,25	2647,19	2902,90	3072,37	3298,07	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1877,16	2267,95	2510,74	2749,81	2816,36	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1911,48	2109,39	2317,84	2480,96	2578,14	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa..	1910,39	1930,99	2000,54	2122,80	2128,06	Other service activities

TABL. 4 (90). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI PKD**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY PKD SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł in zł					
O G Ó Ł E M	2103,99	2398,00	2615,33	2752,41	2879,97	T O T A L
sektor publiczny	2410,45	2704,40	2997,52	3183,19	3354,05	public sector
sektor prywatny	1856,36	2175,57	2336,22	2422,08	2522,68	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2592,87	2956,62	3270,88	3206,89	3618,74	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	1918,57	2215,47	2428,58	2519,23	2644,30	Industry
w tym przetwórstwo prze- mysłowe	1874,40	2174,74	2381,43	2457,49	2586,08	of which manufacturing
Budownictwo	1789,28	2194,81	2443,32	2512,38	2564,98	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1553,11	1838,91	2018,18	2090,98	2162,57	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka maga- zynowa	2120,88	2311,78	2637,02	2348,71	2412,03	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..	1794,96	2087,55	2332,54	2392,32	2525,26	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	3738,39	4077,75	3385,04	3681,72	3619,31	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3100,40	3540,35	3887,87	4039,74	4237,57	Financial and insurance activi- ties
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..	2302,63	2621,27	2869,01	3019,94	3195,54	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2282,84	2585,41	2786,70	3097,58	2997,93	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1320,50	1426,20	1674,66	1792,37	1910,36	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obo- wiązkowe zabezpieczenia społeczne	2768,54	3051,88	3430,20	3638,39	3721,66	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	2420,24	2657,72	2918,23	3080,90	3309,40	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1905,14	2306,71	2556,27	2788,93	2872,32	Human health and social work activities
Działalność związana z kultu- rą, rozrywką i rekreacją	1948,21	2153,88	2370,19	2530,42	2646,80	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	1291,87	1408,45	1636,12	1705,17	1709,26	Other service activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

Social security benefits

TABL. 5 (91). **EMERYCI I RENCIŚCI^a**
RETIREEES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. <i>in thous.</i>				
O G Ó Ł E M	306,6	297,6	303,9	299,7	T O T A L
Objęci Funduszem Ubezpieczeń Społecznych	238,4	238,0	252,1	249,6	Covered by the Social Insurance Fund
pobierający:					persons receiving:
emerytury	103,0	123,0	157,8	156,7	retirement pay
renty z tytułu niezdolności do pracy	95,8	72,7	51,7	50,1	pensions resulting from an inability to work
renty rodzinne	39,5	42,2	42,6	42,8	family pensions
Rolnicy indywidualni	68,2	59,7	51,7	50,1	Farmers
w tym pobierający emerytury	33,1	44,9	39,7	38,3	of which receiving retirement pay

^a Przeciętne w roku; bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Annual averages; excluding retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits on the basis of international agreements.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 6 (92). **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO^a**
GROSS RETIREMENT PAY AND PENSION BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M GRAND TOTAL					
Świadczenia w mln zł	2664,1	3452,0	4620,3	4852,9	Benefits in mln zł
Z FUNDUSZU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH FROM THE SOCIAL INSURANCE FUND					
Razem Total					
Świadczenia w mln zł	2171,1	2910,1	4053,9	4278,4	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	759,05	1019,16	1339,93	1428,63	Average monthly retirement pay and pension in zł
Emerytury Retirement pay					
Świadczenia w mln zł	1071,8	1687,7	2763,3	2929,0	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	867,20	1143,29	1458,97	1557,82	Average monthly retirement pay in zł
Renty z tytułu niezdolności do pracy Pensions resulting from an inability to work					
Świadczenia w mln zł	756,0	741,5	665,8	684,8	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł	657,33	849,92	1073,32	1139,00	Average monthly pension in zł
Renty rodzinne Family pensions					
Świadczenia w mln zł	343,3	480,9	624,7	664,6	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł	723,84	948,93	1222,37	1294,63	Average monthly pension in zł
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH FARMERS					
Razem ^b Total ^b					
Świadczenia w mln zł	493,0	541,9	566,4	574,6	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	602,05	756,55	912,15	955,05	Average monthly retirement pay and pension in zł
w tym emerytury of which retirement pay					
Świadczenia w mln zł	252,6	427,2	454,5	460,3	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	636,08	791,97	953,96	1000,80	Average monthly retirement pay in zł

^a Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych. ^b Łączenie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Excluding retirement pay and pensions paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pensions realized on the basis of international agreements. ^b Including payments from the Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

DZIAŁ VIII

BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

Uwagi ogólne

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków i spożycia oraz wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie grupy gospodarstw domowych, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujące w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujące się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełączyca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

2. Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, wyniki z badania za 2005 r. przeważone zostały danymi o strukturze gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącymi z Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań 2002 r.

3. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartale w gospodarstwach domowych, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału przeprowadzany jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania (telewizor, pralkę, lodówkę itp.), na opłatę za usługi (lekarskie, stomatologiczne itp.) oraz wyposażenia gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania.

CHAPTER VIII

HOUSEHOLD BUDGETS

General notes

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures and consumption as well as the furnishing of households with durable goods, is a sample survey of **household budgets**. Included in the survey are all groups of households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. The households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish participate in the survey.

The survey unit is a one- or a multi-person **household**. A **one-person** household is understood as an individual independently maintained, i.e., income is not combined with the income of others regardless of whether the individual lives alone or with other persons. A **multi-person** household is understood as a group of people living together and maintaining themselves jointly.

2. Survey results are based on declarations made by persons participating in the survey of household budgets. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data for 2005 obtained from the household budget survey were weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2002.

3. The survey of household budgets is conducted using the method of monthly rotation with a quarterly cycle, which means that, each month, different households participate in the survey, and after each quarter an interview is conducted in households which participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, i.e., on purchases of durable goods (a television set, washing machine, refrigerator, etc.), on payments for services (medical, dental, etc.) as well as on furnishing the household with durable goods.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące społeczno-ekonomiczne grupy ludności, ustalone na podstawie kryterium **wyłączonego** lub **głównego** (przeważającego) **źródła utrzymania**, a mianowicie **gospodarstwa: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów, rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł** (innych niż emerytura i renta).

4. Kategorie osób występujących w gospodarstwach domowych (tabl. 1) ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

1) do osób pracujących zalicza się:

- a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej, umowa agencyjna, umowa-zlecenie, umowa ustna itd.); do tej grupy pracujących zaliczono również pracowników zatrudnionych w spółdzielniach produkcji rolniczej,
- b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie,
- c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie) oraz wykonywanie wolnego zawodu;

2) osoby utrzymujące się ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej, których głównym źródłem utrzymania jest m.in. emerytura, renta rodzinna, zasiłek dla bezrobotnych i inne świadczenia z Funduszu Pracy, świadczenia rodzinne, renta socjalna, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, stypendia;

3) osoby pozostające na utrzymaniu (bez własnego źródła utrzymania) utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego.

*The survey included all households within randomly selected dwellings representing of socio-economic groups of the population, established on the basis of the **exclusive** or **primary** (predominate) **source of maintenance**, i.e., **households of: employees, farmers, self-employed, retirees, pensioners as well as households maintained from non-earned sources** (other than retirement pay and pensions).*

4. The categories of persons comprising households (table 1) were established on the basis of their primary source of maintenance, i.e., source deriving the greatest income:

1) employed persons include:

- a) hired employees, for whom the main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, outwork, agency contracts, commission contracts, verbal contracts, etc.). Employees of agricultural production co-operatives were also included in this group of employees,
- b) employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is income from private farm work,
- c) self-employed persons (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is conducting economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture) as well as persons practising a learned profession;

2) persons maintained from social security benefits and from social assistance benefits, for whom the main source of maintenance is retirement pay, pension, unemployment benefit and other benefits from the Labour Fund, pre-retirement benefits and allowances, family allowances, disability welfare pension, monetary and non-monetary assistance provided on the basis of the Law on Social Welfare, scholarships;

3) dependents (without their own source of maintenance) maintained by other persons being members of the same household.

5. Dochód rozporządzalny obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek – rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów z pracy najemnej, ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych, pomocy społecznej oraz podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek, jak również bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika.

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi:

- 1) dochód z pracy najemnej – uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę – który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym: wynagrodzenia (patrz dział „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych”, ust. 1 na str. 138), wypłaty niezaliczone do wynagrodzeń (np. dodatek za rozłąkę, ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży zamiast roboczej, kwoty uzyskane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych), zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze, dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę);
- 2) dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym) a poniesionymi na nią bieżącymi nakładami (tj. zakup produktów i usług, wynagrodzenie i składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne pracowników najemnych). Dochód ten jest pomniejszany o podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie oraz od 2004 r. powiększony o dopłaty dla rolnictwa;
- 3) dochód z pracy na własny rachunek, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie) i wykonywania wolnego zawodu, jaka została przeznaczona na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych na potrzeby gospodarstwa domowego oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (zakup, budowa, remont lub modernizacja mieszkania lub domu mieszkalnego);
- 4) dochód z własności (odsetki, udziały w zyskach przedsiębiorstw, w tym dywidendy) oraz dochody z wynajmu nieruchomości (dochód netto, czyli przychody minus nakłady

5. Available income includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge), excluding prepayments on personal income tax paid income tax paid: with income from hired labour, social security benefits and from social assistance benefits as well as taxes paid by self-employed persons, excluding obligatory social security contributions paid by the insured employee.

Available income comprises:

- 1) income from hired work – obtained in all workplaces by the given household member, regardless of the length of time worked or the type of labour agreement – which includes: all income obtained from hired labour, including: wages and salaries (see the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 1 on page 138), payments not included in wages and salaries (e.g., severance pay, the monetary equivalent for the use of personal rather than company clothing, sums received from a company social benefit fund), sick benefits (taken during the period of employment), compensatory and nursing benefits, income in a non-monetary form (paid by the employer);
- 2) income from a private farm in agriculture, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it (i.e., the purchase of products and services, wages and salaries as well as contributions to compulsory social security of hired employees) This income is reduced by taxes connected with tending a private farm in agriculture and since 2004 increased by subsidies for agriculture;
- 3) income from self-employment, which accounts for a portion of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding a private farm in agriculture) and income from practising a learned profession, which was designated for household needs as well as for investments with a residential character (purchasing, building, renovating or modernizing a dwelling or house);
- 4) income from owning (interests, shares in company profits, including dividends and leasing of property (net income i.e., revenues minus expenditures and applicable taxes from rental or residential premises, garages and

- i ewentualnie podatki, pochodzący z wynajmu lokali mieszkalnych, garaży i innych budynków niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz ziemi);
- 5) dochód ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej, który obejmuje m.in.: emerytury i renty, zasiłki z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej;
 - 6) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary (w tym alimenty od osób prywatnych), odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

6. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory).

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty od osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

7. Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z Klasyfikacją Spożycia Indywidualnego według Celu do Badania Budżetów Gospodarstw Domowych (COICOP/HBS).

8. Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

- other buildings not connected with conducted business activity as well as from land leasing);
- 5) income from social security benefits and social assistance which include i.a.: retirement pay and pensions, social security benefits and other social;
 - 6) other income, which includes, i.a.: gifts (i.a. private alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries.

Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as well as for an increase in savings.

6. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Expenditures on consumer goods and services are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash or a credit card and on credit, the value of articles received gratis as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g., food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g., clothing, books, toys) and durable goods (e.g., cars, washing machines, refrigerators, television sets).

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

7. Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the Classification of Individual Consumption by Purpose for the Household Budget Survey (COICOP/HBS).

8. Consumption of foodstuffs (in terms of quantity) in households includes articles purchased for cash or a credit card and on credit, received gratis as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.

Budżety gospodarstw domowych

Household budgets

TABL. 1 (93). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem.....	1793	1292	1394	1381	<i>Households included in the survey</i>
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	3,21	3,15	2,73	2,74	<i>Average number of persons in a household</i>
w tym:					<i>of which:</i>
pracujących	1,06	0,98	1,04	0,99	<i>employed</i>
pobierających świadczenia z ubezpieczeń społecznych i świadczenia pozostałe ^a	0,85	0,86	0,77	0,83	<i>receiving social security benefits and other benefits ^a</i>
w tym emeryturę lub rentę	x	0,63	0,61	0,65	<i>of which retirement pay or pension</i>
pozostających na utrzymaniu	1,26	1,24	0,85	0,85	<i>dependents</i>

^a Do 2008 r. – dochód ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej.

^a To 2008 – income from social security benefits and social assistance benefits.

TABL. 2 (94). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ**
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
		w zł	in zł		
Dochód rozporządzalny	546,49	701,26	1084,28	1103,39	<i>Available income</i>
w tym:					<i>of which:</i>
z pracy najemnej	254,66	282,93	571,88	544,20	<i>from hired work</i>
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	42,75	76,16 ^b	57,83 ^c	67,21	<i>from a private farm in agriculture</i>
z pracy na własny rachunek	43,99	69,41	97,38	101,13 ^d	<i>from self-employment</i>
ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i świadczeń pozostałych ^a	170,66	234,03	309,38	334,33	<i>from social security benefits and other benefits ^a</i>
Dochód do dyspozycji	529,50	679,14	1042,17	1070,44	<i>Disposable income</i>

^a Do 2008 r. – dochód ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej. *b-d* Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: w 2005 r. *b* – 23,35%, w 2009 r. *c* – 42,39%, w 2010 r. *d* – 12,69%.

^a To 2008 – income from social security benefits and social assistance benefits. *b-d* Relative error of estimates exceeds 10% and is equal: in 2005 *b* – 23,35%, in 2009 *c* – 42,39%, in 2010 *d* – 12,69%.

TABL. 3 (95). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Wydatki ogółem	541,71	605,48	872,50	866,15	Total expenditures
w tym towary i usługi konsumpcyjne	524,72	583,36	830,39	833,20	of which consumer goods and services
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe	175,19	187,88	237,02	239,55	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	15,76	17,03	26,73	24,96 ^g	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	29,50	32,83	49,72 ^d	49,63	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	102,40	125,36	166,51	192,01	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	39,89	32,18	46,13	50,96	furnishings, household equipment and routine maintenance of the house
zdrowie	18,51	27,19	40,26	38,47	health
transport	61,18 ^b	42,49	77,44 ^e	68,05 ^h	transport
łącznie	17,81	34,59	44,15	43,67	communication
rekreacja i kultura	27,10	38,03	66,04	62,14	recreation and culture
edukacja ^a	5,80	7,22	6,65	6,48 ⁱ	education ^a
restauracje i hotele	5,86	8,44 ^c	17,67 ^f	12,83	restaurants and hotels

^a Łącznie z wychowaniem przedszkolnym. ^{b-i} Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: w 2000 r. ^b – 12,20%; 2005 r. ^c – 18,63%, w 2009 r. ^d – 12,22%, ^e – 16,16%, ^f – 10,66%, w 2010 r. ^g – 10,62%, ^h – 13,77%, ⁱ – 14,51%.

^a Including pre-school education. ^{b-i} Relative error of estimates exceeds 10% and is equal: in 2000 ^b – 12,20%; 2005 ^c – 18,63, 2009 ^d – 12,22%, ^e – 16,16%, ^f – 10,66%, 2010 ^g – 10,62%, ^h – 13,77%, ⁱ – 14,51%.

TABL. 4 (96). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe w kg..	8,97	8,47	6,97	6,86	Bread and cereals in kg
w tym pieczywo	6,74	6,20	4,82	4,65	of which bread
Mięso w kg	5,98	6,13	5,86	5,84	Meat in kg
Ryby ^a w kg	0,55	0,56	0,60	0,59	Fish ^a in kg
Mleko ^b , napoje mleczne i jogurty w l ...	5,83	5,33	4,65	4,74	Milk ^b , milk-based beverages and yoghurt in l
w tym mleko ^b	5,33	4,77	3,86	3,88	of which milk ^b

^a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmazeryjnych i panierowanych. ^b Bez zagęszczanego i w proszku.

^a Excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products.
^b Excluding condensed and powdered milk.

TABL. 4 (96). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH (dok.)**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Sery w kg.....	0,67	0,74	0,83	0,86	<i>Cheese in kg</i>
Jaja w szt.....	14,50	14,25	13,35	13,38	<i>Eggs in units</i>
Oleje i pozostałe tłuszcze w kg.....	1,52	1,60	1,42	1,45	<i>Oils and fats in kg</i>
Owoce w kg.....	3,94	3,73	3,75	3,40	<i>Fruit in kg</i>
Warzywa w kg.....	14,27	12,70	10,14	10,09	<i>Vegetables in kg</i>
Cukier w kg.....	1,60	1,42	1,23	1,22	<i>Sugar in kg</i>

TABL. 5 (97). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a**
HOUSEHOLDS FURNISHED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Chłodziarka	98,4	96,9	97,3	97,6	Refrigerator
Zamrażarka	43,4	39,1	30,5	29,7	Freezer
Automat pralniczy	68,3	79,1	89,9	90,1	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń.....	x	4,1	12,4	12,5	Dishwasher
Kuchenka mikrofalowa	x	36,2	56,5	55,9	Microwave oven
Samochód osobowy	44,0	44,8	53,1	52,0	Passenger car
Zestaw do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku (wieża)	35,8	44,6	44,4	46,2	Hi-fi stereo music system
Odbiornik telewizyjny	96,9	99,1	99,0	99,2	Television set
Telefon komórkowy	x	64,1	84,1	86,5	Mobile phone
Aparat fotograficzny cyfrowy.....	x	x	44,7	42,4	Digital Camera
Magnetowid, odtwarzacz wideo	54,3	39,7	23,3	17,4	Videorecorder
Zestaw kina domowego	x	x	16,3	22,1	Home theater system
Odtwarzacz płyt kompaktowych.....	x	x	12,5	9,4	Compact disc player
Odtwarzacz DVD	x	x	45,2	48,2	DVD recorder
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej ^b	55,7	58,1	65,1	67,4	Satellite television equipment ^b
Komputer osobisty.....	11,0	35,3	58,1	59,7	Personal computer
w tym z dostępem do Internetu	x	17,8	48,8	55,8	of which with access to the Inter- net
Drukarka.....	x	x	38,1	39,1	Printer

^a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. ^b Łącznie z telewizją kablową.

^a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters. ^b Including cable television.

DZIAŁ IX

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego, z wyjątkiem danych o komunikacji miejskiej opracowanych metodą przedsiębiorstw.

Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5 na str. 26.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą przewodów ulicznych bez połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów. Informacje o sieci uwzględniają dane o sieci przesyłowej (magistralnej), oraz sieci rozdzielczej.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **połączenia wodociągowe, kanalizacyjne i gazowe** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji – z siecią ogólnospławną.

3. **Zródło uliczne** jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

Dane o zużyciu wody z wodociągów w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródło podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji – wpusty kanalizacyjne.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

CHAPTER IX

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind of activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity, with the exception of data regarding urban area transportation compiled using the enterprise method.

The definition of the **enterprise method** is given in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 26.

Data regarding municipal installations concern operative installations.

2. Information regarding the **length of the water-line and gas-line network** concerns street conduits excluding connections leading to residential buildings and other constructions. Information about those networks includes data on the transmission (main) and the distribution network.

Data regarding the **length of the sewerage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewerage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water-line, sewerage and gas-line connections leading to residential buildings (including buildings with multiple residents, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in the case of the sewerage system, with the main drainage system.

3. As **street spring** we mean a device connected with the water supply system, used by population as direct source of water supply.

Data regarding consumption of water in households includes quantity of water collected from water-line system by facilities installed in building.

4. Data regarding the **users of water-line systems and sewerage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using a water-line system through a common courtyard or street outlet (equipment connected to the street water-line conduit), and in the case of sewerage – sewerage inlets.

Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas-line system.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

5. Dane o liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej nie obejmują gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych (w tym również zużycie w gospodarstwach domowych prowadzących drobną działalność usługową) ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

6. Informacje z zakresu ciepłownictwa obejmują budynki mieszkalne oraz urzędy i instytucje ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służące do przesyłania i dystrybucji czynnika grzejącego do odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348) z późniejszymi zmianami.

Dane w tabl. 4 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródła wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z ustawionymi w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

7. Informacje o komunikacji miejskiej naziemnej dotyczą **komunikacji autobusowej, tramwajowej i trolejbusowej** i obejmują działalność przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej publicznych i prywatnych. W danych o komunikacji autobusowej uwzględniono również autobusy pospieszne i mikrobusy oraz obsługę ruchu podmiejskiego i międzymiastowego; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw Państwowej Komunikacji Samochodowej obsługujących niektóre miasta oraz linii i tras komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych, trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

Długość tras jest to długość odcinków ulic (drog, torowisk), po których kursują autobusy, tramwaje lub trolejbusy.

8. Dane o odpadach komunalnych dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Data regarding the population using the water-line system, the sewerage system and the gas-line system also include the population in collective accommodation facilities.

5. Data regarding the number of consumers and the consumption of electricity do not include households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.

The consumption of electricity and gas from the gas-line network in households (as is consumption in households conducting small-scale service activity) is established on the basis of an estimated system of payments.

6. Information within the range of heating regards dwellings as well as offices and institutions with central heating within transmission thermal-line – which is considered as a system of conduits leading heating medium to distribution line according to Law from 10 IV 1997 Energetic law (Journal of Laws No. 54, item 348) with later amendments.

Data in table 4 apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing co-operatives or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own and other).

Boiler-house is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.

7. Information regarding urban ground transport concerns **bus, tram and trolley-bus communication** and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies. In the data regarding bus service, express buses and microbuses as well as suburban and inter-city service have been also included; data do not include the activity of the Państwowa Komunikacja Samochodowa enterprises servicing some urban areas as well as transport lines and routes exclusively servicing work places.

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolley-bus lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.

The length of routes is the length of the sections of streets (roads, tracks) over which buses, trams or trolley-buses travel.

8. Data on municipal waste concern waste produced in households, and also at other waste producers (excluding hazardous waste), which in respect of their character or composition is similar to waste produced in households.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

9. Dane o nieczystościach ciekłych dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych (budynków mieszkalnych), budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą – w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

Mieszkania

1. Informacje o zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieskalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hoteli pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nie przeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkalnych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych dla jednej rodziny, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię – jeżeli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby użytkowane stale i wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

2. Dane o zasobach mieszkaniowych podano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych – według stanu w dniu 31 XII, w każdorazowym podziale administracyjnym.

Information on communal waste is quoted according to regulation of the Minister of Environment of 27 IX 2001 on catalogue of wastes (Journal of Laws No. 112, item 1206).

9. Data on liquid waste concern waste which come from households (dwellings), public buildings and buildings of units running a business – in case they are not discharged by sewerage system.

Dwellings

1. Information regarding dwelling stocks and completed dwellings concerns dwellings, as well as rooms and the usable floor space in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

A dwelling is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes for a single family, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

A room is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used regularly and exclusively to conduct economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from street, courtyard or from a common space in the building.

The usable floor space of a dwelling is the total usable floor space of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

2. Data regarding dwelling stocks have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31 XII, in each administrative division.

3. Bilanse zasobów mieszkaniowych sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu bieżącej sprawozdawczości, tj. przyrostów i ubytków zasobów mieszkaniowych.

4. Dane o **liczbie mieszkań wyposażonych w instalacje** (na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych) uwzględniają modernizację mieszkań spółdzielni mieszkaniowych, gmin, zakładów pracy, wspólnot mieszkaniowych i budownictwa społecznego czynszowego oraz szacunek przyrostu mieszkań, które zostały wyposażone w instalacje w budynkach indywidualnych w wyniku ich modernizacji.

5. Informacje o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań oraz o izbach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń Niemieszkalnych.

Informacje o efektach:

- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni;
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytku przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego;
- **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalności gospodarczej), kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

3. The balances of dwelling stocks are estimated for the periods between censuses on the basis of results from last census with regard to the current reporting i.e. increase and decrease in dwelling stocks.

4. Data regarding the number of dwellings fitted with installations (on the basis of balances of dwelling stocks) include the modernization of dwellings belonging to housing co-operatives, gminas, employers, condominiums and public building society dwellings as well as the estimate of the increase of dwellings which were fitted with installations in private buildings as a result of their modernization.

5. Information regarding dwellings, usable floor space of dwellings as well as regarding rooms completed concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

Information regarding the results of:

- **co-operative construction** concerns dwellings completed by housing co-operatives, designed for persons being members of these co-operatives;
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized in full from the gmina budget (primarily with a public assistance or intervention character);
- **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non profit basis) utilizing credit granted by the National Housing Fund;
- **private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent.

Infrastruktura komunalna

Municipal infrastructure

TABL. 1 (98). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 XII
WATER-LINE AND SEWERAGE SYSTEMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km					Distribution network in km
Wodociągowa	9253,6	12130,2	13508,7	13951,7	Water-line
Kanalizacyjna ^a	2541,3	4017,9	4540,0	4794,6	Sewerage ^a
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych					Connections leading to residential buildings
Wodociągowe	123917	148867	152241	156906	Water-line system
miasta	53392	58542	58450	60148	urban areas
wieś	70525	90325	93791	96758	rural areas
Kanalizacyjne	42094	64814	71713	74883	Sewerage system
miasta	32169	43031	45150	46447	urban areas
wieś	9925	21783	26563	28436	rural areas
Zdroje uliczne	189	229	208	210	Street outlets
Miasta	20	26	28	30	Urban areas
Wieś	169	203	180	180	Rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	48,5	44,4	44,2	44,8	Consumption of water from water-line system in households (during the year) in hm³
Miasta:					Urban areas:
w hm ³	36,1	30,8	29,7	29,6	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	42,1	35,9	34,8	34,6	per capita in m ³
Wieś w hm ³	12,3	13,6	14,5	15,3	Rural areas in hm ³

^a łącznie z kolektorami.

^a Including collectors.

TABL. 2 (99). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH^a**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Odbiorcy w tys.	402,9	462,1	482,6	487,6	Consumers in thous.
Miasta.....	286,1	299,4	311,0	310,1	Urban areas
Wieś.....	116,8	162,7	171,6	177,6	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku)					Consumption (during the year)
W GW·h.....	749,3	801,7	1028,5	1050,2	In GW·h
miasta.....	504,6	466,8	587,2	594,2	urban areas
wieś.....	244,7	334,9	441,3	456,0	rural areas
W kW·h					In kW·h
miasta: na 1 mieszkańca.....	572,4	544,0	686,8	695,9	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^b	1775,3	1559,3	1888,1	1916,2	per consumer ^b
wieś – na 1 odbiorcę ^b	2094,9	2058,7	2572,5	2568,0	rural areas – per consumer ^b

^a Począwszy od 2005 r. dane obejmują również gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. ^b Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców w roku.

Źródło: dane Ministerstwa Gospodarki.

^a Since 2005 data also include households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture. ^b The number of consumers during the year was used in calculations.

Source: data of the Ministry of the Economy.

TABL. 3 (100). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
Stan w dniu 31 XII
GAS-LINE SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS-LINE SYSTEM IN HOUSEHOLDS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010			SPECIFICATION
		ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć gazowa w km.....	2564,8	2609,8	1359,0	1250,8	Gas-line network in km
Połączenia prowadzące do budynków.....	39775	41146	36277	4869	Connections leading to non-residential buildings
Odbiorcy gazu z sieci ^a w tys.	177,1	171,9	166,4	5,5	Consumers of gas from gas-line system ^a in thous.
Zużycie gazu z sieci ^b (w ciągu roku) w hm ³	86,5	92,0	86,2	5,8	Consumption of gas from gas-line system ^b (during the year) in hm ³
na 1 mieszkańca ^c w m ³	60,6	64,4	100,9	10,1	per capita ^c in m ³

^a Bez korzystających z gazomierzy zbiorczych. ^b W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. ^c Do przeliczeń przyjęto ludność ogółem bez wyodrębniania jej w tych miastach i wsiach, w których ta sieć istniała.

^a Excluding gas consumers using collective gas-meters. ^b Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur. ^c Population total excluding its separation in those urban areas and rural areas in which network existed.

TABL. 4 (101). **OGRZEWNICTWO**
Stan w dniu 31 XII
HOUSE-HEATING
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010			SPECIFICATION
		ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepła przesyłowa w km	526,4	568,8	530,9	37,9	Heating network transmission in km
Kotłownie	714	712	555	157	Boiler rooms
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w GJ	6813249,4	7380963,0	7261853,0	119110,0	Sale of heating energy (during the year) in GJ
Kubatura budynków ogrzewanych centralnie w dam ³	65440 ^a	59686	57351	2336	Cubature of buildings with central heating in dam ³
w tym budynków mieszkalnych	44004 ^a	39195	37950	1245	of which residential buildings

^a Dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.

^a Data revised in relation to the data already published.

TABL. 5 (102). **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ**
POPULATION USING WATER-LINE, SEWERAGE AND GAS-LINE SYSTEMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010			SPECIFICATION
		ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Ludność w tys. korzystająca^a z:					Population in thous. using^a:
wodociągu	1266,4	1269,6	831,3	438,3	water-line system
kanalizacji	937,4	942,0	789,1	152,9	sewerage system
gazu	628,2	625,2	605,4	19,8	gas-line system
Ludność w % ogółu ludności korzystająca^a z:					Population in % of total population using^a:
wodociągu	88,7	89,0	97,5	76,3	water-line system
kanalizacji	65,7	66,0	92,6	26,6	sewerage system
gazu	44,0	43,8	71,0	3,4	gas-line system

^a Dane szacunkowe.

^a Estimated data.

TABL. 6 (103). **KOMUNIKACJA MIEJSKA^a**
Stan w dniu 31 XII
URBAN TRANSPORT^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Miasta obsługiwane przez zakłady komunikacji miejskiej	10	9	10	8	Towns served by urban transport companies
Ludność ^b w miastach obsługiwanych przez zakłady komunikacji miejskiej w tys.	545	506	537	508	Population ^b in urban areas served by urban transport companies in thous.
Sieć komunikacyjna:					Transport network:
linie w km	1072	1072	1519	1470	lines in km
Tabor autobusowy	338	296	323	313	Bus fleet

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^b Na podstawie bilansów.

^a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. ^b Based on balances.

TABL. 7 (104). **ODPADY KOMUNALNE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE^a**
MUNICIPAL WASTE AND LIQUID WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010		SPECIFICATION
		ogółem total	w tym z gospo- darstw domowych of which from households	
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w t.....	323467,5	328220,5	239079,3	Municipal waste collected ^b (during the year) in t
w tym:				of which:
zmieszane	304442,0	306780,3	221085,8	mixed
miasta	241314,1	240478,4	169963,8	urban areas
wieś.....	63127,9	66301,9	51122,0	rural areas
zebrane selektywnie	19025,5	21440,2	17993,5	separately collected
w tym:				of which:
papier i tektura	4892,2	5707,7	4075,1	paper and cardboard
szkło.....	4811,0	6394,0	5738,6	glass
tworzywa sztuczne.....	3600,1	4719,5	4132,1	plastic
metale	725,9	887,9	835,6	metals
Nieczystości ciekłe ^c wywiezione (w ciągu roku) w dam ³	1014,9	977,9	656,7	Liquid waste ^c removed (during the year) in dam ³
miasta	216,8	209,2	130,2	urban areas
wieś	798,1	768,7	526,5	rural areas

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 8 i 9 na str. 156 i 157. ^b Dane szacunkowe. ^c Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

^a See general notes, item 8 and 9 on page 156 and 157. ^b Estimated data. ^c Collected temporarily in cesspools.

TABL. 8 (105). **SKŁADOWISKA KONTROLOWANE**
CONTROLLED LANDFILL SITES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010			SPECIFICATION
		ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Czynne składowiska kontrolowane (stan w dniu 31 XII):					Controlled landfill sites in operation (as of 31 XII):
liczba	41	30	4	26	number
powierzchnia w ha	176,1	127,9	11,6	116,3	area in ha
Zrekultywowana powierzchnia kontrolowanych składowisk (w ciągu roku) w ha.....	1,2	-	-	-	Reclaimed area of controlled landfill sites (during the year) in ha

TABL. 9 (106). **TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE AREA GREEN BELTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M: w ha	1411,4	2475,7	2485,9	T O T A L: in ha
w % powierzchni	0,1	0,1	0,1	in % of area space
na 1 mieszkańca w m ²	9,9	17,3	17,4	per capita in m ²
Tereny zieleni ogólnodostępnej w ha:				Generally accessible area green belts in ha:
parki spacerowo-wypoczynkowe	380,6	448,0	454,1	strolling-recreational parks
zieleńce	293,3	371,4	375,5	lawns
Tereny zieleni osiedlowej w ha	737,5	1656,3	1656,3	Estate green belts in ha

Mieszkania

Dwellings

TABL. 10 (107). **ZASOBY MIESZKANIOWE^a**
Stan w dniu 31 XII
DWELLING STOCKS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
Mieszkania w tys.	473,9	478,7	483,2	312,9	Dwellings in thous.
Izby w tys.	1755,4	1775,0	1793,8	1124,6	Rooms in thous.
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	31107,8	31563,5	32003,1	18940,3	Usable floor space of dwellings in thous. m ²
Przeciętna:					Average:
liczba izb w mieszkaniu	3,70	3,71	3,71	3,59	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa w m ² :					usable floor space in m ² :
1 mieszkania	65,6	65,9	66,2	60,5	per dwelling
na 1 osobę	21,8	22,1	22,4	22,2	per person
liczba osób na:					number of persons:
1 mieszkanie	3,01	2,98	2,95	2,72	per dwelling
1 izbę	0,81	0,80	0,80	0,76	per room

^a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych; patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 157.

^a Based on balances of dwelling stocks: see general notes, item 3 on page 157.

TABL. 11 (108). **MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE^a**

Stan w dniu 31 XII

DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
	w % ogółu mieszkań zamieszkałych in % of total inhabited dwellings		
Miasta			Urban areas
Wodociąg	99,8	99,8	Water-line system
Ustęp	97,7	97,8	Lavatory
Łazienka	95,0	95,0	Bathroom
Gaz z sieci	72,1	71,8	Gas from gas-line system
Centralne ogrzewanie	88,6	88,7	Central heating
Wieś			Rural areas
Wodociąg	90,6	90,7	Water-line system
Ustęp	75,5	75,7	Lavatory
Łazienka	76,3	76,5	Bathroom
Gaz z sieci	3,4	3,5	Gas from gas-line system
Centralne ogrzewanie	61,8	62,2	Central heating

^a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych; patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 157.ª Based on balances of dwelling stocks: see general notes, item 3 on page 157.TABL. 12 (109). **MIESZKANIA WEDŁUG STOSUNKÓW WŁASNOŚCIOWYCH^a**

Stan w dniu 31 XII

DWELLINGS BY TYPE OF OWNERSHIP^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2009	SPECIFICATION
Mieszkania w tys.	143,2	183,3	Dwellings in thous.
w tym własność:			of which ownership:
Spółdzielni mieszkaniowych	99,7	76,5	Housing co-operatives
Gmin (komunalna)	0,3	0,3	Gminas (municipal)
Zakładów pracy	5,9	3,3	Companies
Skarbu Państwa	5,5	5,1	State Treasury
Wspólnot mieszkaniowych – mieszkania osób fizycznych	30,1	96,1	Condominiums – natura persons dwellings
Towarzystw budownictwa społecznego	1,6	2,1	Public building societies
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m²	7191,3	9274,9	Usable floor space of dwellings in thous. m²
w tym własność:			of which ownership:
Spółdzielni mieszkaniowych	4972,9	3849,9	Housing co-operatives
Gmin (komunalna)	16,1	15,2	Gminas (municipal)
Zakładów pracy	376,0	248,4	Companies
Skarbu Państwa	275,0	251,4	State Treasury
Wspólnot mieszkaniowych – mieszkania osób fizycznych	1476,7	4812,1	Condominiums – natura persons dwellings
Towarzystw budownictwa społecznego	74,7	97,9	Public building societies

^a Bez mieszkań stanowiących własność osób fizycznych niewchodzących w skład wspólnot mieszkaniowych oraz innych podmiotów (m.in. instytucji budujących mieszkania na sprzedaż lub wynajem, stowarzyszeń, fundacji, samorządów zawodowych i gospodarczych).

U w a g a. Dane podaje się na podstawie badania cyklicznego, przeprowadzanego co 2 lata.

^a Excluding dwellings owned by natural persons not comprising condominiums as well as other entities (among others institutions constructing dwellings for sale or for rental, associations, foundations, professional and economic self-governments).

N o t e. Data are presented on the basis of periodic survey conducted every two years.

TABL. 13 (110). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Mieszkania	3697	4451	4853	4757	Dwellings
miasta	3311	3266	3201	3009	urban areas
wieś	386	1185	1652	1748	rural areas
Spółdzielcze	1608	461	564	158	Co-operative
Komunalne (gminne)	209	317	210	155	Municipal (gmina)
Zakładowe	115	35	100	92	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	583	657	1273	1801	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	272	184	212	24	Public building society
Indywidualne	910	2797	2494	2527	Private
miasta	554	1668	1086	983	urban areas
wieś	356	1129	1408	1544	rural areas
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	444	570	515	568	Dwellings per 1000 marriages contracted
Miasta	697	704	567	609	Urban areas
Wieś	81	373	436	510	Rural areas
Izby	12430	18712	19960	19617	Rooms
miasta	10323	12196	11121	10360	urban areas
wieś	2107	6516	8839	9257	rural areas
Spółdzielcze	4477	1288	1584	473	Co-operative
Komunalne (gminne)	427	607	488	332	Municipal (gmina)
Zakładowe	485	139	358	347	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1453	2016	3669	5193	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	845	537	630	68	Public building society
Indywidualne	4743	14125	13231	13204	Private
miasta	2742	7752	5133	4488	urban areas
wieś	2001	6373	8098	8716	rural areas
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	248797	417332	461606	457426	Usable floor space of dwellings in m²
miasta	196025	255964	238847	225966	urban areas
wieś	52772	161368	222759	231460	rural areas
Spółdzielcze	73294	21180	30048	8595	Co-operative
Komunalne (gminne)	7511	12983	9344	5367	Municipal (gmina)
Zakładowe	8873	2120	6540	6023	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	29843	35504	69583	101007	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	13306	8572	10438	1069	Public building society
Indywidualne	115970	336973	335653	335365	Private
miasta	65754	179232	126503	112938	urban areas
wieś	50216	157741	209150	222427	rural areas
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	67,3	93,8	95,1	96,2	Average usable floor space per dwelling in m²
miasta	59,2	78,4	74,6	75,1	urban areas
wieś	136,7	136,2	134,8	132,4	rural areas
Spółdzielcze	45,6	45,9	53,3	54,4	Co-operative
Komunalne (gminne)	35,9	41,0	44,5	34,6	Municipal (gmina)
Zakładowe	77,2	60,6	65,4	65,5	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	51,2	54,0	54,7	56,1	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	48,9	46,6	49,2	44,5	Public building society
Indywidualne	127,4	120,5	134,6	132,7	Private
miasta	118,7	107,5	116,5	114,9	urban areas
wieś	141,1	139,7	148,5	144,1	rural areas

TABL. 14 (111). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY IZB**
DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych <i>In private buildings</i>						W budynkach poza indywidualnymi <i>In non-private buildings</i>					
		razem total	w % razem – mieszkania o liczbie izb <i>in % of total – dwellings with specified number of rooms</i>				razem total	w % razem – mieszkania o liczbie izb <i>in % of total – dwellings with specified number of rooms</i>				4 i więcej <i>and more</i>	
			1	2	3	4 i więcej <i>and more</i>		1	2	3	4 i więcej <i>and more</i>		
O G Ó Ł E M . 2000	3697	910	2,2	4,6	10,7	82,5	2787	8,0	31,0	44,4	16,5		
T O T A L 2005	4451	2797	0,9	3,8	19,7	75,6	1654	11,3	26,8	42,3	19,7		
2009	4853	2494	0,7	5,3	11,1	83,0	2359	4,2	29,6	48,0	18,1		
2010	4757	2527	0,6	6,5	10,7	82,3	2230	5,0	30,2	42,5	22,3		
Miasta..... 2000	3311	554	3,2	7,0	13,7	76,0	2757	8,1	30,9	44,7	16,4		
Urban areas 2005	3266	1668	1,1	5,8	29,9	63,3	1598	10,7	26,3	43,4	19,6		
2009	3201	1086	1,4	11,2	20,4	67,0	2115	4,2	31,7	45,8	18,3		
2010	3009	983	0,8	15,6	20,7	63,0	2026	4,2	31,1	41,3	23,5		
Wieś 2000	386	356	0,6	0,8	5,9	92,7	30	3,3	46,7	16,7	33,3		
Rural areas 2005	1185	1129	0,4	1,0	4,8	93,8	56	26,8	41,1	8,9	23,2		
2009	1652	1408	0,1	0,7	3,9	95,2	244	4,1	11,5	67,6	16,8		
2010	1748	1544	0,4	0,8	4,3	94,6	204	13,2	21,6	54,4	10,8		

TABL. 15 (112). **POZWOLENIA WYDANE NA BUDOWĘ NOWYCH BUDYNKÓW MIESZKALNYCH^a**
I MIESZKAŃ ORAZ MIESZKANIA ROZPOCZĘTE
PERMITS GIVEN FOR BUILDING OF RESIDENTIAL BUILDINGS^a AND
DWELLINGS AND DWELLINGS STARTED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Pozwolenia wydane na:					Permits given for:
Budynki	2097	1850	2814	2865	<i>Buildings</i>
Mieszkania	5334	4834	5175	6193	<i>Dwellings:</i>
w nowych budynkach mieszkalnych	4853	4277	4684	5642	<i>in new residential buildings</i>
z rozbudowy budynków mieszkalnych i przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych	442	540	488	517	<i>of enlarging residential buildings and of adapting non- residential spaces</i>
w nowych budynkach niemieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	39	17	3	34	<i>in new non- residential buildings and collective accommodation facilities</i>
Mieszkania rozpoczęte	4018	3670	4443	4040	Dwellings started
Spółdzielcze	1358	384	401	76	<i>Co-operative</i>
Komunalne (gminne)	27	115	93	16	<i>Municipal (gmina)</i>
Zakładowe	108	80	33	20	<i>Company</i>
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	450	886	761	1276	<i>For sale or rent</i>
Spółeczne czynszowe	160	140	18	29	<i>Public building society</i>
Indywidualne	1915	2065	3137	2623	<i>Private</i>

^a Bez budynków zbiorowego zamieszkania.^a Excluding residences for communities.

DZIAŁ X

EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 IX 1999 r. rozpoczęto wprowadzanie reformy ustroju szkolnego, której zasady reguluje ustawa z dnia 8 I 1999 r. – Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego (Dz. U. Nr 12, poz. 96) z późniejszymi zmianami.

W wyniku wdrażania nowego systemu edukacji:

- w roku szkolnym 1999/2000 w miejsce 8-letnich szkół podstawowych powstały 6-letnie szkoły podstawowe i 3-letnie gimnazja, w których nauka jest obowiązkowa,
- w roku szkolnym 2002/03 zaczął funkcjonować system szkół ponadgimnazjalnych, obejmujący: 2–3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące, 3-letnie licea profilowane i 4-letnie technika oraz w roku szkolnym 2004/05 – dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych – 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające; ponadto do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się od roku szkolnego 2003/04 szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz od roku szkolnego 2004/05 – 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy.

2. W związku ze stopniowym wprowadzaniem reformy ustroju szkolnego, obok **szkół ponadgimnazjalnych** do roku szkolnego 2004/05 działały również **szkoły ponadpodstawowe** dla młodzieży oraz ich oddziały będące w strukturze szkół ponadgimnazjalnych; nadal działały – do zakończenia cyklu kształcenia – szkoły ponadpodstawowe dla dorosłych oraz ich oddziały.

3. W obecnej edycji Rocznika dane dotyczące **szkół ponadgimnazjalnych** (dla absolwentów gimnazjum) **podaje się łącznie ze szkołami ponadpodstawowymi** (dla absolwentów 8-letniej szkoły podstawowej), przy czym prezentowane dane, jeśli nie zaznaczono inaczej dotyczą:

- w roku szkolnym 2000/01 – szkół ponadpodstawowych: zasadniczych (zawodowych), liceów ogólnokształcących i średnich zawodowych,

CHAPTER X

EDUCATION

General notes

1. On 1 IX 1999 the introduction of school system's reform was initiated, the rules of which were regulated by the Law of 8 I 1999 – Regulations introducing the reform of school system (Journal of Laws No. 12, item 96) with later amendments.

As a result of introduction of new education system:

- in 1999/2000 school year instead of 8-year primary schools, 6-year primary schools and 3-year lower secondary schools were established, in which education was compulsory
- in 2002/03 school year a system of upper secondary schools was introduced, including: 2–3-year basic vocational schools, 3-year general secondary schools, 3-year specialized secondary schools, and 4-year technical secondary schools and in 2004/05 – for graduates of basic vocational schools – 2-year supplementary general secondary schools and 3-year supplementary technical secondary schools; moreover, upper secondary schools since 2003/04 school year cover art schools leading to professional certification and since 2004/05 school year – 3-year special job-training schools.

2. In connection with gradual introduction of school system's reform, besides **upper secondary schools** until 2004/05 there were also **upper secondary (post-primary) schools** for youth and their sections; upper secondary (post-primary) schools for adults and their sections are still operating – until the end of their educational cycle.

3. In the present issue of the Yearbook the data concerning **upper secondary schools** (for graduates of lower secondary school) **include upper secondary (post-primary) schools** (for graduates of 8-year primary school), and the presented data – unless otherwise stated – concern to:

- for school year 2000/01 – the following upper secondary (post-primary) schools: basic vocational schools, general secondary and vocational secondary schools,

- w roku szkolnym 2006/07 i 2007/08 szkół ponadgimnazjalnych, z wyjątkiem szkół dla dorosłych, które podaje się łącznie ze szkołami ponadpodstawowymi i ich oddziałami.

4. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

5. Szkoły i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz (z wyjątkiem szkół wyższych) niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoły wyższe publiczne i niepubliczne (do roku szkolnego 2004/05 określone jako szkoły państwowe i niepaństwowe) od roku szkolnego 2005/06 działają na podstawie ustawy z dnia 27 VII 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365). Uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

6. Szkoły dla dzieci i młodzieży obejmują:

- 1) **szkoły podstawowe** (łącznie ze specjalnymi), spośród których wyróżnia się:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
 - b) szkoły filialne (bez szkół specjalnych),
 - c) szkoły artystyczne (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej.

Z dniem 1 IX 2004 r. wprowadzono obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego przez dzieci w wieku 6 lat w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach (łącznie ze specjalnymi); do roku szkolnego 2003/04 dzieci miały prawo do rocznego przygotowania przedszkolnego;

- for school year 2006/07 and 2007/08 upper secondary schools, except schools for adults, presented jointly with upper secondary (post-primary) schools and sections.

4. Data include schools and establishments managed by central (government) entities and local self-government entities (gminas, powiaty and voivodships), as well as by other legal and natural persons.

5. Schools and establishments can be public, non-public and (with the exception of higher education institutions) non-public with the competence of public school. A non-public school can obtain the competence of a public school if it implements the minimum programme as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Ministry of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) entities and local self-government entities can administer public schools only. Primary schools and lower secondary schools can be public schools, or non-public schools with the competence of public schools only. Tertiary education public and non-public (until 2004/05 school year referred to as state and non-state) since 2005/06 school year operate on the basis of the Law dated 27 VII 2005 – Higher Education Act (Journal of Laws No. 164, item 1365). Non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Ministry of Science and Higher Education.

6. Schools for children and youth include:

- 1) **primary schools** (including special schools), of which:
 - a) sport schools and championship schools (excluding special schools),
 - b) branch schools (excluding special schools),
 - c) art schools (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme.

Since 1 IX 2004 an obligatory 1 year pre-primary education has been introduced for children at the age of 6 in pre-primary sections of primary schools and nursery schools (including special schools and nursery schools); until school year 2003/04 children had a right to receive 1 year pre-primary education;

- 2) **gimnazja** (łącznie ze specjalnymi), spośród których wyróżnia się:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
 - b) szkoły przysposabiające do pracy na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej (od roku szkolnego 2003/04 szkoły z oddziałami przysposabiającymi do pracy);
- 3) **szkoły specjalne ponadgimnazjalne przysposabiające do pracy** (funkcjonujące od roku szkolnego 2004/05);
- 4) **zasadnicze szkoły zawodowe** (łącznie ze specjalnymi);
- 5) **licea ogólnokształcące**;
- 6) **uzupełniające licea ogólnokształcące** (funkcjonujące od roku szkolnego 2004/05);
- 7) **licea profilowane** (łącznie ze specjalnymi);
- 8) **technika**;
- 9) **technika uzupełniające** funkcjonujące od roku szkolnego 2004/05 (łącznie ze specjalnymi);
- 10) **szkoły artystyczne** dające uprawnienia zawodowe.

7. Szkoły policealne – kształcące w formie dziennej, wieczorowej lub zaocznej – obejmują:

- 1) policealne (pomaturalne) szkoły zawodowe (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych oraz kolegia nauczycielskie (w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata; bez szkół specjalnych) prowadzone przez wydziały edukacji wojewódzkich urzędów marszałkowskich.

8. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych, w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne, ogólnodostępne, terapeutyczne i wyrównawcze) oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych lub zakładach opieki zdrowotnej.

- 2) **lower secondary schools** (including special schools), of which:
 - a) sport schools and championship schools (excluding special schools),
 - b) job-training schools on the basis of 6th grade of primary school (since 2003/04 school year schools with job-training sections);
- 3) **special upper secondary job-training schools** (operating since 2004/05 school year);
- 4) **basic vocational schools** (including special schools);
- 5) **general secondary schools**;
- 6) **supplementary general secondary schools** (operating since 2004/05 school year);
- 7) **specialized secondary schools** (including special schools);
- 8) **technical secondary schools**;
- 9) **supplementary technical secondary schools** – operating since 2004/05 (including special schools);
- 10) **art schools** leading to professional certification.

7. Post-secondary schools – educating in day, evening or weekend form include:

- 1) post-secondary vocational schools (1-, 2- or 3-year), including special schools;
- 2) foreign language teacher training colleges as well as teacher training colleges (in which graduates do not receive title of licentiate; excluding special schools) conducted by education departments of voivodship marshals' offices.

8. Special schools are organized for handicapped children and youth with special educational needs. Education may be conducted within the school system or individually. Special education occurs in special schools operating independently, in mainstream schools (in which special departments or integration, mainstream, therapeutic and compensatory classes are established) as well as in special educational centres or health care institutions.

9. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

10. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

11. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze są to placówki opiekuńczo-wychowawcze przeznaczone dla dzieci i młodzieży wymagającej izolacji z uwagi na niedostosowaniu społeczne, tj. z zaburzeniami zachowania i zagrożonym uzależnieniem.

Do młodzieżowego ośrodka wychowawczego kierowane są dzieci i młodzież w wyniku orzeczeń sądów rodzinnych, poradni wychowawczo-zawodowych bądź pogotowi opiekuńczych.

12. Szkoły wyższe realizują kształcenie w systemie studiów dziennych, wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.

Informacje z zakresu szkół wyższych:

- 1) podano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych, w których absolwentom nada się tytuł licencjata;
 - 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce;
 - 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą.
- Ustawa z 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym przekształciła studia prowadzone w systemie dziennym w studia stacjonarne, a studia wieczorowe, zaoczne i eksternistyczne w studia niestacjonarne.

13. Szkoły dla dorosłych – kształcące w formie dziennej i wieczorowej oraz zaocznej – obejmują:

- 1) gimnazja dla dorosłych oraz w roku szkolnym 2000/01 – podstawowe studium zawodowe;
- 2) szkoły ponadgimnazjalne (łącznie ze szkołami ponadpodstawowymi i ich oddziałami):
 - a) zasadnicze zawodowe dla dorosłych,
 - b) licea ogólnokształcące dla dorosłych,
 - c) uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych,

9. Special educational centres are facilities for handicapped children and youth, aged 3 and more who, for reasons of their disability, are not able to attend regular schools or nursery schools.

10. Rehabilitation-education centres are facilities enabling children and youth with profound mental retardation to meet their obligation to receive an education through participating in rehabilitation-education classes.

11. Youth education centres are care and educational centre requiring isolation for children and youth socially maladjusted, i.e. with behavioural disturbances or addiction to drugs.

Children and youth are referred to the centre as a result of verdict of Family Courts, educational and vocational guidance services or care emergency services.

12. Tertiary education (university level) includes day, evening, weekend and extramural studies.

Data regarding tertiary education:

- 1) include foreign language teacher training colleges in which graduates receive the title of licentiate;
- 2) include foreigners studying in Poland;
- 3) do not include Poles studying abroad.

The studies conducted in day system were transformed into intramural studies as well as the studies conducted in evening, weekend and extramural systems were transformed into non-intramural studies on the basis of the Higher Education Act of 2005.

13. Schools for adults educating in day and evening as well as weekend form include:

- 1) lower secondary schools for adults as well as in 2000/01 school year – primary vocational studies;
- 2) upper secondary (post-primary) schools:
 - a) basic vocational schools for adults,
 - b) general secondary schools for adults,
 - c) supplementary general secondary schools for adults,

- d) licea profilowane dla dorosłych,
- e) technika dla dorosłych,
- f) technika uzupełniające dla dorosłych.

14. Pomieszczenia szkolne nie obejmują pomieszczeń w szkołach dla dorosłych i specjalnych.

15. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego oraz szkół (poza szkołami wyższymi) podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego;
- 2) szkół wyższych – prezentuje się według stanu w dniu 30 XI; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z poprzedniego roku szkolnego.

16. Absolwenci **eksterni** występują wyłącznie w szkołach policealnych, wyższych oraz w szkołach dla dorosłych (podstawowych, gimnazjach, ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych).

17. **Internat** to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. **Bursa** to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

18. Zadaniem **wychowania pozaszkolnego** jest stwarzanie młodzieży warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień oraz rekreacji i wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Do placówek **wychowania pozaszkolnego** zaliczono: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, międzyszkolne ośrodki sportowe i inne placówki publiczne i niepubliczne

19. Dane statystyczne pochodzą z badań pełnych, realizowanych przez Główny Urząd Statystyczny na formularzu o symbolu „S”. Od roku szkolnego 2003/04 na sprawozdaniach tego typu brak informacji na temat zatrudnionych nauczycieli (nie dotyczy nauczycieli akademickich). Informację tę można pozyskać ze sprawozdań realizowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

- d) *specialized secondary schools for adults,*
- e) *technical secondary schools for adults,*
- f) *supplementary technical secondary schools for adults.*

14. *Classrooms do not include classrooms in schools for adults and special schools.*

15. *Data regarding:*

- 1) *pre-primary education as well as schools (excluding higher education institutions), concern the beginning of the school year; data concerning graduates – the end of the school year;*
- 2) *tertiary education are presented as of 30 XI; data regarding graduates concern the number of diplomas; graduates are shown from the previous school year.*

16. **Extramural graduates** occur only in post-secondary schools, tertiary education as well as schools for adults (primary, lower secondary and upper secondary – post-primary).

17. A **boarding school** is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A **dormitory** is an inter-school facility serving as a boarding school.

18. **Extracurricular education** offer young people favorable conditions to develop interests and aptitudes, and provide recreation and rest during timetable free time.

Extracurricular education establishments include; youth's palaces, youth cultural establishments, extracurricular work's centres, interschool sport centres and other public and non public establishments.

19. Statistical data originate from full polls realized by Central Statistical Office on forms with symbol “S”. There is no information about teacher employment (does not concern academic teachers) on this type of reports since 2003/04 school year. Such information may be received from reports realized by the Ministry of National Education.

Uwaga do tablic

U w a g a. Szkoły ponadgimnazjalne prezentowane łącznie ze szkołami ponadpodstawowymi podaje się w podwójnym ujęciu, tj. w liczniku dane dotyczą ponadgimnazjalnych, w mianowniku – szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych; patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 167.

Note to the tables

N o t e. Upper secondary schools, including upper secondary (post-primary) schools, are presented in double approach i.e., the data in the numerator pertain to upper secondary schools and in denominator – to upper secondary and upper secondary (post-primary) schools; see general notes, item 3 on page 167.

TABL. 1 (113). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA**
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS					
Podstawowe	667	573	551	548	Primary
Gimnazja	249	266	281	282	Lower secondary
Specjalne ponadgimnazjalne przysposabiające do pracy	x	11	22	22	Special upper secondary job-training
Zasadnicze zawodowe	108	83	83	79	Basic vocational
Licea ogólnokształcące	80	89	84	86	General secondary
Uzupełniające licea ogólnokształcące ...	x	15	3	5	Supplementary general secondary
Licea profilowane	x	74	26	18	Specialized secondary
Technika	304	$\frac{111}{149}$	102	100	Technical
Technika uzupełniająca	x	11	4	3	Supplementary technical secondary
Artystyczne ^a	5	5	3	3	Art ^a
Policealne	79	149	125	115	Post-secondary
Wyższe ^b	8	9	9	9	Tertiary ^b
Dla dorosłych	141	$\frac{95}{192}$	167	163	For adults
gimnazja	6	10	13	13	lower secondary
zasadnicze zawodowe	12	5	5	5	basic vocational
licea ogólnokształcące	66	$\frac{29}{80}$	59	56	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące ...	x	31	64	60	supplementary general secondary
licea profilowane	x	6	4	3	specialized secondary
technika	57	$\frac{1}{47}$	1	2	technical
technika uzupełniająca	x	13	21	24	supplementary technical secondary

POMIESZCZENIA SZKOLNE
CLASSROOMS

Szkoły:					Schools:
podstawowe	6766	6053	6686	6706	primary
gimnazja	1842	2676	3122	3082	lower secondary
ponadgimnazjalne ^c	3213	3411	3413	3424	upper secondary ^c
w tym licea ogólnokształcące ^d	1123	1367	1372	1388	of which general ^d

a Dające uprawnienia zawodowe, od roku szkolnego 2007/08 ogólnokształcące. b Jednostki macierzyste mające siedzibę na terenie województwa. c Łącznie ze szkołami ponadgimnazjalnymi, policealnymi i pomaturalnymi dla młodzieży. d Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.

a Leading to professional certification, from 2007/08 school year secondary. b Parent units possessing residence in the voivodship. c Including upper secondary (post-primary) and post-secondary schools for youth. d Including supplementary general secondary schools.

TABL. 1 (113). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS					
Wychowanie przedszkolne ^a	18000	15050	12437	11834	<i>Pre-primary education ^a</i>
Szkoły:					<i>Schools:</i>
podstawowe	134754	107259	89821	87302	<i>primary</i>
gimnazja	49235	66350	54146	51379	<i>lower secondary</i>
specjalne ponadgimnazjalne przy- sposabiające do pracy	x	142	387	419	<i>special upper secondary job-training</i>
zasadnicze zawodowe	24305	10223	10638	9959	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	34411	26650	23787	23034	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące...	x	551	148	186	<i>supplementary general secondary</i>
licea profilowane	x	9186	1702	1133	<i>specialized secondary</i>
technika	38837	20893 21744	22612	22198	<i>technical</i>
technika uzupełniające	x	378	78	84	<i>supplementary technical secondary</i>
artystyczne ^b	546	552	368	369	<i>Art ^b</i>
policealne	6352	12476	11432	11900	<i>post-secondary</i>
wyższe ^c	45137	61443	52420	49982	<i>tertiary ^c</i>
dla dorosłych	16465	7081 12346	12656	13526	<i>for adults</i>
gimnazja	335	833	882	1173	<i>lower secondary</i>
zasadnicze zawodowe	1020	280	252	276	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	9291	3255 6120	5742	5870	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokszta- lcące	x	2222	4445	4684	<i>supplementary general secondary</i>
licea profilowane	x	456	104	81	<i>specialized secondary</i>
technika	5819	35 1901	53	113	<i>technical</i>
technika uzupełniające	x	534	1178	1329	<i>supplementary technical secondary</i>
ABSOLWENCI GRADUATES					
Szkoły:					<i>Schools:</i>
podstawowe	23452	19706	15918	.	<i>primary</i>
gimnazja	x	21200	17438	.	<i>lower secondary</i>
specjalne ponadgimnazjalne przy- sposabiające do pracy	x	16	69	.	<i>upper secondary (post-primary)</i>
zasadnicze zawodowe	7818	3252	3548	.	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	7219	8452	7732	.	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące.	x	132	71	.	<i>supplementary general secondary</i>
licea profilowane	x	3036	697	.	<i>specialized secondary</i>
technika	7332	3580 4339	4494	.	<i>technical</i>
technika uzupełniające	x	x	27	.	<i>supplementary technical secondary</i>
artystyczne ^b	78	62	58	.	<i>Art ^b</i>
policealne	2309	4253	3100	.	<i>post-secondary</i>
wyższe ^c	8395	12473	14397	.	<i>tertiary ^c</i>
dla dorosłych	4982	1180 4106	2949	.	<i>for adults</i>
gimnazja	x	145	221	.	<i>lower secondary</i>
zasadnicze zawodowe	290	55	57	.	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	3003	595 2313	1200	.	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokszta- lcące	x	380	1247	.	<i>supplementary general secondary</i>
licea profilowane	x	150	26	.	<i>specialized secondary</i>
technika	1689	— 1063	6	.	<i>technical</i>
technika uzupełniające	x	1180 4106	192	.	<i>supplementary technical secondary</i>

^a Dotyczy dzieci w wieku 6 lat. ^b Dające uprawnienia zawodowe, od roku szkolnego 2007/08 ogólnokształcące. ^c Łącznie z filiami, wydziałami zamiejscowymi i cudzoziemcami.

^a Concerns children aged 6. ^b Leading to professional certification, from 2007/08 school year secondary. ^c Including sections, branch departments and foreigners.

TABL. 2 (114). SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools		Uczniowie i studenci Pupils and students		Absolwenci Graduates	
	2009/10	2010/11	2009/10	2010/11	2008/09	2009/10
Szkoły podstawowe	551	548	89821	87302	16657	15918
Primary schools						
Jednostki administracji centralnej (rządowej) ..	2	2	316	304	56	50
<i>Central (government) administration entities</i>						
Jednostki samorządu terytorialnego	512	509	87948	85442	16402	15602
<i>Local self-government entities</i>						
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	23	23	980	976	135	172
<i>Social organizations and associations</i>						
Organizacje wyznaniowe	2	2	145	149	-	28
<i>Religious organizations</i>						
Pozostałe	12	12	432	431	64	66
<i>Others</i>						
Gimnazja	281	282	54146	51379	18538	17438
Lower secondary schools						
Jednostki administracji centralnej (rządowej) ..	1	1	24	19	10	10
<i>Central (government) administration entities</i>						
Jednostki samorządu terytorialnego	253	253	51162	48434	17616	16534
<i>Local self-government entities</i>						
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	17	19	2469	2425	738	737
<i>Social organizations and associations</i>						
Organizacje wyznaniowe	2	2	137	149	43	44
<i>Religious organizations</i>						
Pozostałe	8	7	354	352	131	113
<i>Others</i>						
Zasadnicze szkoły zawodowe ^a	105	101	11025	10378	3250	3617
Basic vocational schools ^a						
Jednostki administracji centralnej (rządowej) ..	2	2	180	194	18	45
<i>Central (government) administration entities</i>						
Jednostki samorządu terytorialnego	101	97	10799	10120	3228	3571
<i>Local self-government entities</i>						
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	1	1	23	24	-	1
<i>Social organizations and associations</i>						
Pozostałe	1	1	23	40	4	-
<i>Others</i>						
Licea ogólnokształcące ^b	87	91	23935	23220	7940	7803
General secondary schools ^b						
Jednostki samorządu terytorialnego	77	79	23241	22519	7716	7550
<i>Local self-government entities</i>						
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	6	7	420	446	102	132
<i>Social organizations and associations</i>						
Organizacje wyznaniowe	-	1	-	10	-	-
<i>Religious organizations</i>						
Pozostałe	4	4	274	245	122	121
<i>Others</i>						

ab Łącznie ze szkołami: a – specjalnymi ponadgimnazjalnymi przysposabiającymi do pracy, b – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.

ab Including: a – special upper secondary job-training schools, b – supplementary general secondary schools.

TABL. 2 (114). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools		Uczniowie i studenci Pupils and students		Absolwenci Graduates	
	2009/10	2010/11	2009/10	2010/11	2008/09	2009/10
Licea profilowane Specialized secondary schools	26	18	1702	1133	1238	697
Jednostki samorządu terytorialnego..... <i>Local self-government entities</i>	26	18	1702	1133	1238	697
Technika ^{ab} Technical secondary schools ^{ab}	109	106	23058	22651	4658	4579
Jednostki administracji centralnej (rządowej) .. <i>Central (government) administration entities</i>	4	5	845	823	168	165
Jednostki samorządu terytorialnego..... <i>Local self-government entities</i>	102	98	22017	21593	4475	4405
Organizacje społeczne i stowarzyszenia..... <i>Social organizations and associations</i>	2	2	167	196	15	9
Pozostałe	1	1	29	39	-	-
<i>Others</i>						
Szkoły policealne Post-secondary schools	125	115	11432	11900	3129	3100
Jednostki administracji centralnej (rządowej) .. <i>Central (government) administration entities</i>	1	-	10	-	-	-
Jednostki samorządu terytorialnego..... <i>Local self-government entities</i>	34	29	3256	3005	1162	1046
Organizacje społeczne i stowarzyszenia..... <i>Social organizations and associations</i>	20	20	1507	1491	384	405
Pozostałe	70	66	6659	7404	1583	1649
<i>Others</i>						
Szkoły wyższe ^c Tertiary education ^c	9	9	48383	47267	14341	13574
Jednostki administracji centralnej (rządowej) .. <i>Central (government) administration entities</i>	2	2	34792	34714	10472	9109
Pozostałe	7	7	13591	12553	3869	4465
<i>Others</i>						
Szkoły dla dorosłych Schools for adults	167	163	12656	13526	2850	2949
Jednostki administracji centralnej (rządowej) .. <i>Central (government) administration entities</i>	4	4	224	254	87	62
Jednostki samorządu terytorialnego..... <i>Local self-government entities</i>	60	67	4829	5530	1132	961
Organizacje społeczne i stowarzyszenia..... <i>Social organizations and associations</i>	23	22	1132	1137	279	281
Pozostałe	80	70	6471	6605	1352	1645
<i>Others</i>						

^{ab} Łącznie ze szkołami: *a* – artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe, *b* – technikami uzupełniającymi.
^c W jednostkach macierzystych mających siedzibę na terenie województwa; łącznie z cudzoziemcami.

^{ab} Including: *a* – Arts schools leading certification, *b* – supplementary technical secondary schools. *c* In parent units possessing residence in the voivodship, including foreigners.

TABL. 3 (115). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH**

NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE

Stan w dniu 31 XII

PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS

OBLIGATORY EDUCATION

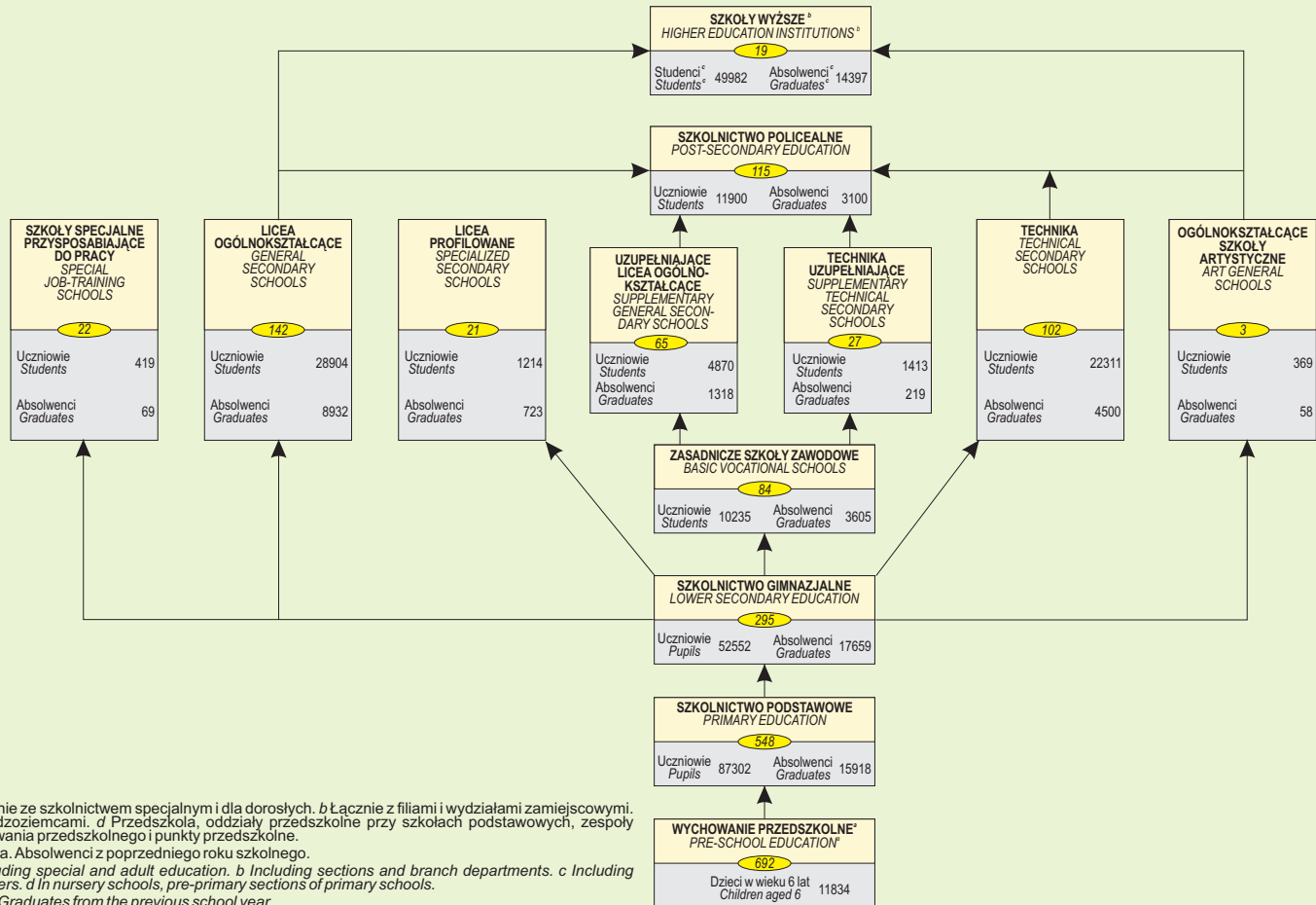
As of 31 XII

L A T A Y E A R S JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem w tys. <i>Total in thous</i>	W % ogółu uczniów w szkołach <i>In % of all school students</i>						
		podsta- wowych <i>primary</i>	gimna- zjach <i>lower secon- dary</i>	zasad- niczych zawo- dowych <i>Basic vocatio- nal</i>	liceach ogólno- kształ- cących ^a <i>general secon- dary ^a</i>	liceach profilo- wanych specjali- zowanych <i>speciali- zed secon- dary</i>	techni- kach ^b <i>techni- cal secon- dary ^b</i>	policeal- nych post-se- condary
Angielski..... 2009/10	172,5	86,5	81,9	41,9	95,2	92,2	93,9	3,1
<i>English</i> 2010/11	172,8	89,3	87,8	43,9	96,7	90,8	96,3	5,7
Francuski..... 2009/10	2,2	0,1	0,3	-	6,1	0,4	2,3	-
<i>French</i> 2010/11	2,4	0,1	0,6	-	6,5	0,7	1,8	-
Niemiecki..... 2009/10	69,5	11,7	38,9	36,1	63,5	64,6	77,2	-
<i>German</i> 2010/11	74,8	9,6	57,4	35,6	63,8	56,9	79,4	-
Rosyjski..... 2009/10	10,8	1,1	4,6	13,6	11,2	26,7	12,3	-
<i>Russian</i> 2010/11	11,0	0,6	6,6	12,5	12,8	27,7	11,7	-
Inne 2009/10	1,6	-	0,2	-	6,4	-	-	-
<i>Others</i> 2010/11	1,7	-	0,6	-	6,0	-	-	-

a-b łącznie ze szkołami: *a* – liceami uzupełniającymi, *b* – technikami uzupełniającymi oraz artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe.

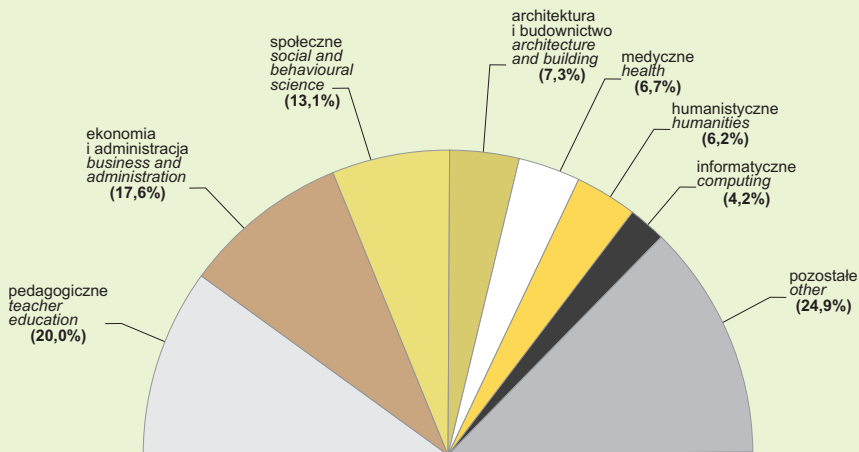
a-b Including: *a* – supplementary general secondary schools, *b* – supplementary technical secondary schools and general Arts schools leading to professional certification.

EDUKACJA^a W ROKU SZKOLNYM 2010/2011 EDUCATION^a IN THE 2010/2011 SCHOOL YEAR

STRUKTURA STUDENTÓW SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG KIERUNKÓW STUDIÓW W ROKU SZKOLNYM 2010/11

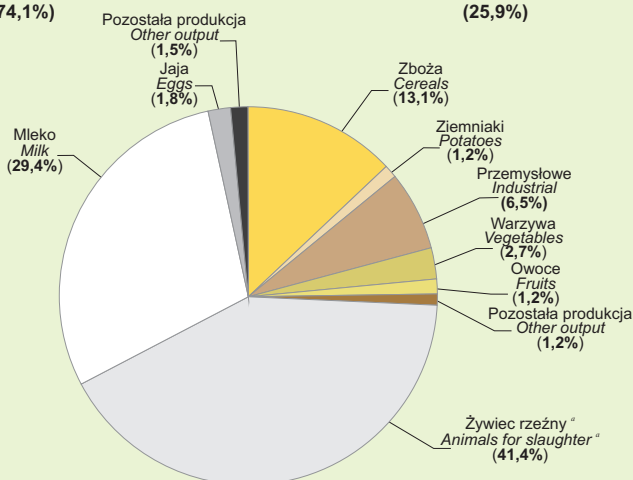
STRUCTURE OF STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY TYPE OF SCHOOL
IN 2010/11 SCHOOL YEAR

STRUKTURA TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ W 2009 R. STRUCTURE OF MARKET AGRICULTURAL OUTPUT IN 2009

PRODUKCJA ZWIERZĘCA
ANIMAL OUTPUT
(74,1%)

PRODUKCJA ROŚLINNA
CROP OUTPUT
(25,9%)

^a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.
^a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 4 (116). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH**

NAUCZANIE DODATKOWE ^a

Stan w dniu 31 XII

*PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS
ADDITIONAL EDUCATION ^a*

As of 31 XII

LATA YEARS JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES		Ogółem w tys. <i>Total in thous</i>	W % ogółu uczniów w szkołach <i>In % of all school students</i>						
			podsta- wowych <i>primary</i>	gimna- zjach <i>lower second- ary</i>	zasad- niczych zawo- dowych <i>Basic vocatio- nal</i>	liceach ogólno- kształ- cących ^b <i>general second- ary ^b</i>	liceach profilo- wanych <i>speciali- zed second- ary</i>	techni- kach ^c <i>techni- cal second- ary ^c</i>	policeal- nych <i>post-se- condary</i>
Angielski ^d	2009/10	6,8	3,2	5,9	-	0,8	1,9	0,4	27,1
<i>English</i> ^d	2010/11	5,0	2,1	4,9	-	0,4	3,8	0,8	24,3
Francuski.....	2009/10	0,8	0,1	0,6	-	1,5	-	-	-
<i>French</i>	2010/11	0,6	0,0	0,7	-	0,5	-	0,3	-
Niemiecki.....	2009/10	12,9	3,3	16,1	-	4,0	5,3	0,9	-
<i>German</i>	2010/11	11,2	3,8	13,2	-	2,2	7,0	2,3	-
Inne	2009/10	3,9	1,4	2,0	-	5,7	3,9	0,6	-
<i>Others</i>	2010/11	3,9	1,6	1,8	-	5,3	7,3	1,2	-

^a Prowadzone w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły. ^b, ^c Łącznie ze szkołami: ^b – liceami uzupełniającymi, ^c – technikami uzupełniającymi. ^d Prowadzony również w ramach programu Ministra Edukacji Narodowej w klasach pierwszych szkoły podstawowej.

^a Conducted during the hours which are at the disposal of headperson. ^b, ^c Including: ^b – supplementary general secondary schools, ^c – supplementary technical secondary schools. ^d Conducted also within programme of the Minister of National Education in first classes of primary school.

TABL. 5 (117). **KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI**
EDUCATION FOR PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009/10	2010/11	2008/09	2009/10	SPECIFICATION
	uczniowie <i>pupils and students</i>		absolwenci <i>graduates</i>		
Szkoły podstawowe	3013	2935	615	689	<i>Primary schools</i>
w tym specjalne	1198	1185	261	314	<i>of which special</i>
Gimnazja	2573	2449	818	845	<i>Lower secondary schools</i>
w tym specjalne	1350	1323	441	413	<i>of which special</i>
Szkoły specjalne przysposabiają- ce do pracy ^a	387	419	50	69	<i>Special job-training schools ^a</i>
Szkoły ponadgimnazjalne	1198	1086	303	285	<i>Upper secondary schools</i>
w tym specjalne	761	729	226	246	<i>of which special</i>
Szkoły policealne	9	7	6	-	<i>Post-secondary schools</i>
w tym specjalne	7	7	6	-	<i>of which special</i>

^a Ponadgimnazjalne.

U w a g a. Kształcenie odbywa się w szkołach (ogólnodostępnych, w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy m.in. integracyjne lub ogólnodostępne) oraz w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych.

^a Upper secondary.

N o t e. Education occurs in mainstream schools (in which special sections or classes integration or mainstream are established among others) as well as in special schools operating independently.

TABL. 6 (118). **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, OŚRODKI REWALIDACYJ-
NO-WYCHOWAWCZE I MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE**

Stan w dniu 31 X

**SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES, REHABILITATION-EDUCATION CENTRES
AND YOUTH EDUCATION CENTERS**

As of 31 X

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE
SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES

Ośrodki	20	22	23	23	<i>Centres</i>
Miejsca	1719	1423	1833	1803	<i>Places</i>
Wychowankowie	1546	1501	1331	1286	<i>Residents</i>
w tym:					<i>of which:</i>
niewidomi i słabo widzący	-	1	1	1	<i>blind and sight impaired</i>
nie słyszący i słabo słyszący	163	166	144	125	<i>deaf and hearing impaired</i>
przewlekłe chorzy	-	6	-	-	<i>chronically ill</i>
z niepełnosprawnością ruchową	-	5	-	-	<i>motor-skill impaired</i>
z upośledzeniem umysłowym	1378	1149	1064	1015	<i>mentally disabled</i>
niedostosowani społecznie	-	59	31	19	<i>socially maladjusted</i>

TABL. 6 (118). **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE I MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE (dok.)**
Stan w dniu 31 X
SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES, REHABILITATION-EDUCATION CENTRES AND YOUTH EDUCATION CENTRES (cont.)
As of 31 X

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE ^a REHABILITATION-EDUCATION CENTRES ^a					
Ośrodki	6	8	9	9	Centres
Miejsca	218	168	488	492	Places
Wychowankowie	236	373	438	421	Residents
w tym:					of which:
z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim	93	96	126	132	mental retardation-profound
z autyzmem	2	5	4	-	with autism
z zaburzeniami sprzężonymi	125	210	198	289	associated with defects
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE YOUTH EDUCATION CENTRES					
Ośrodki	2	2	2	2	Centres
Miejsca	156	188	192	192	Places
Wychowankowie	156	188	192	192	Residents
z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	-	96	-	-	mental retardation-mild
z zaburzeniami sprzężonymi	156	-	-	-	associated with defects
niedostosowani społecznie	2	92	192	192	socially maladjusted

^a Do 2002 r. określane jako ośrodki rehabilitacyjno-wychowawcze.

^a Until 2002 defined as rehabilitation-education centres.

TABL. 7 (119). **INTERNATY I BURSY SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ^{ab}**
Stan w dniu 30 IX
BOARDING-SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH ^{ab}
As of 30 IX

SZKOŁY SCHOOLS	Internaty i bursy Boarding-schools and dormitories				Miejsca Beds				Korzystający Boarders			
									ogółem total			
	2000/01 ^c	2005/06	2009/10	2010/11	2000/01 ^c	2005/06	2009/10	2010/11	2000/01 ^c	2005/06	2009/10	2010/11
Internaty Boarding-schools	56	44	35	33	7457	5368	3782	3489	5812	3936	2866	2801
w tym:												
of which:												
Gimnazja	x	x	1	1	x	x	70	70	x	x	63	60
Lower secondary schools												
Licea ogólnokształcące ...	12	3	5	6	1083	339	457	695	1015	304	334	566
General secondary schools												
Szkoły zawodowe ^d	44	41	29	25	6374	5029	3255	2697	4797	3632	2469	2131
Basic vocational ^d												
Bursy Dormitories	11	9	9	10	1763	1063	996	1046	1596	704	815	858

^a W 2009/10 łącznie ze specjalnymi; w 2010/11 bez szkół artystycznych. ^b Do roku szkolnego 2006/07 dane według stanu w dniu 31 X, od roku szkolnego 2007/08 – stan w dniu 30 IX. ^c Stan w listopadzie. ^d Łącznie z zasadniczymi szkołami zawodowymi, liceami profilowanymi, technikami, szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe, szkołami policealnymi oraz internatami zakładu kształcenia nauczycieli.

^a In 2009/10 including special schools; in 2010/11 excluding art schools. ^b Until the 2006/07 school year data as of 31 X; since the 2007/08 school year – as of 30 IX. ^c As of November. ^d Including basic vocational schools, specialized secondary schools, technical secondary schools, art schools leading to professional certification, post secondary schools and boarding schools of teachers' education institution.

TABL. 8 (120). **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
ARTS SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIE DAJĄCE UPRAWNIEŃ ZAWODOWYCH ARTS SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły.....	13	12	17	20	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów ar- tystycznych	-	-	-	-	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	1458	1432	1046	1195	Pupils
w tym kobiety	978	933	686	788	of which females
Absolwenci	121	238	127	.	Graduates
w tym kobiety	81	162	84	.	of which females
SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE ARTS SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły.....	5	5	9	9	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów ar- tystycznych	2	3	3	3	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	546	552	552	592	Students
w tym kobiety	377	373	399	420	of which females
Absolwenci	78	62	75	.	Graduates
w tym kobiety	60	44	59	.	of which females

TABL. 9 (121). **KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH
W ROKU SZKOLNYM 2010/11**
**PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN
POST-SECONDARY SCHOOLS IN 2010/11 SCHOOL YEAR**

SZKOŁY SCHOOLS	Szkoły po- siadające komputery w % danej grupy szkół Schools, which possess personal computers in % of a given group of schools	Pracow- nie kompute- rowe Computer laborato- ries	Komputery ^a w szkołach Personal computers ^a in schools			
			ogółem grand total	w tym z dostę- pem do internetu of which with Internet access	z liczby ogółem – przeznaczone do użytku uczniów of grand total – used by pupils and youth	
					razem total	w tym z dostę- pem do internetu of which with Internet access
Podstawowe	96,0	547	11702	10165	8840	7924
Primary						
Gimnazja	83,7	267	6142	5562	4457	4225
Lower secondary						
Zasadnicze zawodowe	39,2	44	1143	1093	937	912
Basic vocational						

^a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół – wykazane tylko raz.

^a In case of commonly used computers by a few schools – presented only once.

TABL. 9 (121). **KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH W ROKU SZKOLNYM 2010/11 (dok.)**
PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS IN 2010/11 SCHOOL YEAR (cont.)

SZKOŁY SCHOOLS	Szkoły posiadające komputery w % danej grupy szkół <i>Schools, which possess personal computers in % of a given group of schools</i>	Pracownie komputerowe <i>Computer laboratories</i>	Komputery ^a w szkołach <i>Personal computers ^a in schools</i>			
			ogółem <i>grand total</i>	w tym z dostępem do internetu <i>of which with Internet access</i>	z liczby ogółem – przeznaczone do użytku uczniów <i>of grand total – used by pupils and youth</i>	
					razem <i>total</i>	w tym z dostępem do internetu <i>of which with Internet access</i>
Licea ogólnokształcące ^b	73,6	110	3262	3164	2453	2429
<i>General secondary ^b</i>						
Licea profilowane.....	66,7	14	412	399	321	318
<i>Specialized secondary</i>						
Technika ^b	64,1	175	4559	4344	3726	3576
<i>Technical secondary ^b</i>						
Specjalne ponadgimnazjalne przysposabiające do pracy	22,7	1	11	3	10	3
<i>Special upper secondary job-training</i>						
Artystyczne.....	66,7	2	104	104	56	56
<i>Art</i>						
Policealne ^c	76,9	6	186	184	126	126
<i>Post-secondary ^c</i>						

^a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół – wykazane tylko raz. ^b Łącznie z uzupełniającymi. ^c Dotyczy szkół działających w formie dziennej.

^a In case of commonly used computers by a few schools – presented only once. ^b Including supplementary. ^c It concerns schools of day education.

TABL. 10 (122). **WYCHOWANIE POZASZKOLNE**
Stan w dniu 31 X
EXTRACURRICULAR EDUCATION
As of 31 X

RODZAJE PLACÓWEK KIND OF INSTITUTIONS		Placówki Institutions	Uczestnicy stałych i okresowych form zajęć ^a <i>Participants of permanent and temporary forms of pursuits ^a</i>					
			ogółem total	artysty- cznych Arts	technicz- nych technical	nauko- wych science	sporto- wych sport	innych other
OGÓŁEM TOTAL	2000	16	32530	15725	4182	505	6976	5142
	2005	13	40820	18562	7575	230	11593	2860
	2009	18	44564	22870	1392	1831	12663	5808
	2010	19	34041	12185	132	491	15928	5305
Palace młodzieży..... <i>Youth's palaces</i>		1	8763	3290	116	276	2263	2818
Młodzieżowe domy kultury..... <i>Youth community centres</i>		4	13212	8798	16	108	2123	2167
Ogniska pracy pozaszkolnej..... <i>Extracurricular interest groups</i>		1	180	72	-	28	80	-
Międzyszkolne ośrodki sportowe..... <i>Interschool sport centres</i>		6	11642	-	-	-	11432	210
Pozostałe..... <i>Others</i>		7	244	25	-	79	30	110

^a Biorący systematyczny udział w pracy kół w okresie od 1 XI roku poprzedzającego rok badany do 31 X roku badanego.

^a Systematic participation in extracurricular activities in period from 1 XI of the year preceding the surveyed year to 31 X of the surveyed year.

TABL. 11 (123). **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01			2005/2006			2009/2010			2010/11		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Szkoły..... <i>Schools</i>	634	163	471	537	139	398	515	139	376	513	139	374
w tym: <i>of which:</i>												
sportowe i mistrzostwa spor- towe..... <i>sport and championship</i>	2	2	-	2	2	-	2	2	-	2	2	-
filialne..... <i>branch</i>	43	-	43	25	-	25	13	-	13	12	-	12
artystyczne ^a <i>art ^a</i>	2	2	-	-	2	2	2	2	-	2	2	-
Pomieszczenia szkolne..... <i>Classrooms</i>	6766	2891	3875	6053	2701	3352	6686	2956	3730	6706	2932	3774
Oddziały..... <i>Sections</i>	6178	3216	2962	5150	2657	2493	4732	2377	2355	4661	2333	2328
Uczniowie..... <i>Pupils</i>	132486	81662	50824	105503	64346	41157	88623	54503	34120	86117	53164	32953
w tym I klasa..... <i>of which 1st grade</i>	20327	12204	8123	15583	9536	6047	14381	8871	5510	14004	8705	5299
w tym kobiety..... <i>of which females</i>	64488	39707	24781	51544	31493	20051	42901	26477	16424	41796	25903	15893
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa spor- towe..... <i>sport and championship</i>	100	100	-	117	117	-	114	114	-	142	142	-
filialne..... <i>branch</i>	1093	-	1093	484	-	484	311	-	311	277	-	277
artystyczne ^a <i>art ^a</i>	303	303	-	334	334	-	316	316	-	304	304	-
Absolwenci..... <i>Graduates</i>	23142	14686	8456	19418	11974	7444	15604	9502	6102	.	.	.
w tym kobiety..... <i>of which females</i>	11378	7232	4146	9604	5937	3667	7637	4625	3012	.	.	.
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa spor- towe..... <i>sport and championship</i>	22	22	-	23	23	-	22	22	-	.	.	.
filialne..... <i>branch</i>	62	-	62	-	-	-	7	-	7	.	.	.
artystyczne ^a <i>arts ^a</i>	44	44	-	46	46	-	50	50	-	.	.	.
Liczba uczniów na: <i>Number of pupils per:</i>												
1 szkołę..... <i>school</i>	209	501	108	196	463	103	172	392	91	168	382	88
1 pomieszczenie szkolne..... <i>classroom</i>	20	28	13	17	24	12	13	18	9	13	18	9
1 oddział..... <i>section</i>	21	25	17	20	24	17	19	23	14	18	23	14

^a Dotyczy szkół realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej.

^a Concerns schools simultaneously conducting the primary school programme.

TABL. 12 (124). **GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01			2005/2006			2009/2010			2010/11		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Gimnazja	216	107	109	234	119	115	246	122	124	248	122	126
<i>Lower secondary</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa spor- towe	2	2	-	3	3	-	3	3	-	2	2	-
<i>sport and championship</i>												
przysposabiające do pracy ^a .. <i>job-training^a</i>	-	-	-	6	5	1	6	6	-	3	3	-
Pomieszczenia szkolne	1842	1398	444	2676	1787	889	3122	2031	1091	3082	1988	1094
<i>Classrooms</i>												
Oddziały	1932	1342	590	2548	1725	823	2263	1485	778	2166	1402	764
<i>Sections</i>												
Uczniowie	48310	34713	13597	64767	45524	19243	52796	36523	16273	50056	34374	15682
<i>Pupils</i>												
w tym I klasa	24052	17250	6802	21357	14843	6514	17697	12221	5476	16748	11384	5364
<i>of which 1st grade</i>												
w tym kobiety	23521	16898	6623	31353	21986	9367	25745	17848	7897	24382	16816	7566
<i>of which females</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa spor- towe	69	69	-	189	189	-	561	561	-	518	518	-
<i>sport and championship</i>												
przysposabiające do pracy ^a ... <i>job-training^a</i>	-	-	-	1810	1649	161	1303	1303	-	808	808	-
Absolwenci	x	x	x	20779	14634	6145	17025	11810	5215	.	.	.
<i>Graduates</i>												
w tym kobiety	x	x	x	10467	7322	3145	8547	5920	2627	.	.	.
<i>of which females</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa spor- towe	x	x	x	55	55	-	152	152	-	.	.	.
<i>sport and championship</i>												
przysposabiające do pracy ^a ... <i>job-training^a</i>	x	x	x	262	262	-	263	263	-	.	.	.
Liczba uczniów na: <i>Number of pupils per:</i>												
1 szkołę	224	324	125	277	383	167	215	299	131	202	282	124
<i>school</i>												
1 pomieszczenie szkolne	26	25	31	24	25	22	17	18	15	16	17	14
<i>classroom</i>												
1 oddział	25	26	23	25	26	23	23	25	21	23	25	21
<i>section</i>												

^a Na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej.

^a Based on 6th grade of primary school.

TABL. 13 (125). **ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS^a FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	
				ogółem total	w tym miasta of which urban areas
Szkoły..... Schools	94	62	64	60	52
Oddziały..... Sections	847	347	389	366	341
Uczniowie..... Students	23130	9317	9939	9308	8879
w tym I klasa..... of which 1st grade	7854	4028	4110	3926	3757
w tym kobiety..... of which females	8289	2498	3024	2800	2713
Absolwenci..... Graduates	7495	2962	3318 ^b	.	.
w tym kobiety..... of which females	2895	920	1186 ^c	.	.

^a Patrz uwagi ogólne, ust 3, na str. 167. ^{bc} W tym absolwentów w miastach: ^b – 3167, ^c – 1157.

^a See general notes, item 3 on page 167. ^{bc} Of which graduates in urban areas: ^b – 3167, ^c – 1157.

TABL. 14 (126). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI ZASADNICZYCH SZKÓŁ ZAWODOWYCH
DLA MŁODZIEŻY WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA (bez szkół
specjalnych)**
**STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH
BY FIELDS OF EDUCATION (excluding special schools)**

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a FIELDS OF EDUCATION ^a	2009/10	2010/11	2008/09	2009/10
	uczniowie students		absolwenci graduates	
OGÓŁEM..... TOTAL	9939	9308	2996	3318
w tym: of which:				
Ekonomiczne i administracyjne..... Business and administration	1671	1543	718	727
Inżynieryjno-techniczne..... Engineering and engineering trades	3513	3418	838	1025
Produkcji i przetwórstwa..... Manufacturing and processing	1477	1365	471	539
Architektury i budownictwa..... Architecture and building	1021	1041	169	263
Rolnicze, leśne i rybactwa..... Agriculture, forestry and fishery	73	38	66	41

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

TABL. 15 (127). **LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
GENERAL SECONDARY SCHOOLS^a FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	
	ogółem total				w tym miasta of which urban areas
Szkoły ^b Schools ^b	80	104	87	89	83
Oddziały..... Sections.....	1174	954	880	860	848
Uczniowie..... Students.....	34411	27171	23935	23194	22923
w tym I klasa..... of which 1st grade.....	9658	9383	8182	7842	7729
w tym kobiety..... of which females.....	21525	16288	14715	14279	14118
Absolwenci..... Graduates.....	7219	8584	7803 ^c	.	.
w tym kobiety..... of which females.....	4731	5186	4802 ^d	.	.

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3, na str. 167. ^b W 2005/06, 2009/10 i 2010/11 łącznie z ogólnokształcącymi liceami uzupełniającymi. ^{cd} Absolwentów w miastach: ^c – 7746, ^d – 4770.

^a See general notes, item 3 on page 167. ^b In 2005/06, 2009/10 and 2010/11 school year including supplementary general secondary schools. ^{cd} Of which graduates in urban areas: ^c – 7746, ^d – 4770.

TABL. 16 (128). **LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2009/10	2010/11			SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Szkoły.....	72	25	17	15	2	Schools
Oddziały.....	334	71	49	44	5	Sections
Uczniowie.....	9154	1680	1111	1034	77	Students
w tym klasa I.....	2830	436	302	284	18	of which 1st grade
w tym kobiety.....	4969	1174	751	709	42	of which females
Absolwenci.....	3028	689 ^a	.	.	.	Graduates
w tym kobiety.....	1649	509 ^b	.	.	.	of which females

^a, ^b W tym absolwentów w miastach: ^a – 640, ^b – 479.

^a, ^b Of which graduates in urban areas: ^a – 640, ^b – 479.

TABL. 17 (129). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI LICEÓW PROFILOWANYCH DLA MŁODZIEŻY WEDŁUG PROFILI KSZTAŁCENIA (bez szkół specjalnych)**
STUDENTS AND GRADUATES OF SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH BY EDUCATIONAL PROFILE (excluding special schools)

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2009/10	2010/11	2008/09	2009/10	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci graduates		
O G Ó Ł E M	1680	1111	1222	689	T O T A L
Artystyczne.....	38	-	12	38	Arts
Ekonomiczne i administracyjne	784	564	646	288	Business and administration
Inżynieryjno-techniczne	42	23	36	16	Engineering and engineering trades
Rolnicze, leśne i rybactwa	70	46	24	11	Agriculture, forestry and fishery
Opieki społecznej	563	409	274	237	Social services
Usług dla ludności	147	69	146	67	Personal services
Usług transportowych	-	-	12	-	Transport services
Ochrony środowiska	36	-	72	32	Environmental protection

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

Tabl. 18 (130). **TECHNIKA ^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
TECHNICAL ^a SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2009/10	2010/11			SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Szkoły.....	121	104	101	90	11	Schools
Oddziały	801	971	933	853	80	Sections
Uczniowie	21264	22650	22252	20809	1443	Students
w tym klasa I	7342	6538	6209	5825	384	of which 1st grade
w tym kobiety	9696	9940	9690	9042	648	of which females
Absolwenci	3580	4513 ^b	.	.	.	Graduates
w tym kobiety	1742	2040 ^c	.	.	.	of which females

^a Bez szkół artystycznych dających uprawnienia zawodowe, łącznie z technikami uzupełniającymi; patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 167. ^{b, c} W tym absolwentów w miastach: ^b – 4143, ^c – 1865.

^a Excluding Arts schools leading to professional certification, including supplementary technical secondary schools; see general notes, item 3 on page 167. ^{b, c} Of which graduates in urban areas: ^b – 4143, ^c – 1865.

TABL. 19 (131). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW^a DLA MŁODZIEŻY WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA (bez szkół specjalnych)**
STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS^a FOR YOUTH BY FIELDS OF EDUCATION (excluding special schools)

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^b	2009/10	2010/11	2008/09	2009/10	FIELDS OF EDUCATION ^b
	uczniowie students		absolwenci graduates		
O G Ó Ł E M	22650	22252	4594	4513	T O T A L
w tym:					of which:
Społeczne.....	3533	3179	1103	944	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne	1865	1728	324	335	Business and administration
Fizyczne ^c	97	125	15	17	Physical sciences ^c
Informatyczne.....	2745	3050	145	419	Computing
Inżynieryjno-techniczne	3698	3737	773	684	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	527	420	193	136	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	1746	1758	209	287	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	1479	1364	405	354	Agriculture, forestry and fishery
Usług transportowych	161	180	-	26	Transport services
Ochrony środowiska	272	252	65	49	Environmental protection

^a Bez szkół artystycznych dających uprawnienia zawodowe, łącznie z technikami uzupełniającymi. ^b Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97). ^c Między innymi: fizyka, chemia, geologia.

^a Excluding Arts schools leading to professional certification, including supplementary technical secondary schools. ^b According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97). ^c Among others: physics, chemistry, geology.

TABL. 20 (132). **SZKOŁY POLICEALNE WEDŁUG FORM KSZTAŁCENIA (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS BY TYPE OF EDUCATION (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06 ^a	2009/10	2010/11				SPECIFICATION
				ogółem total	w tym of which			
					dziennie day	stacjo- narne evening	zaocz- ne week- end	
Oddziały	266	498	513	479	59	18	402	Sections
Uczniowie	6352	12476	11425	11893	1309	377	10207	Students
w tym kobiety	4195	6716	7319	8125	895	294	6936	of which females
Absolwenci	2309	4253	3100	Graduates
w tym kobiety	1646	2656	2089	of which females

^a Łącznie z pomaturalnymi.

^a Including post-secondary schools.

TABL. 21 (133). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA (bez szkół specjalnych)**
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS BY FIELDS OF EDUCATION (excluding special schools)

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2009/10	2010/11	2008/09	2009/10	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci graduates		
O G Ó Ł E M	11425	11893	3123	3100	TOTAL
w tym:					of which:
Pedagogiczne	698	444	258	140	Education science and teacher training
Społeczne	369	318	155	96	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne	3598	3808	558	641	Business and administration
Informatyczne	904	704	305	230	Computing
Inżynieryjno-techniczne	132	116	37	51	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	12	-	-	6	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	253	303	67	57	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	226	282	129	102	Agriculture, forestry and fishery
Medyczne	1441	1674	514	602	Health
Opieki społecznej	212	212	45	73	Social services
Ochrony środowiska	6	-	-	-	Environmental protection
Ochrony i bezpieczeñstwa	1345	1539	209	233	Security services

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).
^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

TABL. 22 (134). **SZKOŁY WYŻSZE**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Szkoły ^a Schools ^a	Studenci ^b Students ^b	Absolwenci ^{bc} Graduates ^{bc}	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M					TOTAL
	2000/01	8	45137	8395	
	2005/06	9	61443	12473	
	2009/10	9	52420	14397	
	2010/11	9	49982	.	
Uniwersytety		1	31195	8490	Universities
Wyższe szkoły ekonomiczne		2	6476	1834	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne		2	4486	1846	Teacher education schools
Wyższe szkoły zawodowe ^d		4	7825	2227	Higher vocational schools ^d

^a Jednostki macierzyste mające siedzibę na terenie województwa. ^b Studenci i absolwenci w województwie. ^c W podziale według typów szkół – z roku szkolnego 2009/10. ^d Tworzone na podstawie ustawy z dnia 26 VI 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590); łącznie z pozostałymi szkołami wyższymi.
^a Parent units possessing residence in the voivodship. ^b Students and graduates in the voivodship. ^c According to type of school – for 2008/09 school year. ^d Established on the basis of the Law on Higher Vocational Schools, dated 26 VI 1997 (Journal of Laws No. 96, item 590); including other higher education institutions.

TABL. 23 (135). **STUDENCI^a SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
STUDENTS^a OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem Total	Systemy studiów Study systems		TYPE OF SCHOOLS	
		stacjonarne full-time programme	niestacjonarne part-time programme		
OGÓŁEM TOTAL					
OGÓŁEM	2000/01	45137	20688	24449	TOTAL
	2005/06	61443	31512	29931	
	2009/10	52420	26825	25595	
	2010/11	49982	26200	23782	
Uniwersytety		31195	22382	8813	Universities
Wyższe szkoły ekonomiczne		6476	361	6115	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne		4486	590	3896	Teacher education schools
Wyższe szkoły zawodowe ^b		7825	2867	4958	Higher vocational schools ^b
W tym KOBIETY Of which FEMALES					
OGÓŁEM	2000/01	27180	12738	14442	TOTAL
	2005/06	36066	19055	17011	
	2009/10	31636	16127	25595	
	2010/11	30225	15610	14615	
Uniwersytety		18838	13526	5312	Universities
Wyższe szkoły ekonomiczne		3845	197	3648	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne		2929	387	2542	Teacher education schools
Wyższe szkoły zawodowe ^b		4613	1500	3113	Higher vocational schools ^b

^a W województwie. ^b Tworzone na podstawie ustawy z dnia 26 VI 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590); łącznie z pozostałymi szkołami wyższymi.

^a In the voivodship. ^b Established on the basis of the Law on Higher Vocational Schools, dated 26 VI 1997 (Journal of Laws No. 96, item 590); including other higher education institutions.

TABL. 24 (136). **ABSOLWENCI^a SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
GRADUATES^a OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Total</i>	Systemy studiów <i>Study systems</i>		TYPE OF SCHOOLS	
		stacjonarne <i>full-time programme</i>	niestacjonarne <i>part-time programme</i>		
OGÓŁEM TOTAL					
OGÓŁEM	2000/01	8395	3313	5082	GRAND TOTAL
	2005/06	12473	5929	6544	
	2008/09	15456	8288	7168	
	2009/10	14397	6958	7439	
Uniwersytety		8490	5771	2719	Universities
Wyższe szkoły ekonomiczne		1834	227	1607	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne		1846	336	1510	Teacher education schools
Wyższe szkoły zawodowe ^b		2227	624	1603	Higher vocational schools ^b
W tym KOBIETY Of which FEMALES					
RAZEM	2000/01	5494	2159	3335	TOTAL
	2005/06	8211	3961	4250	
	2008/09	10142	5368	4774	
	2009/10	9701	4665	5036	
Uniwersytety		5888	3940	1948	Universities
Wyższe szkoły ekonomiczne		1085	123	962	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne		1280	239	1041	Teacher education schools
Wyższe szkół zawodowe ^b		1448	363	1085	Higher vocational schools ^b

^a W województwie. ^b Tworzone na podstawie ustawy z dnia 26 VI 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590); łącznie z pozostałymi szkołami wyższymi.

^a In the voivodship. ^b Established on the basis of the Law on Higher Vocational Schools, dated 26 VI 1997 (Journal of Laws No. 96, item 590); including other higher education institutions.

TABL. 25 (137). **CUDZOZIEMCY^a – STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
FOREIGNERS^a – STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY SYSTEMS AND TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Studenci <i>Students</i>		Absolwenci ^b <i>Graduates^b</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
O G Ó Ł E M 2000/01	47	25	5	4	TOTAL
2005/06	118	78	14	11	
2009/10	81	34	17	8	
2010/11	163	62	.	.	
studia: stacjonarne.....	138	57	17	8	<i>study: full-time programme</i>
niestacjonarne.....	25	5	-	-	<i>part-time programme</i>
Uniwersytety.....	130	57	15	8	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	19	1	1	-	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne...	-	-	-	-	<i>Teacher education schools</i>
Wyższe szkoły zawodowe ^c	14	4	1	-	<i>Higher vocational schools^c</i>

^a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. ^b W podziale według systemów studiów i typów szkół – z roku szkolnego 2009/10. ^c Tworzone na podstawie ustawy z dnia 26 VI 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590); łącznie z pozostałymi szkołami wyższymi.

^a Also shown in the other tables regarding students and graduates. ^b According to study system and type of school – for 2009/10 school year. ^c Established on the basis of the Law on Higher Vocational Schools, dated 26 VI 1997 (Journal of Laws No. 96, item 590); including other higher education institutions.

TABL. 26 (138). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA^a**
Stan w dniu 30 XI
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING SCHOLARSHIPS^a
As of 30 XI

SZKOŁY	2000/01	2005/06 ^b	2009/10 ^b	2010/11 ^b			SCHOOLS
				ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>		
					stypen- dia soc- jalne <i>social scholar- ships</i>	za wyniki w nauce <i>for the notes in studying</i>	
O G Ó Ł E M	5364	20667	15255	15497	1058	5844	TOTAL
Publiczne	x	15445	11348	11937	111	4102	Public
Niepubliczne.....	x	5222	3907	3560	947	1742	Non-public

^a Studenci studiów dziennych; bez cudzoziemców. ^b Łącznie ze studentami studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

^a Students attending classed in the day study system; excluding foreigners. ^b Including students of full-time programme and part-time programme studies.

TABL. 27 (139). **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE**
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
DOMY STUDENCKIE ^a – stan w dniu 31 XII STUDENT DORMITORIES ^a – as of 31 XII					
Domy	15	19	19	19	Dormitories
Miejsca	4417	5906	5050	4799	Beds
Studenci korzystający	4770	4449	4180	4218	Students
w % ogółu studentów studiów stacjonarnych	23,0	14,1	15,6	16,1	in % of total students in the full-time programme study system
STOŁÓWKI STUDENCKIE – stan w listopadzie STUDENT CANTEENS – as of November					
Stołówki	2	2	2	2	Canteens
Miejsca konsumenckie	680	1010	1224	1164	Seating
^a Dla studentów studiów stacjonarnych. ^a For students of full-time programme study system.					

TABL. 28 (140). **SZKOŁY DLA DOROSŁYCH**
SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Szkoły Schools	Oddziały Sections	Uczniowie Students		Absolwenci Graduates	
				ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
Gimnazja	2000/01	6	11	335	35	x	x
Lower secondary schools	2005/06	10	31	833	172	145	25
	2009/10	13	41	882	212	221	52
	2010/11	13	47	1173	319	.	.
Szkoły zasadnicze (zawodowe) ^a	2000/01	12	43	1020	252	290	77
Basic vocational schools ^a	2005/06	5	17	280	62	55	2
	2009/10	5	14	252	78	57	9
	2010/11	5	16	276	91	.	.
Licea ogólnokształcące ^a	2000/01	66	315	9291	4252	3003	1497
General secondary schools ^a	2005/06	80	241	6120	2774	2313	1126
	2009/10	59	208	5742	2765	1200	686
	2010/11	56	201	5870	2944	.	.
Uzupełniające licea ogólnokształcące....	2005/06	31	79	2222	877	380	204
Supplementary general secondary schools	2009/10	64	152	4445	2072	1247	670
	2010/11	60	154	4684	2148	.	.
Licea profilowane	2005/06	6	22	456	251	150	111
Specialized secondary schools	2009/10	4	6	104	43	26	17
	2010/11	3	6	81	33	.	.
Technika ^a	2000/01	57	204	5819	2472	1689	724
Technical secondary ^a	2005/06	47	90	1901	681	1063	451
	2009/10	1	3	53	2	6	-
	2010/11	2	4	113	1	.	.
Technika uzupełniające	2005/06	13	21	534	159	x	x
Supplementary technical secondary schools	2009/10	21	65	1178	415	192	57
	2010/11	24	70	1329	474	.	.

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 167.

^a See general notes, item 3 on page 167.

TABL. 29 (141). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE**
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Placówki	692	654	658	692	Establishments
miasta	254	244	276	293	urban areas
wieś	438	410	382	399	rural areas
Przedszkola	261	231	247	262	Nursery schools
w tym specjalne	3	3	4	4	of which special
miasta	200	170	183	195	urban areas
wieś	61	61	64	67	rural areas
Zespoły wychowania przedszkolnego..	x	x	3	11	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	x	x	18	24	Pre primary points
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	431	423	390	395	Pre-primary sections in primary schools
Miejsca w przedszkolach	24578	22020	24857	27043	Places in nursery schools
w tym specjalnych	153	194	94	104	of which special
miasta	21626	18913	21587	23124	urban areas
wieś	2952	3107	3270	3919	rural areas
Dzieci ^a	31944	29710	34305	36849	Children ^a
miasta	23365	21678	25532	26747	urban areas
wieś	8579	8032	8773	10102	rural areas
w tym w wieku 6 lat	18000	15050	12437	11834	of which aged 6
Przedszkola	23352	21208	25399	26784	Nursery schools
w tym specjalne	113	119	82	103	of which special
miasta	20820	18540	22159	23057	urban areas
wieś	2532	2668	3240	3727	rural areas
w tym w wieku 6 lat	9998	7267	6442	6215	of which aged 6
Zespoły wychowania przedszkolnego..	x	x	38	178	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	x	x	329	508	Pre-primary points
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	8592	8502	8539	9379	Pre-primary sections in primary schools
w tym w wieku 6 lat	8002	7783	5995	5619	of which aged 6
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku:					Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged:
3–6 lat	436	486	577	606	3–6
3–5	260	311	477	533	3–5
6 lat	922	965	885	838	6
Dzieci w przedszkolach na:					Children attending nursery schools per:
1000 dzieci w wieku:					1000 children aged:
3–6 lat	319	347	427	439	3–6
6 lat	512	466	458	440	6
1 przedszkole	89	92	103	102	nursery school
100 miejsc	95	96	102	99	100 places

^a W latach 2005, 2009 i 2010 w podziale według wieku nie uwzględniono odpowiednio: 16, 41 i 43 dzieci z placówek przedszkolnych przy zakładach opieki zdrowotnej.

^a In 2005, 2009 and 2010 in the division according to age respectively: 16, 41 and 43 children from pre-primary sections of special primary schools in health care institutions were not included.

DZIAŁ XI

OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Prezentowane w dziale dane obejmują informacje z obszaru ochrony zdrowia w publicznych i niepublicznych jednostkach opieki zdrowotnej, z wyłączeniem **jednostek resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych i administracji, Agencji Bezpieczeństwa Publicznego, a także ochrony zdrowia w zakładach karnych**. Informacje o zachorowaniach na choroby zakaźne obejmują wszystkie przypadki zarejestrowane w kraju.

2. Dane o **pracownikach medycznych** obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczających pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy w głównym miejscu pracy. Osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

Dane o **pracownikach medycznych** pracujących obejmują osoby, dla których głównym miejscem pracy jest praktyka lekarska, pielęgnarska lub położnicza i nie obejmują osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji, NFZ albo opieka społeczna.

Dane o **lekarzach i lekarzach dentystach** oraz o **farmaceutach** obejmują też osoby odbywające staż podyplomowy.

3. Dane o **łóżkach w szpitalach** oraz pozostałych zakładach stacjonarnej opieki zdrowotnej dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla pacjentów (z pełnym wyposażeniem), zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Do 2008 r. dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** wykazywano bez miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków oraz miejsc dziennego pobytu.

Dane o łóżkach na oddziałach:

- wewnętrznych wykazano łącznie z łóżkami na oddziałach kardiologicznych,
- zakaźnych wykazano łącznie z łóżkami na oddziałach obserwacyjno-zakaźnych,
- psychiatrycznych wykazano łącznie z łóżkami na oddziałach leczenia uzależnień.

Oddziały chirurgiczne obejmują: chirurgię ogólną, dziecięcą, naczyniową, onkologiczną, plastyczną, szczególnie-twarzową, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, kardiochirurgię, a także urologię.

Łóżka na oddziałach gruźlicy i chorób płuc wykazano łącznie z łóżkami na oddziałach pulmonologicznych.

4. Zgodnie z ustawą z dnia 30 VIII 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz.

CHAPTER XI

HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. The data presented in this chapter within the scope of health care include information concerning public and non-public activities of the health care services excluding **health care services of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration, the Internal Security Agency as well as health care in prisons**. Information concerning incidences of infectious diseases includes all cases registered in the country.

2. Data regarding **medical personnel** include persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has basic character; these persons are counted once regardless of the time worked.

Data regarding working medical personnel include persons for whom the main workplace are medical, nurse's or midwife's practices and do not include persons for whom the main workplace are university, entity administration, National Health Fund or welfare.

Data regarding **doctors, dentists** as well as **pharmacists** were listed together with persons undergoing training.

3. Data regarding **beds in hospitals** and other in-patient units concern permanent beds in patient wards (fully equipped), either occupied or prepared to receive patients.

Until 2008 r. the data of **beds in general hospitals** didn't include (beds and incubators) for infants as well as places in day wards.

Data regarding beds in:

- internal wards is given together with beds in cardiology wards,
- infectious disease wards is given together with beds in communicable disease wards,
- psychiatric wards is given together with beds in addiction recovery wards.

A surgical ward includes: general surgery, paediatric surgery, vascular surgery, oncological surgery, plastic surgery, maxilla-facial surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, cardiosurgery and urology.

Beds in tubercular wards are given together with beds in pulmonology wards.

4. **Public and non-public health care institutions** are established on the basis of the Law on

408) z późniejszymi zmianami, działają **publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej**.

Publicznym zakładem opieki zdrowotnej jest zakład utworzony przez: ministra, centralny organ administracji rządowej, wojewodę lub jednostkę samorządu terytorialnego oraz publiczną uczelnię medyczną, publiczną uczelnię prowadzącą działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych, Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego (od 2006 r.).

Niepublicznym zakładem opieki zdrowotnej jest zakład utworzony przez: kościół lub związek wyznaniowy, pracodawcę, fundację, związek zawodowy, samorząd zawodowy, stowarzyszenie, inną krajową albo zagraniczną osobę prawną lub osobę fizyczną, a także spółkę niemającą osobowości prawnej.

5. Dane o **zakoładach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej** obejmują przychodnie, ośrodki zdrowia i od 2001 r. poradnie (samodzielne). Porad z zakresu ambulatoryjnej opieki zdrowotnej udzielają również **praktyki lekarzy i lekarzy dentyistów**, realizujące świadczenia zdrowotne finansowane za środków publicznych (umowy z NFZ). Od 2009 r. porady ambulatoryjne nie uwzględniają działalności orzeczniczej lekarzy medycyny pracy. Porady z zakresu ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują również porady lekarskie udzielone w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

6. **Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentyistów** w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej wykazano łącznie z badaniami profilaktycznymi oraz poradami udzielonymi w ramach praktyk lekarskich, a także w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

Praktyki lekarskie: indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe tworzy się na mocy ustawy z dnia 5 XII 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentyisty (jednolity tekst Dz. U. 2005 Nr 226, poz. 1943, z późniejszymi zmianami). Istotą tej formy jest realizowanie przez prywatne podmioty świadczeń zdrowotnych dla ludności, także w ramach środków publicznych. Dane o praktykach lekarskich obejmują te podmioty, które świadczą usługi zdrowotne **wyłącznie w ramach środków publicznych**.

7. Działalność **aptek ogólnodostępnych i punktów aptecznych** unormowana jest ustawą z dnia 6 IX 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U. 2004 Nr 53, poz. 533) z późniejszymi zmianami.

Dane o **aptekach ogólnodostępnych** nie obejmują aptek szpitalnych w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej (np. w szpitalach, w sanatoriach), które działają na potrzeby tych zakładów.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony. Za prowadzenie punktu aptecznego jest odpowiedzialny kierownik, którym może być farmaceuta z rocznym stażem lub

Health Care Institutions, dated 30 VIII 1991 (Journal of Laws No. 91, item 408) with later amendments.

A public health care institution is a facility established by a minister, a central body of the government administration, a voivod, local self-government entity as well as public institution of higher medical education or a public higher education institution, which is conducting didactic activity in the field of medical sciences, the Medical Centre for Postgraduate Education (since 2006).

A non-public health care institution is a facility established by a church or religious association, employer, foundation, trade union, professional self-government, association or other domestic or foreign legal or natural person or by a company without legal personality.

5. Data concerning **facilities of the out-patient health care** include out-patient departments, health centers and since 2001 out-patient clinics (independent). Consultations within the scope of out-patient health care are also provided by **practices of doctors and dentists**, realizing health services financed from public funds (contracts with National health Fund). Since 2009 ambulatory consultations haven't include adjudication of occupational medicine doctors.

Consultations within the scope of out-patient health care include medical consultations provided in admission rooms of general hospitals.

6. **Consultations provided by doctors and dentists** in out-patient health care facilities are presented together with preventive examinations and with consultations provided as well as in admission rooms in general hospitals.

Medical practices: individual, individual specialized and group private practices are established on the basis of the Law on the Occupations of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (uniform text, Journal of Laws No. 226, item 1943, with later amendments). The basis of this form of activity is the realization of health care services for the general population by private entities, as well as within the framework of public funds. Data concerning medical practices include those entities that render health care services **exclusively within the framework of public funds**.

7. The activity of public **pharmacies and pharmaceutical outlets** is normalized by Pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (Journal of Laws 2004 No. 53, item 533) with later amendments.

The data concerning **public pharmacies** do not include dispensaries in stationary health care institutions (e.g., in hospitals and sanatoria) which operate for the needs of these.

Pharmaceutical outlets are public sales outlets for selling prepared medicines. The assortment of medicines available in pharmaceutical outlets is precisely defined. The manager of pharmaceutical outlet is responsible for running the outlet. The manager may be a pharmacist

technik farmaceutyczny, posiadający trzyletni staż pracy w aptekach ogólnodostępnych.

8. Dane o zachorowaniach na choroby zakaźne podano zgodnie z „Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych” obowiązującą od dnia 1 I 1997 r. (X Rewizja).

9. Dane dotyczące ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej (ustawa z dnia 8 IX 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, Dz. U. Nr 191, poz. 1410, z późniejszymi zmianami; za 2005 r. – ustawa z dnia 25 VII 2001 r., Dz. U. Nr 113, poz. 1207, z późniejszymi zmianami) obejmują jednostki zgłoszone do systemu ratownictwa (zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe, lotnicze pogotowie ratunkowe) oraz świadczenia zdrowotne w nagłych przypadkach zagrożenia życia lub zdrowia (z wyjątkiem zachorowań) udzielone przez zespoły ratownictwa medycznego i lotnicze pogotowie ratunkowe w miejscu zdarzenia.

Szpitalne oddziały ratunkowe od 29 III 2007 r. funkcjonują na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 15 III 2007 r. (wcześniej, będąc komórkami organizacyjnymi szpitali, działały na podstawie przepisów o zakładach opieki zdrowotnej).

10. Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (Dz. U. Nr 115, poz. 728).

Placówka zapewnia dziecku całodobową ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne, religijne, a także zapewnia korzystanie z przysługujących na podstawie odrębnych przepisów świadczeń zdrowotnych i kształcenia. Wyróżnia się placówki:

- 1) **socjalizacyjne** – zapewniające całodobową opiekę, wychowanie i kształcenie oraz zaspokojenie niezbędnych potrzeb dziecka, zapewniające zajęcia korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne rekompensujące brak wychowania w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym – odpowiednią rehabilitację i zajęcia specjalistyczne;
- 2) **rodzinne** – tworzące wielodzietną rodzinę, umożliwiająca całodobową opiekę i wychowanie (np. licznemu rodzeństwu), zapewniające kształcenie, wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych;
- 3) **interwencyjne** – zapewniające na czas trwania sytuacji kryzysowej doraźną opiekę i wychowanie, kształcenie dostosowane do wieku i możliwości rozwojowych, przygotowujące diagnozę dziecka i jego sytuacji rodzinnej oraz ustalające wskazania do dalszej pracy z dzieckiem;

with a 1-year service or pharmaceutical technician with a 3-year service in public pharmacies.

8. Data concerning incidence of infectious diseases is given in accordance with the “International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems” obligatory since 1 I 1997 (ICD-10 Revision).

9. Data regarding emergency medical services and first aid (Law on the State Emergency Medical Services, dated 8 IX 2006, Journal of Laws No. 191, item 1410, with later amendments; data for 2005 – law dated 25 VII 2001, Journal of Laws No. 113, item 1207, with later amendments) include units reported to the rescue system (emergency medical services, hospital emergency wards, medical air rescue) and health-care services rendered by emergency medical services and medical air rescue in emergency situations with risk to life or health (except cases of illness) in the place of occurrence.

Hospital emergency wards have operated on the basis of the decree of the Ministry of Health, dated 15 III 2007, since 29 III 2007 (earlier operated on the basis of the regulation on the health care facilities).

10. Care and education centres for children and young people are presented in accordance with the Act on Social Welfare of 12 III 2004 (Journal of Laws No. 115, item 728).

The centre provides the child with round-the-clock permanent or temporary care and also secures the necessary livelihood, developmental including emotional, social and religious needs of the child, and secures the child's benefiting from services to which he/she is entitled on the basis of separate regulations on health care services and education. There are following types of such centres:

- 1) **socialization** – providing 24-hour care and education as well as fulfilling the necessary needs of the child, providing corrective activities, compensatory classes, speech therapy classes, therapeutic classes compensating lack of family care and preparing for life in society, and providing appropriate rehabilitation and specialised activities for children with disabilities;
- 2) **family** – creating family with many children, allowing for 24-hour care for e.g. numerous brothers and sisters, providing education, compensating for worse development and performance at school;
- 3) **intervention** – providing short-term care during a crisis situation, education adapted to the age and developmental capabilities, preparing diagnosis of a child and the child's family condition and establishing recommendations for the further course of working with the child;

4) **wielofunkcyjne** – zapewniające dzienną i całodobową opiekę oraz wychowanie poprzez realizację zadań przewidzianych dla placówki: wsparcia dziennego, interwencyjnej i socjalizacyjnej, a także łączące dzienne i całodobowe działania terapeutyczne, interwencyjne i socjalizacyjne skierowane na dziecko i rodzinę dziecka;

5) **wsparcia dziennego** – działające w najbliższym środowisku dziecka, wspierające funkcje opiekuńcze rodziny, w tym:

- opiekuńcze – prowadzone w formie kół zainteresowań, świetlic, klubów, ognisk wychowawczych, które pomagają dzieciom w pokonywaniu trudności szkolnych i organizowaniu czasu wolnego,
- specjalistyczne – realizujące program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w tym terapię pedagogiczną, psychologiczną, rehabilitację, resocjalizację.

11. Rodzina zastępcza zapewnia opiekę i wychowanie dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

Rodziny zastępcze dzielą się na: spokrewnione i niespokrewnione z dzieckiem, zawodowe niespokrewnione z dzieckiem: wielodzietne, specjalistyczne, o charakterze pogotowia rodzinnego.

12. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne. Rodzaje domów i zakładów prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r.

13. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (Dz. U. Nr 115, poz. 728 z późniejszymi zmianami), według której dokonano podziału na świadczenia pieniężne i niepieniężne.

Zasilek stały wypłacany jest z tytułu całkowitej niezdolności do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Zasilek okresowy przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasilek celowy przyznawany jest w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, zakupu żywności, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, wykonania drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

4) **multi-functional** – providing daytime and 24-hour care by performing tasks of: daytime assistance centre, intervention and socialization centre, as well as by combining daytime and 24-hour therapeutic, intervention and socialization activity, directed to child and child's family;

5) **daily assistance** – operating in the immediate vicinity of the child, supporting the family in its protective functions, including:

- care – in the form of extracurricular activities, after-school clubs, clubs, childcare centres, assisting children in overcoming difficulties at school and organizing their spare time,
- specialized – implementing psychocorrective or psychoprofilactic programme, including pedagogical therapy, psychological therapy, rehabilitation, resocialisation.

11. Foster family provides care and upbringing of a child deprived in part or in full of parental care.

Foster families are divided into related and not related to the child, professional families not related to the child: families with many children, specialized families, emergency foster families.

12. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons. Types of social welfare homes and facilities are presented in accordance with the Act on Social Welfare of 12 III 2004.

13. Data on social benefits are presented according to the Act on Social Welfare of 12 III 2004 (Journal of Laws No. 115, item 728), following which the division into monetary and non-monetary assistance was made.

Permanent benefit paid in respect of complete inability to work because of age or disability.

A person or a family is entitled to a **temporary benefit** because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.

Appropriated benefit is offered in order to fulfil a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, purchase of food, liquid and solid fuels, clothes, goods necessary for routine household maintenance, making small repairs in the dwelling, covering burial costs. May be given to a person or a family that incurred losses in result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

TABL. 1 (142). **PRACOWNICY MEDYCZNI**

Stan w dniu 31 XII

MEDICAL PERSONNEL

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005 ^a	2009 ^a	2010 ^a	SPECIFICATION
Lekarze	2104	2180	2351	2481	Doctors
w tym kobiety	1055	1093	1244	1272	of which women
Lekarze dentyści	185	335	440	481	Dentists
w tym kobiety	146	234	345	380	of which women
Farmaceuci ^b	574	620	632	639	Pharmacists ^b
w tym kobiety	485	499	512	517	of which women
Pielęgniarki	5963	5649	6261	6309	Nurses
w tym mgr pielęgniarstwa	15	84	187	273	of which master of nursing
Położne ^c	727	757	792	810	Midwives ^c

^a Bez osób pracujących, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia lub jednostka administracji albo NFZ. ^b Bez techników farmacji. ^c W tym osoby z tytułem magistra położnictwa.

Źródło: dane Ministerstwo Zdrowia, w zakresie farmaceutów – łącznie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego.

^a Excluding working persons with main workplace in institution of education, administration entity and National Health Fund. ^b Excluding pharmaceutical technicians. ^c Of which masters of midwifery.

Source: data of the Ministry of Health, with regard to pharmacists – including data of the Central Statistical Office.

TABL. 2 (143). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA ^a****OUT-PATIENT HEALTH CARE ^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	362	427	689 ^b	710 ^b	Health care institutions (as of 31 XII)
miasta	282	342	556	570	urban areas
wieś	80	85	133	140	rural areas
Praktyki lekarskie ^c (stan w dniu 31 XII)	449	465	415	420	Medical practices ^b (as of 31 XII)
miasta	397	404	354	359	urban areas
wieś	52	61	61	61	rural areas
Porady udzielone ^d w tys.	7685,0	9211,1	10109,0 ^e	9934,3 ^e	Consultations provided ^d in thous.
lekarskie	6687,2	8072,8	8809,3	8658,6	medical
w tym specjalistyczne	2181,8	3249,7	2988,8	2860,9	of which specialized
stomatologiczne	997,8	1138,4	1299,6	1275,7	dental

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 193. ^b W liczbie ZOZ mogą znaleźć się przychodnie medycyny pracy, jeżeli świadczyły również porady inne, niż tylko te z zakresu medycyny pracy. ^c Dane obejmują podmioty, które podpisały kontrakt „praktyka lekarska – Narodowy Fundusz Zdrowia” lub „praktyka lekarska-zakład opieki zdrowotnej” (patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 194); łącznie z praktykami lekarskimi przeprowadzającymi badania profilaktyczne w zakresie służby medycyny pracy (w 2000 r. – tylko w miastach). ^d W latach 2000–2002 dotyczy porad refundowanych przez kasy chorych, a od 1 IV 2003 r. – przez NFZ (środki publiczne), jak i opłacanych przez pacjentów (środki niepubliczne). ^e W ogólnej liczbie porad mogą występować również porady z zakresu medycyny pracy.

^a See general notes, item 4 on page 193. ^b In the number of ZOZ there are clinics of occupational medicine that also provide consultations other than those of occupational medicine. ^c Data concern entities that have signed a “medical practice – National Health Fund” contract or a “medical practice-health care facility” contract (see general notes, item 6 on page 194); including medical practices conducted within the framework of workplace medical service (in 2000 – only in urban areas). ^d In 2000–2002 data refer to consultations refunded by health funds, since 1 IV 2003 – by National Fund (public funds) and by patients (non-public funds). ^e In the total number of consultations there are also consultations of occupational medicine.

TABL. 3 (144). **POMOC DORAŻNA I RATOWNICTWO MEDYCZNE ^a**

Stan w dniu 31 XII

EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Zespoły wyjazdowe ratownictwa medycznego	29	75	71	Emergency rescue teams
w tym:				of which
podstawowe	-	43	45	basic
specjalistyczne	-	26	26	specialized
Szpitalne oddziały ratunkowe ^b	6	7	9	Hospital emergency wards ^b
Izby przyjęć	-	12	10	Admission rooms
Lotnicze pogotowie ratunkowe	-	1	1	Medical air rescue
Wyjazdy na miejsce zdarzenia ^{cd}	106311	104800	108031	Departures to accident place ^{cd}
Osoby, którym udzielono świadczenia ^c	108702	107493	110728	Persons who received health care benefits in the place of occurrence ^c

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 195. ^b Oddział szpitalny będący komórką organizacyjną szpitala w rozumieniu przepisów o zakładach opieki zdrowotnej, zarejestrowany w systemie ratownictwa medycznego. ^c W ciągu roku. ^d Bez wyjazdów do zachorowań.

^a See general notes, item 9 on page 195. ^b Hospital ward that is organization cell of hospital in accordance with the Law of Health Care Facilities, hospital ward registered in the system of the emergency medical services. ^c During the year. ^d Excluding calls to the diseases.

TABL. 4 (145). **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA**
IN-PATIENT HEALTH CARE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
ZAKŁADY – stan w dniu 31 XII					
FACILITIES – as of 31 XII					
Szpitale ogólne	33	38	37	37	General hospitals
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^a	2	2	11	11	Chronic medical care homes ^a
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^b	6	7	7	6	Nursing homes ^b
Hospicja	1	2	2	2	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe	-	2	2	2	Health resort treatment:
sanatoria	-	2	1	1	sanatoria
szpitale	-	-	1	1	hospitals
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH – stan w dniu 31 XII					
BEDS IN FACILITIES – as of 31 XII					
Szpitale ogólne	6126	6034	6056 ^c	5985 ^c	General hospitals
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^a	65	83	332	343	Chronic medical care homes ^a
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^b	200	263	181	194	Nursing homes ^b
Hospicja	12	41	42	40	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe	-	480	606	530	Health resort treatment:
sanatoria	-	395	395	395	sanatoria
szpitale	-	85	211	135	hospitals
LECZENI					
IN-PATIENTS					
Szpitale ogólne ^d	219990	261195 ^c	249707	255464	General hospitals ^d
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^a	46	529	1278	1212	Chronic medical care homes ^a
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^b	199	1048	668	633	Nursing homes ^b
Hospicja	203	655	495	498	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe – kuracjusze	-	6510	7453	4846	Health resort treatment patients
w sanatoriach	-	5320	4620	3781	in sanatoria
w szpitalach	-	1190	2833	1065	in hospitals

^a Od 2006 r. łącznie z zakładami typu psychiatrycznego. ^b W 2000 r. łącznie z zakładami leczniczo-wychowawczymi. ^c Łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. ^d Bez międzyoddziałowego ruchu chorych.

Źródło: od 2004 r. dane Ministerstwa Zdrowia.

^a From 2006 – including psychiatric facilities. ^b In 2000 – including treatment and education homes. ^c Including beds and incubators for newborns. ^d Excluding inter-ward patient transfers.

Source: since 2004 data of the Ministry of Health.

TABL. 5 (146). **SZPITALE OGÓLNE**
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Szpital (stan w dniu 31 XII)	33	38	37	37	Hospitals (as of 31 XII)
Publiczne.....	32	25	26	25	Public
Niepubliczne.....	1	13	11	12	Non-public
Łóżka (stan w dniu 31 XII)	6126	6034	6056^a	5985^a	Beds (as of 31 XII)
w szpitalach: publicznych.....	6055	5257	5201	5095	in: public hospitals
niepublicznych.....	71	777	855	890	non-public hospitals
na 10 tys. ludności.....	42,9	42,2	42,4	41,9	per 10 thous. Population
w tym na oddziałach:					of which in specified wards:
Chorób wewnętrznych.....	1247	1326	1265	1259	Internal diseases
w tym kardiologicznych.....	124	190	151	151	of which cardiological
Chirurgicznych.....	1478	1400	1318	1274	Surgical
Pediatrycznych.....	503	518	528	507	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych.....	843	768	682	772	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych.....	74	94	90	90	Oncological
Intensywnej terapii.....	70	77	78	79	Intensive therapy
Zakaźnych.....	124	93	93	98	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc.....	234	235	200	200	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych.....	76	59	50	50	Dermatological
Neurologicznych.....	290	248	240	239	Neurological
Psychiatrycznych.....	133	157	94	94	Psychiatric
Ruch chorych					Patients
Leczeni ^b w tys.	220,0	261,2	249,7	255,5	In-patients ^b in thous.
w szpitalach: publicznych.....	215,7	221,6	209,9	212,6	in: public hospitals
niepublicznych.....	4,3	39,6	39,8	42,9	non-public hospitals
w tym na oddziałach ^c :					of which in specified wards ^c :
chorób wewnętrznych.....	50,8	63,7	60,6	58,9	internal diseases
w tym kardiologicznych.....	5,3	11,7	10,9	9,9	of which cardiological
chirurgicznych.....	62,4	80,1	71,1	68,8	surgical
pediatrycznych.....	20,3	22,1	21,8	20,5	paediatric
ginekologiczno-położniczych.....	38,4	43,4	44,9	47,4	gynaecological-obstetric
onkologicznych.....	4,1	6,9	6,6	7,1	oncological
intensywnej terapii.....	2,4	2,1	1,8	1,8	intensive therapy
zakaźnych.....	4,0	4,0	4,3	4,5	communicable
gruźlicy i chorób płuc.....	5,2	4,8	6,3	6,2	tubercular and pulmonary
dermatologicznych.....	2,0	1,7	1,5	1,4	dermatological
neurologicznych.....	9,8	9,0	8,8	8,8	neurological
psychiatrycznych.....	2,0	2,1	1,3	1,2	psychiatric
Wypisani w tys.	211,4	253,1	240,5	248,1	Discharges in thous.
Zmarli w tys.	5,2	5,1	5,2	4,9	Deaths in thous.
Leczeni ^b na: 10 tys. ludności.....	1543	1828	1749	1789	In-patients ^b per: 10 thous. population
1 łóżko.....	35,9	43,3	41,2 ^a	42,7 ^a	bed
Przeciętny pobyt chorego w dniach.....	7,9	5,8	5,5	5,4	Average patient stay in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach ..	285	256	245	242	Average bed use in days

^a Łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. ^b Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. ^c Łącznie z międzyoddziałowym ruchem chorych.

Źródło: od 2004 r. dane Ministerstwa Zdrowia.

^a Including beds and incubators for newborns. ^b Excluding inter-ward patient transfers. ^c Including inter-ward patient transfers.

Source: since 2004 data of the Ministry of Health.

TABL. 6 (147). **APTEKI I PUNKTY APTECZNE^a**
Stan w dniu 31 XII
PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Apteki	268	343	355	370	Pharmacies
w tym prywatne	255	341	349	361	of which private
w tym na wsi	32	36	34	37	of which in rural areas
Punkty apteczne ^b	9	33	42	46	Pharmaceutical outlets ^b
w tym na wsi	6	29	42	46	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę i punkt apteczny ^b	5153	3799	3595	3431	pharmacy and pharmaceutical outlet ^b
1 aptekę	5327	4165	4020	3857	pharmacy
w tym na wsi	17720	19681	16846	15529	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący ^c w aptekach i w punktach aptecznych	484	566	571	583	Pharmacists employed ^c in pharmacies and pharmaceutical outlets

^a Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach, w sanatoriach. ^b Od 2002 r. nie określa się typów punktów aptecznych. ^c W 2000 r. – w przeliczeniu na pełne etaty; od 2002 r. – w przeliczeniu na osoby.

^a Excluding pharmacies in in-patient health care facilities, e.g., in hospitals and sanatoria. ^b Since 2002 the types of pharmaceutical outlets are not defined. ^c In 2000 – calculated as full-time employment; since 2002 calculated per person.

TABL. 7 (148). **KRWIODAWSTWO**
BLOOD DONATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	1	1	1	1	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	15	10	8	8	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy	17343	19799	22731	21085	Blood donors
w tym honorowi	17280	19789	22721	21074	of which honorary blood donors
Pobrana krew w jednostkach krwi pełnej ^a ...	31746	37572	40762	39606	Blood taken in units of whole blood ^a
Pobrane osocze w jednostkach świeżo mrożonego osocza (FFP) ^b	39599	37660	45068	45446	Plasma taken in units of freshly frozen plasma (FFP) ^b

^a Jedna jednostka krwi pełnej równa się 450 ml, jeden litr krwi pełnej w przybliżeniu równa się 2,22 jednostki. ^b Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

U w a g a. Nie uwzględniono danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Ź r ó d ł o: Do 2009 r. dane Instytutu Hematologii i Transfuzjologii, a od 2010 r. Narodowego Centrum Krwi.

^a One unit of whole blood equals 450 ml, one litre of whole blood equals approximately 2,22 units. ^b One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

N o t e. Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration.

S o u r c e. Up to 2009 data of the Haematology and Transfusiology Institute and since 2010 data of the National Centre of Blood.

TABL. 8 (149). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA**
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY	2000	2005	2009	2010	2000	2005	2009	2010	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>				na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. population</i>				
Tężec	-	-	1	1	x	x	0,1	0,1	<i>Tetanus</i>
Krztusiec.....	111	29	12	4	7,8	2,0	0,8	0,3	<i>Whooping cough</i>
Odra	5	-	-	-	0,4	x	x	x	<i>Measles</i>
Wirusowe zapalenie wątroby ..	197	83	42	53	13,8	5,8	2,9	3,7	<i>Viral hepatitis</i>
w tym typ B	72	32	10	11	5,0	2,2	0,7	0,8	<i>of which type B</i>
Różyczka	1042	224	107	149	73,0	15,7	7,5	10,4	<i>Rubella</i>
AIDS ^a	1	9	4	8	0,1	0,6	0,3	0,6	<i>AIDS ^a</i>
Salmonellozy	1294	546	384	537	90,6	38,2	26,9	37,6	<i>Salmonella infections</i>
Czerwonka bakteryjna	32	38	-	1	2,2	2,7	x	0,1	<i>Shigellosis</i>
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	98	151	40	8	6,9	10,6	2,8	0,6	<i>Other bacterial food borne intoxications</i>
Biegunki u dzieci do lat 2 ^b	851	1344	1845	1763	272,0	462,4	566,4	538,5	<i>Diarrhoea and gastroenteritis of presumed of infections origin (under 2 years) ^b</i>
Szkarlatyna (płonica)	310	829	432	521	21,7	58,0	30,3	36,5	<i>Scarlet fever</i>
Zapalenie opon mózgowych...	117	116	78	65	8,2	8,1	5,5	4,6	<i>Meningitis</i>
Zapalenie mózgu	81	56	56	33	5,7	3,9	3,9	2,3	<i>Encephalitis</i>
Świnka (zapalenie przyusznicy nagminne)	396	2059	98	101	27,7	144,1	6,9	7,1	<i>Mumps</i>
Toksoplazmoza	44	21	-	-	3,1	1,5	x	x	<i>Toxoplasmosis</i>
Tasiemczyce	20	10	-	-	1,4	0,7	x	x	<i>Cestode infestations</i>
Włośnica	-	-	-	12	x	x	x	0,8	<i>Trichinellosis</i>
Świerzb	761	588	-	-	53,3	41,2	x	x	<i>Scabies</i>
Grypa ^c	31858	33432	75066	14408	2231,7	2340,4	5257,9	1009,3	<i>Influenza ^c</i>
Zatrucia związkami chemicznymi ^d	216	-	-	-	15,1	x	x	x	<i>Chemical compound poisonings ^d</i>
Szczepieni przeciw wściekliznie	1376	885	503	571	96,4	62,0	35,2	40,0	<i>Rabies vaccinations</i>

^a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. ^b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2.
^c Zachorowania i podejrzenia zachorowań. ^d Zatrucia lekami, preparatami farmakologicznymi i substancjami biologicznymi oraz skutki toksyczne substancji zazwyczaj nie stosowanych w celach leczniczych lub nieokreślonych.

Ź r ó d ł o: dane Państwowego Zakładu Higieny oraz Instytutu Wenerologii Akademii Medycznej w Warszawie.

^a Preliminary data because of specific features of the disease. ^b Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2. ^c Diseases and suspected diseases. ^d Poisoning by drugs, medicaments and biological substances as well as the toxic effect of substances commonly used for treatment or non-defined purposes.

S o u r c e: data of the Institute of Hygiene and the Institute of Venerology of the Medical Academy in Warsaw.

TABL. 9 (150). **ŻŁOBKI^a**
Stan w dniu 31 XII
NURSERIES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Żłobki.....	16	10	8	7	Nurseries
Oddziały żłobkowe.....	12	10	11	11	Nursery wards
Miejsca w żłobkach ^b	1158	796	836	894	Places in nurseries ^b
Dzieci przebywające w żłobkach ^b (w ciągu roku).....	2066	1494	1385	1465	Children staying in nurseries ^b (during the year)
Miejsca w żłobkach ^b na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach.....	47	34	31	33	Places in nurseries ^b per 1000 children up to age 3 in urban areas
Dzieci przebywające w żłobkach ^b na 1000 dzieci w wieku do lat 3.....	19	18	18	20	Children staying in nurseries ^b per 1000 children up to age 3

a Łącznie ze żłobkami tygodniowymi. *b* Łącznie z oddziałami żłobkowymi.

a Including weekly nurseries. *b* Including nursery wards.

TABL. 10 (151). **CAŁODOBOWE PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE DLA DZIECI
I MŁODZIEŻY^a**
Stan w dniu 31 XII
**ROUND-THE-CLOCK CARE AND EDUCATION CENTRES FOR CHILDREN
AND YOUNG PEOPLE^a**
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2009	2010	2009	2010	SPECIFICATION
	placówki centres		wychowankowie residents		wolontariusze volunteers		
O G Ó Ł E M	37	37	1142	1029	51	36	T O T A L
Interwencyjne	1	-	34	-	-	-	Intervention
Rodzinne	10	11	68	71	1	1	Family
Socjalizacyjne.....	14	12	494	390	13	14	Socialization
Wielofunkcyjne	12	14	546	568	37	21	Multi-functional

a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 195.

a See general notes, item 10 on page 195.

TABL. 11 (152). **RODZINY ZASTĘPCZE^a**
Stan w dniu 31 XII
FOSTER FAMILIES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	2060	1942	2058	2021	Foster families
Dzieci w rodzinach zastępczych ^b	2408	2641	3056	3020	Children in foster families ^b
w tym posiadające orzeczenie o nie- pełnosprawności.....	.	275	419	406	of which issued disability confirmation
Dzieci usamodzielnione w ciągu roku	174	60	61	91	Children who gained independence during the year

a W 2000 r. stan w końcu roku. *b* Do 18 roku życia; łącznie z dziećmi niebędącymi pod nadzorem sądów.

a In 2000 as of end of year. *b* Until 18 years; including children not under court supervision.

TABL. 12 (153). **POMOC SPOŁECZNA**

Stan w dniu 31 XII

SOCIAL WELFARE

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	38	43	63 ^a	63 ^a	Homes and facilities (excluding sub-branches)
dla:					for:
Osób starych	7	10	14	17	Elderly
Przewlekłe somatycznie chorych	9	8	12	11	Chronically ill with somatic disorders
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie ^b	x	10	9	9	Adults mentally retarded ^b
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie ^b	x	5	6	4	Children and young mentally retarded ^b
Przewlekłe psychicznie chorych ^c	5	4	8	8	Chronically mentally ill ^c
Niepełnosprawnych fizycznie	-	1	1	1	Physically handicapped
Matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	2	3	3	3	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych	2	2	12	11	Homeless
Innych osób	2	-	1	2	Other persons
Miejsca ^d ogółem	3518	3953	4434	4443	Total places ^d
na 10 tys. ludności	24,6	27,7	31,1	31,1	per 10 thous. population
Mieszkańcy ^d ogółem	3474	3897	4277	4416	Total residents ^d
w domach i zakładach dla:					in homes and facilities for:
Osób starych	393	454	677	848	Elderly
Przewlekłe somatycznie chorych	900	959	774	731	Chronically ill with somatic disorders
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie ^b	934	825	751	758	Adults mentally retarded ^b
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie ^b	143	392	397	280	Children and young mentally retarded ^b
Przewlekłe psychicznie chorych ^c	823	889	970	988	Chronically mentally ill ^c

^a W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców. ^b Do 2000 r. – umysłowo upośledzonych. ^c Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi. ^d Łącznie z filiami.

^a In the division facilities may be shown several times, because one facility may be destined for several groups of residents. ^b Until 2000 – mentally disabled. ^c Including community self-help homes for persons with mental disorders. ^d Including subbranches.

TABL. 12 (153). **POMOC SPOŁECZNA (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

SOCIAL WELFARE (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Mieszkańcy ^a ogółem (dok.)					Total residents ^a (cont.)
Niepełnosprawnych fizycznie.....	-	61	64	85	Physically handicapped
Matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.....	44	63	47	58	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych.....	198	254	596	658	Homeless
Innych osób.....	39	-	1	10	Other persons
Mieszkańcy na 10 tys. ludności.....	24,3	27,3	30,0	30,9	Residents per 10 thous. population
Osoby oczekujące na umieszczenie ...	526	221	565	553	Persons awaiting a place
<i>a Łącznie z filiami.</i>					
<i>a Including subbranches.</i>					

TABL. 13 (154). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^{ab} W 2010 R.***SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^{ab} IN 2010*

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający ^c <i>Beneficiaries ^c</i>	Udzielone świadczenia w mln zł <i>Benefits granted in mln zł</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM	176371	224,1	TOTAL
Pomoc pieniężna	112377	169,6	Monetary assistance
w tym zasiłki:			of which benefits:
Stały	11840	40,2	Permanent
Okresowy	34561	49,2	Temporary
Celowy i w naturze	60306	41,6	Appropriated and in kind
Pomoc niepieniężna	63994	54,6	Non-monetary assistance
w tym:			of which:
Schronienie	529	1,3	Shelter
Posiłek.....	55137	25,1	Meals
Ubranie.....	1848	0,4	Clothing

a Patrz uwagi ogólne, ust 13 na str. 196. *b* Organizowanej i świadczonej przez administrację rządową i jednostki samorządu terytorialnego. *c* W podziale według form świadczeń; osoby, którym przyznano świadczenia mogą być wykazane kilkakrotnie.

Źródło: dane Ministerstwa Polityki Społecznej.

a See general notes, item 13 on page 196. *b* Organized and rendered by government administration and local self-government entities. *c* In division by forms of benefits; recipients may be shown several times.

Source: data of the Ministry of Social Policy.

DZIAŁ XII

KULTURA. TURYSTYKA

Uwagi ogólne

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopiśma.

Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.

2. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

3. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych**, obejmującą dramatyczne i lalkowe przedstawienia teatralne,
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów (przedstawienia baletowe i musicalowe podano łącznie z operetkowymi),
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**.

4. Informacje o działalności **domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic** opracowano na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

5. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo).

CHAPTER XII

CULTURE. TOURISM

General notes

Culture

1. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.

A **borrower** is a person who in the course of a reporting year was registered at a library and checked out at least one item.

2. Information concerning **art galleries** includes entities, in which exhibiting is the basic type of activity.

3. Information regarding **theatres and music institutions** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- the activity of **dramatic theatres**, including dramatic and puppet theatrical performances,
- the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performances (ballet and musical performances are presented together with operettas),
- the concert activity of **philharmonic orchestras, orchestras and choirs**.

4. Information regarding the activity of **cultural centres and establishments, clubs and community centres** was compiled on the basis of periodic surveys conducted every two years.

5. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive and magnetic tape).

6. Dane o abonentach radiowych i telewizyjnych dotyczą osób i instytucji, które uiściły opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych. Dane dotyczą także osób korzystających – na mocy szczególnych przepisów – z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odbiorników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

Turystyka

1. Termin turystyka – zgodnie z definicją Światowej Organizacji Turystyki – obejmuje czynności osób podróżujących w celach innych niż podjęcie pracy zarobkowej, tj. głównie w celach wypoczynkowych, służbowych, religijnych itp. i pozostających poza swoim codziennym środowiskiem nie dłużej niż 1 rok.

2. Baza noclegowa turystyki dotyczy turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. nie obejmuje pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych.

Do pozostałych obiektów zaliczono obiekty, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla hoteli, moteli, innych obiektów hotelowych, pensjonatów, domów wycieczkowych, schronisk, kempingów, pól biwakowych i domków turystycznych oraz obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, hotele robotnicze).

3. Dane o miejscach noclegowych wykazano według stanu w dniu 31 VII; dotyczą miejsc całorocznych i sezonowych. W informacjach nie uwzględnia się miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. Placówki gastronomiczne w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania obejmują zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe. Do barów i kawiarni zaliczono także: winiarnie, piwiarnie, jadalnie itp.; do punktów gastronomicznych – także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

6. Data regarding radio and television subscribers concern persons and institutions, which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers. The data also concern persons exempt, on the basis of special regulations, from paying the subscription fee (e.g., disabled war and military veterans).

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in vehicles.

Tourism

1. Tourism, in accordance with the definition of the World Tourism Organization (WTO), includes activities of persons travelling for purposes other than that connected with earning income, i.e., mainly for recreational, work-related, religious and other purposes, and remaining outside their normal environment not longer than 1 year.

2. Tourist accommodation facilities include collective tourist accommodation establishments i.e., do not include rooms for rent and agrotourism lodgings.

The remaining facilities of collective accommodation establishments include hotel facilities which do not correspond to conditions expected in hotels, motels, other hotelical facilities, boarding houses, excursion hostels, shelters, camping sites, tent camp sites and tourist cottages, other facilities used by the tourism industry (e.g., student dormitories, boarding schools, employee boarding houses).

3. Data on number of beds are presented as of 31 VII; these data concern whole year's and seasonal places. Places in temporary inactive facilities due to expansion, renovation, etc., are not included.

4. Catering establishments in collective tourist accommodation establishments include permanent and seasonal catering facilities and outlets. Catering facilities and cafes also include: wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice-cream parlours, snack bars, etc.

Kultura

Culture

TABL. 1 (155). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	367	348	319	316	<i>Libraries (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	265	250	229	228	<i>of which in rural areas</i>
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII)....	168	145	134	124	<i>Library service points (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	129	108	101	95	<i>of which in rural areas</i>
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII) w wol.	5499097	5477241	5213243	5094514	<i>Collection (as of 31 XII) in vol.</i>
w tym na wsi	2309462	2254411	2082110	2056707	<i>of which in rural areas</i>
Czytelnicy ^a	300571	274301	231736	229071	<i>Borrowers ^a</i>
w tym na wsi	73579	67141	54783	54101	<i>of which in rural areas</i>
Wypożyczenia ^{ab} :					<i>Loans ^{ab}:</i>
w woluminach	5545807	4987425	4243042	4222044	<i>in volumes</i>
w tym na wsi	1788853	1570470	1246242	1245103	<i>of which in rural areas</i>
na 1 czytelnika w wol.	18,5	18,2	18,3	18,4	<i>per borrower in vol.</i>
w tym na wsi	24,3	23,4	22,7	23,0	<i>of which in rural areas</i>

a łącznie z punktami bibliotecznymi. *b* Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

a Including library service points. *b* Excluding interlibrary lending.

TABL. 2 (156). **MUZEA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Muzea i oddziały muzealne ^a <i>Museums and bran- ches^a</i>	Muzealia ^a <i>Museum exhibits^a</i>	Wystawy czasowe <i>Temporary exhibitions</i>		Zwiedzający <i>Visitors</i>		SPECIFICATION	
					ogółem <i>total</i>	w tym młodzież szkolna ^d <i>of which primary and secondary school students^d</i>		
			własne ^b <i>own^b</i>	obce ^c <i>exterior^c</i>				
OGÓŁEM ...	2000	18	131861	59	27	419761	153737	TOTAL
	2005	23	154379	88	39	435954	149903	
	2009	25	131175	61	52	469287	132876	
	2010	27	143806	81	67	540454	131856	
Archeologiczne		1	19662	5	1	20991	1674	<i>Archaeological</i>
Artystyczne		3	-	4	11	31321	4809	<i>Art</i>
Biograficzne		4	5186	9	5	164630	38162	<i>Biographical</i>
Etnograficzne		5	42632	35	19	137173	38518	<i>Ethnographic</i>
Historyczne		3	1600	4	-	42609	4612	<i>Historical</i>
Militarne		1	21	2	-	630	360	<i>Military</i>
Przyrodnicze		2	2906	-	4	17855	12873	<i>Natural history</i>
Interdyscyplinarne		4	5510	10	20	48116	9601	<i>Interdisciplinary</i>
								<i>Technology of science</i>
Techniki i nauki		1	136	-	1	704	144	
Inne		3	66153	12	6	76425	21103	<i>Other</i>

a Stan w dniu 31 XII. *b* W kraju. *c* Krajowe i z zagranicy. *d* Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

a As of 31 XII. *b* In Poland. *c* Domestic and foreign. *d* Visiting museums in organized groups.

TABL. 3 (157). **GALERIE SZTUKI**
ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010			SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	sektor publicz- ny <i>public sector</i>	sektor prywatny <i>private sector</i>	
Galerie (stan w dniu 31 XII).....	3	5	14	13	10	3	Galleries (as of 31 XII)
Wystawy ^a	41	77	169	116	102	14	Exhibitions ^a
w tym z zagranicy	6	7	27	5	5	-	of which foreign
Ekspozycje ^a	45	87	170	117	103	14	Expositions ^a
Zwiedzający..... <i>a W kraju.</i> <i>a In Poland.</i>	21833	63389	254126	218391	216291	2100	Visitors

TABL. 4 (158). **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE**
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Instytucje ^a <i>Institutions ^a</i>	Miejsca na widowni w stałej sali ^a <i>Seating in fixed halls ^a</i>	Przedsta- wienia i koncerty ^b <i>Perform- ances and concerts ^b</i>	Widzowie i słuchacze ^b <i>Audience ^b</i>	SPECIFICATION	
Teatry i instytucje muzyczne	2000	4	1773	2098	363078	Theaters and music institu- tions
	2005	4	1744	2015	286857	
	2009	4	1838	2179	287432	
	2010	5	1828	2182	293548	
Teatry	3	1465	1105	130276		<i>Theatres</i>
dramatyczne	2	1265	758	93321		<i>dramatic</i>
lalkowe	1	200	347	36955		<i>puppet</i>
Filharmonie.....	1	363	1030	147740		<i>Philharmonic halls</i>
Orkiestry symfoniczne i kameralne	1	-	47	15532		<i>Symphonic and chamber orchestras</i>
Zespoły pieśni i tańca	-	-	-	-		<i>Song and dance ensembles</i>
Przedsiębiorstwa estra- dowe	1	x	30	5000		Entertainment enterprises

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Według siedziby.^a As of 31 XII. ^b According to the seat.

TABL. 5 (159). **DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE W 2009 R.**
Stan w dniu 31 XII
CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENT, CLUBS, COMMUNITY CENTRES IN 2009
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Miasta <i>Urban areas</i>	Wieś <i>Rural areas</i>	SPECIFICATION
Instytucje	146	65	81	<i>Institutions</i>
domy kultury	34	28	6	<i>cultural establishments</i>
ośrodki kultury	69	30	39	<i>cultural centres</i>
kluby	5	5	-	<i>clubs</i>
światlice	38	2	36	<i>community centres</i>
Pracownie specjalistyczne	268	150	118	<i>Specialized workshops</i>
Imprezy (w ciągu roku)	10931	8745	2186	<i>Events (during the year)</i>
Uczestnicy imprez (w ciągu roku)	1414910	1168599	246311	<i>Event participants (during the year)</i>
Kursy (w ciągu roku)	282	233	49	<i>Courses (during the year)</i>
Absolwenci kursów (w ciągu roku) ...	3710	3018	692	<i>Course graduates (during the year)</i>
Zespoły artystyczne	882	632	250	<i>Artistic ensembles</i>
Członkowie zespołów artystycznych ..	9584	7258	2326	<i>Members of artistic ensembles</i>
Koła (kluby)	449	295	154	<i>Groups (clubs)</i>
Członkowie kół (klubów)	9537	6620	2917	<i>Members of groups (clubs)</i>

TABL. 6 (160). **KINA STAŁE**
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII)	39	29	23	21	<i>Cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	35	28	22	20	<i>of which in urban areas</i>
Salę projekcyjne (stan w dniu 31 XII) ...	39	34	36	34	<i>Screens (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	35	33	35	33	<i>of which in urban areas</i>
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII)	10146	8570	7586	7258	<i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	9620	8153	7443	7115	<i>of which in urban areas</i>
Seanse	13608	11487	31858	34669	<i>Screenings</i>
w tym miasta	13456	11190	31835	34648	<i>of which in urban areas</i>
na 1 kino	349	396	1385	1651	<i>per cinema</i>
Widzowie	439217	367046	948077	938625	<i>Audience</i>
w tym miasta	435513	358186	946646	937136	<i>of which in urban areas</i>
na 1 kino	11262	12657	41221	44696	<i>per cinema</i>
na 1 seans	32	32	30	27	<i>per screening</i>

TABL. 7 (161). **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**
Stan w dniu 31 XII
RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w tysiącach <i>in thousands</i>				na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>				
Abonenci radiowi ...	343,8	332,0	246,5	256,1	234	232	173	179	<i>Radio subscribers</i>
miasta	230,7	223,8	167,2	177,3	261	261	196	208	<i>urban areas</i>
wieś	113,1	108,2	79,3	78,9	194	190	138	137	<i>rural areas</i>
Abonenci telewizyjni .	338,0	323,4	239,7	249,1	230	226	168	175	<i>Television subscribers</i>
miasta	226,8	217,4	161,9	171,7	257	253	189	201	<i>urban areas</i>
wieś	111,1	106,1	77,8	77,3	190	186	136	135	<i>rural areas</i>

Źródło: dane Centralnego Zarządu Poczty Polskiej.

Source: data of the Polish Post Headquarters.

Turystyka
Tourism

TABL. 8 (162). **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	589	353	390	387	Facilities (as of 31 VII)
Hotele.....	65	85	93	95	Hotels
Motele	6	5	6	4	Motels
Pensjonaty.....	35	23	22	26	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	-	23	29	43	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	14	2	3	2	Excursion hostels
Schroniska młodzieżowe	32	10	4	4	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe ..	-	14	15	17	School youth hostels
Kempingi	19	12	14	13	Camping sites
Pola biwakowe	47	20	28	20	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe.....	110	57	61	55	Holiday centres
Ośrodki kolonijne.....	9	4	8	7	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	25	18	25	26	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	2	1	1	1	Creative arts centres
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych.....	35	16	24	31	Public tourist cottages
Ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	5	1	-	-	Weekend and holiday accommodation establishments
Hostele	-	-	-	1	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	-	1	1	2	Health establishments
Pozostałe obiekty	185	61	56	40	Other facilities

TABL. 8 (162). **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (cd.)**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	48943	37408	38366	37722	Number of beds (as of 31 VII)
w tym całoroczne	14286	18297	19508	19213	of which open all year
Hotele	7084	8683	10541	10068	Hotels
Motele	339	160	152	91	Motels
Pensjonaty	1218	1054	682	767	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	-	1050	1273	2146	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	1335	111	119	94	Excursion hostels
Schroniska młodzieżowe	2055	713	401	311	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe ..	-	1110	839	1199	School youth hostels
Kempingi	3044	1704	1227	1330	Camping sites
Pola biwakowe	5179	2512	2162	1495	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	11624	6381	7361	6714	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	1767	676	835	725	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczyn- kowe	3856	3200	3292	3617	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	210	156	124	124	Creative arts centres
Zespoły ogólnodostępnych dom- ków turystycznych	1982	1392	1336	1768	Public tourist cottages
Ośrodki do wypoczynku sobotnio- niedzielnego i świątecznego	78	15	-	-	Weekend and holiday accommo- dation establishments
Hostele	-	-	-	31	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	-	472	520	395	Health establishments
Pozostałe obiekty	9172	8019	7502	6847	Other facilities
Korzystający z noclegów	835471	758021	850165	898771	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	195081	219186	149429	144700	of which foreign tourists
Hotele	495596	493898	528686	558015	Hotels
Motele	11158	5809	4088	3853	Motels
Pensjonaty	29359	24499	12846	17095	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	-	23785	44434	62202	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	24449	8152	1575	2235	Excursion hostels
Schroniska młodzieżowe	24647	6760	4608	1621	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe ..	-	16935	16281	17078	School youth hostels
Kempingi	14563	11197	12842	13445	Camping sites
Pola biwakowe	10998	8804	9679	7588	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	85857	53461	79732	76571	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	7025	3442	3292	3922	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo- wypoczynkowe	45807	37436	48832	51608	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	12114	3326	3968	4049	Creative arts centres
Zespoły ogólnodostępnych dom- ków turystycznych	20146	14545	14780	17864	Public tourist cottages
Ośrodki do wypoczynku sobotnio- niedzielnego i świątecznego	348	27	-	-	Weekend and holiday accommo- dation establishments
Hostele	-	-	-	690	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	-	6703	7586	9483	Health establishments
Pozostałe obiekty	53404	39242	56936	51452	Other facilities

TABL. 8 (162). TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (dok.)
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Udzielone noclegi	2281943	2014893	2372186	2407502	Nights spent (overnight stay)
w tym turystom zagranicznym	435102	503384	380775	361077	of which foreign tourists
Hotele	870904	939473	1038258	1089446	Hotels
Motele	22086	8523	10009	5296	Motels
Pensjonaty	70980	51209	33356	41038	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	-	71497	98483	137923	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	55945	12309	3833	3750	Excursion hostels
Schroniska młodzieżowe	75140	16777	11698	6161	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe ..	-	46434	46685	45365	School youth hostels
Kempingi	43784	35037	37672	35936	Camping sites
Pola biwakowe	35206	27594	38606	22495	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	532444	271485	389500	401182	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	58048	16957	27461	37054	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo- wypoczynkowe	183197	143642	189176	202927	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	16143	8921	11624	11159	Creative arts centres
Zespoły ogólnodostępnych dom- ków turystycznych	84184	50634	50376	65911	Public tourist cottages
Ośrodki do wypoczynku sobotnio- niedzielnego i świątecznego	1461	121	-	-	Weekend and holiday accommo- dation establishments
Hostele	-	-	-	1066	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	-	139616	167960	110296	Health establishments
Pozostałe obiekty	232421	174664	217489	190497	Other facilities

TABL. 9 (163). PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH
ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA
Stan w dniu 31 VII
CATERING ESTABLISHMENTS IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION
ESTABLISHMENTS
As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Restau- racje <i>Restau- rants</i>	Bary i kawiar- nie <i>Bars and coffee houses</i>	Stołówki <i>Canteens</i>	Punkty gastro- nomiczne <i>Food stands</i>	<i>SPECIFICATION</i>	
O G Ó Ł E M	2000	123	193	195	67	TOTAL
	2005	126	148	109	39	
	2009	130	178	133	60	
	2010	143	164	100	54	
Hotele	93	69	7	20		<i>Hotels</i>
Motele	2	3	-	-		<i>Motels</i>
Pensjonaty	11	9	6	1		<i>Boarding houses</i>
Inne obiekty hotelowe	18	21	4	2		<i>Other hotel facilities</i>
Domy wycieczkowe	1	1	1	-		<i>Excursion hostels</i>
Schroniska młodzieżowe	-	-	1	-		<i>Youth hostels</i>
Szkolne schroniska młodzieżowe .	-	-	7	-		<i>School youth hostels</i>
Kempingi	1	2	1	2		<i>Camping sites</i>
Pola biwakowe	-	2	1	2		<i>Tent camp sites</i>
Ośrodki wczasowe	4	26	31	10		<i>Holiday centres</i>
Ośrodki kolonijne	-	-	5	-		<i>Holiday youth centres</i>
Ośrodki szkoleniowo-wypoczyn- kowe	5	17	17	7		<i>Training-recreational centres</i>
Domy pracy twórczej	1	1	-	1		<i>Creative arts centres</i>
Hostele	-	7	7	3		<i>Hostels</i>
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	1	-	-	-		<i>Public tourist cottages</i>
Zakłady uzdrowiskowe	1	1	-	-		<i>Health establishments</i>
Pozostałe obiekty	5	5	12	6		<i>Other facilities</i>

TABL. 10 (164). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	195081	219186	149429	144700	Tourists accommodated
Hotele.....	170107	190636	124698	119377	Hotels
Motele	2082	247	24	72	Motels
Pensjonaty.....	5420	6471	3333	3743	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	-	4882	5048	5527	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	1928	455	91	-	Excursion hostels
Schroniska młodzieżowe	1008	370	7	1	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe ..	-	1289	893	1149	School youth hostels
Kempingi	3050	3513	3445	3557	Camping sites
Pola biwakowe	589	1618	845	620	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe.....	2040	1400	1734	1796	Holiday centres
Ośrodki kolonijne.....	235	41	384	920	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo- -wypoczynkowe	1318	1477	1790	1044	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	199	194	126	227	Creative arts centres
Zespół ogólnodostępnych domków turystycznych.....	365	545	633	603	Public tourist cottages
Hostele	-	-	-	56	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	-	-	-	225	Health establishments
Pozostałe obiekty	6975	6048	6378	5783	Other facilities
Udzielone noclegi	435102	503384	380775	361077	Nights spent (overnight stay)
Hotele.....	349198	418167	297062	277789	Hotels
Motele	6971	305	61	326	Motels
Pensjonaty.....	19621	19520	13024	14791	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	-	15525	13786	16331	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	2822	659	145	-	Excursion hostels
Schroniska młodzieżowe	2646	1158	7	1	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe ..	-	2574	2411	4986	School youth hostels
Kempingi	8696	7875	8315	5996	Camping sites
Pola biwakowe	1205	2257	1622	1088	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe.....	11494	7889	11673	8397	Holiday centres
Ośrodki kolonijne.....	2276	97	2825	4997	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo- -wypoczynkowe	4059	7836	8041	4793	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	749	657	424	957	Creative arts centres
Zespół ogólnodostępnych domków turystycznych.....	960	1709	1824	1833	Public tourist cottages
Hostele	-	-	-	75	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	-	-	-	419	Health establishments
Pozostałe obiekty	26681	17156	19555	18298	Other facilities

DZIAŁ XIII

NAUKA I TECHNIKA

Uwagi ogólne

Nauka i technika

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) obejmuje:

- **badania podstawowe**, tj. prace teoretyczne i eksperymentalne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia lub poszerzenia wiedzy na temat przyczyn zjawisk i faktów, nieukierunkowane w zasadzie na uzyskanie żadnych konkretnych zastosowań praktycznych;
- **badania stosowane**, tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy mającej konkretne zastosowania praktyczne. Polegają one bądź na poszukiwaniu możliwych zastosowań praktycznych dla wyników badań podstawowych bądź na poszukiwaniu nowych rozwiązań pozwalających na osiągnięcie z góry założonych celów praktycznych. Wynikami badań stosowanych są modele próbne wyrobów, procesów czy metod;
- **prace rozwojowe**, tj. prace w szczególności konstrukcyjne, technologiczno-projektowe oraz doświadczalne polegające na zastosowaniu istniejącej już wiedzy, uzyskanej dzięki pracom badawczym lub jako wynik doświadczenia praktycznego do opracowania nowych lub istotnego ulepszenia istniejących materiałów, urządzeń, wyrobów, procesów, systemów czy usług, łącznie z przygotowaniem prototypów oraz instalacji pilotowych.

1. Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują następujące grupy jednostek prowadzących tę działalność:

- 1) **jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe**, tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych:
 - a) instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk; w danych statystycznych do 2009 r. ujmowano również samodzielne zakłady naukowe, które zgodnie z ustawą z dnia 30 IV 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. 2010 Nr 96, poz. 619) zostały przekształcone w instytuty naukowe bądź przez nie wchłonięte,
 - b) instytuty badawcze działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 o instytutach badawczych (Dz. U. 2010 Nr 96, poz. 618); do 2009 r. określane jako jednostki badawczo-rozwojowe, które działały na podstawie ustawy z dnia 25 VII 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (jednolity tekst Dz. U. 2001 Nr 33, poz. 388 z późniejszymi zmianami),
 - c) inne, tj. pozostałe jednostki zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
- 2) **pomocnicze jednostki naukowe** (biblioteki naukowe, archiwa naukowe, muzea, pomocnicze jednostki naukowe PAN oraz stowarzyszenia naukowe i fundacje wspierające działalność badawczą i prace rozwojowe) określone do 2009 r. jako jednostki obsługi nauki;
- 3) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), obejmujące przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, które obok swojej podstawowej działalności, prowa-

CHAPTER XIII

SCIENCE AND TECHNOLOGY

General notes

Science and technology

Research and development (R&D) includes:

- **basic research**, i.e. experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any particular application or use in view;
- **applied research**, i.e. original investigation undertaken in order to acquire new knowledge. It is, however, directed primarily towards a specific practical aim or objective;
- **experimental development**, i.e. systematic work, drawing on existing knowledge gained from research and (or) practical experience, that is directed to producing new materials, products or devices, to installing new processes, systems and services, or to improving substantially those already produced or installed including preparation of prototypes and pilot installations.

1. Information regarding research and development includes the following groups of entities conducting such activity:

- 1) **Scientific, research and development units**, i.e. units involved mainly in carrying out research and development:
 - a) scientific units of the Polish Academy of Sciences; up to 2009 statistical data included independent scientific establishments which were transformed or incorporated into scientific institutes pursuant to the Polish Academy of Sciences Act of 30 April 2010 (Journal of Laws of 2010 No.96, item 619).
 - b) research institutes operating on the basis of the Research Institutes Act of 30 April 2010 (Journal of Laws of 2010 No. 96 ,item 618); up to 2009 defined as research and development units which operated on the basis of the Research and Development Units Act of 25 August 1985 (a consolidated text Journal of Laws of 2001 No. 33, item 388 as amended),
 - c) other units classified into NACE division 72 'Scientific research and development';
- 2) **auxiliary scientific units** – archives, libraries, museums, auxiliary scientific units of the PAS (Polish Academy of Sciences), associations and foundations supporting research and development activity and experimental development; up to 2009 defined as science support units;
- 3) **economic entities** (not classified into NACE division 72 'Scientific research and development') include mainly industrial enterprises conducting research and development be-

działalność badawczą i rozwojową; do 2009 r. określane jako jednostki rozwojowe;

4) **szkoły wyższe;**

5) **pozostałe jednostki** – państwowe i samorządowe instytucje oraz niewymienione wcześniej instytucje niekomercyjne, m. in. szpitale, parki narodowe i ogrody botaniczne, agencje i instytucje rządowe

2. do **zatrudnionych** w działalności badawczej i rozwojowej zaliczono w kategorii:

1) **pracowników naukowo-badawczych:**

- a) pracowników naukowych, badawczo-technicznych, inżynierskich i technicznych zatrudnionych w jednostkach naukowych i badawczo-rozwojowych, w pomocniczych jednostkach naukowych oraz w pozostałych jednostkach,
 - b) pracowników naukowych i innych zatrudnionych w działalności badawczej i rozwojowej w podmiotach gospodarczych prowadzących prace badawczo-rozwojowe,
 - c) pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych zatrudnionych w szkołach wyższych,
 - d) uczestników studiów doktoranckich prowadzących prace badawczo-rozwojowe (w EPC);
- 2) **techników i pracowników równorzędnych** – pracowników, którzy uczestniczą w działalności badawczej i rozwojowej wykonując zadania naukowe i techniczne zazwyczaj pod kierunkiem pracowników naukowo-badawczych;
- 3) **pozostały personel** – pracowników na stanowiskach robotniczych oraz administracyjno-ekonomicznych uczestniczących w realizacji prac badawczo-rozwojowych lub bezpośrednio z nimi związanych.

3. Dane dotyczące **zatrudnienia** w działalności badawczej i rozwojowej obejmują wyłączenie pracowników bezpośrednio z nią związanych, poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy. Liczbę zatrudnionych podano w jednostkach przeliczeniowych, tj. w tzw. **ekwiwalentach pełnego czasu pracy** (osobolatach). Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczą i rozwojową.

4. **Nakłady wewnętrzne** – wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania, obejmują nakłady bieżące i nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R

Nakłady inwestycyjne na środki trwałe od 2003 r. podaje się łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz zgodnie z obowiązującymi przepisami do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych (rozporządzenie Przewodniczącego KBN z 30 XI 2001 r. Dz. U. Nr 146, poz. 1642 §13); do 2002 r. koszty te ujmowane były w nakładach bieżących na działalność badawczą i rozwojową.

5. **Działalność innowacyjna** obejmuje szereg działań o charakterze badawczym (naukowym), technicznym, organizacyjnym, finansowym i handlowym, których celem jest opracowanie i wdrożenie innowacji. Prezentowane w dziale dane obejmują działalność innowacyjną w przemyśle i dotyczą opracowywania i wdrażania (wprowadzania na rynek) nowych lub istotnie ulepszonych, w zakresie swoich cech i zastosowań, produktów (wytrobów, usług).

Nakłady na działalność innowacyjną obejmują nakłady na: badania naukowe i prace rozwojowe

sides their main economic activity; up to 2009 defined as development units;

4) **higher education institutions;**

5) **other units** – state or local government institutions and non-profit institutions not mentioned above, inter alia, hospitals, national parks, botanical gardens, state agencies and institutions

2. **Employment in R&D includes:**

1) **researchers (RSE):**

- a) researchers, research and technical assistants, engineering and technical assistants employed in scientific units, research and development units, auxiliary scientific units and other units,
- b) researchers and other staff employed in R&D in economic entities conducting R&D,
- c) researchers and academics employed in higher education institutions,
- d) PhD students conducting R&D(FTE)

2) **technicians and equivalent staff** are persons whose main tasks require technical knowledge and experience in one or more fields of engineering, physical and life sciences, or social sciences and humanities. They participate in R&D by performing scientific and technical tasks involving the application of concepts and operational methods, normally under the supervision of researchers;

3) **other supporting staff** include skilled and unskilled craftsmen, secretarial and clerical staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.

3. Data regarding **employment in R&D** include exclusively persons employed directly on this activity (or providing direct services for R&D) and spending at least 10 per cent of their normal working time on R&D. The number of persons engaged in R&D is expressed in **full-time equivalents (FTE)**. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

4. **Intramural expenditures** – presenting the value of research and development of a given entity carried out by own research facilities, regardless of the sources of financing, include current and capital expenditures on fixed assets linked to R&D.

Since 2003 **capital expenditures on fixed assets** comprise expenditures on purchasing or manufacturing of research equipment, necessary for performing particular R&D activities, meeting the criteria for being classified as fixed assets, but – pursuant to the regulations in force – not included in an inventory of fixed assets until the completion of activities (Regulation of the Chairman of the State Committee for Scientific Research of 30 November 2001, Journal of Laws No. 146, item 1642, paragraph 13); until 2002 expenditures on such equipment were included in current expenditures on R&D.

5. **Innovation activity** comprises all of the scientific, technological, organisational, financial and commercial stapes which actually, or are intended to, lead to development and implementation of innovations. Data presented in the section include innovation activity in industry and concern the development and implementation (introduction on the market) of new or significantly improved products (goods and services) with regard to their features and applications.

Expenditures on innovation activity include expenditures on: R&D, acquisition of knowledge

(B+R), zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych (gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw – patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia *know-how*, znaki towarowe itp.), zakup oprogramowania, nakłady inwestycyjne na środki trwałe niezbędne do wprowadzenia innowacji (maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia, środki transportu, budynki, budowle oraz grunty), szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną, marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów oraz pozostałe przygotowania do wprowadzenia innowacji produktowych i procesowych.

Produkt nowy jest to produkt (wyrób lub usługa), który różni się znacząco swoimi cechami lub przeznaczeniem od produktów dotychczasowych.

Produkt istotnie ulepszony jest to produkt (wyrób lub usługa) już istniejący, który został znacząco udoskonalony poprzez zastosowanie nowych materiałów, komponentów oraz innych cech zapewniających lepsze działanie produktu.

8. Wynalazek podlegający opatentowaniu – bez względu na dziedzinę techniki – jest to nowe rozwiązanie, posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

9. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym dotyczące kształtu, budowy lub ze zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

Społeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-telekomunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o **przedsiębiorstwach** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych, według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), do sekcji: przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo; handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacja i komunikacja; działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca; pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu komunikacyjnego).

3. **Lokalna sieć komputerowa (LAN)** to rodzaj sieci zlokalizowanej na stosunkowo niedużym obszarze, często w obrębie jednego budynku lub grupy zabudowań. LAN może liczyć od dwóch do kilkuset komputerów. Sieć ta może być przewodowa lub bezprzewodowa.

4. **Intranet** to wewnętrzna, wydzielona sieć przedsiębiorstwa oparta na rozwiązaniach stosowanych w Internecie, tj. tych samych standardach, protokołach i programach, obejmująca swym zasięgiem wszystkie jednostki przedsiębiorstwa (biura, zakłady, filie).

5. **Extranet** jest to rozszerzenie wewnętrznej sieci przedsiębiorstwa (Intranetu) umożliwiające zewnętrznym użytkownikom dostęp do wybranych elementów

from external sources (complete technology in the form of documentation and rights – patents, non-patented inventions, licences, disclosures of know-how, trademarks etc.), acquisition of software, capital expenditures on fixed assets required for introduction of innovations (machines, technical equipment, tools, means of transport, buildings constructions and land), staff training related to innovation activity, marketing of new or significantly improved products and other preparations for the implementation of product and process innovations.

A **new product** is a product (good or service) that differs significantly in its characteristics or intended uses from the previous products.

A **significantly improved product** is an existing product (good or service) which has been significantly improved through the use of new materials, components and other characteristics that enhance the performance of this product.

8. A **patentable invention** – regardless of the field of technology – is any new solution which involves an inventive step, i.e. which does not result in an obvious way from the state of the art and which is suitable for industrial application.

9. A **utility model eligible for protection** – any new and useful solution of a technical nature affecting shape, construction or durable assemblage of an object.

Information society

1. Presented information has been compiled on the basis of the generalised results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted according to a harmonized EU methodology.

2. Data on **enterprises** concern economic entities employing more than 9 persons and included in the following sections of NACE Rev. 2: manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply, sewerage and waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; professional, scientific and technical activities (excluding veterinary activities); administrative and support service activities, other service activities (repair of computers and communication equipment).

3. **Local computer network (LAN)** is a type of a network located on a relatively small area, often within one building or group of buildings. LAN may consist of two up to several hundred computers. This network can be wirebased or wireless.

4. **Intranet** is an inner, isolated network of an enterprise based on solutions used in the Internet, i.e. the same standards, protocols and programmes, covering all units of an enterprise (offices, plants, branches).

5. **Extranet** is a broadened inner network of an enterprise (Intranet) which provides outside users with the access to selected elements of the inner network.

TABL. 1 (165). **JEDNOSTKI ORAZ ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
UNITS AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2009	2010	2000	2005	2009	2010			
	jednostki (stan w dniu 31 XII) units (as of 31 XII)				zatrudnieni ^a personnel ^a						
					ogółem total				pra- cowni- cy nauko- wo- bada- wczy re- search ers	tech- nicy i praco- wnicy równor- zędni tech- nicians and equi- valent staff	pozos- tały per- sonel other sup- porting staff
OGÓŁEM	12	22	22	34	1257,8	1221,2	1229,3	1389,4	#	107,2	#
TOTAL											
w tym: of which:											
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe	4	4	3	#	323,6	226,6	200,2	204,4	146,5	#	#
Scientific and research- -development units											
Podmioty gospodarcze ^b	6	14	13	19	32,6	51,4	56,1	79,2	11,9	43,3	24,0
Economic entities ^b											
Szkoły wyższe	2	4	5	6	901,6	943,2	#	#	#	#	21,8
Higher education institutions											

^a W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy. ^b Do 2009 r. określane jako Jednostki rozwojowe, patrz uwagi ogólne, ust 1 na str. 214.

^a In full-time equivalents. ^b Up to 2009 defined as development units, see general notes, item 1 on page 214

TABL. 2 (166). **ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W 2010 R.**

Stan w dniu 31 XII

EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

BY EDUCATIONAL LEVEL IN 2010

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z wykształceniem Education				
		wyższym higher				pozosta- łym other
		z tytułem nauko- wym profesora with title of pro- fessor	ze stopniem naukowym with scientific degree of		z tytułem zawodowym magistra, inżyniera, lekarza, licencjata with other university degrees below the PhD level (master, bachelor and equivalent)	
			doktora habilito- wanego habilitated doctor“ (HD)	doktora doctor (PhD)		
OGÓŁEM TOTAL	2263	#	#	#	482	50
w tym: of which:						
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe Scientific and research-development units	225	24	28	78	85	10
Podmioty gospodarcze Economic entities	127	-	-	4	88	35

^a The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions.

TABL. 3 (167). **NAKLADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT
ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓL- NIENIE	2000	2005	2009	2010					SPECIFICATION
	ogółem <i>grand total</i>				nakłady <i>expenditures</i>				
					bieżące ^b <i>current^b</i>		inwestycyjne na środki trwałe <i>capital</i>		
razem <i>total</i>	w tym osobo- we <i>of which labour costs</i>	razem <i>total</i>	w tym maszyny, urządzenia techni- czne oraz narzędzia, przyrządy, ruchomo- ści i wyposa- żenie <i>of which machinery technical devices and tools, instru- ments, movables and equip- ment</i>						
w tys. zł <i>in thous. zł</i>									
OGÓŁEM	56873,3	66210,4	115538,3	173759,2	90264,8	43737,7	83494,4	#	TOTAL
w tym:									of which:
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe	23758,0	34905,0	40911,1	38917,0	#	16114,0	#	#	Scientific and research-devel- opment units
Podmioty gospodar- cze ^c	9904,5	4750,2	#	24043,0	#	3890,8	#	5300,9	Economic entities ^c
Szkoły wyższe	23210,8	26555,2	67893,7	#	#	23649,6	#	#	Higher education institutions

^a Bez amortyzacji środków trwałych. ^b Od 2003 r. podaje się łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz zgodnie z obowiązującymi przepisami do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych (rozporządzenie Przewodniczącego KBN z 30 XI 2001 r. Dz. U. Nr 146, poz. 1642 §13); do 2002 r. koszty te ujmowane były w nakładach bieżących na działalność badawczą i rozwojową. ^c Do 2009 r. określane jako Jednostki rozwojowe, patrz uwagi ogólne, ust 1 na str. 214.

^a Excluding depreciation of fixed assets. ^b Since 2003 capital expenditures on fixed assets comprise expenditures on purchasing or manufacturing of research equipment, necessary for performing particular R&D activities, meeting the criteria for being classified as fixed assets, but — pursuant to the regulations in force — not included in an inventory of fixed assets until the completion of activities (Regulation of the Chairman of the State Committee for Scientific Research of 30 November 2001, Journal of Laws No. 146, item 1642, paragraph 13); until 2002 expenditures on such equipment were included in current expenditures on R&D. ^c Up to 2009 defined as development units, see general notes, item 1 on page 214.

TABL. 4 (168). **NAKLADY BIEŻĄCE ^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW BADAŃ (ceny bieżące)**
CURRENT EXPENDITURES ^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	Badania <i>Research</i>		Prace rozwo- jowe <i>Experi- mental devel- opment</i>	SPECIFICATION
			podsta- wowe <i>basic</i>	stoso- wane <i>applied</i>		
		w tys. zł <i>in thous. zł</i>				
O G Ó Ł E M	2000	40736,3	9918,2	12550,8	18267,3	T O T A L
	2005	45844,1	20133,6	14706,5	11004,0	
	2009	84304,8	28590,0	21418,9	34295,9	
	2010	90264,8	43658,9	26282,8	20323,1	
w tym:						<i>of which</i>
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe		31168,0	#	#	#	<i>Scientific and research- -development units</i>
Podmioty gospodarcze ^b		#	481,1	#	3575,5	<i>Economic entities ^b</i>
Szkoły wyższe		#	#	#	12192,1	<i>Higher education institutions</i>

^a Patrz notki *a*, *b* do tabl. 3 na str. 218. ^b Do 2009 r. określane jako Jednostki rozwojowe, patrz uwagi ogólne, ust 1 na str. 214.

^a See footnotes *a*, *b* to the table 3 on page 218. ^b Up to 2009 defined as development units, see general notes, item 1 on page 214

TABL. 5 (169). **STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**

Stan w dniu 31 XII

DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	stopień zużycia w %				
	degree of consumption in %				
O G Ó Ł E M	67,6	82,4	67,5	73,4	T O T A L
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe	68,5	88,6	#	#	Scientific and research-development units
Placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk	71,8	92,5	#	#	Scientific units of the Polish Academy of Sciences
Jednostki badawczo-rozwojowe	56,9	73,9	#	#	Branch research-development units
Inne	-	-	-	-	Others
Pomocnicze jednostki naukowe ^a	-	-	-	-	Auxiliary scientific units ^a
Podmioty gospodarcze ^b	46,6	118,7	#	#	Economic entities ^b
Szkoły wyższe	69,6	79,6	#	#	Higher education institutions

^a Do 2009 r. określane jako Jednostki obsługi nauki, patrz uwagi ogólne, ust 1 na str. 214. ^b Do 2009 r. określane jako Jednostki rozwojowe, patrz uwagi ogólne, ust 1 na str. 214.

^a Up to 2009 defined as Science support units, see general notes, item 1 on page 214. ^b Up to 2009 defined as development units, see general notes, item 1 on page 214

TABL. 6 (170). **NAKLADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYŚLE^a (ceny bieżące)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures		
		na działalność badawczą i rozwojową on research and development activity	inwestycyjne na maszyny, urzą- dzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu capital – on the acquisition of instru- ments and equip- ment	na oprogramowanie on software
		w tys. zł in thous. zł		
OGÓŁEM 2000	165607	11082	98789	4816
TOTAL 2005	257893	7060	160798	3208
2009	#	#	#	#
2010	219842	5768	195353	3368
w tym sektor prywatny of which private sector	194598	5171	171549	2548
Przetwórstwo przemysłowe	197207	5384	173776	2713
Manufakturing				
w tym: of which:				
Produkcja artykułów spożyw- czych Manufacture of food products	17829	319	17184	158
Produkcja papieru i wyrobów z papieru Manufacture of paper and paper products	12299	626	11104	246
Produkcja wyrobów z metali ^Δ .. Manufacture of metal products ^Δ	10991	438	10261	171
Produkcja urządzeń elektrycz- nych..... Manufacture of electrical equipment	11895	487	8424	1009
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ . Manufacture of machinery and equipment n.e.c	3560	152	3270	57
Produkcja mebli..... Manufacture of furniture	48450	566	47626	103

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 7 (171).

ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH I MEDIA ELEKTRONICZNE W PRZEMYŚLE ^a

Stan w dniu 31 XII

MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES AND ELECTRONIC MEDIA IN INDUSTRY ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Środki automatyzacji procesów produkcyjnych w szt. Means for automating production processes in units					
		linie produkcyjne production lines		centra obróbkowe processing centres	roboty i manipulatory przemysłowe industrial robots and mani- pulators		komputery ^b computers ^b
					ogółem total	w tym roboty of which robots	
O G Ó Ł E M	2000	269	300	104	40	14	516
T O T A L	2005	412	417	222	71	50	444
	2009	361	448	358	71	52	491
	2010	379	450	346	96	48	493
w tym: of which:							
sektor prywatny.....		354	416	328	94	46	403
private sector							
W tym przetwórstwo prze- mysłowe		354	421	346	94	46	418
Of which manufacturing							
w tym: of which:							
Produkcja artykułów spożyw- czych		90	38	13	3	3	51
Manufacture of food products							
Produkcja odzieży		-	-	-	-	-	-
Manufacture of wearing apparel							
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ		29	39	53	5	5	48
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ							
Produkcja papieru i wyrobów z papieru.....		5	6	2	1	-	-
Manufacture of paper and paper products							
Poligrafia i reprodukcja zapi- sanych nośników informacji ..		13	15	-	-	-	8
Printing and reproduction of recorded media							
Produkcja wyrobów z pozosta- łych mineralnych surowców niemetalicznych		12	18	14	6	6	25
Manufacture of other non- metallic mineral products							
Produkcja wyrobów z metali ^Δ Manufacture of metal products ^Δ		6	2	47	19	17	17
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ . Manufacture of machinery and equipment n.e.c.		4	3	30	-	-	38
Produkcja mebli..... Manufacture of furniture		44	51	116	9	3	42

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Komputery duże, mikrokomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons. ^b Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 8 (172). **WYNAŁAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE**
DOMESTIC INVENTIONS AND UTILITY MODELS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Wynalazki:					<i>Inventions:</i>
zgłoszone	25	27	35	60	<i>patent applications</i>
udzielone patenty	8	13	9	18	<i>patents granted</i>
Wzory użytkowe:					<i>Utility models:</i>
zgłoszone	8	23	25	<i>utility model application</i>
udzielone prawa ochronne.....	.	8	11	5	<i>rights of protection granted</i>

Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.
Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

TABL. 9 (173). **WARTOŚĆ SPRZEDAŻY WYROBÓW I USŁUG NOWYCH I ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZEMYSŁE^a W 2010 R.**
VALUE OF SOLD PRODUCTION OF TECHNOLOGICALLY NEW AND SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS AND SERVICES IN THE INDUSTRY^a IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wartość sprzedaży wyrobów i usług nowych i istotnie ulepszonych, których produkcję uruchomiono w latach 2008–2010 <i>Value of sold of products of technologically new and significantly improved products and services, of which production was activated in years 2008–2010</i>				SPECIFICATION
	ogółem <i>grand total</i>	z tego wyroby <i>of which products</i>		w tym eksport ogółem <i>of which export total</i>	
		nowe i istotnie ulepszone na rynek <i>new or significantly improved for the market</i>	nowe i istotnie ulepszone dla przedsiębiorstwa <i>new or significantly improved for the enterprise</i>		
		w tys. zł <i>in thous. zł</i>			
O G Ó Ł E M	#	#	#	#	TOTAL <i>of which:</i>
w tym:					<i>private sector</i>
sektor prywatny	2178702	391322	1787380	1623896	
W tym przetwórstwo przemysłowe	2179967	392587	1787380	1624458	Of which manufacturing
w tym:					<i>of which:</i>
Produkcja artykułów spożywczych	26181	4884	21297	-	<i>Manufacture of food products</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ ..	24671	18833	5838	3224	<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>
Produkcja wyrobów z metali ^Δ ..	65815	35469	30346	34062	<i>Manufacture of metal products ^Δ</i>
Produkcja urządzeń elektrycznych	104192	31813	72379	9713	<i>Manufacture of electrical equipment</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	54069	32232	21836	4097	<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Produkcja mebli	373320	113913	259407	210658	<i>Manufacture of furniture;</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 10 (174). **PRZEDSIĘBIORSTWA ^a WYKORZYSTUJĄCE INTERNET W 2010 R.**

Stan w styczniu

ENTERPRISES ^a USING INTERNET IN 2010*As in January*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba jednostek Number of entities	Udział jednostek w całej populacji w % <i>The proportion of entities in percent of total population</i>
Dostęp do Internetu <i>Internet access</i>	2455	94,0
Połączenie z Internetem przez: <i>Internet access via:</i>		
łącze szerokopasmowe ^b <i>Broadband connection ^b</i>	1572	60,2
modem analogowy (zwykła linia telefoniczna) lub cyfrowy ISDN .. <i>analogue modem (connection over plain telephone line or digi- tal modem)</i>	1290	49,4
łącze bezprzewodowe (np. GSM, GPRS, UMTS, itp.)..... <i>wireless connection (e.g. GSM, GPRS, UMTS)</i>	582	22,3
Przedsiębiorstwa posiadające własną stronę internetową <i>Enterprises with Own Website</i>	1379	52,8

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W technologii DSL (xDSL, ADSL, SDSL, itp.) lub inne łącze stałe (np. sieć telewizji kablowej, energetyczną – PLC).

^a Data concerns enterprises with more than 9 persons employed. ^b DSL connections (xDSL like ADSL, SDSL, etc.) or other fixed broadband connections (e.g. via cable TV network, via power suplay traction – PLC).

TABL. 11 (175). **PRZEDSIĘBIORSTWA ^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE TELEINFORMATYCZNE W 2010 R.**

Stan w styczniu

ENTERPRISES ^a USING SELECTED ICT SYSTEMS IN 2010

As in January

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Liczba jednostek <i>Number of entities</i>	Udział jednostek w całej populacji w % <i>The proportion of entities in percent of total population</i>
Komputery z dostępem do internetu <i>Computers with internet access</i>	2455	94,0
Sieć lokalną LAN <i>Local area network (LAN)</i>	1708	65,4
w tym bezprzewodowa <i>of which wireless</i>	843	32,3
Intranet <i>Intranet</i>	1047	40,1
Bezpłatne oprogramowanie, systemy open source, jak np. Linux <i>Free, open source software and operating systems, like Linux</i>	352	13,5
ERP – system informatyczny do pla- nowania zasobów przedsiębiorstwa.. <i>Enterprise Resource Planning system</i>	176	6,7
CRM – programowanie do zarządza- nia informacjami o klientach zapew- niające dostęp do nich innym ko- mórkom przedsiębiorstwa <i>Customer Relationship Management system</i>	268	10,3

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a *Data concerns enterprises with more than 9 persons employed.*

DZIAŁ XIV

CENY

Uwagi ogólne

1. Źródłem informacji o **cenach detalicznych** prezentowanych towarów i usług były notowania cen prowadzone przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług notowane były w 2010 r. raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były trzy razy w miesiącu.

Ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem rocznych cen ziemniaków, które obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku.

2. Dane o **cenach skupu** dotyczą cen płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od ich producentów. Przeciętne ceny roczne obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

3. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są miesięczne notowania cen dokonane przez stałych ankietatorów na celowo wytypowanych targowiskach. Do 2004 r. źródłem informacji o cenach uzyskiwanych przez rolników była miesięczna sprawozdawczość korespondentów rolnych, którzy notowali również ceny uzyskiwane w bezpośrednich obrotach między poszczególnymi gospodarstwami. W związku z tym dane od 2005 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

CHAPTER XIV

PRICES

General notes

1. The source of information on **retail prices** of presented goods and services were quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions. Prices of goods and services were collected in 2010 once a month, with the exception of fruit and vegetables, for which the quotations were conducted three times a month.

Annual prices have been computed as the arithmetic means of the average monthly prices apart from annual prices of potatoes, which have been calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year.

2. Data on **procurement prices** concern prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from their producers. Average annual prices were calculated as a quotient of value (without value added tax – VAT) and quantity of each agricultural product.

3. The information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on market-places** comes from monthly price quotations of agricultural products, provided by a network of interviewers collecting it on selected market-places. Until 2004 information on prices received by farmers was collected monthly from agricultural correspondents, whose reports also included prices of products traded between farms. Therefore data since 2005 are not fully comparable with data in previous years. Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average monthly prices.

TABL. 1 (176). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**
PRICES INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł in zł				
OGÓŁEM	110,4	102,2	103,3	103,1	TOTAL
w tym:					of which:
Żywność i napoje bezalkoholowe	111,2	102,2	104,3	103,2	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe ..	107,7	101,8	109,0	105,2	Alcoholic beverages, tobacco
Odzież i obuwie	105,8	94,6	91,6	95,6	Clothing and footwear
Mieszkanie ^a	110,0	103,5	106,4	104,1	Housing ^a
Zdrowie	111,6	103,0	103,0	102,8	Health
Transport.....	117,4	104,5	96,7	107,0	Transport
Rekreacja i kultura.....	109,7	101,3	101,5	101,7	Recreation and culture
Edukacja ^b	113,7	100,2	107,0	103,4	Education ^b

^a Do 2005 r. łącznie z opłatą za zimną wodę i funduszem remontowym. ^b Do 2004 r. bez wychowania przedszkolnego.

^a Until 2005 – including charge for cold water and renovation fund. ^b Until 2004 – excluding pre-primary education.

TABL. 2 (177). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ryż – za 1 kg.....	2,44	2,85	4,75	4,14	Rice – per kg
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg.....	1,23	1,26	1,68	1,74	Wheat-rye bread – per 0,5 kg
Makaron jajeczny – za 400 g.....	3,18	3,91	3,40	3,50	Egg pasta – per 400 g
Mąka pszenna „Poznańska” – za 1 kg...	1,57	1,46	1,92	2,06	Wheat flour "Poznańska" – per kg
Mięso wołowe z kością (rostbef) – za 1 kg.....	9,68	15,88	19,75	20,28	Beef meat, bone-in (roast beef) – per kg
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg.....	14,40	13,94	15,60	13,96	Pork meat, bone-in (centre loin) – per kg
Kurczęta patroszone – za 1 kg.....	5,81	5,53	6,74	6,27	Disembowelled chicken – per kg
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg.	20,00	20,70	21,78	20,92	Pork ham, boiled – per kg
Kielbasa „Toruńska” – za 1 kg.....	12,04	12,86	13,98	14,62	Sausage "Toruńska" – per kg
Filety z morskiczka mrożone – za 1 kg.	13,18	12,65	15,97	16,82	Fillets of hake, frozen – per kg
Karp świeży – za 1 kg.....	9,56	10,85	12,61	12,65	Fresh carp – per kg
Śledź solony odgłowiony – za 1 kg..	5,68	7,88	8,53	8,69	Salted herring, headless – per kg
Mleko krowie spożywcze o zawarto- ści tłuszczu 3–3,5%, sterylizowa- ne – za 1 l.....	.	.	2,74	2,54	Cows' milk, fat content 3–3,5%, sterilized – per l
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% – za 200 ml.....	1,32	1,30	1,70	1,73	Sour cream, fat content 18% – per 200 ml
Ser twarogowy półtłusty – za 1 kg ...	8,49	9,32	11,35	11,13	Semi-fat cottage cheese – per kg
Ser dojrzewający „Gouda” – za 1 kg	16,11	16,18	16,21	16,84	Ripening "Gouda" cheese – per kg
Jaja kurze świeże – za 1 szt.....	0,34	0,33	0,44	0,47	Hen eggs, fresh – per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% – za 200 g.....	2,74	3,08	3,39	3,99	Fresh butter, fat content 82,5% – per 200 g
Olej rzepakowy produkcji krajowej – za 1 l.....	3,95	4,28	5,86	5,52	Rape-oil, domestic production – per l
Pomarańcze – za 1 kg.....	3,88	4,66	6,01	5,64	Oranges – per kg
Jabłka ^{ab} – za 1 kg.....	2,44	1,93	2,15	2,40	Apples ^{ab} – per kg
Buraki ^a – za 1 kg.....	1,17	1,08	1,59	1,69	Beetroots ^a – per kg
Marchew ^a – za 1 kg.....	1,21	1,36	2,20	1,92	Carrots ^a – per kg
Ziemniaki ^a – za 1 kg.....	0,68	0,84	1,05	1,36	Potatoes ^a – per kg

^a Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku. ^b W 2000 r. – droższe.

^a Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year. ^b In 2000 – dessert apple.

TABL. 2 (177). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Cukier biały kryształ – za 1 kg	3,03	3,10	3,05	2,60	White sugar, crystallized – per kg
Kawa naturalna mielona „Tchibo Family” – za 250 g	6,52	4,71	5,74	5,95	Natural coffee "Tchibo Family", ground – per 250 g
Herbata „Madras” – za 100 g	2,06	2,30	2,78	2,89	Tea "Madras" – per 100 g
Wódka czysta „Polonaise – Polish Vodka" 40% ^c – za 0,5 l	25,36	20,94	20,50	20,67	Vodka pure „Polonaise – Polish Vodka" 40% ^c – per 0,5 l:
Papierosy „Mars” – za 20 szt.	4,31	5,17	7,88	9,26	Cigarettes "Mars" – per 20 pcs
Ubranie męskie 2-częściowe, z elanowełny – za 1 kpl	441,83	387,71	448,59	481,99	Men's suit, polyester staple fibres and wool – per set
Półbuty męskie skórzane, na podszwie nieskórzanej – za 1 parę ...	125,08	142,26	149,21	161,01	Men's low leather shoes with non-leather sole – per pair
Półbuty damskie skórzane, na podszwie nieskórzanej – za 1 parę ...	115,16	141,78	146,17	145,46	Women's low leather shoes with non-leather sole – per pair
Podzelowanie obuwia męskiego – za 1 parę	18,25	21,54	27,08	30,98	Resoling men's shoes – per pair
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej – za 1 m ³	1,31	2,01	2,37	2,57	Cold water by municipal water-system – per 1 m ³
Energia elektryczna dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) ^d – za 1 kW·h	0,28	0,42	0,55	0,59	Electricity for households (all-day tariff) ^d – per kW·h
Gaz ziemny wysokometanowy z sieci dla gospodarstw domowych ^e – za 1 m ³	0,90	1,52	2,41	2,46	Natural net-gas, high-methanated for households ^e – per m ³
Węgiel kamienny – za 1 t	396,12	477,33	675,66	686,22	Hard coal – per t
Ciepła woda – za 1 m ³	12,02	14,22	15,28	16,88	Hot water – per 1 m ³
Centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych – za 1 m ² p. u.	2,46	2,56	2,94	3,10	Heating of dwellings - per m ² of usable floor space
Chłodziarko-zamrażarka typu domowego, poj. ok. 300 l	1237,28	1260,92	Fridge-freezer, capacity about 300 l
Pralka automatyczna typu domowego, na 5 kg suchej bielizny	1523,70	1283,13	1205,30	1096,28	Automatic washing machine, dry-linen capacity not exceeding 5 kg
Odkurzacz typu domowego	384,40	322,68	301,30	317,05	Vacuum cleaner
Żelazko z nawilżaczem	167,02	151,70	181,18	182,82	Iron with duschsystem
Proszek do prania – za 0,4 kg	4,25	4,52	Washing powder – per 0,4 kg
Benzyna silnikowa „Euro-Super” – za 1 l	3,13	4,04	4,18	4,61	Motor petrol "Euro-Super" – per l
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	1,30	1,75	2,07	2,09	Regular ticket for travelling by intra-urban bus
Przejazd taksówka osobową, taryfa dzienna – za 5 km	10,17	11,47	12,07	12,42	Taxi daily fare – for 5 km distance
Bilet normalny do kina	9,56	12,92	14,71	15,00	Regular cinema ticket
Ondulacja na zimno włosów damskich	41,20	49,46	62,86	67,98	Women's cold wave
Ciągnik „Ursus 2812"	33263,00	49200,00	75274,00	82350,00	Tractor "Ursus 2812"
Kopaczka do ziemniaków ciągnikowa elewatorowa, półzawieszana .	.	9760,00	11468,00	11386,67	Semi-mounted tractor potato digger
Mocznik nawozowy 46% N – za 25 kg	13,86	22,88	37,44	36,10	Urea, nutritive content 45% N – per 25 kg
Przemiał pszenicy – za 1 dt	8,00	.	.	.	Grinding of wheat – per dt
Badanie kliniczne krowy	14,32	21,19	30,47	31,08	Cow's clinical examination

^c W 2000 r. 50%. ^d Od 2001 r. zawiera opłatę za energię elektryczną, stawkę systemową, składniki stały i zmienny stawki sieciowej oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 100 kW·h energii elektrycznej. ^e Zawiera opłatę za gaz i usługę przesyłową (stałą i zmienną) oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 18,25 m³ gazu.

^c In 2000 50%. ^d Since 2001 including charge for electricity, system rate, standing and variable elements of electricity network rate and subscription fee with the monthly use of 100 kW·h of electricity. ^e Including charge for gas and gas transmitting (standing and variable) and subscription fee with the monthly use of 18,25 m³ of gas.

TABL. 3 (178). **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż (bez siewnego) – za 1 dt:					Cereal grain (excluding sowing seed) – per dt:
pszenicy	50,06	37,65	49,16	61,17	wheat
żyta	34,85	27,89	33,31	44,03	rye
jęczmienia	49,69	36,89	41,25	50,81	barley
owsa i mieszanek zbożowych	40,26	29,21	34,40	36,70	oats and mixed cereal
pszenżyta	46,49	30,10	37,15	46,99	triticale
Ziemniaki – za 1 dt	17,05	22,33	58,51	63,90	Potatoes – per dt
w tym jadalne (bez wczesnych)	38,93	44,81	54,66	56,26	of which edible (excluding early kinds)
Buraki cukrowe – za 1 dt	9,92	17,94	12,41	11,38	Sugar beets – per dt
Rzepak i rzepik przemysłowy – za 1 dt..	78,41	76,41	106,66	129,00	Industrial rape and agrimony – per dt
Liście tytoniu – za 1 dt	580,06	149,26	418,61	566,73	Raw tobacco – per dt
Żywiec rzeźny – za 1 kg:					Animals for slaughter – per kg:
bydło (bez cieląt)	2,95	4,06	4,22	4,27	cattle (excluding calves)
cielęta	5,87	9,73	8,58	8,49	calves
trzoda chlewna	3,74	3,88	4,56	4,01	pigs
Mleko krowie – za 1 hl	80,45	94,52	89,57	110,36	Cows' milk – per hl
Jaja kurze konsumpcyjne – za 1 szt. .	0,28	0,41	0,22	0,10	Hen eggs – per piece

TABL. 4 (179). **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH**
AVERAGE MARKET-PLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziemnioplody – za 1 dt:					Crops – per dt:
Ziarno zbóż: pszenicy	55,96	43,50	55,83	61,18	Cereal grain of: wheat
żyta	40,53	27,16	48,73	42,63	rye
jęczmienia	47,26	37,70	48,67	50,00	barley
owsa	40,06	30,65	48,20	43,96	oats
Ziemniaki (bez jadalnych wcze- snych)	41,92	55,19	85,36	107,40	Potatoes (excluding edible early kinds)
Siano łąkowe	20,20	32,74	32,19	.	Meadow hay
Słoma zbóż ozimych	11,00	9,99	.	.	Straw of winter cereals
Żwierzęta gospodarskie – za 1 szt.:					Livestock – per head:
Krowa dojna	1381,69	1916,67	2580,56	2963,33	Dairy cow
Jałówka 1-rocza	850,92	1312,50	1652,09	.	One-year heifer
Prosię na chów	85,23	129,19	168,21	158,04	Piglet
Maciorka owcza na chów	139,14	.	.	.	Ewe
Koń roboczy	2986,48	3303,61	.	.	Farm horse
Żrebię 1-roczne	1619,67	.	.	.	One-year colt
Żywiec rzeźny – za 1 kg:					Animals for slaughter – per kg:
Bydło (bez cieląt) ^a	1,97	3,66	.	.	Cattle (excluding calves) ^a
Cielęta	4,14	.	.	.	Calves
Trzoda chlewna	3,64	4,04	4,21	3,81	Pigs

^a Średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krow rzeźnych.

^a Average weighted price of cattle for slaughter calculated with the adoption of the structure of procurement quantity of young cattle and cows for slaughter.

DZIAŁ XV

ROLNICTWO I LEŚNICTWO

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności, do której są zaliczane.

2. **Gospodarstwo rolne** oznacza grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą oraz prawami i obowiązkami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

3. Gospodarstwa rolne w użytkowaniu indywidualnym obejmują:

- 1) gospodarstwa indywidualne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych, prowadzone przez rolników na gruntach własnych i niewłasnych;
- 2) gospodarstwa indywidualne o powierzchni do 1 ha użytków rolnych (działki rolne, w tym np. działki służbowe) użytkowane rolniczo przez osoby fizyczne oraz właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych.

4. Dane o **gruntach** wykazano według siedziby użytkownika.

Dane o powierzchni użytków rolnych ogółem oraz według rodzajów użytków prezentuje się bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych.

Do 2006 r. do użytków rolnych zaliczano: grunty orne, sady, łąki i pastwiska.

Zgodnie z metodologią EUROSTAT-u, **użytki rolne w dobrej kulturze** — utrzymywane zgodnie z normami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 III 2007 r. w sprawie minimalnych norm (Dz. U. Nr 46, poz. 306) z późniejszymi zmianami — prezentuje się w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe; dane za 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych

CHAPTER XV

AGRICULTURE AND FORESTRY

General notes

Agriculture

1. The presented information have been compiled using the **kind of activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the sections of the NACE rev. 1 in which they are included.

2. An **agricultural holding** is understood as an agricultural area, including forest land, buildings or their parts, equipment and stock if they constitute or may constitute an organized economic unit as well as rights and obligations related to running a holding.

3. Agricultural holdings in private use include:

- 1) private farms exceeding 1 ha of agricultural land, tended by farmers on their own or rented land;
- 2) private farms up to 1 ha of agricultural land (agricultural plots, of which e.g. company plots) used for agricultural purposes by natural persons as well as livestock owners who do not possess agricultural land.

4. Data on **land** are presented according to the official residence of the land user.

Data regarding the total area of agricultural land, and area by land type have been presented excluding non-farm land.

Agricultural land include: arable land, orchards, meadows and pastures till 2006.

According to EUROSTAT methodology, **agriculture land in a good agricultural condition** – maintained in accordance with norms defined in the decree of the Minister of Agriculture and Rural Development, dated 12 III 2007 regarding minimal norms (Journal of Laws No. 46, item 306) with later amendments) – is presented on the basis of a division into sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures; data for 2010 are not comparable with data for previous years.

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except for the

w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczonych w 2010 r. do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych oraz ich szkółek (sady, szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny oraz drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami).

Do **sadów** zaliczono grunty zasadzone drzewami i krzewami owocowymi oraz szkółki drzew i krzewów owocowych o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

5. Dane o nakładach pracy w gospodarstwach rolnych opracowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010. Prezentowane dane uwzględniają osoby wykonujące pracę w gospodarstwie w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie, tj. w okresie od 1 VII 2009 r. do 30 VI 2010 r. (nawet jeżeli była to praca w minimalnym wymiarze godzin).

Nakłady pracy ogółem dla całego rolnictwa uwzględniają:

1) w gospodarstwach indywidualnych: właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin (rodzinna siła robocza), pracowników najemnych stałych i dorywczych, pracowników kontraktowych, pomoc sąsiedzką,

2) w gospodarstwach osób prawnych: pracowników najemnych stałych i dorywczych, pracowników kontraktowych oraz pozostałe osoby, (tj. członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych, uczniów pracujących w szkolnych gospodarstwach rolnych, osoby pracujące, w tym duchowne w gospodarstwach prowadzonych przez zakony).

area of crops which in 2010 were included to permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops.

Fallow land is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).

Permanent crops stand for the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs, and their nurseries, nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, of which wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, as well as other permanent crops cultivated under covers.

Orchards are understood as land planted with fruit-bearing trees, bushes and tree nurseries not smaller than 0,1 ha.

Kitchen gardens stand for the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as part of kitchen gardens.

Meadows and pastures are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.

5. Data of labour input agricultural holdings were compiled on the basis of the Agricultural Census 2010. The presented data include persons performing any work on a farm in the period of 12 months preceding the survey, i. e. between 1 VII 2009 and 30 VI 2010 (even if it was minimal volume of work).

The total labour input for the whole agriculture includes:

1) on private farms in agriculture: owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers (family labour force), permanent paid employees and temporary paid employees, contracted workers, mutual aid,

2) in farms of legal persons: permanent hired employees and temporary hired employees, contracted workers, as well as others persons (i.e., members of agricultural producers' co-operatives, students working on school agricultural holdings, employed persons, including clergymen working on holding run by monasteries).

Ze względu na duży udział pracy w niepełnym wymiarze godzin oraz sezonowego zatrudnienia pracowników dorywczych, nakłady pracy w rolnictwie zostały wyrażone w umownych **rocznych jednostkach pracy** (AWU). Umowna jednostka pracy (AWU) jest ekwiwalentem czasu przepracowanego w ciągu roku w gospodarstwie rolnym przez 1 osobę pełnozatrudnioną w rolnictwie. W Polsce przyjęto 2120 godzin przepracowanych w ciągu roku jako równoważnik pełnego etatu (roczną jednostkę pracy). Jednocześnie zgodnie z metodologią EUROSTAT-u zachowano warunek, że na 1 osobę nie może przypadać więcej niż 1 roczna jednostka pracy nawet jeżeli w rzeczywistości pracuje ona dłużej.

6. Dane za 2010 r. w zakresie nakładów pracy w gospodarstwach rolnych, użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich, ciągników, maszyn i urządzeń rolniczych i zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego. Powszechny Spis Rolny przeprowadzony został we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 VI. Dane za lata poprzednie o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

7. **Globalna produkcja rolnicza** obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywności zwierzęcej oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

*Because of the high share of part-time and seasonal employment of temporary paid employees, the labour input in agriculture was expressed in conventional **Annual Work Unit** (AWU). The conventional Annual Work Unit (AWU) means the equivalent of worked time over a year on agricultural holdings by 1 full-time paid employee in agriculture. In Poland it equals 2120 working hours over a year as an equivalent of full-time employment (annual work unit). In accordance with the EUROSTAT methodology, the assumption is that more than 1 AWU cannot be attributed to 1 person, even if the actual amount of work was higher.*

6. Data for 2010 in terms of labour input in agricultural holdings, land use, sown area, livestock, tractors, agricultural machines and equipment, consumption of mineral or chemical and lime fertilizers were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census. The Agricultural Census was conducted in September 2010 – as of 30 VI. Data for previous years regarding the land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.

7. **Gross agricultural output** includes of:

- 1) **crop output**, i.e., raw (not processed) plant-based products (harvests for a given year);
- 2) **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) animal-based products as well as the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories of plant and animal-based products and the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu oraz na targowiskach.

Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

8. Dane o produkcji, plonach i skupie zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna. Dane dotyczące **zbóż** obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe na ziarno, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i pozostałe zbożowe. Dane dotyczące **zbóż podstawowych**, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują mieszanek zbożowych.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. peluszka, mieszanki strączkowe).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykorja).

Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastwymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na pasze.

9. Dane o produkcji żywca rzeźnego obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

10. Skup produktów rolnych dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

11. Dane o ciągnikach rolniczych dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

12. Do przeliczeń wyników i czynników produkcji na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne

***Agricultural market output** is the sum of agricultural product sales at procurement centers and on marketplaces.*

The average national current prices for the year were assumed in calculating agricultural output in constant prices (for market sales – prices received by farmers at marketplaces, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruits, for which the average prices for two consecutive years, i.e., the year preceding the surveyed year and the surveyed year.

8. Data regarding the production, yields and procurement of pulses and oil-bearing plants as well as cereals concerns grain. Data concerning **cereals** include: basic cereals, cereal mixed for grain, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding **basic cereals**, i.e. wheat, rye, barley, oats and triticale, do not include cereal mixed, unless otherwise stated.

Pulses for grain include: edible pulses (peas, beans, broad beans and other) and feed pulses (vetch, lupine, field beans and others, e.g. field peas, pulses mixed).

Industrial crops include: sugar beets, oil-bearing crops (rape, agrimony, poppy, sunflower, soya, mustard and since 2003 oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hop, chicory).

Feed plants include: pulses, legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, ratubaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip) and maize for feeds.

9. Data regarding the production of animals for slaughter concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.

10. Procurement of agricultural products includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal-based) purchased by economic entities directly from producers.

11. Data regarding agricultural tractors concern 4-wheeled and tracked tractors.

12. Agricultural land calculated by the official residence of the land user was assumed for

rozliczane według siedziby użytkownika gospodarstwa – stan w czerwcu.

13. Lata gospodarcze obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2009/10 oznacza okres od 1 VII 2009 r. do 30 VI 2010 r.).

14. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – **prezentuje się według siedziby użytkownika.**

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

1) **lasów publicznych** stanowiących własność:

a) Skarbu Państwa – zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub wieczyście przez:

— Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”) nadzorowane przez Ministra Środowiska,

— jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),

— jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych,

b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. status miasta na prawach powiatu);

2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:

a) osób fizycznych,

b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,

c) spółdzielni produkcji rolniczej,

d) innych osób prawnych.

2. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

— pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),

— przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla

calculating results and production factors per area unit – as of June.

13. Farming years cover to the period since 1 VII until 30 VI (e.g. the 2009/10 farming year covers the period since 1 VII 2009 until 30 VI 2010).

14. Data, unless otherwise stated, are **presented by the official residence of the land user.**

Forestry

1. Information within the scope of forestry concerns:

1) **public forests** owned by:

a) the State Treasury – managed and utilized temporarily or perpetually by:

— State Forestry Organizational Entity "State Forests" (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of Environment,

— nature protection units (national parks),

— organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency,

b) gminas (of which gminas which are also cities with powiat status since 1999);

2) **private forests** owned by:

a) natural persons,

b) land held in common by all or part of the residents of a village,

c) agricultural production co-operatives,

d) other legal persons.

2. Forest land includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

— covered by forest vegetation (wooded area),

— temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purpose of forest management:

potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 2 lat i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 2 lata oraz uprawy i młodniki I klasy wieku o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie – 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Plazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21–40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na gruntach leśnych z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji oraz szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni komunalnej w miastach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik lesistości (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

Wskaźnik **zalesienia** (zalesienie) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni zalesionej do ogólnej powierzchni województwa.

4. Dane o pozyskaniu drewna w układzie asortymentowym zaprezentowano według klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami oraz w oparciu o Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 IV 2004 r. – Dz. U. Nr 89 poz. 844, z późniejszymi zmianami).

buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 2 years and designated for renewal in coming years.

Blanks are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 2 years as well as crops and greenwoods in the age I category, with plantings at less than 0,5 (full planting at 1,0), designated for renewal in coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in the age II category (21–40 years) with planting of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in the III, or higher, age category (41 years or more) with planting of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the renewal class and to be renewed.

Renewals are understood as new tree stands forming in place of removed stands:

- 1) artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;
- 2) natural renewals are tree crops formed on forest land through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. The forest cover indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.

The **afforestation indicator** (afforestation) was calculated as the percentage ratio of forest covered area to the total area of the voivodship.

4. Data on removals in assortment order were presented according to the quality and size classification defined by the Polish Norms and with respect of the Polish Classification of Products and Services implemented by the regulation of the Council of Ministers dated 6 IV 2004 – Journal of Laws No. 89, item 844, with later amendments).

Rolnictwo

Agriculture

TABL. 1 (180). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS
IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Użytki rolne ^{ab} (stan w czerwcu) w tys. ha	1264,7	1078,1	1075,7	1055,7	Agricultural land ^{ab} (as of June) in thous. ha
w tym gospodarstwa indywidualne....	990,1	881,8	914,5	873,1	of which private farms
Udział w ogólnej powierzchni zasie- wów (stan w czerwcu) ^b w %:					Share in total sown area (as of June) ^b in %:
zbóż podstawowych.....	57,7	55,3	58,2	58,6	basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne..	56,4	53,7	57,4	59,1	of which private farms
ziemniaków.....	4,9	2,4	1,9	1,9	potatoes
w tym gospodarstwa indywidualne..	5,5	2,8	2,1	2,1	of which private farms
rzepaku i rzepiku	6,7	7,5	9,4	11,6	rape and agrimony
w tym gospodarstwa indywidualne..	5,1	5,8	7,8	10,1	of which private farms
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zbóż podstawowych.....	26,7	30,0	36,3	41,7	basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne..	24,8	27,3	35,6	41,5	of which private farms
ziemniaków.....	206	179	175	233	potatoes
w tym gospodarstwa indywidualne..	205	178	173	232	of which private farms
rzepaku i rzepiku	17,2	21,7	26,1	20,9	rape and agrimony
w tym gospodarstwa indywidualne..	13,6	19,6	25,9	20,2	of which private farms
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych ^{bc} (stan w czerwcu) na 100 ha użytków rolnych	38,9	47,7	47,6	44,2	Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads ^{bc} (as of June) per 100 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne.....	46,0	54,5	53,0	49,9	of which private farms

^a Według granic administracyjnych, w 2010 r. według siedziby użytkownika. ^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^c Patrz uwaga do tabl. 11 na str. 246; trzoda chlewna – stan w końcu lipca.

^a By administrative borders, in 2010 by the land user's. ^b In 2010 data of the Agricultural Census. ^c See note to table 11 on page 246; pigs – as of the end of July.

TABL. 1 (180). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE (dok.)**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) ^b w %	41,1	46,9	47,0	47,7	Share of cows in cattle stocks (as of June) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne....	40,9	46,6	47,0	47,8	of which private farms
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w końcu lipca) ^b w %	9,5	10,9	10,1	10,4	Share of sows in pig stocks (as of the end of July) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne....	9,4	10,4	9,0	9,6	of which private farms
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^c na 1 ha użytków rolnych w kg	195,1	227,0	243,5	249,9	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^c per 1 ha of agricultural land in kg
Produkcja mleka krowiego w l:					Production of cows' milk in l:
na 1 ha użytków rolnych	507	812	911	874	per 1 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne...	610	925	1026	1011	of which private farms
na 1 krowę	3603	4305	4468	4549	per cow
w tym gospodarstwa indywidualne...	3583	4236	4458	4552	of which private farms
Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) ^b na 100 ha użytków rolnych w szt.	3,8 ^d	4,7	5,2	4,9	Agricultural tractors (as of June) ^b per 100 ha of agricultural land in units
w tym gospodarstwa indywidualne....	4,5	5,6	6,1	5,7	of which private farms
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^{be} w kg	66,5	90,3	121,1	103,6	Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land ^{be} in kg
w tym gospodarstwa indywidualne....	65,2	82,0	120,9	97,3	of which private farms

^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^c Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej cieplej. ^d Stan w dniu 31 XII. ^e Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych 1999/2000, 2004/05, 2008/09 i 2009/10.

^b In 2010 data of the Agricultural Census. ^c Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. ^d As of 31 XII. ^e Data concerns respectively 1999/2000, 2004/05, 2008/09 and 2009/10 farming years.

TABL. 2 (181). **NAKLADY PRACY W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W ROKU 2009/10 ^a**
LABOUR INPUT ON AGRICULTURAL HOLDINGS IN 2009/10 ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		W gospodarstwach indywidualnych On private farms in agriculture				W gospodarstwach osób prawnych On farms of legal persons		
	ogółem grand total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym of which		razem total	w tym pracownicy najemni ^b of which paid employees ^b		
				rodzinna siła robocza ^c family labour force ^c	pracownicy najemni ^b paid employees ^b		stali permanent	doryw- czy tempo- rary	
					stali permanent				doryw- czy tempo- rary
	w rocznych jednostkach pracy (AWU) in annual work unit (AWU)								
OGÓŁEM TOTAL	W TYSIĄCACH IN THOUSANDS								
	61,2	23,1	58,2	54,0	3,2	0,8	3,0	2,7	0,2
w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych..... on farms with agricultural land area of	W ODSETKACH IN PERCENT								
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	2,7	2,9	2,8	2,6	6,1	1,3	1,3	1,4	0,0
	4,5	5,2	4,7	4,9	0,8	2,5	0,1	0,1	0,0
	9,0	10,2	9,4	9,9	2,1	4,3	0,1	0,1	0,0
	12,8	13,4	13,4	14,2	2,3	5,8	0,2	0,2	0,8
	15,8	16,5	16,6	17,4	4,4	10,3	1,1	1,2	0,0
	11,8	12,2	12,4	13,0	3,3	7,9	0,2	0,2	0,0
	26,2	26,6	27,5	28,3	15,3	24,8	1,8	1,5	1,7
	17,2	13,0	13,2	9,6	65,7	43,1	95,2	95,3	97,5

^a Obejmuje okres od 1 VII 2009 r. do 30 VI 2010 r.; dane opracowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 230–231. ^b Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). ^c Właściciele, współwłaściciele i dzierżawcy, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin.

^a Including the period from 1 VII 2009 to 30 VI 2010; data compiled on the basis of the Agricultural Census 2010; see general notes, item 5 on page 230–231. ^b On the basis of employment agreement (written or verbal). ^c Owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers.

TABL. 3 (182). **POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW^{ab}**
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE^{ab}
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Grand total</i>	W tym gospodar- stwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
		w ha	in ha	
O G Ó Ł E M	2000	1230866	966229	TOTAL
	2005	998663	812691	
	2009	995805	842958	
	2010	1055674	873109	
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej		978215	850449	Agricultural land in good agri- cultural condition
Pod zasiewami		592886	507112	Sown area
Grunty ugorowane		39297	21121	Fallow land
Uprawy trwałe.....		7400	6994	Permanent crops
w tym sady.....		6691	6294	of which orchards
Ogrody przydomowe		1478	1453	Kitchen gardens
Łąki trwałe		186345	174735	Meadows
Pastwiska trwałe.....		150809	139034	Pastures
Użytki rolne pozostałe		77459	22659	Other agricultural land

^a Według siedziby użytkownika; patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 229–230. ^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego.

^a See general notes, item 4 on page 229–230. ^b In 2010 data of the Agricultural Census.

TABL. 4 (183). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ**
(ceny stałe^a)
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
	rok poprzedni = 100				previous year = 100				
Produkcja globalna	102,0	91,2	100,4	108,9	103,0	91,4	99,8	108,7	Gross output
roślinna	94,0	78,2	98,9	110,0	92,5	77,5	96,4	111,4	crop
zwierzęca	109,1	100,3	101,6	108,1	112,0	100,3	102,4	106,7	animal
Produkcja końcowa	106,3	92,6	99,9	109,5	107,9	93,7	99,3	108,9	Final output
roślinna.....	98,6	71,6	96,7	111,7	95,9	72,2	92,8	113,8	crop
zwierzęca	109,7	100,7	101,3	108,6	112,7	100,8	102,0	107,2	animal
Produkcja towarowa	103,3	95,0	101,7	108,1	105,7	94,0	101,0	106,2	Market output
roślinna.....	104,3	89,5	99,7	120,2	104,5	85,4	96,6	115,2	crop
zwierzęca	102,8	96,7	102,5	103,7	106,1	96,5	102,5	103,3	animal

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt. 1) na str. 28.

^a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1) on page 28.

TABL. 5 (184). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				
PRODUKCJA GLOBALNA GROSS OUTPUT					
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	43,4	32,5	43,1	38,9	Crop output
Zboża	18,4	13,5	21,5	16,1	Cereals
w tym: pszenica	9,7	6,3	9,5	7,1	of which: wheat
żyto	1,8	0,6	1,7	1,3	rye
jęczmień.....	2,0	1,4	2,2	1,6	barley
Ziemniaki	6,2	2,6	2,2	2,1	Potatoes
Przemysłowe	3,0	3,7	5,2	4,8	Industrial
w tym buraki cukrowe	0,8	1,1	0,4	0,4	of which sugar beets
Warzywa.....	3,6	2,2	2,3	2,8	Vegetables
Owoce	1,0	0,9	1,0	1,2	Fruit
Siano łąkowe	2,6	3,0	3,2	3,4	Meadow hay
Pozostałe.....	8,6	6,6	7,7	8,4	Other

TABL. 5 (184). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (dok.)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				
PRODUKCJA GLOBALNA (dok.) GROSS OUTPUT (cont.)					
Produkcja zwierzęca	56,6	67,5	56,9	61,1	Animal output
Żywiec rzeźny ^a	36,7	35,4	29,0	33,1	Animals for slaughter ^a
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	5,6	4,0	3,4	3,6	cattle (excluding calves)
cielęta	0,7	0,8	0,7	0,8	calves
trzoda chlewna	16,7	14,5	10,6	11,4	pigs
owce	0,1	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	13,7	16,0	14,3	17,3	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	0,1	2,1	-1,3	-0,1	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie	15,4	26,3	25,3	23,4	Cows' milk
Jaja kurze	1,9	1,4	1,3	1,8	Hen eggs
Obornik	2,1	1,8	2,1	1,8	Manure
Pozostałe	0,4	0,6	0,5	1,1	Other
PRODUKCJA TOWAROWA MARKET OUTPUT					
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	28,7	20,6	26,9	25,9	Crop output
Zboża	17,2	10,7	14,8	13,1	Cereals
w tym: pszenica	13,8	7,2	9,6	8,6	of which: wheat
żyto	1,2	1,0	1,5	1,4	rye
jęczmień	0,8	0,8	1,1	0,7	barley
Ziemniaki	2,4	1,2	1,1	1,2	Potatoes
Przemysłowe	4,0	4,4	6,8	6,5	Industrial
w tym buraki cukrowe	1,2	1,4	0,5	0,6	of which sugar beets
Warzywa	3,4	2,1	2,2	2,7	Vegetables
Owoce	0,9	0,9	1,1	1,2	Fruit
Pozostałe	0,8	1,3	0,8	1,2	Other
Produkcja zwierzęca	71,3	79,4	73,1	74,1	Animal output
Żywiec rzeźny ^a	48,6	45,8	39,2	41,4	Animals for slaughter ^a
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	7,7	5,2	4,5	4,6	cattle (excluding calves)
cielęta	0,7	0,9	0,8	0,8	calves
trzoda chlewna	21,0	18,4	14,3	13,5	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	19,0	21,2	19,6	22,5	poultry
Mleko krowie	20,2	31,7	31,9	29,4	Cows' milk
Jaja kurze	1,9	1,3	1,4	1,8	Hen eggs
Pozostałe	0,6	0,6	0,7	1,4	Other

^a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

^a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 6 (185). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW**

Stan w czerwcu

SOWN AREA

As of June

ZIEMIOPŁODY	2000	2005	2009	2010 ^a		CROPS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
w ha in ha						
O G Ó Ł E M	729701	607195	648252	592886	507112	T O T A L
Zboża	533079	443814	454580	429478	378347	Cereals
zboża podstawowe	420928	335596	377412	347632	299487	basic cereals
pszenica	174564	136232	142353	143750	115750	wheat
żyto	88750	33341	52831	39613	35741	rye
jęczmień	71352	53855	52971	44748	37883	barley
owies	27599	23673	25921	29956	27541	oats
pszenżyto	58663	88495	103336	89565	82572	triticale
mieszanki zbożowe.....	103321	95702	67728	64478	63891	cereal mixed
gryka i proso	7150	6033	3495	8397	8141	buckwheat and millet
kukurydza na ziarno.....	1680	6485	5945	8971	6827	maize for grain
Strączkowe.....	17128	8241	8068	13284	11467	Pulses
konsumpcyjne.....	1227	1018	871	2764	2389	edible
pastewne ^b	15901	7223	7197	10520	9078	feed ^b
Ziemniaki ^c	35473	14781	12142	11117	10605	Potatoes ^c
Przemysłowe	56953	50267	65301	75300	55481	Industrial
w tym:						of which:
buraki cukrowe	6514	3821	2925	3380	2261	sugar beets
oleiste	50276	46253	61669	70623	52559	oil-bearing
w tym rzepak i rzepik	49165	45829	60826	68977	51197	of which rape and agri-mony
Pastewne.....	74505	81883	95340	55499	44050	Feed
w tym:						of which:
okopowe	6494	1155	584	449	442	root plants
kukurydza na paszę.....	8767	17134	20948	20330	15432	maize for feeds
Pozostałe uprawy ^d	12563	8209	12821	8208	7162	Other crops ^d
w tym warzywa gruntowe ^e	5327	3811	3669	2296	2233	of which field vegetables ^e

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno. ^c Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^d Warzywa, truskawki, uprawy na nawozy zielone, wysadki okopowych itp.

^a Data of the Agricultural Census. ^b Including cereal and pulse mixed for grain. ^c Including kitchen gardens. ^d Vegetables, strawberries, green fertilizer crops, root plant planting etc.

TABL. 7 (186). **ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW**
SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2000	2005	2009	2010		CROPS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gospo- darstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	

ZBIORY w t
PRODUCTION in t

Zboża	1328261,6	1236260,5	1608808,5	1760217,6	1544973,5	Cereals
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe	1121828,9	1007013,7	1371132,0	1448023,0	1244102,0	basic cereals
pszenica	587060,9	527100,2	596504,9	703792,4	569346,0	wheat
żyto	166214,8	69858,0	155037,3	137744,4	124395,2	rye
jęczmień	150399,6	129122,8	164041,8	200571,8	176626,3	barley
owies	55610,1	50657,1	73457,2	78323,1	72775,5	oats
pszenżyto	162543,5	230275,6	382090,8	327591,3	300959,0	triticale
mieszanki zbożowe....	191541,9	192829,3	200213,8	268591,1	266507,6	cereal mixed
Ziemniaki	730907,6	264826,7	212999,7	259299,9	246036,0	Potatoes
Buraki cukrowe	219831,4	181341,0	142365,9	175167,0	121980,0	Sugar beets
Rzepak i rzepik	84555,8	99302,0	158685,3	143830,1	103496,3	Rape and agrimony
Siano łąkowe	575757,5	648782,7	809586,7	1082592,8	1057146,9	Meadow hay

PLONY z 1 ha w dt
YIELDS per 1 ha in dt

Zboża	24,9	27,9	35,4	41,0	40,8	Cereals
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe	26,7	30,0	36,3	41,7	41,5	basic cereals
pszenica	33,6	38,7	41,9	49,0	49,2	wheat
żyto	18,7	21,0	29,3	34,8	34,8	rye
jęczmień	21,1	24,0	31,0	44,8	46,6	barley
owies	20,1	21,4	28,3	26,1	26,4	oats
pszenżyto	27,7	26,0	37,0	36,6	36,4	triticale
mieszanki zbożowe....	18,5	20,1	29,6	41,7	41,7	cereal mixed
Ziemniaki	206	179	175	233	232	Potatoes
Buraki cukrowe	337	475	487	518	539	Sugar beets
Rzepak i rzepik	17,2	21,7	26,1	20,9	20,2	Rape and agrimony
Siano łąkowe	34,7	41,1	54,2	58,1	60,5	Meadow hay

TABL. 8 (187).

POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYZ GRUNTOWYCH
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES

WARZYWA	2000	2005	2009	2010 ^a		VEGETABLES
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gospo- darstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA ^b w ha – stan w czerwcuAREA ^b in ha – as of June

OGÓŁEM	5327	3811	3669	2296	2233	TOTAL
Kapusta	1108	606	692	469	456	Cabbages
Kalafior	319	173	223	135	132	Cauliflowers
Cebula	449	214	154	75	74	Onions
Marchew jadalna	1208	1020	955	604	591	Carrots
Buraki ćwikłowe	524	118	124	89	86	Beetroots
Ogórki	419	271	269	189	182	Cucumbers
Pomidory	179	110	62	51	48	Tomatoes
Pozostałe ^c	1121	1299	1189	683	663	Others ^c

ZBIORY w t

PRODUCTION in t

OGÓŁEM	118934,5	81819,3	96651,2	80056,4	78323,1	TOTAL
Kapusta	42626,2	20615,0	31519,7	25821,4	25625,0	Cabbages
Kalafior	6475,7	3594,6	4047,0	3158,9	3131,2	Cauliflowers
Cebula	6386,0	3183,4	2236,5	1647,8	1633,6	Onions
Marchew jadalna	32684,5	36125,4	39787,6	31664,0	30725,8	Carrots
Buraki ćwikłowe	13616,0	2508,1	3272,1	3673,0	3615,1	Beetroots
Ogórki	4609,0	3256,2	1882,3	2810,2	2734,8	Cucumbers
Pomidory	1611,0	1479,2	746,2	929,1	907,1	Tomatoes
Pozostałe ^c	10926,1	11057,3	13159,9	10352,0	9950,6	Others ^c

PLONY z 1 ha w dt

YIELDS per 1 ha in dt

Kapusta	385	340	455	550	560	Cabbages
Kalafior	203	208	182	234	237	Cauliflowers
Cebula	142	149	145	219	222	Onions
Marchew jadalna	271	354	417	524	520	Carrots
Buraki ćwikłowe	260	212	264	413	421	Beetroots
Ogórki	110	120	70	148	150	Cucumbers
Pomidory	90	135	120	181	190	Tomatoes
Pozostałe ^c	97	85	111	152	150	Others ^c

^a Dane nieostateczne. ^b W 2010 r. dane z Powszechnego Spisu Rolnego. ^c Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, salata, rabarbar itp.

^a Preliminary data. ^b In 2010 data of the Agricultural Census. ^c Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

TABL. 9 (188). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z DRZEW**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF FRUIT TREE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010 ^a		SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gospo- darstwa indywidu- alne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA ^b w ha – stan w czerwcu

AREA ^b in ha – as of June

OGÓŁEM	3692	1274	2262	4268	3915	TOTAL
Jabłonie	1998	641	1026	2205	1946	<i>Apples</i>
Grusze	298	83	99	134	131	<i>Pears</i>
Śliwy	763	219	272	215	201	<i>Plums</i>
Wiśnie	504	279	394	265	230	<i>Cherries</i>
Czereśnie	82	31	64	214	213	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^c	48	21	408	1235	1193	<i>Others</i> ^c

ZBIORY w t

PRODUCTION in t

OGÓŁEM	11216,4	13841,5	18057,7	16995,3	16135,3	TOTAL
Jabłka	9485,5	10133,0	12544,9	13055,8	12290,4	<i>Apples</i>
Gruszki	402,7	433,2	678,9	803,9	795,6	<i>Pears</i>
Śliwki	839,3	1669,3	1653,1	1297,4	1289,8	<i>Plums</i>
Wiśnie	388,2	1377,0	2740,4	1393,3	1315,2	<i>Cherries</i>
Czereśnie	88,8	198,3	308,8	314,7	314,2	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^c	11,9	30,7	131,6	130,2	130,1	<i>Others</i> ^c

PLONY z 1 ha w dt

YIELDS per 1 ha in dt

Jabłka	47	158	122,3	59,2	63,1	<i>Apples</i>
Gruszki	14	52	68,4	60,0	60,6	<i>Pears</i>
Śliwki	11	76	60,9	60,3	64,1	<i>Plums</i>
Wiśnie	8	49	69,6	52,7	57,2	<i>Cherries</i>
Czereśnie	11	63	48,3	14,7	14,7	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^c	2	14	3,2	1,1	1,1	<i>Others</i> ^c

^a Dane nieostateczne. ^b W 2010 r. dane z Powszechnego Spisu Rolnego. ^c Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.

^a Preliminary data. ^b In 2010 data of the Agricultural Census. ^c Peaches, apricots, walnuts.

TABL. 10 (189). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF FRUIT BUSHES AND BERRY PLANTATION

O W O C E	2000	2005	2009	2010 ^a		F R U I T
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gospo- darstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	
POWIERZCHNIA ^b w ha – stan w czerwcu						
AREA ^b in ha – as of June						
OGÓŁEM	3124	2830	2876	3050	2984	TOTAL
Truskawki	1658	1638	1447	933	884	Strawberries
Maliny ^c	323	69	200	576	562	Raspberries ^c
Porzeczki	902	930	782	1110	1108	Currants
Agrest	185	75	92	93	93	Gooseberries
Pozostałe ^d	56	118	355	338	337	Others ^d
ZBIORY w t						
PRODUCTION in t						
OGÓŁEM	8581,2	10414,1	11100,6	9971,8	9738,7	TOTAL
Truskawki	6489,5	6634,0	5560,1	4220,4	4032,5	Strawberries
Maliny ^c	375,4	262,1	565,6	1055,7	1015,6	Raspberries ^c
Porzeczki	1318,9	3098,1	3406,6	3170,0	3165,0	Currants
Agrest	260,5	155,8	541,7	449,0	449,0	Gooseberries
Pozostałe ^d	136,9	264,1	1026,6	1076,7	1076,6	Others ^d
PLONY z 1 ha w dt						
YIELDS per 1 ha in dt						
Truskawki	39	41	38,4	45,2	45,6	Strawberries
Maliny ^c	12	38	28,2	18,3	18,1	Raspberries ^c
Porzeczki	15	33	43,6	28,6	28,5	Currants
Agrest	14	21	58,9	48,3	48,4	Gooseberries
Pozostałe ^d	25	22	28,9	31,9	31,9	Others ^d

^a Dane nieostateczne. ^b W 2010 r. dane z Powszechnego Spisu Rolnego. ^c Łącznie z jeżyną bezkolcową. ^d Aronia, borówka wysoka i inne.

^a Preliminary data. ^b In 2010 data of the Agricultural Census. ^c Including thornless blackberry. ^d Aronia, highbush blueberry and others.

TABL. 11 (190). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE**
Stan w czerwcu
CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Grand total</i>	W tym gospo- darstwa indywi- dualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
W SZTUKACH <i>IN HEADS</i>				
Bydło	2000	415026	395944	Cattle
	2005	407213	385633	
	2009	442027	422754	
	2010^a	435720	412795	
w tym krowy	2000	170420	162106	of which cows
	2005	190831	179880	
	2009	207589	198608	
	2010^a	207882	197407	
Trzoda chlewna ^b	2000	798930	676299	Pigs ^b
	2005	880560	783618	
	2009	678708	606996	
	2010^a	670827	596326	
w tym lochy	2000	76236	63774	of which sows
	2005	95916	81149	
	2009	68728	54751	
	2010^a	69865	57100	
Owce	2000	10499	9560	Sheep
	2005	8749	8245	
	2009	8058	6421	
	2010^a	10767	9412	
w tym maciorki	2000	6115	5440	of which ewes
	2005	5159	4831	
	2009	5099	3978	
	2010^a	6725	5951	
Konie ^c	2000	26496	25400	Horses ^c
	2005	17372	16432	
	2009	17969	16829	
	2010^a	16296	15154	
W przeliczeniowych sztukach	2000	479196	444365	In terms of large heads (cattle,
dużych (bydło, trzoda chlewna,	2005	475926	443141	pigs, sheep and horses)
owce i konie)	2009	474041	446595	
	2010^a	466357	435592	

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. *b* Stan w końcu lipca. *c* Dane szacunkowe.
U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wyko-
rzystaniu następujących współczynników: dla bydła – 0,8, dla trzody chlewnej – 0,15, dla owiec – 0,08, dla koni – 1,0.
a Data of the Agricultural Census. *b* As of the end of July. *c* Estimated data.
N o t e. The following ratios are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cat-
tle – 0,8, for pigs – 0,15, for sheep – 0,08, for horses – 1,0.

TABL. 11 (190). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE (dok.)**

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES (cont.)

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym gospodarstwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt.			
PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads			
Bydło	2000 33,7	41,0	Cattle
	2005 40,8	47,5	
	2009 44,4	50,2	
	2010 ^a 41,3	47,3	
w tym krowy	2000 13,8	16,8	of which cows
	2005 19,1	22,1	
	2009 20,8	23,6	
	2010 ^a 19,7	22,6	
Trzoda chlewna ^b	2000 64,9	70,0	Pigs ^b
	2005 88,2	96,4	
	2009 68,2	72,0	
	2010 ^a 63,5	68,3	
w tym lochy	2000 6,2	6,6	of which sows
	2005 9,6	10,0	
	2009 6,9	6,5	
	2010 ^a 6,6	6,5	
Owce	2000 0,9	1,0	Sheep
	2005 0,9	1,0	
	2009 0,8	0,8	
	2010 ^a 1,0	1,1	
w tym maciorki	2000 0,5	0,6	of which ewes
	2005 0,5	0,6	
	2009 0,5	0,5	
	2010 ^a 0,6	0,7	
Konie ^c	2000 2,2	2,6	Horses ^c
	2005 1,7	2,0	
	2009 1,8	2,0	
	2010 ^a 1,5	1,7	
W przeliczeniowych sztukach	2000 38,9	46,0	In terms of large heads (cattle,
dużych (bydło, trzoda chlewna,	2005 47,7	54,5	pigs, sheep and horses)
owce i konie)	2009 47,6	53,0	
	2010 ^a 44,2	49,9	

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Stan w końcu lipca. ^c Dane szacunkowe.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników: dla bydła – 0,8, dla trzody chlewnej – 0,15, dla owiec – 0,08, dla koni – 1,0.

^a Data of the Agricultural Census. ^b As of the end of July. ^c Estimated data.

N o t e. The following ratios are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle – 0,8, for pigs – 0,15, for sheep – 0,08, for horses – 1,0.

TABL. 12 (191). **DRÓB^a**
Stan w końcu roku
POULTRY^a
As of the end of year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodar- stwa indywidual- ne of which private farms	
Kury w tys. szt.	1776,4	2718,4	2832,1	3370,1	2766,5	<i>Hens in thous. heads</i>
w tym nioski	1409,4	933,3	835,1	830,1	700,6	<i>of which laying hens</i>
Gęsi w tys. szt.	39,4	342,9	47,1	104,9	94,9	<i>Geese in thous. heads</i>
Indyki w tys. szt.	49,8	3331,4	2944,4	3154,9	2586,0	<i>Turkeys in thous. heads</i>
Kaczki ^b w tys. szt.	33,2	149,2	61,9	47,1	47,1	<i>Ducks ^b in thous. heads</i>
Kury na 100 ha użytków rolnych w szt.	144,3	272,2	284,4	319,2	316,9	<i>Hens per 100 ha of agricul- tural land in heads</i>
w tym nioski	114,5	93,5	83,9	78,6	80,2	<i>of which laying hens</i>

^a Dla 2000 r. – w wieku 6 miesięcy i więcej; od 2005 r. – w wieku powyżej 2 tygodni. ^b Łącznie z drobiem pozostałym.

^a For 2000 – aged 6 months and more; since 2005 – more than 2 weeks old. ^b Including other poultry.

TABL. 13 (192). **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŹNEGO^a**
PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS					
Bydło (bez cieląt)	130,8	64,1	58,9	48,5	<i>Cattle (excluding calves)</i>
Cielęta	49,6	42,3	46,0	24,1	<i>Calves</i>
Trzoda chlewna	1350,5	1035,5	864,1	943,9	<i>Pigs</i>
Owce	13,5	5,4	4,8	4,6	<i>Sheep</i>
Konie	0,6	0,0	0,3	0,7	<i>Horses</i>
W TYSIĄCACH TON ŻYWEJ WAGI IN THOUSAND TONNES OF LIVE WEIGHT					
Bydło (bez cieląt)	55,7	31,5	31,1	29,3	<i>Cattle (excluding calves)</i>
Cielęta	3,8	3,3	3,5	1,7	<i>Calves</i>
Trzoda chlewna	143,9	113,4	99,3	113,3	<i>Pigs</i>
Owce	0,4	0,2	0,2	0,1	<i>Sheep</i>
Konie	0,3	0,0	0,2	0,4	<i>Horses</i>
Drób	116,5	152,0	188,5	205,2	<i>Poultry</i>
Kozy i króliki	0,1	0,2	0,1	0,1	<i>Goats and rabbits</i>

^a Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu) oraz ubój gospodarczy.

^a Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding) and farming slaughter.

TABL. 14 (193). **PRODUKCJA MIĘSA^a, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**
PRODUCTION OF MEAT^a, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	240,1	226,7	242,5	263,8	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	226,9	214,7	229,4	249,9	meat and fats
wołowe	29,0	16,5	16,3	15,4	beef
cielęce	2,3	2,0	2,1	1,0	veal
wieprzowe	112,2	88,5	77,5	88,4	pork
baranie	0,2	0,1	0,1	0,1	mutton
końskie	0,2	0,0	0,1	0,2	horseflesh
drobiowe	81,5	106,4	132,0	143,7	poultry
kozy i królicze ^b	1,5	1,3	1,4	1,3	goat and rabbit ^b
podroby	13,2	12,0	13,1	13,9	pluck
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w dt PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in dt					
OGÓŁEM	195,1	227,0	243,5	249,9	TOTAL

^a W wadze poubojowej ciepłej. Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu) oraz ubój gospodarczy. ^b Łącznie z dziczyzną.

^a In post-slaughter warm weight. Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding) and farming slaughter. ^b Including game.

TABL. 15 (194). **PRODUKCJA MLEKA I JAJ**
PRODUCTION OF MILK AND EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Produkcja mleka krowiego:						Cows' milk production:
w milionach litrów	623,7	811,1	907,2	922,3	882,8	in million litres
na 100 ha użytków rolnych w tys. l	50,7	81,2	91,1	87,4	101,1	per 100 ha of agricultural land in thous. l
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	3603	4305	4468	4549	4552	Average annual quantity of milk per cow in l
Produkcja jaj kurzych						Hen eggs production
w milionach sztuk	220,2	149,0	189,0	157,2	132,6	in million units
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nosioci w szt.	170	185	213	199	201	Average annual number of eggs per laying-hen in units

TABL. 16 (195). **MELIORACJE UŻYTKÓW ROLNYCH**
Stan w dniu 31 XII
DRAINAGE OF AGRICULTURAL LAND
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Użytki rolne zmeliorowane:					<i>Drained agricultural land:</i>
w tysiącach hektarów.....	639,0	638,0	620,6	620,6	<i>in thousand hectares</i>
grunty orne	406,5	406,0	401,5	401,5	<i>arable land</i>
w tym: zdrenowane	374,0	373,7	373,1	373,1	<i>of which: drained</i>
nawadniane	6,3	5,4	5,0	5,0	<i>watered</i>
łąki i pastwiska.....	232,5	232,0	219,1	219,1	<i>meadows and pastures</i>
w tym: zdrenowane	88,2	88,2	88,1	88,1	<i>of which: drained</i>
nawadniane	28,8	25,3	23,7	23,7	<i>watered</i>
w % ogólnej powierzchni użytków rolnych	51,9	63,9	62,3	58,8	<i>in % of total agricultural land</i>

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 17 (196). **CIĄGNIKI ROLNICZE**
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym gospodar- stwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
W sztukach.....			<i>In units</i>
2000 ^a	47014	43297	
2005	47387	45868	
2009	52051	51352	
2010 ^b	51546	50091	
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha			<i>Agricultural land area per tractor in ha</i>
2000 ^a	26,2	22,3	
2005	21,1	17,7	
2009	19,1	16,4	
2010 ^b	20,5	17,4	

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego, dla gospodarstw prowadzących działalność rolniczą.

^a As of 31 XII. ^b Data of the Agricultural Census, for farms conducting agricultural activity.

TABL. 18 (197). **CIĄGNIKI ORAZ WYBRANE MASZYNY I URZĄDZENIA ROLNICZE^a**

Stan w czerwcu

AGRICULTURAL TRACTORS AND SELECTED AGRICULTURAL MACHINES AND EQUIPMENT^a

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2002	2010								
	ogółem <i>total</i>		razem <i>total</i>	w tym o powierzchni użytków rolnych <i>of with agricultural land</i>						
				1,01 –1,99	2,00 –4,99	5,00 –9,99	10,00 –14,99	15,00 –19,99	20,00 –49,99	50 ha i więcej <i>and more</i>
	w sztukach <i>in units</i>									
Ciągniki rolnicze <i>Agricultural tractors</i>	44630	51546	50397	991	2753	5424	7548	6448	16922	10311
Kombajny: <i>Combine harvesters:</i>										
zbożowe <i>for cereals</i>	5384	6881	6866	21	66	256	613	716	2903	2291
ziemniaczane..... <i>for potatoes</i>	1083	1044	1041	-	8	64	103	148	500	218
buraczane..... <i>for beet</i>	242	112	112	-	1	3	1	16	58	33
Silosokombajny <i>Farage harvesters</i>	590	469	467	-	4	3	30	31	171	228
Opryskiwacze polowe . <i>Field crop sprayers</i>	13215	14316	14261	80	394	1305	2373	2104	5431	2574
Opryskiwacze sadow- nicze <i>Orchard sprayers</i>	385	329	324	9	39	39	55	34	96	52

^a Dane powszechnych spisów rolnych według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 30 VI 2010 r., dla gospodarstw prowadzących działalność rolniczą.

^a Data of agricultural censuses as of 20 V 2002 and 30 VI 2010, for farms conducting agricultural activity.

TABL. 19 (198). **ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999/2000	2004/05	2008/09	2009/10 ^a		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

W TONACH
IN TONNES

Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	81891	90150	120628	109355	84945	<i>Mineral or chemical fertilizers ^b</i>
azotowe	50770	55063	74469	67602	54481	<i>nitrogenous</i>
fosforowe	13265	14655	21459	20639	14974	<i>phosphatic</i>
potasowe	17856	20432	24701	21114	15490	<i>potassic</i>
Nawozy wapniowe ^c	154446	174102	47860	42045	33983	<i>Lime fertilizers ^c</i>

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg
PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg

Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	66,5	90,3	121,1	103,6	97,3	<i>Mineral or chemical fertilizers ^b</i>
azotowe	41,2	55,1	74,8	64,0	62,4	<i>nitrogenous</i>
fosforowe	10,8	14,7	21,5	19,6	17,2	<i>phosphatic</i>
potasowe	14,5	20,5	24,8	20,0	17,7	<i>potassic</i>
Nawozy wapniowe ^c	125,5	174,3	48,1	39,8	38,9	<i>Lime fertilizers ^c</i>

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Łącznie z wieloskładnikowymi. ^c Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

^a *Data of the Agricultural Census. ^b Including mixed fertilizers. ^c Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.*

TABL. 20 (199). **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym od gospodarstw indywidualnych <i>of which from private farms</i>	

W MILIONACH ZŁOTYCH
IN MILLION ZLOTYS

OGÓŁEM	1721,0	1966,5	2566,4	2834,9	2482,5	TOTAL
Produkty: roślinne	486,4	379,5	608,8	684,9	512,5	<i>Products: crop</i>
zwierzęce	1234,6	1587,1	1957,5	2149,9	1970,0	<i>animal</i>

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w zł
PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in zł

OGÓŁEM	1398	1969	2577	2685	2843	TOTAL
Produkty: roślinne	395	380	611	649	587	<i>Products: crop</i>
zwierzęce	1003	1589	1966	2037	2256	<i>animal</i>

^a Płacone dostawcom; bez podatku VAT.

^a *Paid to suppliers; excluding VAT.*

TABL. 21 (200). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2009	2010			AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem total	od gospodarstw indywidualnych from private farms	od pozostałych from others	
Zboża w t.....	737378	642880	811608	764471	583517	180954	Cereals in t
w tym zboża podstawowe.....							of which basic cereals
pszenica.....	734201	615995	781746	734930	568454	166476	wheat
żyto.....	592603	430152	521864	513719	398120	115599	rye
jęczmień.....	69828	78172	109135	84415	67197	17218	barley
owies i mieszanki zbożowe.....	29854	40421	35667	31210	21213	9997	oats and cereal mixed
pszenżyto.....	4586	3041	12517	9475	7324	2151	triticale
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe.	37330	64209	102563	96111	74600	21511	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża podstawowe.....	728661	640261	807352	762571	582396	180175	of which basic cereals
pszenica.....	725556	613388	777490	733030	567333	165697	wheat
żyto.....	586834	428668	520744	512756	397591	115165	rye
jęczmień.....	69327	78019	108840	84399	67183	17216	barley
owies i mieszanki zbożowe.....	28869	39916	35344	30904	21097	9807	oats and cereal mixed
pszenżyto.....	4240	2929	10616	9257	7214	2043	triticale
36286	63856	101946	95714	74248	21466		
Strączkowe konsumpcyjne ^a w t.....	22	32	200	4	4	-	Edible pulses ^a in t
Ziemniaki w t.....	50536	13661	8737	9156	5454	3702	Potatoes in t
Buraki cukrowe w t.....	219832	181341	142366	161716	108529	53187	Sugar beets in t
Rzepak i rzepik ^a w t.....	76027	83847	159964	128425	84796	43629	Rape and agrimony ^a in t
Warzywa w t.....	23076	43423	44290	38254	36243	2011	Vegetables in t
Owoce w t.....	8695	16216	11945	9800	8506	1294	Fruit in t
Żywiec rzeźny ^b w t.....	226240	265863	284531	315293	283977	31316	Animals for slaughter ^b in t
bydło (bez cieląt).....	34129	23797	20668	24592	22472	2120	cattle (excluding calves)
cielęta.....	407	698	966	551	398	153	calves
trzoda chlewna.....	81899	93454	81745	96677	88042	8635	pigs
owce.....	156	85	72	78	57	21	sheep
konie.....	215	17	92	199	199	-	horses
drób.....	109434	147812	180988	193196	172809	20387	poultry
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w t..	158790	189291	201981	224053	201830	22222	Animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^c in t
Mleko krowie w tys. l.....	486940	566524	702720	705595	667779	37816	Cow milk in thous. l
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.....	1494	7790	454	9179	9179	-	Consumer hen's eggs in thous. units

^a Bez materiału siewnego. ^b W wadze żywej. ^c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze po-
ubojowej ciepłej.

^a Excluding sowing. ^b In live weight. ^c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

TABL. 22 (201). **WARTOŚĆ SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2009	2010			AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem total	od gospo- darstw indywi- dualnych from private farms	od pozost- ałych from others	
w tys. zł in thous. zł							
Zboża	357424,4	228571,3	364616,5	434256,1	333084,7	101171,5	Cereals
w tym zboża pod- stawowe.....	355630,8	219177,5	350832,4	416464,0	323240,1	93223,9	of which basic ce- reals
pszenica.....	297109,9	162089,7	256739,8	314584,0	245000,5	69583,5	wheat
żyto	24380,6	21804,6	36364,3	37168,3	29415,6	7752,6	rye
jęczmień.....	14883,6	15064,1	14780,4	15929,8	10733,6	5196,2	barley
owies i mieszanki zbożowe.....	1857,3	892,7	4730,8	3512,7	2639,0	873,7	oats and cereal mixed
pszenżyto.....	17399,4	19326,3	38217,0	45269,2	35451,3	9817,8	triticale
w tym zboża kon- sumpcyjne i pa- szowe	352567,3	227347,9	362147,7	432655,8	332213,5	100442,3	of which consumer and for feeds ce- reals
w tym zboża pod- stawowe.....	350825,5	217970,6	348363,7	414863,6	322368,9	92494,7	of which basic ce- reals
pszenica.....	293744,3	161412,8	256009,0	313627,7	244520,8	69106,9	wheat
żyto	24162,0	21759,5	36248,8	37160,2	29408,6	7751,6	rye
jęczmień.....	14344,0	14725,1	14577,8	15702,8	10661,9	5040,9	barley
owies i mieszanki zbożowe.....	1707,1	855,4	3652,1	3397,6	2586,5	811,1	oats and cereal mixed
pszenżyto.....	16868,1	19217,8	37876,0	44975,2	35191,1	9784,2	triticale
Strączkowe konsump- cyjne ^b	85,4	35,6	141,2	4,4	4,4	-	Edible pulses ^b
Ziemniaki	8614,8	3050,7	5112,2	5850,7	2413,7	3437,0	Potatoes
Buraki cukrowe	21800,6	32533,4	17672,7	18398,8	12395,2	6003,6	Sugar beets
Rzepak i rzepik ^b	59609,2	64069,7	170611,3	165673,3	109010,4	56662,9	Rape and agrimony ^b
Warzywa.....	17108,6	23869,0	18609,6	19788,4	18700,2	1088,2	Vegetables
Owoce	11709,5	15247,6	14549,0	19519,8	17849,2	1670,6	Fruit
Żywiec rzeźny ^c	832606,5	1041724,4	1288468,1	1324989,0	1189010,9	135978,1	Animals for slaughter ^c
bydło (bez cieląt)	100579,6	96611,8	87159,4	105116,6	95771,5	9345,1	cattle (excluding calves)
cielęta	2390,0	6788,6	8283,9	4678,7	3446,2	1232,5	calves
trzoda chlewna	306192,1	362570,1	372376,2	387772,9	350489,5	37283,5	pigs
owce	868,5	503,5	507,5	473,9	365,1	108,8	sheep
konie.....	1353,0	118,8	610,3	1243,1	1243,1	-	horses
drób	421223,3	575131,5	819530,8	825703,8	737695,6	88008,2	poultry
Mleko krowie	391720,7	535496,7	629407,0	778686,3	737669,5	41016,8	Cow milk
Jaja kurze konsump- cyjne	420,9	3213,3	101,3	889,3	889,3	-	Consumer hen's eggs

^a Płacone dostawcom; bez podatku VAT. ^b Bez materiału siewnego. ^c W wadze żywej.

^a Paid to suppliers; excluding VAT. ^b Excluding sowing. ^c In live weight.

Leśnictwo**Forestry**TABL. 23 (202). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**

Stan w dniu 31 XII

FOREST LAND

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha.....	732697	745608	756035	761394	T O T A L in ha
Lasy	713020	725271	735366	740765	Forests
Publiczne.....	680572	688046	691316	691339	Public
zalesione	676390	677540	680955	679322	wooded
niezalesione.....	4182	10506	10362	12016	non-wooded
własność Skarbu Państwa	677639	684704	687877	687902	owned by the State Treasury
zalesione.....	673538	674348	677688	676058	wooded
niezalesione	4101	10356	10189	11844	non-wooded
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwo- wych	664909	675546	680320	680758	managed by State Forests
zalesione.....	661010	665296	670189	668929	wooded
niezalesione.....	3899	10250	10131	11829	non-wooded
własność gmin ^a	2933	3342	3439	3437	owned by gmina ^a
zalesione	2852	3192	3267	3265	wooded
niezalesione.....	81	150	172	172	non-wooded
Prywatne	32448	37225	44050	49426	Private
zalesione	31918	36691	43621	49042	wooded
niezalesione.....	530	533	429	384	non-wooded
Grunty związane z gospodarką leśną	19677	20336	20668	20629	Land connected with silvicul- ture
LESISTOŚĆ w %	29,5	30,0	30,4	30,6	FOREST COVER in %
ZALESIENIE w %	29,3	29,5	30,0	30,1	AFFORESTATION in %

^a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.^a It is also concerning gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 24 (203). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010				SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>		lasy prywatne ^a <i>private forests^a</i>	
					razem <i>total</i>	w tym wła- sność Skarbu Pań- stwa of which owned by the State Treas- ury		
w ha in ha								
Powierzchnia produkcyjna szkółek leśnych (stan w dniu 31 XII).....	260	240	217	195	195	195	-	<i>Production area of forest nurseries (as of 31 XII)</i>
Odnowienia i zalesienia ^b	5868	6530	4924	4375	3209	3197	1167	<i>Renewals and afforestations^b</i>
sztuczne ^b	5659	6344	4619	4225	3070	3058	1156	<i>artificial^b</i>
zrębów ^{bc}	2041	3919	2832	3030	3000	2989	30	<i>felling sites^{bc}</i>
halizn i płazowin....	167	168	611	59	43	43	16	<i>blanks and irregularly stocked open stands</i>
użytków rolnych ^d i nieużytków	3451	2257	1176	1136	26	26	1110	<i>agricultural land^d and wasteland</i>
naturalne	209	186	305	150	139	139	11	<i>natural</i>
Poprawki i uzupełnienia	621	558	488	413	317	316	96	<i>Corrections and supplements</i>
Pielęgnowanie ^e	31969	31493	25442	25169	23941	23746	1228	<i>Tending^e</i>
w tym:								<i>of which:</i>
upraw ^f	20227	22322	17942	18009	16801	16710	1208	<i>crops^f</i>
młodników.....	9888	8610	6985	6811	6811	6811	-	<i>greenwoods</i>
wprowadzanie podszytów ^g	1349	463	496	219	219	219	-	<i>introduction of undergrowth^g</i>
Melioracje	2682	3409	3375	3749	3749	3749	-	<i>Drainage</i>

^a Dane szacunkowe. ^b Bez dolesień luk w drzewostanach i wprowadzania II piętra. ^c Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. ^d Przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. ^e Bez cięć trzebieżowych. ^f Pielęgnowanie gleby i czyszczenia wczesne. ^g Sadzenie krzewów lub drzew stale znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

^a Estimated data. ^b Excluding the afforestation of tree stand gaps and introduction of the second layer. ^c Including renewals protected by tree stands. ^d Designated for afforestation in land development plan. ^e Without extirpation. ^f Tending soil and early tree cutting. ^g Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 25 (204). **POZYSKANIE DREWNA^a**
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010				SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>		lasy prywatne <i>private forests</i>	
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
O G Ó Ł E M w dam³.	2804,0	3065,4	3313,8	3437,0	3393,4	3389,8	43,6	TOTAL in dam³
Grubizna.....	2716,8	2953,1	3190,3	3308,7	3265,1	3261,4	43,6	Timber
Grubizna iglasta.....	2054,8	2047,1	2158,3	2285,3	2261,6	2258,1	23,7	Coniferous
w tym drewno:								of which:
wielkowymiarowe.....	903,4	895,2	907,9	1053,4	1040,8	1038,7	12,5	large-size wood
średniowymiarowe								medium-size wood
do przerobu przemysłowego.....	1038,0	1060,3	1131,4	1120,7	1114,0	1113,3	6,6	for industrial uses
Grubizna liściasta	662,0	905,9	1032,0	1023,4	1003,5	1003,3	19,9	Non-coniferous
w tym drewno:								of which:
wielkowymiarowe.....	272,6	361,3	365,5	387,1	379,2	379,1	7,9	large-size wood
średniowymiarowe								medium-size wood
do przerobu przemysłowego.....	306,9	438,0	521,9	503,3	498,1	498,1	5,2	for industrial uses
Drewno małowymiarowe	87,2	112,4	123,4	128,4	128,4	128,4	-	Slash
Do przerobu przemysłowego	20,8	19,4	8,5	9,9	9,9	9,9	-	Slash for industrial uses
Opałowe	66,4	93,0	114,9	118,5	118,5	118,5	-	Slash for fuel
Karpina ^b	-	-	-	-	-	-	-	Stump wood ^b
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³	381,0	407,2	433,8	446,7	472,3	474,1	88,2	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREAS in m³

^a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; patrz tabl. 25. ^b Wyłącznie w lasach publicznych.

^a Excluding logging (large timber) from plantings; see table 25. ^b Exclusively in public forests.

TABL. 26 (205). **ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIEN^a**
TREES AND SHRUPS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym na gruntach prywatnych <i>of which on private land</i>	
Powierzchnia produkcyjna szkółek zadrzewieniowych ^a w ha	9	22	8	8	-	Production area of nurseries ^a in ha
Sadzenie w szt: drzew.....	125184	71451	36569	39660	16584	Plantings in units of: trees
krzewów.....	77718	22688	12267	40256	4647	bushes
Pozyskanie drewna (grubizny) ^b w m ³	29402	36441	60299	56118	38656	Removals (timber) ^b in m ³
grubizna iglasta	2813	3343	8206	7362	5665	coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia...	1530	1766	3515	3563	3116	of which large-size general purpose wood
grubizna liściasta	26589	33098	52093	48756	32991	non-coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia...	7675	9228	15222	15178	11547	of which large-size general purpose wood

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny) z lasów.

^a As of 31 XII. ^b Estimated data; excluded from data on total removals (timber).

DZIAŁ XVI

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności – PKD 2007 do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

W tabl. 1 i 4 uwzględniono jednostki i zakłady budżetowe oraz gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (zaliczonych do wyżej wymienionych sekcji), a ponadto w tabl. 4 dane o produkcji wyrobów obejmują również działalność podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, a zaliczanych do innych sekcji niż: Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe” „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji, a nie według miejsca siedziby przedsiębiorstwa. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 26.

3. Przedstawione w tabl. 4 wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług (PKWiU 2008).

W niektórych przypadkach wprowadzono tzw. „pozycje niezgodne” z grupowaniami PKWiU, które stanowią:

- sumę niektórych pozycji PKWiU lub ich części,
- pozycję zbiorczą utworzoną w oparciu o inne niż występujące w PKWiU, kryteria.

Ponadto w niektórych wyrobach zastosowano również skrócone nazwy.

CHAPTER XVI

INDUSTRY AND CONSTRUCTION

General notes

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with Polish Classification of Activities – PKD 2007 in the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing" "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" and "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

In tables 1 and 4 were included budgetary entities and establishments and auxiliary units of budgetary entities (included in the above mentioned sections), and moreover, in table 4 data regarding the production of products also include the activity of entities producing industrial products and included in sections other than "Mining and quarrying", "Manufacturing" "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" and "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

2. Data were compiled using **the enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by real location of production, not by the seat of enterprise. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 26.

3. Products in table 4 are presented according to the Polish Classification of Products and Services (PKWiU 2008).

In some cases the so-called inconsistent with PKWiU codes items were introduced. They comprise however:

- the sum of some PKWiU positions or the sum of their parts,
- collective item based on other criteria than the ones which are in PKWiU.

Moreover, abbreviated names were used for some products.

4. Produkcja sprzedana dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej.
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 9 na str. 27.

Jako **ceny stałe** od 2006 r. przyjęto ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.).

5. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne – na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) – czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

6. Dane dotyczące **zatrudnienia w przemyśle** obejmują zatrudnionych na podstawie stosunku pracy.

Do zatrudnionych w przemyśle nie zaliczono:

- 1) uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego;
- 2) agentów;
- 3) osób wykonujących pracę nakładczą.

Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia

4. Sold production concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production.

Sold production of industry includes:

- 1) *the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;*
- 2) *the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;*
- 3) *lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent fees in the case of concluding an agency agreement.*
- 4) *the value of products in the form of settlements in kind;*
- 5) *products designated for increasing the value of own fixed assets.*

*Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 9 on page 27.*

***As constant prices** since 2006 constant prices 2005 were adopted (2005 average current prices).*

5. *In data concerning production, the value of outwork is included.*

Outwork in industry is the paid execution, by natural persons, on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.

6. *Data concerning **employment in industry** include employees hired on the basis of employment contracts.*

Employed in industry do not include:

- 1) *apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training;*
- 2) *agents;*
- 3) *persons engaged in outwork.*

Data concerning average paid employment and

i przeciętnych wynagrodzeń wykazano w przeliczeniu niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności – PKD 2007 do sekcji „Budownictwo”.

2. Dane według grup PKD opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5 na str. 26.

3. **Produkcja budowlano-montażowa** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceńowym przez podmioty budowlane na rzecz obcych zleceńodawców.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Dane o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów) dotyczą:

- w zakresie liczby budynków – budynków nowo wybudowanych,
- w zakresie kubatury budynków – budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

6. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnym wynagrodzeniu miesięcznym** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

average wages and salaries are given after converting of part-time paid employees on full-time paid employees.

Construction

1. *Information in the chapter concerns activities of economic entities included, in accordance with Polish Classification of Activities – PKD 2007, in the section “Construction”.*

2. *Data according to PKD 2007 groups were compiled using the enterprise method. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 26.*

3. **Construction and assembly production** concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment and a restoration – conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contract system for outside clients.

4. *The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Construction Objects (PKOB).*

5. *Data on buildings completed (by all investors) concern:*

- *within the scope of the number of buildings – newly built buildings,*
- *within the scope of the cubic volume of buildings – newly built and expanded buildings (the expanded part only).*

6. *Data regarding average employment and average monthly wages and salaries concern hired employees, i.e., persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion or selection) and includes full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.*

Przemysł

Industry

TABL. 1 (206). **PODSTAWOWE DANE O PRZEMYŚLE**
BASIC DATA ON INDUSTRY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008	2009	2010		SPECIFICATION
					ogółem total	2009 = = 100	
Produkcja sprzedana (ceny bieżące) w mln zł	15860,5	20570,1	20115,6	20321,7	22239,2	113,4 ^a	<i>Sold production (current prices) in mln zł</i>
Pracujący ^b	98952	107384	103155	95732	98771	103,2	<i>Employed persons^b</i>
Przeciętne zatrudnienie ...	81647	88139	89502	83062	84754	102,0	<i>Average paid employment</i>
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^c w zł	1881,59	2160,45	2378,61	2459,67	2587,50	105,2	<i>Average monthly gross wages and salaries^c in zł</i>

a Ceny stałe. *b* Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy. *c* Bez zatrudnionych za granicą.

a Constant prices. *b* As of 31 XII; by actual workplace. *c* Excluding persons employed abroad.

TABL. 2 (207). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYŚLU^a (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2007	2008	2009	2010		
	w mln zł in mln zł					w odset- kach in percent	2009 = 100 (ceny stałe) (constant prices)
OGÓŁEM TOTAL	14593,0	18969,1	18452,7	18695,2	20798,6	100,0	115,3
sektor publiczny	785,2	830,4	879,4	911,6	1024,1	4,9	.
<i>public sector</i>							
sektor prywatny	13807,8	18138,7	17573,4	17783,6	19774,5	95,1	.
<i>private sector</i>							
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	115,2	239,0	225,0	163,0	166,3	0,8	115,8
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	13817,6	18016,5	17431,2	17661,7	19643,2	94,4	115,7
w tym: of which:							
Produkcja artykułów spożywczych..	3911,2	6430,8	6309,9	7143,1	7891,8	37,9	113,6
<i>Manufacture of food products</i>							
Produkcja wyrobów tekstylnych	116,5	161,6	135,3	98,7	87,7	0,4	89,4
<i>Manufacture of textiles</i>							
Produkcja odzieży	185,2	180,4	175,2	161,9	137,9	0,7	90,3
<i>Manufacture of wearing apparel</i>							

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (207). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (ceny bieżące) (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2007	2008	2009	2010		
	w mln zł in mln zł					w odset- kach in percent	2009 = 100 (ceny stałe) (constant prices)
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)							
Manufacturing (cont.)							
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^A	1040,4	1178,6	1017,2	963,0	1076,0	5,2	120,0
<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^A</i>							
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	169,1	200,9	214,6	215,4	230,5	1,1	120,3
<i>Manufacture of paper and paper products</i>							
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	177,8	243,3	217,3	198,7	268,1	1,3	134,9
<i>Printing and reproduction of re- corded media</i>							
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	205,9	213,9	224,6	218,5	214,3	1,0	105,6
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>							
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	488,1	874,9	815,4	646,8	731,4	3,5	113,6
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>							
Produkcja metali	144,4	189,8	161,8	54,6	59,9	0,3	128,0
<i>Manufacture of basic metals</i>							
Produkcja wyrobów z metali ^A	1046,1	1269,7	1371,2	1151,1	1317,0	6,3	122,2
<i>Manufacture of metal products^A</i>							
Produkcja urządzeń elektrycznych <i>Manufacture of electrical equipment</i>	165,8	444,9	377,2	338,6	339,6	1,6	94,9
Produkcja maszyn i urządzeń ^A	548,5	868,4	790,8	663,1	653,3	3,1	101,7
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>							
Produkcja pojazdów samocho- dowych, przyczep i naczep ^A	196,8	225,8	189,2	86,1	99,4	0,5	122,2
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>							
Produkcja mebli	2167,4	1795,2	1958,8	2186,1	2262,7	10,9	106,2
<i>Manufacture of furniture</i>							
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^A	334,3	311,8	339,3	385,6	430,6	2,1	107,5
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>							
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^A	325,9	401,8	457,2	485,0	558,5	2,7	105,7
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>							

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (208).

**PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH
W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSŁE W 2010 R.
(ceny bieżące)
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES
IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY IN 2010 (current prices)**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podmioty o liczbie zatrudnionych Entities with following number of paid employees		
		49 i mniej 49 and less	50–249	250 i więcej 250 and more
		w mln zł	mln zł	
O G Ó Ł E M TOTAL	20798,6	3138,6	5808,9	11851,0
sektor publiczny	1024,1	190,2	418,1	415,8
public sector				
sektor prywatny	19774,5	2948,5	5390,9	11435,2
private sector				
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	166,3	#	#	#
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	19643,2	2831,4	5244,8	11567,0
w tym: of which:				
Produkcja artykułów spożywczych	7891,8	1107,1	1176,0	5608,7
Manufacture of food products				
Produkcja wyrobów tekstylnych	87,7	22,0	#	#
Manufacture of textiles				
Produkcja odzieży	137,9	42,6	#	#
Manufacture of wearing apparel				
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^a	1076,0	258,6	405,1	412,4
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^a				
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	230,5	36,8	193,7	-
Manufacture of paper and paper products				
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji....	268,1	45,6	222,4	-
Printing and reproduction of recorded media				
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	214,3	#	#	-
Manufacture of chemicals and chemical products				
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	731,4	#	426,2	#
Manufacture of other non-metallic mineral products				
Produkcja metali	59,9	#	#	-
Manufacture of basic metals				
Produkcja wyrobów z metali ^a	1317,0	314,1	798,3	#
Manufacture of metal products ^a				
Produkcja urządzeń elektrycznych	339,6	#	217,8	#
Manufacture of electrical equipment				
Produkcja maszyn i urządzeń ^a	653,3	#	460,5	#
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.				
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^a	99,4	#	72,5	#
Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers				
Produkcja mebli	2262,7	163,7	511,6	1587,4
Manufacture of furniture				
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^a	430,6	#	179,6	#
Electricity, gas, steam and air conditioning supply				
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^a	558,5	#	268,3	#
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities				

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (209). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW^a**
PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS^a

WYROBY	2000	2005	2009	2010		PRODUCTS
				ogółem total	udział w produkcji krajowej w % share in domestic produc- tion in %	
Mięso drobiowe w tys. t	83,2	126,2 ^c	120,7	140,5	8,9	Poultry meat in thous. t
Wędliny ^b w tys. t	41,5	#	38,8	5,5	Cured meat products ^b in thous. t
Masło oraz inne tłuszcze otrzymywane z mleka w tys. t	12,3	17,7 ^c	7,9	4,7	2,7	Butter and other fats from milk in thous. t
Sery, twarogi w tys. t	29,2	42,5 ^c	33,5	23,4	3,2	Cheese and curds in thous. t
Produkty stosowane w żywieniu zwierząt hodowlanych w tys. t	346,1	534,8	1024,6	1128,7	14,3	Prepared feeds for farm ani- mals in thous. t
Marynarki i wdzianka męskie lub chłopięce w tys. szt.	187	133 ^c	94	104	12,4	Men's or boy's jackets and blazers in thous. units
Żakiety damskie lub dziewczęce w tys. szt.	688	291 ^c	141	140	6,6	Women's or girl's jackets in thous. units
Sukienki spódnice i spódnicospodnie damskie lub dziewczęce w tys. szt.	961	491 ^c	237 ^c	193	3,4	Women's or girl's dresses, skirts, and culottes in thous. units
Obuwie (łącznie z gumowym) w tys. par	#	888	595	1,6	Footwear (including rubber) in thous. pairs
Tarcica iglasta w dam ³	171,8	246,8 ^c	179,8	196,1	5,2	Coniferous sawnwood in dam ³
Tarcica liściasta w dam ³	57,5	41,6 ^c	25,5	29,4	6,5	Leafy sawnwood in dam ³
Okna i drzwi, ościeżnice i progi drewniane w tys. m ²	936,8	3589,4 ^c	2158,7	2106,6	14,4	Windows and doors, casings and wooden thresholds in thous. m ²
Cegła wypalana z gliny w mln ceg.	6	4	5	5	2,1	Bricks of clay in mln units

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Do 2008 r. bez końskich, z dziczyzny i królików. ^c Dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Until 2008 excluding horseflesh, game and rabbit.

^c Data revised in relation to the data already published.

TABL. 5 (210).

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE ^a
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2005 76947	T O T A L
.....	2007 82700	
.....	2008 83839	
.....	2009 77048	
2010	79173	
sektor publiczny	2005 8348	<i>public sector</i>
.....	2007 8248	
.....	2008 8388	
.....	2009 8111	
2010	8045	
sektor prywatny	2005 68599	<i>private sector</i>
.....	2007 74452	
.....	2008 75451	
.....	2009 68937	
2010	71128	
Górnictwo i wydobywanie	410	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	72065	Manufacturing
w tym:		<i>of which:</i>
Produkcja artykułów spożywczych	18783	<i>Manufacture of food products</i>
Produkcja wyrobów tekstylnych	750	<i>Manufacture of textiles</i>
Produkcja odzieży	3543	<i>Manufacture of wearing apparel</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	7529	<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ</i>
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	1109	<i>Manufacture of paper and paper products</i>
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	756	<i>Printing and reproduction of recorded media</i>
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	417	<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	3358	<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>
Produkcja metali	363	<i>Manufacture of basic metals</i>
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	5678	<i>Manufacture of metal products ^Δ</i>
Produkcja urządzeń elektrycznych	1275	<i>Manufacture of electrical equipment</i>
.....		<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	2868	
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	1129	<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Produkcja mebli	14163	<i>Manufacture of furniture</i>
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	2074	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	4624	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 6 (211). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYŚLE ^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	W zł In zł	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M2005	1918,57	T O T A L
.....2007	2215,47	
.....2008	2428,58	
.....2009	2519,23	
..... 2010	2644,30	
sektor publiczny2005	2229,76	<i>public sector</i>
.....2007	2482,85	
.....2008	2675,57	
.....2009	2816,59	
..... 2010	2969,66	
sektor prywatny2005	1880,70	<i>private sector</i>
.....2007	2185,84	
.....2008	2401,12	
.....2009	2484,25	
..... 2010	2607,50	
Górnictwo i wydobywanie	3707,38	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	2586,08	Manufacturing
w tym:		<i>of which:</i>
Produkcja artykułów spożywczych.....	2449,92	<i>Manufacture of food products</i>
Produkcja wyrobów tekstylnych.....	1958,26	<i>Manufacture of textiles</i>
Produkcja odzieży.....	1598,72	<i>Manufacture of wearing apparel</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ⁴	2094,78	<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ⁴</i>
Produkcja papieru i wyrobów z papieru.....	2448,62	<i>Manufacture of paper and paper products</i>
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji.....	2734,27	<i>Printing and reproduction of recorded media</i>
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych.....	2871,16	<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych.....	2796,90	<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>
Produkcja metali.....	2761,34	<i>Manufacture of basic metals</i>
Produkcja wyrobów z metali ⁴	2910,00	<i>Manufacture of metal products ⁴</i>
Produkcja urządzeń elektrycznych.....	2944,84	<i>Manufacture of electrical equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń ⁴	3273,83	<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ⁴	2075,83	<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Produkcja mebli.....	2338,54	<i>Manufacture of furniture</i>
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ⁴	3734,21	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ⁴	2968,55	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

Budownictwo

Construction

TABL. 7 (212). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł					
OGÓŁEM	2870,8	4066,2	3908,7	3756,1	3909,7	TOTAL
w tym:						of which:
Podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób	1294,2	1695,2	2217,5	2040,3	2098,4	Entities employing more than 9 persons
Budowa budynków ⁴	622,8	810,3	1027,2	952,8	912,3	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ⁴ ...	415,7	533,5	730,0	722,7	776,4	Civil engineering works
Roboty budowlane specjalistyczne	255,6	351,4	460,3	364,8	409,7	Specialised construction activities

^a Zrealizowana systemem zleceńowym przez jednostki budowlane mające siedzibę na terenie województwa.

^a Realized on the basis of the contract by construction entities which have head office on territory of Voivodship.

TABL. 8 (213). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakterze inwestycyjnym <i>Works with an investment character</i>	Roboty o charakterze remontowym <i>Works with a renovation (restoration) character</i>	SPECIFICATION
		w mln zł in mln zł		
	OGÓŁEM2005	1294,2	859,5	434,6
2007	1695,2	1168,3	526,9	
2008	2217,5	1566,2	651,3	
2009	2040,3	1494,3	546,0	
2010	2098,4	1393,0	705,4	
Budynki	1067,4	727,6	339,8	Buildings
Budynki mieszkalne.....	370,7	261,9	108,8	Residential buildings
budynki mieszkalne jednorodzinne ..	55,3	27,3	28,0	one-dwelling buildings
budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	277,3	215,0	62,2	two- and more dwelling buildings
budynki zbiorowego zamieszkania...	38,1	19,6	18,6	residences for communities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa, siłami własnymi bez podwykonawców.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; realized by enterprises which have a seat of board in the Voivodship without subcontractors participation.

TABL. 8 (213). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (dok.)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakterze inwestycyjnym <i>Works with an investment character</i>	Roboty o charakterze remontowym <i>Works with a renovation (restoration) character</i>	SPECIFICATION
	w mln zł	in mln zł		
Budynki (dok.)				Buildings (cont.)
Budynki niemieszkalne	696,7	465,7	231,0	<i>Non-residential buildings</i>
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego.....	46,2	43,7	2,4	<i>hotels and similar buildings</i>
budynki biurowe.....	59,1	35,7	23,4	<i>office buildings</i>
budynki handlowo-usługowe.....	108,0	57,7	50,3	<i>wholesale and retail trade buildings</i>
budynki transportu i łączności.....	20,5	17,5	3,0	<i>traffic and communication buildings</i>
budynki przemysłowe i magazynowe	153,1	93,8	59,3	<i>industrial buildings and warehouses</i>
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	263,7	203,3	60,4	<i>public entertainment, education, hospital or institutional care buildings</i>
pozostałe budynki niemieszkalne.....	46,1	13,9	32,2	<i>other non-residential buildings</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej.	1031,0	665,4	365,6	Civil engineering works
Infrastruktura transportu	525,2	304,0	221,3	<i>Transport infrastructures</i>
w tym:				<i>of which:</i>
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe.....	496,9	295,5	201,3	<i>highways, streets and roads</i>
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne.....	474,8	336,7	138,1	<i>Pipelines, communication and electricity lines</i>
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe.....	175,8	106,3	69,5	<i>long-distance pipelines, communication and electricity power lines</i>
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze.....	299,0	230,4	68,6	<i>local pipelines and cables</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe	31,0	24,8	6,2	<i>Other civil engineering works</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa, siłami własnymi bez podwykonawców.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; realized by enterprises which have a seat of board in the Voivodship without subcontractors participation.

TABL. 9 (214). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Budynki ^a	1665	3239	2949	3113	Buildings ^a
w tym budynki mieszkalne jednomieszkaniowe oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	761	1932	1991	2037	of which one-dwelling as well as two - and more dwelling residential buildings ^b
miasta	1004	1544	1032	924	urban areas
wieś	661	1695	1917	2189	rural areas
W tym budynki indywidualne ^c	1387	2905	2685	2866	Of which private buildings ^c
miasta	795	1294	850	762	urban areas
wieś	592	1611	1835	2104	rural areas
w tym:					of which:
mieszkalne jednomieszkaniowe oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	664	1863	1903	1980	one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^b
niemieszkalne	722	892	575	627	non-residential
Kubatura ^d w dam ³	2536,2	4776,0	4169,2	4127,6	Cubic volume ^d in dam ³
w tym budynki mieszkalne jednomieszkaniowe oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	1197,4	1896,1	2131,9	1921,9	of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^b
miasta	1892,5	3180,2	2314,5	1957,5	urban areas
wieś	643,7	1595,8	1854,7	2170,1	rural areas
W tym budynki indywidualne ^c	1155,7	2422,7	2534,8	2497,0	Of which private buildings ^c
miasta	650,8	1151,6	991,6	727,3	urban areas
wieś	504,9	1271,1	1543,2	1769,7	rural areas
w tym:					of which:
mieszkalne jednomieszkaniowe oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	528,8	1528,0	1509,2	1425,6	one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^b
niemieszkalne	606,3	841,2	921,2	977,8	non-residential

^a Nowo wybudowane. ^b Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania. ^c Realizowane przez osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe. ^d Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

^a Newly built. ^b Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not for permanent residence. ^c Realized by natural persons, churches and religious associations. ^d Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 10 (215). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW**
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
BUDYNKI ^a BUILDINGS ^a					
Budynki mieszkalne	763	2102	2201	2298	Residential buildings
w tym:					of which:
Budynki jednomieszkaniowe oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	761	1932	1991	2037	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings ^b
w tym jednomieszkaniowe	657	1839	1876	1948	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	2	1	3	1	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	902	1137	748	815	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	116	124	19	21	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	16	14	18	23	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	154	206	160	140	Wholesale and retail trade buildings
Budynki garaży	356	458	206	185	Garage buildings
Budynki przemysłowe	93	51	32	42	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	33	99	50	96	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	2	5	-	14	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	1	2	2	8	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	2	2	6	6	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	7	13	15	26	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych	102	148	225	241	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	5	7	7	4	Buildings used as places of worship and for religious activities

^a Nowo wybudowane. ^b Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania.

^a Newly built. ^b Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not for permanent residence.

TABL. 10 (215). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW**
BUDYNKÓW (dok.)
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
KUBATURA ^a w dam ³ CUBIC VOLUME ^a in dam ³					
Budynki mieszkalne	1258,8	1968,6	2266,6	2023,2	Residential buildings
w tym:					of which:
Budynki jednomieszkaniowe oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	1241,0 ^c	1896,1	2165,0 ^c	1921,9	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings ^b
w tym jednomieszkaniowe	503,6 ^c	1341,1	1382,2 ^c	1322,2	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	17,9	14,5	25,2	11,7	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	1277,3	2807,4	1902,6	2104,4	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	62,1	80,8	96,7	82,8	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	42,1	33,6	63,7	74,5	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	344,3	736,6	420,1	356,9	Wholesale and retail trade buildings
Budynki garaży	38,1	60,0	47,3	45,4	Garage buildings
Budynki przemysłowe	354,1	383,7	598,2	323,1	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	54,8	791,2	196,6	345,7	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	10,9	45,5	2,0	58,8	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	16,9	78,1	23,4	52,4	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	0,4	3,7	10,2	22,3	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	91,2	181,6	42,2	160,9	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych	172,7	365,1	361,8	561,4	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	72,9	32,4	22,0	8,5	Buildings used as places of worship and for religious activities

^a Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy). ^b Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania. ^c Dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.

^a Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion). ^b Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not for permanent residence. ^c Data revised in relation to the data already published.

TABL. 11 (216). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M2005	11541	T O T A L
.....2007	14539	
.....2008	15042	
.....2009	14564	
..... 2010	14786	
sektor publiczny2005	204	<i>public sector</i>
.....2007	191	
.....2008	190	
.....2009	153	
..... 2010	163	
sektor prywatny2005	11337	<i>private sector</i>
.....2007	14348	
.....2008	14852	
.....2009	14411	
..... 2010	14623	

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a *Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.*

TABL. 12 (217). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	W zł <i>In zł</i>	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M2005	1789,28	T O T A L
.....2007	2194,81	
.....2008	2443,32	
.....2009	2512,38	
..... 2010	2564,98	
sektor publiczny2005	1826,39	<i>public sector</i>
.....2007	2383,42	
.....2008	2413,86	
.....2009	2587,31	
..... 2010	2581,34	
sektor prywatny2005	1788,61	<i>private sector</i>
.....2007	2192,29	
.....2008	2443,70	
.....2009	2511,59	
..... 2010	2564,80	

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a *Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.*

DZIAŁ XVII

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

Uwagi ogólne

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości **linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 XII ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu. **Linia kolejowa** jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. Do **dróg krajowych** zalicza się:

- autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi leżące w ich ciągu do czasu wybudowania autostrad i dróg ekspresowych,
- drogi międzynarodowe,
- drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych,
- drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch międzynarodowy osobowy i ciężarowy,
- drogi alternatywne dla autostrad płatnych,
- drogi stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich,
- drogi o znaczeniu obronnym.

Do **dróg wojewódzkich** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

Do **dróg powiatowych** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do **dróg gminnych** zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do **dróg miejskich** zaliczono drogi (ulice) leżące w granicach administracyjnych miast.

Do **dróg zamiejskich** zaliczono drogi leżące poza granicami administracyjnymi miast.

3. **Linia autobusowa** jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

CHAPTER XVII

TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

General notes

Transport

1. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 XII was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and wide gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day. **The railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. **National roads** include:

- motorways and expressways as well as roads which are designated to become motorways and expressways,
- international roads,
- roads which are other links ensuring the efficiency of the national road network,
- approach roads to generally accessible border crossings servicing international passenger and freight traffic,
- roads which are an alternative to toll motorways,
- roads which are bypasses around large urban agglomerations,
- roads with a military significance.

Voivodship roads include roads other than those presented above, which are links between cities, have a large significance for the voivodship and roads with a military significance not included among national roads.

Powiat roads include roads other than those mentioned above, which link powiat capital cities with gmina capital cities and gmina capital cities with other such cities.

Gmina roads include roads with a local significance not included in the other categories, which supplement the network of roads servicing local needs, excluding internal roads.

Municipal roads include roads (streets) located within the administrative boundaries of cities.

Non-municipal roads include roads located outside the administrative boundaries of cities.

3. **A bus line** is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema końcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

4. Transport samochodowy zarobkowy obejmuje podmioty, w których usługi transportu samochodowego stanowią podstawową działalność gospodarczą, z tym że dane o przewozach pasażerów nie obejmują przewozów taborom komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).

5. Dane o wypadkach drogowych obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

Łączność

1. Informacje o łączności w ujęciu rzeczowym dotyczą poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej, tj. sieci służącej do świadczenia usług telekomunikacyjnych (z wyłączeniem sieci wewnętrznej – sieci eksploatowanej przez podmioty wyłącznie na własne potrzeby lub założonej w budynkach niemieszkalnych usytuowanych na terenie jednej nieruchomości gruntowej).

2. Placówki pocztowe obejmują placówki pocztowe, agencje, pośrednictwa, oddziały i kioski, a do 2001 r. – uwzględniane były również placówki usług telekomunikacyjnych.

3. Usługi łączności obejmują usługi opłacone, wolne od opłat i służbowe.

Dane dotyczące przesyłek listowych obejmują: listy, kartki pocztowe, druki, druki bezadresowe, ankiety i pakietki nadawane jako przesyłki listowe w rozumieniu cenników za usługi pocztowe (w ruchu krajowym i zagranicznym).

4. Telefoniczne łącza główne obejmują standardowe łącza główne oraz łącza w dostęпах ISDN, tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci dla transmisji głosu, obrazu, faksów, danych.

***The length of a bus line** is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.*

***4. Hire or reward road transport** includes entities in which road transport services comprise the basic economic activity but data regarding transport of passengers do not include transport by urban road transport fleet (of which taxis).*

***5. Data regarding road traffic accidents** cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.*

*A **road traffic accident fatality** is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.*

*A **road traffic accident injury** is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.*

Communications

***1.** Information regarding communications, in tangible terms, concerns the public post office as well as operators of the public telecommunication network, i.e., the network used for rendering telecommunications services (excluding internal networks – networks used by entities exclusively for their own needs or installed in non-residential buildings located on a single piece of real estate).*

***2. Post offices** include post offices, agencies, intermediaries, branches and kiosks as well as until 2001 – telecommunication service offices.*

***3.** Communication services include services paid for, free of charge and official.*

Data concerning letters include: letters, post cards, forms, bulk mailings, questionnaires and small packets sent as letters in terms of the price rate for postal services (domestic and foreign mail).

***4. Telephone main line** includes standard main line and accessible ISDN (Integrated Services Digital Network), i.e., a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transfer voice, image, fax and data.*

Transport

Transport

TABL. 1 (218). **LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE ^a**

Stan w dniu 31 XII

RAILWAY LINES OPERATED ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w km in km				
O G Ó Ł E M	1509	1209	1207	1215	T O T A L
w tym zelektryfikowane	483	490	492	492	of which electrified
jednotorowe	1160	908	906	914	single track
dwu- i więcej torowe	301	301	301	301	double and more tracks
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	6,0	5,0	5,0	5,0	Per 100 km ² of total area

^a Normalnotorowe; dane dotyczą sieci PKP i innych podmiotów będących zarządcami sieci kolejowej.^a Standard gauge; data concern PKP network and other entities managing railway network.TABL. 2 (219). **DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI**

Stan w dniu 31 XII

HARD SURFACE PUBLIC ROADS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym o nawierzchni ulepszonej of which improved	
				w km in km		
O G Ó Ł E M	12257	12352	12447	12644	11731	T O T A L
miejskie	1588	1655	1737	1763	1720	urban
zamiejskie.....	10669	10697	10710	10881	10011	out-of-town
Krajowe	1325	1324	1326	1327	1327	National
miejskie	175	183	184	184	184	urban
zamiejskie.....	1150	1141	1143	1143	1143	out-of-town
Wojewódzkie	1905	1914	1912	1912	1910	Voivodship
miejskie	182	191	194	194	194	urban
zamiejskie.....	1723	1723	1719	1718	1717	out-of-town
Powiatowe	7055	7123	6965	6980	6531	Powiat
miejskie	736	714	583	561	548	urban
zamiejskie.....	6319	6408	6381	6419	5983	out-of-town
Gminne.....	1972	1993	2244	2425	1962	Gmina
miejskie	495	567	776	824	794	urban
zamiejskie.....	1477	1425	1468	1601	1168	out-of-town

Ź r ó d ł o: od 2002 r. dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

S o u r c e: since 2002 data of the General Management of National Road and Motorways.

TABL. 3 (220). **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	316739	528496	748302	782601	T O T A L
w tym:					of which:
Samochody osobowe	221024	376218	551880	578306	Passenger cars
Autobusy	1987	2809	3417	3526	Buses
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe ^b	37424	66150	88979	94175	Lorries and road tractors ^b
Ciągniki rolnicze ^c	27430	45120	56599	57718	Agricultural tractors ^c
Motocykle ^d	26671	34980	42981	44140	Motorcycles ^d

^a W 2000 r. według ewidencji prowadzonej przez wojewodów, a od 2004 r. na podstawie danych starostw powiatowych ujętych w systemie „Pojazd”. ^b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. ^c W 2000 r. łącznie z ciągnikami balastowymi. ^d W 2000 r. – motocykle i skutery.

^a In 2000 according to register maintained by voivodes, since 2004 – on the basis of powiat starosts data from “Pojazd” system. ^b Including vans. ^c In 2000 including ballast tractors. ^d In 2000 – motorcycles and scooters.

TABL. 4 (221). **LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a**

Stan w dniu 31 XII

REGULAR BUS COMMUNICATION LINES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	747	811	931	881	National: number
długość w km ...	45297	49626	61221	56059	length in km
dalekobieżne: liczba	33	40	62	61	long distance: number
długość w km ...	7853	11325	20469	19098	length in km
regionalne: liczba	204	210	271	272	regional: number
długość w km ...	17582	17892	20053	19031	length in km
podmiejskie: liczba	497	543	592	542	suburban: number
długość w km ...	18741	20290	20672	17903	length in km
miejskie: liczba	13	18	6	6	urban: number
długość w km ...	-	119	27	27	length in km
Międzynarodowe: liczba	5	11	5	9	International: number
długość w km ...	8220	8413	7500	13355	length in km

^a Przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzących regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

^a Entities employing more than 9 persons providing regular national and international connections; excluding municipal public transport services.

TABL. 5 (222). **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a**
HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa					National communication
Przewozy ładunków w tys. t.....	1625,3	1338,8	1385,0	1082,7	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km.....	103,3	158,7	226,4	261,0	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób ^b ..	30263,1	24213,0	20789,5	18691,5	Transport of passengers in thous. ^b
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	34,3	42,1	45,6	43,5	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa					International communication
Przewozy ładunków w tys. t.....	232,2	246,3	224,3	340,5	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km.....	1064,8	1665,3	839,7	1060,6	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób ^b ..	70,0	136,8	41,2	43,7	Transport of passengers in thous. ^b
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	1348,2	433,2	1641,6	1282,0	Average transport distance per passenger in km

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. ^b Bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

^a Data concerns enterprises employing more than 9 persons. ^b Excluding municipal public transport services.

TABL. 6 (223). **WYPADKI DROGOWE^a**
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Wypadki.....	1987	1936	1817	1725	Total accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	62,7	36,6	24,3	22,0	Per 10 thous. registered motor vehi- cles and tractors ^b
Ofiary wypadków	2910	2877	2558	2506	Road traffic casualties
Śmiertelne	284	279	176	168	Fatalities
Ranni.....	2626	2598	2382	2338	Injured

^a Zarejestrowane przez policję. ^b Pojazdy według stanu w dniu 31 XII; w 2000 r. według ewidencji prowadzonej przez wojewodę, a od 2004 r. na podstawie danych starostw powiatowych ujętych w systemie „Pojazd”.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie

^a Registered by the police. ^b Vehicles as of 31 XII; in 2000 according to register maintained by voivod, since 2004 on the basis of powiat starosts data from “Pojazd” system.

S o u r c e: data of the Volvodship Police Headquarters in Olsztyn.

Łączność
Communications

TABL. 7 (224). PODSTAWOWE USŁUGI ŁĄCZNOŚCI
BASIC COMMUNICATION SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
USŁUGI POCZTOWE ^a POSTAL SERVICES ^a					
Placówki pocztowe (stan w dniu 31 XII) ^b	437	391	414	424	Post offices (as of 31 XII) ^b
miasta	152	143	149	151	urban areas
wieś	285	248	265	273	rural areas
Przesyłki listowe polecone nadane w tys. ^c	9044,3	9637,6	11442,8	11605,5	Registered letters mailed in thous. ^c
Paczki i listy wartościowe nadane w tys. ^c	470,0	558,0	584,9	520,3	Packages and insured letters mailed in thous. ^c
Przekazy pocztowe i telegraficzne wplacane w tys. ^c	3211,4	2974,9	2354,8	1388,8	Postal and telegraphic transfers paid in thous. ^c
Przekazy dla wpłat na rachunki bankowe w tys.	10713,6	9946,3	8616,3	7789,7	Orders of payments on banking accounts in thous.

^a Dane dotyczą poczty publicznej. ^b W 2000 r. łącznie z placówkami usług telekomunikacyjnych. ^c W obrocie krajowym oraz z Polski za granicę; przesyłki listowe i paczki nie obejmują przesyłek zrealizowanych w systemie EMS-POCZTEX.
^a The data apply to the public post. ^b In 2000 including telecommunication service offices. ^c In overturn within Poland and from Poland abroad; registered letters and packages do not include mailing through EMS-POCZTEX system.

TABL. 8 (225). ABONENCI TELEFONICZNI I APARATY TELEFONICZNE ^a
Stan w dniu 31 XII
TELEPHONE SUBSCRIBERS AND TELEPHONE SETS ^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Telefoniczne łącza główne w tys.	368,9	410,1	272,8	249,8	Fixed main line in thous.
w tym abonenci prywatni ^b	301,2	311,1	193,7	175,2	of which private subscribers ^b
miasta	281,5	329,5	220,9	201,8	urban areas
w tym abonenci prywatni ^b	225,2	241,3	151,8	136,4	of which private subscribers ^b
wieś	87,4	80,6	51,9	47,9	rural areas
w tym abonenci prywatni ^b	76,0	69,8	41,9	38,7	of which private subscribers ^b
w tym standardowe łącza główne (abonenci telefonii przewodowej) ...	362,5	362,7	236,8	216,4	of which standard main line (fixed line telephone subscribers)
miasta	275,6	287,8	188,5	171,4	urban areas
wieś	87,0	74,9	48,3	45,0	rural areas
Aparaty telefoniczne publiczne samoinkasujące	4089	3137	1699	1620	Public pay telephones
miasta	3065	2416	1135	1014	urban areas
wieś	1024	721	564	606	rural areas

^a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^b Posiadający aparaty telefoniczne zainstalowane w mieszkaniach prywatnych.
^a Data concern operators of public system. ^b Possessing telephones installed in private dwellings.

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których podstawowym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności – PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

- 1) sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w:
 - punktach sprzedaży detalicznej,
 - hurtowniach oraz u producentów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych (konsumpcyjnych) oraz produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej uwzględniono sprzedaż towarów zarówno ludności, jak i konsumentom zbiorowym, tj. urzędów, instytucjom, żłobkom, przedszkolom itp., nie uwzględniono natomiast sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów-rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej w zakresie sprzedaży towarów konsumpcyjnych prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP); patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 7, pkt 3) na str. 27.

3. Podziału towarów na **konsumpcyjne i niekonsumpcyjne** dokonano umownie, zaliczając do niekonsumpcyjnych te towary, których zużycie odbywa się głównie w sferze produkcji. Do towarów niekonsumpcyjnych zaliczono w szczególności towary przeznaczone do produkcji rolniczej (np. maszyny dla rolnictwa, nasiona, pasze, środki ochrony roślin, nawozy mineralne lub chemiczne), materiały budowlane itp.

Podziału towarów konsumpcyjnych na żywność i napoje bezalkoholowe, napoje alkoholowe oraz towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

4. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych i obcych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agencji, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

5. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

General notes

1. Information in this chapter, unless otherwise noted, concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the basic activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with NACE rev. 2 in the section "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles".

2. Data concerning **retail sales** include:

- 1) sales of consumer and non-consumer goods in:
 - retail sales outlets,
 - wholesalers as well as at producers in quantities indicating purchases for the individual need of the purchaser;
- 2) sales of trade commodities (consumer goods) as well as catering production in catering establishments.

Sales of goods both for the general public as well as for collective consumers, i.e., government offices, institutions, nurseries, nurseries schools etc. are included in the value of retail sales. Not included, however, are marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g., sales of agricultural products conducted by farmer-producers, sales at automobile markets).

Data concerning retail sales within the scope of consumer goods sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP); see general notes to the Yearbook, item 7, point 3) on page 27.

3. The division of commodities into **consumer and non-consumer goods** was made on the following basis; non-consumer goods include those goods, the consumption of which occurs primarily in the sphere of production. In particular, goods designated for agricultural production (e.g., machinery for agriculture, seeds, animal feeds, crop protection chemicals, mineral or chemical fertilizers), building materials, etc., were included in non-consumer goods.

The division of consumer goods into food and non-alcoholic beverages, alcoholic beverages as well as non-foodstuff goods was made by estimation.

4. Data regarding the **wholesale sale of commodities** include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale sales also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.

5. The division of **stores by organizational forms** was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe – 2000 m² i więcej, domy handlowe – od 600 do 1999 m².

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 m² do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hipermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

Sklepy powszechne są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku, o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m².

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.

Do pozostałych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m².

Podziału sklepów według województw dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji sklepu

6. Sklepy podaje się łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

7. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

8. Dane o działalności handlowej i gastronomicznej opracowano na podstawie danych ze sprawozdawczości. Dane dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

Informacje o sklepach i stacjach paliw opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób od 2004 r. dane uogólniane są w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek; do 2003 r. dane opracowywano na podstawie rejestru.

9. **Targowiska** są to wyodrębnione tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobnodetalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazaary).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

Department stores and trade stores are stores with multiple departments, selling a broad and universal assortment, primarily non-foodstuff goods, with a sales floor area of 2000 m² and more for department stores and from 600 to 1999 m² for trade stores.

Supermarkets are stores with a sales floor from 400 to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods.

Hipermarkets are stores with a sales floor above 2500 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.

Grocery stores are stores primarily selling foodstuff goods for daily consumption, with a sales floor from 120 to 399 m².

Specialized stores are stores selling a wide assortment of articles to fully meet specific needs, (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods, etc.).

Other stores include stores with a sales floor up to 119 m².

The division of shops by voivodships was made on the basis of the actual location of a shop.

6. Shops include public pharmacies.

7. Catering establishments include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.

Portable retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

8. Data regarding trade and catering activity are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons, data are generalized on the basis of the result of a sample survey conducted on a 5% sample of these entities.

Information regarding shops and petrol stations are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons from 2004 the data have been generalized on the basis of the results of sample survey conducted on a 5% sample of these entities; until 2003 the data were compiled on the basis of the register.

9. Marketplaces are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or weekly (bazaars).

Seasonal marketplaces are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.

TABL. 1 (226). **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW (ceny bieżące)**
RETAIL SALES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem w mln zł Grand total in mln zł	W tym udział przedsię- biorstw handlowych w % ^a Of which share of trade enterprises in % ^a	Na 1 mieszkańca w zł Per capita in zł
2005	11313,1	17,1	7920
2007	12318,9	21,1	8635
2008	14428,1	18,4	10115
2009	11723,2	20,1	8211
2010	11566,6	19,8	8102

^a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba przekracza 49 osób.

^a Trade enterprises employing more than 49 persons.

TABL. 2 (227). **STRUKTURA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ TOWARÓW^a (ceny bieżące)**
STRUCTURE OF RETAIL SALES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS						
O G Ó Ł E M	4989,0	5594,3	5931,7	5198,8	5464,1	T O T A L
W ODSETKACH IN PERCENT						
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Towary konsumpcyjne	77,2	77,1	70,5	61,7	63,2	Consumer goods
żywność i napoje bezalkoholowe ..	27,6	28,3	22,3	19,7	19,7	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe	5,8	4,7	5,6	4,4	4,3	alcoholic beverages
towary nieżywnościowe	43,8	44,1	42,6	37,6	39,2	non-foodstuffs
Towary niekonsumpcyjne	22,8	22,9	29,5	38,3	36,8	Non-consumer goods

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern trade enterprises (excluding catering establishments) employing more than 9 persons.

TABL. 3 (228). **SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH^a**
(ceny bieżące)
WHOLESALE SALES IN TRADE ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS						
O G Ó Ł E M	4963,8	6304,1	7194,1	5306,2	5538,1	T O T A L
W ODSETKACH IN PERCENT						
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Żywność i napoje bezalkoholowe	13,6	15,1	17,5	19,8	13,7	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe	20,1	26,6	29,2	5,9	6,6	Alcoholic beverages
Towary nieżywnościowe ^b	68,3	58,3	53,3	74,3	79,7	Non-foodstuffs goods ^b

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons. ^b Consumer and non-consumer goods.

TABL. 4 (229). **SKLEPY I STACJE PALIW WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH**
Stan w dniu 31 XII
SHOPS AND PETROL STATIONS BY ORGANIZATIONAL FORM
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	12417	14351	15553	15087	12814	T O T A L
Domy towarowe.....	2	3	2	2	1	Department stores
Domy handlowe.....	25	25	19	17	15	Trade stores
Supermarkety.....	124	129	153	179	196	Supermarkets
Hipermarkety.....	11	13	16	16	18	Hipermarkets
Sklepy powszechne.....	327	250	291	298	295	General shops
Sklepy wyspecjalizowane	733	769	833	948	1038	Specialized shops
Inne sklepy ^a	11195	13162	14239	13627	11251	Other shops ^a
Stacje paliw.....	386	391	395	355	322	Petrol stations

^a Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

^a Data concern economic entities employing up to 9 persons; including public pharmacies.

TABL. 5 (230). **GASTRONOMIA^a**
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 XII)	417	455	472	415	444	Number of catering establishments (as of 31 XII)
w tym restauracje.....	132	141	185	143	162	of which restaurants
Sprzedaż z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł.....	197699	326224	313128	263850	274419	Revenues from catering activity (current prices) in thous. zł
w tym:						of which:
produkcja gastronomiczna	145983	248363	234798	205174	217842	catering production
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	28088	51607	50603	35275	35415	alcoholic beverages and tobacco

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 6 (231). **MAGAZYNY HANDLOWE^a W 2009 R.**

Stan w dniu 31 XII

TRADE WAREHOUSES^a IN 2009

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	SPECIFICATION
Magazyny zamknięte:		Secured warehouses:
liczba	527	number
powierzchnia składowa w tys. m ²	266,9	storage space in thous. m ²
Magazyny zadaszone:		Roofed warehouses:
liczba	78	number
powierzchnia składowa w tys. m ²	30,5 ^b	storage space in thous. m ²
Place składowe:		Storage sites:
liczba	78	number
powierzchnia składowa w tys. m ²	209,5	storage space in thous. m ²
Silosy i zbiorniki:		Siloes and reservoirs:
pojemność w dam ³	79,4	capacity in dam ³

^a Hurtu i detalu; dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.

U w a g a. Dane podaje się na podstawie badania cyklicznego, przeprowadzanego co 3 lata.

^a Wholesale and retail; data concern enterprises employing more than 9 persons. ^b Data revised in relation to the data already published.

N o t e. Data are presented on the basis of periodic survey conducted every three years.

TABL. 7 (232). **TARGOWISKA**

Stan w dniu 31 XII

MARKETPLACES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
Targowiska stałe:						Permanent marketplaces:
liczba	79	80	80	77	79	number
w tym z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej	69	71	72	70	74	of which with predominance of small-retail sales
powierzchnia targowisk w tys. m ²	436,2	441,1	438,0	429,7	432,5	area of marketplaces in thous. m ²
w tym sprzedażowa	254,5	263,7	252,9	253,9	255,6	of which sales area
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	2443	2345	2385	2570	2846	permanent small-retail sales outlets
w tym na targowiskach czynnych codziennie	1915	1828	1924	2045	2343	of which at marketplaces opened daily
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	208	127	205	55	56	Seasonal marketplaces ^a (during the year)
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	5228,0	7023,9	6665,9	6854,3	6858,5	Annual receipts from marketplace fees in thous. zł

^a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

^a Number of marketplaces or places located on streets and squares open periodically.

DZIAŁ XIX

FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 9 XI 2000 r. o zmianie ustawy o rachunkowości, obowiązującej od 1 I 2002 r. (tekst jednolity Dz. U. 2002, Nr 76, poz. 694) z późniejszymi zmianami.

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują banków, instytucji ubezpieczeniowych, domów i biur maklerskich, towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wytworów i usług), łącznie z dotacjami do produktów;
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku;
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z wynajmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;

CHAPTER XIX

FINANCES OF ENTERPRISES

General notes

1. The financial results of enterprises are adjusted to the Act on change of the Accounting Act dated 9 XI 2000, effective since 1 I 2002 (uniform text Journal of Laws 2002, No. 76, item 694) with later amendments.

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, insurance companies, brokerage houses and brokerage offices, investment and pension societies, national investment funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) include:

- 1) net revenues from sale of products (goods and services), including subsidies on products;
- 2) net revenues from sale of goods and materials, including sums due from the sale of re-use packages;
- 3) other operating revenues, i.e. revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, income from social activities, income from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;

- 4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

3. Koszty uzyskania przychodów z całości kształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wrobów i usług), tj. koszt wytworzenia sprzedanych produktów powiększony o koszty sprzedaży (z podatkiem akcyzowym) i o koszty ogólnego zarządu (wariant kalkulacyjny) lub są to koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów (wariant porównawczy);
- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- 3) pozostałe koszty operacyjne, do których zalicza się: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na prawne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;
- 4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

- 4) *financial revenues, i.e. revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on time deposits, default interest, profits from the sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.*

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- 1) *the cost of products sold (goods and services), i.e. the manufacturing cost of products sold increased by selling cost (including excise tax) and by the cost of management and administration (calculation variant) or the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories (comparative variant);*
- 2) *the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;*
- 3) *other operating costs, to which the following are included: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e. surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale, depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future certain liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;*
- 4) *financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investment the surplus of foreign exchange losses over gains.*

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży, z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług.

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

6. Zyski i straty nadzwyczajne to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanymi z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik finansowy na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg. Obejmuje on:

- część bieżącą, tj. podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczoną, tj. różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego. Przy czym rezerwę tworzy się niezależnie od tego czy jednostka osiągnie zysk, czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

11. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 4 obliczono następująco:

1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices taking into account discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Extraordinary profits and losses are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events.

7. The gross financial result (profit or loss) is the financial result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.

8. Obligatory encumbrances of gross financial result include income tax on legal and natural persons as well as other payments resulting from separate regulations.

9. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted. It includes:

- the current part, i.e. the tax presented in the tax declarations for a given reporting period,
- the deferred part, i.e. a difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax in the end and in the beginning of the reporting period. The reserve is created irrespectively of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.

10. The net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

11. The economic relations presented in table 4 were calculated as follows:

1) **cost level indicator** as the relation of costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;

2) **wskaźnik rentowności obrotu:**

- **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
- **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;

3) **wskaźnik płynności finansowej:**

- **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
- **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
- **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, należności krótkoterminowych, inwestycji krótkoterminowych oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych czynnych) do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych.

12. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, należności krótkoterminowe, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne.

U w a g a. Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

13. Kapitały (fundusze) własne ujmują się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał (fundusz) rezerwowy z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych oraz wynik finansowy netto roku obrotowego. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach akcyjnych – kapitał akcyjny,
- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.) – kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych – fundusz założycielski,
- w spółdzielniach – fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, cywilnych – kapitał właścicieli.

2) **turnover profitability rate:**

- **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,
- **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;

3) **financial liquidity ratio of:**

- **first degree** as the relation of short-term investments to short-term liabilities excluding special funds,
- **second degree** as the relation of short-term investments and short-term dues to short-term liabilities excluding special funds,
- **third degree** as the relation of current assets (stocks, short-term dues, short-term investments and short-term inter-period settlements) to short-term liabilities excluding special funds.

12. Current assets include: stocks, short-term dues, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and short-term inter-period settlements.

Note. Dues from deliveries and services are included in short-term dues (irrespective of its due date).

13. Share equity (funds) is recorded in ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: core capital (fund), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years as well as net financial result of the turnover year. Core capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- share capital – in joint stock companies,
- initial capital – in limited liability companies,
- founders' capital – in state owned enterprises,
- participation fund – in co-operatives,
- owners' capital – in limited partnership, unlimited partnership and civil law partnership companies.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

14. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów bankowych i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

U w a g a. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

15. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

Core capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in co-operatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

14. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from credits and loans and are divided into: long-term liabilities – when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities – when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

N o t e. Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespectively of their due date).

15. Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.

TABL. 1 (233). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2008	2009	2010		
					ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
					w mln zł in mln zł		
Przychody z całokształtu działalności Revenues from total activity	27110,4	29164,7	36748,5	35462,3	37599,8	1628,9	35970,9
w tym: of which:							
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług).....	17010,8	18214,6	23196,9	23518,5	25238,4	1390,4	23847,9
<i>Net revenues from sale of products (goods and services)</i>							
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	9415,8	10267,4	12460,1	11115,9	11383,6	135,4	11248,1
<i>Net revenues from sale of goods and materials</i>							
Przychody finansowe.....	231,3	133,7	483,8	253,4	320,8	11,5	309,3
<i>Financial revenues</i>							
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności Costs of obtaining revenues from total activity	25935,0	28105,0	35702,5	34271,6	35905,9	1582,5	34323,5
w tym: of which:							
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług).....	17107,0	18627,9	23601,3	23601,3	25346,0	1411,8	23934,3
<i>Cost of products sold (goods and services)</i>							
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	8204,5	8835,5	10720,7	9511,1	9695,7	119,3	9576,4
<i>Value of goods and materials sold</i>							
Koszty finansowe.....	336,6	383,0	1027,4	748,1	493,3	11,6	481,7
<i>Financial costs</i>							
Wynik finansowy na działalności gospodarczej Financial result on economic activity	1175,4	1059,7	1046,1	1190,7	1693,9	46,4	1647,4
Zyski nadzwyczajne Extraordinary profits	4,5	5,0	10,1	4,5	8,6	0,3	8,3
Straty nadzwyczajne Extraordinary losses	2,9	4,5	9,2	3,2	6,4	0,2	6,2
Wynik finansowy brutto Gross financial result	1177,0	1060,2	1047,0	1192,0	1696,1	46,5	1649,6
Zysk brutto.....	1353,7	1286,1	1572,7	1561,0	1969,8	80,5	1889,3
<i>Gross profit</i>							
Strata brutto.....	176,8	225,9	525,7	369,1	273,7	34,0	239,7
<i>Gross loss</i>							
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto Obligatory encumbrances of gross financial result	214,7	174,1	119,1	172,8	239,9	15,3	224,6
W tym podatek dochodowy ^a	211,1	167,9	115,1	172,7	239,9	15,3	224,6
<i>Of which income tax ^a</i>							
Wynik finansowy netto Net financial result	962,2	886,0	927,9	1019,2	1456,3	31,3	1425,0
Zysk netto.....	1143,8	1115,6	1384,6	1389,7	1723,8	64,8	1659,0
<i>Net profit</i>							
Strata netto.....	181,6	229,5	456,7	370,6	267,6	33,5	234,0
<i>Net loss</i>							

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 286.

^a See general notes, item 9 on page 286.

TABL. 2 (234). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SELECTED SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody z całokształtu działalności <i>Revenues from total activity</i>	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności <i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	Wynik finansowy brutto <i>Gross financial result</i>	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto <i>Obligatory encumbrances of gross financial result</i>	Wynik finansowy netto <i>Net financial result</i>
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM	2005	27110,4	25935,0	1177,0	214,7	962,2
TOTAL	2006	29164,7	28105,0	1060,2	174,1	886,0
	2008	36748,5	35702,5	1047,0	119,1	927,9
	2009	35462,3	34271,6	1192,0	172,8	1019,2
	2010	37599,8	35905,9	1696,1	239,9	1456,3
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		631,6	581,2	50,5	1,6	48,9
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>						
Przemysł		22526,0	21414,6	1111,2	163,1	948,1
<i>Industry</i>						
w tym: of which:						
przetwórstwo przemysłowe		21254,7	20207,1	1046,8	152,9	894,0
<i>manufacturing</i>						
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		552,5	523,3	29,8	6,3	23,5
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>						
Budownictwo		2766,5	2587,6	178,9	28,3	150,6
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		8917,9	8683,8	236,6	31,1	205,6
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>						
Transport i gospodarka magazynowa		556,4	558,9	-2,6	2,1	-4,7
<i>Transportation and storage</i>						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		453,8	415,2	38,6	0,6	38,0
<i>Accommodation and catering ^Δ</i>						
Informacja i komunikacja		108,5	98,3	10,2	2,2	8,0
<i>Information and communication</i>						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		627,0	601,8	25,2	4,8	20,3
<i>Real estate activities</i>						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		190,4	173,9	16,4	1,6	14,8
<i>Administrative and support service activities</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		189,8	183,1	6,6	0,6	6,0
<i>Human health and social work activities</i>						

TABL. 3 (235). **PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH**
ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba przed- siębiorstw ogółem <i>Total number of enterprises</i>	Z wynikiem finansowym brutto <i>With gross financial result</i>		Z wynikiem finansowym netto <i>With net financial result</i>		
		dodatnim (zysk) <i>positive (profit)</i>	ujemnym (strata) lub zerowym (0) <i>negative (loss) or zero (0)</i>	dodatnim (zysk) <i>positive (profit)</i>	ujemnym (strata) lub zerowym (0) <i>negative (loss) or zero (0)</i>	
		w % ogółu		in % of total		
OGÓŁEM	2005	1555	79,7	20,4	77,9	22,1
TOTAL	2006	1548	82,8	17,2	81,8	18,2
	2008	1671	80,3	19,7	78,9	21,1
	2009	1662	81,0	19,0	80,3	19,7
	2010	1596	80,8	19,2	80,6	19,4
sektor publiczny		144	72,9	27,1	71,5	28,5
<i>public sector</i>						
sektor prywatny		1452	81,6	18,4	81,5	18,5
<i>private sector</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		95	81,1	18,9	81,1	18,9
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>						
Przemysł		605	78,5	21,5	78,2	21,8
<i>Industry</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
przetwórstwo przemysłowe		498	78,5	21,5	78,5	21,5
<i>manufacturing</i>						
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ		73	78,1	21,9	76,7	23,3
<i>water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities</i>						
Budownictwo		165	83,0	17,0	83,0	17,0
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ		466	84,3	15,7	84,5	15,5
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>						
Transport i gospodarka magazynowa		54	68,5	31,5	70,4	29,6
<i>Transportation and storage</i>						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		32	59,4	40,6	59,4	40,6
<i>Accommodation and catering ^Δ</i>						
Informacja i komunikacja		15	86,7	13,3	86,7	13,3
<i>Information and communication</i>						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		64	90,6	9,4	84,4	15,6
<i>Real estate activities</i>						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..		28	75,0	25,0	75,0	25,0
<i>Administrative and support service activities</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		21	90,5	9,5	90,5	9,5
<i>Human health and social work activities</i>						

TABL. 4 (236). RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Wskaźnik poziomu kosztów Cost level indicator	Wskaźnik rentowności obrotu Turnover profitability rate		Wskaźnik płynności finansowej ^a Financial liquidity ratio ^a of the		
			brutto gross	netto net	I stopnia first degree	II stopnia second degree	III stopnia third degree
				w %		in %	
OGÓŁEM	2005	95,7	4,3	3,5	21,3	89,2	137,4
TOTAL	2006	96,4	3,6	3,0	25,2	102,6	156,8
	2008	97,2	2,8	2,5	23,4	92,2	149,6
	2009	96,6	3,4	2,9	24,5	99,6	157,3
	2010	95,5	4,5	3,9	25,8	106,0	162,9
sektor publiczny		97,2	2,9	1,9	115,8	188,5	233,8
public sector							
sektor prywatny		95,4	4,6	4,0	22,1	102,6	160,0
private sector							
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		92,0	8,0	7,7	75,9	148,8	276,2
Agriculture, forestry and fishing							
Przemysł		95,1	4,9	4,2	18,4	108,9	159,1
Industry							
w tym: of which:							
przetwórstwo przemysłowe		95,1	4,9	4,2	14,9	105,8	156,8
manufacturing							
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		94,7	5,4	4,3	88,3	167,7	181,0
water supply; sewerage, waste management and remediation activities							
Budownictwo		93,5	6,5	5,4	44,4	108,5	189,3
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		97,4	2,7	2,3	17,0	71,5	144,0
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa		100,4	-0,5	-0,8	25,7	105,0	119,0
Transportation and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		91,5	8,5	8,4	23,7	57,0	73,0
Accommodation and catering ^Δ							
Informacja i komunikacja		90,6	9,4	7,4	91,8	193,7	212,1
Information and communication							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		96,0	4,0	3,2	152,1	220,6	246,4
Real estate activities							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..		91,4	8,6	7,8	83,5	217,5	279,2
Administrative and support service activities							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		96,5	3,5	3,2	42,6	223,5	238,4
Human health and social work activities							

^a Bez funduszy specjalnych.^a Excluding special funds.

TABL. 5 (237). **KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym		Of which		
			kapitał (fundusz) podstawowy core capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplemen- tary capital (fund)	niepodzielony (nierozliczony) wynik finan- sowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year	
		w mln zł		in mln zł			
OGÓŁEM	2005	10725,0	6594,5	3187,7	-691,8	958,6	
TOTAL	2006	10819,3	7300,8	2653,1	-740,3	865,5	
	2008	12569,3	8022,8	3107,6	-613,4	924,5	
	2009	12795,5	7974,5	3436,2	-788,2	1024,8	
	2010	13514,2	8079,8	3649,6	-845,2	1457,7	
sektor publiczny		1713,9	1299,2	247,0	-61,4	31,0	
public sector							
sektor prywatny		11800,3	6780,6	3402,6	-783,7	1426,8	
private sector							
w tym:							
of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		591,1	298,7	289,2	-128,3	48,9	
Agriculture, forestry and fishing							
Przemysł		7499,9	4440,6	1960,0	-666,3	949,5	
Industry							
w tym:							
of which:							
przetwórstwo przemysłowe		5970,5	3326,1	1694,1	-620,3	895,6	
manufacturing							
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja Δ		874,1	688,1	118,6	-10,7	23,5	
water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities							
Budownictwo		946,0	290,0	331,0	33,5	150,5	
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych Δ		1485,6	724,0	572,1	-60,8	205,6	
Trade; repair of motor vehicles Δ							
Transport i gospodarka magazynowa		189,5	139,0	46,8	-14,0	-4,7	
Transportation and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia Δ		512,1	432,7	20,2	-2,5	38,0	
Accommodation and catering Δ							
Informacja i komunikacja		37,8	12,7	16,0	-2,8	8,0	
Information and communication							
Obsługa rynku nieruchomości Δ		1960,3	1602,3	344,8	-3,8	20,3	
Real estate activities							
Administrowanie i działalność wspierająca Δ ..		63,5	20,3	25,5	0,5	14,8	
Administrative and support service activities							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		93,7	70,2	12,8	5,9	6,0	
Human health and social work activities							

TABL. 6 (238). **KAPITAŁ ZAKŁADOWY (AKCYJNY) PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 XII
INITIAL CAPITAL (JOINT STOCK) OF ENTERPRISES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym mienie		Of which estate	
			Skarbu Państwa of the State Treasury	jednostek samorządu terytorialnego of local self- government entities	krajowych osób fizycznych of domestic natural persons	osób zagra- nicznych of foreign persons
			w mln zł		in mln zł	
OGÓŁEM	2005	3362,5	126,5	626,2	1315,7	452,7
TOTAL	2006	4005,6	159,7	674,6	869,8	1399,8
	2008	4897,1	133,9	789,0	968,7	1284,8
	2009	5054,3	136,4	859,4	1114,2	1348,5
	2010	5158,8	102,3	984,2	1169,3	1340,1
sektor publiczny		1287,0	83,4	983,1	6,5	5,0
public sector						
sektor prywatny		3871,8	18,9	1,2	1162,8	1335,1
private sector						
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		298,1	17,0	0,9	121,8	30,7
Agriculture, forestry and fishing						
Przemysł		3931,1	37,6	847,4	547,2	1268,1
Industry						
w tym: of which:						
przetwórstwo przemysłowe		2819,6	37,0	-	530,1	1251,8
manufacturing						
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ		685,1	0,6	669,1	12,1	-
water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities						
Budownictwo		90,7	3,6	5,1	47,8	5,0
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ		411,3	0,0	-	328,7	20,8
Trade; repair of motor vehicles ^Δ						
Transport i gospodarka magazynowa		124,1	20,8	55,1	37,1	-
Transportation and storage						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		84,7	22,1	0,3	20,2	1,3
Accommodation and catering ^Δ						
Informacja i komunikacja		12,7	0,7	-	3,0	8,0
Information and communication						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		92,1	-	41,2	1,2	-
Real estate activities						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..		18,5	0,1	0,0	15,4	1,4
Administrative and support service activities						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		66,4	0,4	25,8	38,8	-
Human health and social work activities						

TABL. 7 (239). **ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

LIABILITIES OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term		
			razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym	of which
						kredyty i pożyczki credits and loans	zobowią- zania z tytułu dostaw i usług ^a liabilities from deli- veries and services ^a
		w mln zł		in mln zł			
OGÓŁEM	2005	8056,0	2084,0	1600,6	5972,0	1601,5	3226,8
TOTAL	2006	10028,1	3847,9	1964,1	6180,3	1271,7	3764,6
	2008	12490,8	4733,2	1944,1	7757,7	2163,9	4101,2
	2009	12221,4	4881,3	1893,6	7340,2	1887,6	3765,0
	2010	13299,7	5121,8	2169,5	8177,9	2024,2	4406,5
sektor publiczny		745,0	361,5	295,8	383,5	78,0	123,0
public sector							
sektor prywatny		12554,7	4760,4	1873,7	7794,4	1946,1	4283,5
private sector							
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		382,5	229,2	147,7	153,3	52,7	52,8
Agriculture, forestry and fishing							
Przemysł		9106,3	3817,0	1165,3	5289,2	1396,8	2807,9
Industry							
w tym: of which:							
przetwórstwo przemysłowe		8560,1	3549,3	949,0	5010,8	1324,0	2698,9
manufacturing							
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ		315,9	209,7	206,0	106,2	30,4	32,8
water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities							
Budownictwo		767,8	116,2	93,0	651,5	91,4	354,4
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ		1915,2	393,6	325,6	1521,6	373,8	971,9
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa		136,7	38,5	22,4	98,2	23,4	46,7
Transportation and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		310,3	183,8	156,6	126,4	58,6	44,6
Accommodation and catering ^Δ							
Informacja i komunikacja		23,6	6,3	0,5	17,2	1,6	7,2
Information and communication							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		448,7	272,3	229,8	176,3	11,0	87,8
Real estate activities							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..		28,4	7,1	6,8	21,3	2,9	7,4
Administrative and support service activities							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		34,1	11,8	6,8	22,3	5,9	11,0
Human health and social work activities							

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 288.ª See general notes, item 14 on page 288.

TABL. 8 (240). **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 XII
CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES
As of 31 XII

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	razem total	Zapasy w tym	
					materiały materials	półprodukty i produkty w toku semi-finished products and products in progress
1	OGÓŁEM	2005	7979,4	2669,9	754,7	368,9
2	TOTAL	2006	9429,4	3137,4	1102,6	429,2
3		2008	11393,4	4209,6	1199,1	675,8
4		2009	11217,1	3935,0	1192,3	637,1
5		2010	12967,1	4335,8	1479,9	691,8
6	sektor publiczny		729,2	130,1	69,3	20,9
7	sektor prywatny		12238,0	4205,7	1410,6	670,9
	w tym: of which:					
8	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		412,9	180,0	37,2	44,9
9	Przemysł		8296,2	2547,2	1321,2	398,5
	w tym: of which:					
10	przetwórstwo przemysłowe		7758,3	2465,9	1263,5	395,2
11	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		184,3	9,2	7,8	0,3
12	Budownictwo		1216,1	460,2	68,6	219,0
13	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ .. Trade; repair of motor vehicles ^Δ		2176,9	1073,2	25,1	8,8
14	Transport i gospodarka magazynowa		113,7	8,5	6,0	0,0
15	Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		92,1	17,4	11,3	-
16	Informacja i komunikacja		35,8	2,2	1,4	-
17	Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		314,6	13,7	5,8	3,0
18	Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ .. Administrative and support service activities		50,9	10,3	0,8	0,0
19	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....		51,8	2,4	2,0	-

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 287.

^a See general notes, item 12 on page 287.

Stocks		Należności krótkoterminowe Short-term dues		Inwestycje krótkoterminowe Short-term investments	Krótkotermino- we rozliczenia międzyokreso- we czynne Short-term inter-period settlements	Lp. No.
of which						
produkty gotowe finished products	towary goods	razem total	w tym z tytułu dostaw i usług ^a of which from deliveries and services ^a			
in mln zł						
679,3	823,4	3943,2	3317,1	1235,4	130,9	1
641,0	920,7	4651,9	3872,0	1517,6	122,5	2
861,0	1432,4	5240,9	4483,2	1779,9	163,0	3
755,3	1301,3	5357,5	4284,6	1746,3	178,4	4
788,1	1327,5	6382,7	4946,7	2052,2	196,5	5
30,3	9,4	226,8	177,8	361,1	11,1	6
757,8	1318,0	6155,9	4768,8	1691,1	185,4	7
94,1	2,5	109,1	74,0	113,4	10,4	8
614,7	186,2	4718,8	3579,5	958,3	71,9	9
598,8	182,3	4496,3	3416,7	735,7	60,4	10
0,5	0,3	80,9	57,2	89,9	4,3	11
73,2	91,8	411,5	362,3	285,6	58,8	12
1,7	1025,8	824,1	719,8	256,8	22,8	13
0,3	2,2	75,8	51,7	24,5	4,9	14
1,2	4,3	42,0	28,1	29,9	2,8	15
0,5	0,0	17,2	15,5	15,5	0,9	16
1,1	3,7	87,4	62,9	194,2	19,3	17
0,0	9,2	24,4	15,2	15,2	1,0	18
-	0,4	39,3	15,0	9,3	0,8	19

DZIAŁ XX

FINANSE PUBLICZNE

Uwagi ogólne

1. Przez finanse publiczne rozumie się procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: pobieraniem i gromadzeniem dochodów, wydatkowaniem środków publicznych, finansowaniem deficytu, zaciąganiem zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzaniem środkami publicznymi, zarządzaniem długiem publicznym.

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów, województwa).

3. Podstawę prawną dla lat 2000-2009 stanowi ustawa o finansach publicznych z dnia 30 VI 2005 r. (Dz. U. 2005 Nr 249, poz. 2104) z późniejszymi zmianami, a dla 2010 r. z dnia 27 VIII 2009 r. (Dz. U. 2009 Nr 157, poz. 1240). W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego podstawę prawną stanowi również:

- ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591) z późniejszymi zmianami,
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592) z późniejszymi zmianami,
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590) z późniejszymi zmianami,
- ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1966) z późniejszymi zmianami,
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 VI 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781) z późniejszymi zmianami,
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 14 VI 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 107, poz. 726) z późniejszymi zmianami i z dnia 2 III 2010 r. (Dz. U. Nr 38, poz. 207).

4. Dochody i wydatki budżetów gmin, miast na prawach powiatu, powiatów i województwa uchwalane są przez właściwe rady na okres roku kalendarzowego, w terminach i na zasadach określonych w ustawach o samorządzie terytorialnym.

CHAPTER XX

PUBLIC FINANCE

General notes

1. Public finance is understood as processes connected with the accumulation and allocation of public funds, particularly: the collection and accumulation of revenue, spending public funds, deficit financing, committing funds as well as the management of public funds and public debt.

2. The presented data include information concerning the budgets of local self-government entities (i.e., of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship).

3. The legal basis for years 2000-2009 is provided by the Law on Public Finances of 30 VI 2005 (Journal of Laws 2005 No. 249, item 2104) with later amendments and for 2010 of 27 VIII 2009 (Journal of Laws 2009 No. 157, item 1240). In case of the financial management of local self-government entities, the legal basis is provided also by the following:

- the Law of 8 III 1990 on Gmina Self-government (Journal of Laws 2001 No. 142, item 1591) with later amendments,
- the Law of 5 VI 1998 on Powiat Self-government (Journal of Laws 2001 No. 142, item 1592) with later amendments,
- the Law of 5 VI 1998 on Voivodship Self-government (Journal of Laws 2001 No. 142, item 1590) with later amendments,
- the Law of 13 XI 2003 on Incomes of Local Self-government Entities (Journal of Laws No. 203, item 1966) with later amendments,
- the Minister of Finances Regulation of 27 VI 2006 on Budgetary Reporting (Journal of Laws No. 115, item 781) with later amendments,
- the Minister of Finances Regulation of 14 VI 2006 on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenue and Expenditure, and Funds from Foreign Resources (Journal of Laws No. 107, item 726) with later amendments and of 2 III 2010 (Journal of Laws No. 38, item 207).

4. Revenue and expenditure of budgets of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship are passed by the appropriate councils for a period of one calendar year, within periods and on the basis of principles defined in the Law on Local Self-government.

Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

5. Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

1) dochody własne, tj.:

- a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
- b) wpływy z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, leśny, podatek od środków transportu, podatek od czynności cywilno-prawnych, opłata skarbową, opłata eksploatacyjna, opłata targowa,
- c) dochody z majątku, np. dochody z najmu i dzierżawy,
- d) środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych;

2) dotacje:

- a) dotacje celowe: z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej i otrzymane z funduszy celowych,
- b) dotacje rozwojowe;

3) subwencja ogólna (w tym część oświatowa).

6. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego dzielą się na majątkowe (w tym inwestycyjne) i bieżące, do których zalicza się m.in.:

- wydatki na wynagrodzenia,
- wydatki na zakup materiałów i usług,
- dotacje dla jednostek organizacyjno-prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego,
- wydatki na obsługę długu,
- wydatki z tytułu udzielenia poręczeń i gwarancji.

7. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

City with powiat status realizes tasks of gmina as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat. Therefore in tables concerning revenue and expenditure of gminas, data for cities with powiat status include revenue of gminas as well as powiats and expenditure of both gmina and powiat are given jointly.

5. Budget revenues of local self-government entities comprise:

1) own revenue, i.e.:

- a) revenues from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
- b) receipts from charges and taxes established and collected on the basis of separate acts, including the tax on real estate, the agricultural tax, the forest tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions and receipts arising from the Financial Statute, the Service Law and the Marketplace Law,
- c) revenue from property, i.e. income from renting and leasing,
- d) funds for the additional financing of own tasks from non-budgetary sources;

2) allocations:

- a) appropriated allocations: from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, tasks fulfilled on the basis of agreements with bodies of the government administration and allocations received from appropriated funds,
- b) development allocations;

3) general subsidy (including educational tasks).

6. Expenditure of local self-government entities budgets are divided into: property-related (including investment-related) and current expenditure, such as:

- expenditure on wages and salaries (including derivatives),
- expenditure on the purchase of materials and services,
- allocations for the organizational and legal units operating within local self-government entities budgets,
- expenditure on debt servicing,
- expenditure related to granting endorsements and guarantees.

7. Information concerning local self-government entities budgets is compiled on the basis of financial reports of the Ministry of Finance.

TABL. 1 (241). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG RODZAJÓW**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS
BY TYPES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
		w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM	2000	2693912,4	1370929,0	566529,0	634004,2	122450,2
TOTAL	2005	3886514,1	2122542,7	789721,7	742990,9	231258,8
	2009	5910228,7	2963566,8	1067955,6	1093463,3	785243,0
	2010	6211860,8	3329021,9	1152954,9	1209501,1	520383,0
Dochody własne		2345278,5	1344893,7	579950,4	302812,4	117622,0
Own revenue						
w tym: of which:						
udziały w podatku dochodowym		828484,6	366361,1	270768,4	100500,2	90854,9
share in income tax						
od osób prawnych		102381,4	16800,8	15028,7	3508,1	67043,9
corporate income tax						
od osób fizycznych		726103,2	349560,3	255739,8	96992,1	23811,0
personal income tax						
podatek od nieruchomości		467665,9	353615,4	114050,5	-	-
tax on real estate						
podatek rolny		67687,6	67466,5	221,1	-	-
agricultural tax						
podatek od środków transportowych		25854,6	16260,8	9593,8	-	-
tax on means of transport						
podatek od czynności cywilnoprawnych		44669,0	28586,1	16082,9	-	-
tax on civil law transactions						
opłata skarbową		16516,8	10121,7	6395,1	-	-
treasury fee						

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 1 (241). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG RODZAJÓW (dok.)**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS
BY TYPES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
Dochody własne (dok.) Own revenue (cont.)					
dochody z majątku..... revenue from property	197768,0	139405,7	43585,1	13718,4	1058,8
w tym dochody z wynajmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze..... of which income from renting and leasing as well as agreements with a similar character	57683,4	44712,7	6830,5	5834,4	305,9
środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł..... funds for additional financing of own tasks from other sources	207417,3	143617,0	9306,0	54230,4	263,9
Dotacje..... Allocations	1691126,0	930259,8	261058,0	309787,2	190021,0
w tym dotacje celowe..... of which appropriated allocations	1231321,8	757594,9	156305,3	225802,5	91619,0
w tym: of which:					
z budżetu państwa..... of which from the state budget	1147673,0	729777,8	145673,6	201467,8	70753,8
na zadania: for tasks:					
z zakresu administracji rządowej..... for government administration tasks	806721,4	514481,8	105897,8	124825,5	61516,3
własne..... for own tasks	336710,8	211681,6	39729,2	76239,4	9060,5
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej..... realized on the basis of agreements with government administration bodies	4240,9	3614,4	46,6	402,9	177,0
otrzymane z funduszy celowych..... received from appropriated funds	40450,8	10861,8	7257,1	5770,4	16561,5
Subwencja ogólna..... General subsidy	2175456,3	1053868,3	311946,5	596901,4	212740,1
w tym część oświatowa..... of which educational part	1448997,0	723625,1	297155,2	408410,7	19806,1

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 2 (242). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2010 R.**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISIONS IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł		in thous. zł		
O G Ó Ł E M	6211860,8	3329021,9	1152954,9	1209501,1	520383,0
TOTAL					
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo..... <i>Agriculture and hunting</i>	127910,9	91489,1	67,1	1181,9	35172,8
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz i wodę..... <i>Electricity, gas and water supply</i>	4903,3	4903,3	-	-	-
Transport i łączność	348613,4	119410,7	27337,6	141348,9	60516,1
<i>Transport and communication</i>					
Gospodarka mieszkaniowa..... <i>Dwelling economy</i>	266759,1	170693,0	80721,4	14271,0	1073,8
Działalność usługowa..... <i>Service activity</i>	49926,0	8265,9	30577,1	10311,0	771,9
Administracja publiczna..... <i>Public administration</i>	63767,9	23425,8	7875,3	24078,3	8388,5
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpoża- rowa..... <i>Public safety and fire care</i>	92486,1	13250,7	23120,4	56109,0	6,0
Dochody od osób prawnych i od osób fizycznych.. <i>Corporate income tax and personal income tax</i>	1548812,5	909464,4	437315,0	110734,9	91298,3
Oświata i wychowanie	115488,6	47126,3	25666,7	42021,8	673,8
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia	67944,4	1667,9	11391,4	51582,4	3302,8
<i>Health care</i>					
Pomoc społeczna	799834,9	593849,9	108336,0	96900,9	748,1
<i>Social assistance</i>					
Edukacyjna opieka wychowawcza..... <i>Educational care</i>	38632,4	29905,2	2820,4	5865,6	41,2
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	112067,2	80109,4	26597,0	5150,1	210,7
<i>Municipal economy and environmental protection</i>					
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego..... <i>Culture and national heritage</i>	37686,5	16966,0	11134,6	303,1	9282,8
Kultura fizyczna i sport	76944,7	62517,9	11547,2	2879,0	0,6
<i>Physical education and sport</i>					

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 (243). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW**
EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
		w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM	2000	2799564,0	1427151,2	587557,2	647790,4	137065,2
TOTAL	2005	3968170,1	2120603,4	791244,1	765253,0	291069,6
	2009	6318193,8	3212202,9	1155728,3	1139137,1	811125,6
	2010	6923222,1	3808388,9	1314791,7	1258629,4	541412,2
Wydatki bieżące		5093155,3	2795624,4	963304,0	979139,5	355087,3
Current expenditure						
w tym: of which:						
dotacje		568421,2	179850,5	157067,2	72964,7	158538,8
allocations						
w tym dotacje dla zakładów budżetowych, go- spodarstw pomocniczych, środków specjal- nych i funduszy celowych		84099,1	31823,5	49184,0	3091,6	-
of which allocations for budgetary establish- ments, auxiliary units, special funds and ap- propriated funds						
świadczenia na rzecz osób fizycznych		841160,3	677014,9	113529,0	47341,8	3274,7
benefits for natural persons						
wydatki bieżące jednostek budżetowych		3598023,1	1899607,8	671124,5	841367,4	185923,4
current expenditure of budgetary entities						
w tym: of which:						
wynagrodzenia		1957669,4	1020733,0	372401,5	483830,7	80704,1
wages and salaries						
składki na obowiązkowe ubezpieczenia spo- łeczne i Fundusz Pracy		322254,5	174256,0	60137,5	74608,9	13252,1
contributions to compulsory social security and the Labour Fund						
zakup materiałów i usług		1005745,8	555285,3	162139,3	206026,2	82295,0
purchase of materials and services						
obsługa długu publicznego		64333,8	34137,1	12176,8	12625,3	5394,7
public debt servicing						
Wydatki majątkowe		1830066,8	1012764,4	351487,7	279489,8	186324,9
Property expenditure						
w tym inwestycyjne ^b		1816345,8	1004831,5	347449,7	277739,8	186324,9
of which investment ^b						

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, środków specjalnych i funduszy celowych.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Including allocations for financing investment tasks of budgetary establishments, auxiliary units, special funds and appropriated funds.

TABL. 4 (244). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2010 R.**
EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISION IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł		in thous. zł		
O G Ó Ł E M	6923222,1	3808388,9	1314791,7	1258629,4	541412,2
TOTAL					
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo..... <i>Agriculture and hunting</i>	268453,9	222028,2	71,7	1216,5	45137,5
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz i wodę..... <i>Electricity, gas and water supply</i>	10933,7	10933,7	-	-	-
Transport i łączność..... <i>Transport and communication</i>	1005967,8	350176,6	168397,4	276160,6	211233,1
Gospodarka mieszkaniowa..... <i>Dwelling economy</i>	162223,1	123118,3	28517,1	2794,9	7792,7
Działalność usługowa..... <i>Service activity</i>	72997,4	16913,3	45800,4	7408,8	2874,9
Administracja publiczna..... <i>Public administration</i>	596942,9	326777,8	89676,8	110800,2	69688,1
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpoża- rowa..... <i>Public safety and fire care</i>	137737,5	45924,3	32288,9	57701,0	1823,3
Obsługa długu publicznego ^b <i>Public debt servicing^b</i>	67036,3	35462,6	12176,8	14002,3	5394,7
Oświata i wychowanie..... <i>Education</i>	1977419,5	1134439,4	427365,3	389771,0	25843,8
Ochrona zdrowia..... <i>Health care</i>	120073,8	20255,6	28107,3	56351,3	15359,6
Pomoc społeczna..... <i>Social assistance</i>	1100321,6	739912,3	187968,1	170682,8	1758,4
Edukacyjna opieka wychowawcza..... <i>Educational care</i>	195634,4	59546,7	41887,9	90114,5	4085,3
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska..... <i>Municipal economy and environmental protection</i>	385577,4	274216,9	106710,3	3227,7	1422,6
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego..... <i>Culture and national heritage</i>	247690,7	137511,3	45662,5	2213,2	62303,7
Kultura fizyczna i sport..... <i>Physical education and sport</i>	248776,8	177761,4	48263,5	6069,5	16682,5

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Obejmuje wydatki na obsługę długu publicznego oraz wydatki bieżące jednostek budżetowych związane z tą obsługą.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Includes public debt servicing and current expenditure of budgetary entities connected with this servicing.

DZIAŁ XXI

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. Informacje o nakładach inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące od 2005 r. Międzynarodowe Standardy Rachunkowości - MSR).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np. budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

CHAPTER XXI

INVESTMENTS. FIXED ASSETS

General notes

Investments

1. Information regarding investment outlays was compiled according to the principles of the system of national accounts, according to recommendations of "European System of Accounts 1995" (ESA).

Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as land and water engineering constructions), of which, i.a. construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, moveables and endowments),
- transport equipment,
- others, i.e. detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets as well as livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization (except for interests not included in outlays on fixed assets by units that used since 2005 International Accounting Standards - IAS).

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE rev. 1 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

3. Od 2002 r. – w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości (jednolity tekst Dz. U. 2002 Nr 76, poz. 694, z późniejszymi zmianami) nakłady inwestycyjne na niektóre przedmioty leasingu, stanowiące środki trwałe podmiotów je użytkujących (leasingobiorców), zaliczono do nakładów tych podmiotów; do 2001 r. nakłady te były wykazywane przez podmioty finansujące (leasingodawców), tj. zaliczane były do sekcji „Pośrednictwo finansowe” oraz „Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”.

4. Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób (do 1998 r. – niezależnie od liczby pracujących), osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółki cywilne z liczbą pracujących powyżej 9 osób (do 1998 r. – powyżej 5 osób) – opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne z liczbą pracujących do 9 osób (do 1998 r. – do 5 osób), gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo mieszkaniowe, rekreacyjne (nieprzystosowane do stałego zamieszkania) oraz budownictwo sakralne – ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytkowania. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytkowania w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończonego w końcu i na początku danego roku.

Środki trwałe

1. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku, składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z poboczeniami i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty i inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

3. Since 2002 due to amendment of Act of Accounting (uniform text Journal of Laws 2002 No. 76, item 694, with later amendments) investment outlays on some objects of lease being fixed assets of units using them (lessee) were included into investment outlays of those units; until 2001 those outlays had been reported by units that had financed them (lessor), i.e. were classified in the section “Financial intermediation” and “Real estate, renting and business activities”.

4. The value of investment outlays incurred by:

- legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons (until 1998 – regardless of the number of employees) as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons (until 1998 – more than 5 persons), was compiled on the basis of statistical reports,
- legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons (until 1998 – up to 5 persons), private farms in agriculture as well as the value of outlays on private residential construction and recreational (not adapted for permanent residence) and on sacral construction, was estimated.

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., not including the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

Fixed assets

1. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready, for usage, with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land and livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential-premise and co-operative right to non-residential (utilitarian) premise.

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst Dz. U. 2002 Nr 76, poz. 694, z późniejszymi zmianami).

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez wartość brutto środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych według stanu w dniu 31 XII należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
 - przed 1 I 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
 - po 1 I 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia,
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR) wprowadzone od 1 I 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 I 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 I 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34).

3. Wartość zużycia środków trwałych odpowiada wielkości odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji.

Stopień zużycia określa stosunek procentowy wartości zużycia do wartości brutto środków trwałych.

4. Dane według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano **metodą przedsiębiorstw**, co oznacza, że wszystkie środki trwałe danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” wszystkie środki trwałe użytkowane zarówno w tym rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki i lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Obsługa rynku nieruchomości”.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised, since 1 I 1991, as a fixed asset, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual use of land, regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance with Act of Accounting dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2002 No. 76, item 694, with later amendments).

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The gross value of fixed assets at current book-keeping prices is understood, as of 31 XII:

— within the scope of fixed assets designated for exploitation:

- before 1 I 1995 – the value at replacement prices of September 1994,
- after 1 I 1995 – the purchase or manufacturing value at current prices,
- in units that used International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005 – also revaluation according to fair value.

The **gross value at replacement prices** was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy made as of 1 I 1995, in accordance with the decisions of the decree of the Ministry of Finance, dated 20 I 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No. 7, item 34).

3. The value of consumption of fixed assets corresponds to the value of depreciation since the utilization of the fixed assets.

The **degree of consumption** of fixed assets is understood as the percentage relation of the value of consumption to the gross value of fixed assets.

4. Data by sections of the NACE rev. 1, unless otherwise indicated, were compiled using the **enterprise method**, i.e., all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the superior kind of activity, e.g., in an enterprise classified in the section “Manufacturing” all fixed assets used in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the section “Manufacturing”. An exception are residential buildings on private farms in agriculture, which were classified in the section “Real estate activities”.

5. Od 2002 r. – w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości (jednolity tekst Dz. U. 2002 Nr 76, poz. 694, z późniejszymi zmianami) niektóre przedmioty leasingu zaliczone są do środków trwałych podmiotów je użytkujących (leasingobiorców); do 2001 r. były one zaliczane do środków trwałych podmiotów finansujących (leasingodawców), tj. do sekcji „Pośrednictwo finansowe” oraz „Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”, co wpłynęło na poziom prezentowanych wielkości.

6. Wartość brutto środków trwałych:

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób (do 1998 r. – niezależnie od liczby pracujących), osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółek cywilnych z liczbą pracujących powyżej 9 osób (do 1998 r. – powyżej 5 osób) – opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i spółek cywilnych z liczbą pracujących do 9 osób (do 1998 r. – do 5 osób), gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych), rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych – ustalono szacunkowo.

7. Wartość środków trwałych według grup opracowano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych. Grupowanie obejmuje:

- 1) budynki i budowle:
 - a) budynki i lokale; od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego),
 - b) obiekty inżynierii lądowej i wodnej (bez melioracji szczegółowych);
- 2) maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia:
 - a) kotły i maszyny energetyczne,
 - b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
 - c) specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
 - d) urządzenia techniczne,
 - e) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;
- 3) środki transportu;
- 4) pozostałe środki trwałe, tj.: zasadzenia wieloletnie, melioracje szczegółowe i inwentarz żywy (stado podstawowe).

5. Since 2002 due to amendment of Act of Accounting (uniform text Journal of Laws 2002 No. 76, item 694, with later amendments) some objects of lease have been included into fixed assets of units using them (lessee); until 2001 they had been included into fixed assets of units that had financed them (lessor), i.e. were classified in the section "Financial intermediation" and "Real estate, renting and business activities", what had impact on the level of presented amounts.

6. The gross value of fixed assets:

- of legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons (until 1998 – regardless of the number of employees) as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons (until 1998 – more than 5 persons), was compiled on the basis of statistical reports,
- of legal persons and organizational entities without legal personality employing up to 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons (until 1998 – up to 5 persons), private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations, was estimated.

7. The value of fixed assets according to groups was compiled in accordance with Classification of Fixed Assets. The grouping includes:

- 1) buildings and structures:
 - a) buildings and places; since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise as well as co-operative right to non-residential (utilitarian) premise,
 - b) land and water engineering constructions (excluding detailed meliorations);
- 2) machinery, technical equipment and tools:
 - a) boilers and power industry machinery,
 - b) general usage machinery, equipment and apparatus,
 - c) special use machinery, equipment and apparatus,
 - d) technical equipment,
 - e) tools, instruments, moveables and endowments;
- 3) transport equipment;
- 4) other fixed assets, i.e., long-term plantings, detailed meliorations and livestock (basic herd).

Inwestycje

Investments

Uwaga do tablic 1–4

Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 306.

Note to tables 1–4

See general notes, item 3 on page 306.

TABL. 1 (245). **NAKLADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2008	2009	2010		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM TOTAL	5904,7	5854,5	6548,3	3587,7	2960,6
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.. <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	285,0	229,3	248,3	38,6	209,7
Przemysł..... <i>Industry</i>	2042,8	1888,9	1636,3	696,3	940,0
w tym: of which:					
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	1630,2	883,6	855,9	5,3	850,6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	220,9	402,2	515,3	494,1	21,2
Budownictwo	171,7	175,9	156,1	17,3	138,8
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	449,5	511,1	402,9	0,2	402,7
Transport i gospodarka magazynowa..... <i>Transportation and storage</i>	842,3	1116,1	1803,7	1693,3	110,4
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	126,7	43,6	243,5	17,9	225,6
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	130,6	39,3	42,0	16,5	25,5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa. <i>Financial and insurance activities</i>	70,2	80,9	35,2	8,2	27,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	907,6	833,4	791,3	49,3	742,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	35,2	62,3	63,5	25,6	37,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	71,9	98,8	23,9	0,0	23,9
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	217,2	194,2	305,7	305,2	0,5
Edukacja..... <i>Education</i>	191,3	149,0	259,1	247,9	11,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	161,3	177,2	148,7	114,7	33,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	185,9	239,2	368,4	356,0	12,4
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	15,5	15,2	19,7	0,7	19,0

^a Według lokalizacji inwestycji.

^a According to investment location.

TABL. 2 (246). **NAKLADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY OWNERSHIP SECTORS
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2008	2009	2010		
					ogółem total	sektor publicz- ny public sector	sektor prywat- ny private sector
	w mln zł in mln zł						
OGÓŁEM TOTAL	2289,4	2674,3	3075,9	2544,8	2356,9	793,8	1563,2
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . Agriculture, forestry and fishing	109,8	112,6	92,3	53,1	64,9	38,2	26,7
Przemysł..... Industry	1488,1	1815,4	1872,7	1581,8	1284,9	390,7	894,2
w tym: of which :							
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	1264,7	1513,1	1585,3	819,9	814,8	5,1	809,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja Δ water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities	73,8	117,6	109,2	209,2	215,9	197,9	18,0
Budownictwo Construction	49,0	84,3	103,7	103,1	111,8	0,1	111,7
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych Δ..... Trade; repair of motor vehicles Δ	219,2	224,7	297,6	308,4	315,4	0,2	315,2
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	75,6	50,2	75,6	89,7	170,9	143,4	27,4
Zakwaterowanie i gastronomia Δ Accommodation and catering Δ	20,0	97,2	36,9	16,6	43,5	0,5	43,0
Informacja i komunikacja Information and communication	65,3	45,7	123,4	35,0	20,1	1,4	18,8
Obsługa rynku nieruchomości Δ Real estate activities	52,4	89,1	134,9	115,0	67,2	27,3	39,9
Administrowanie i działalność wspierająca Δ . Administrative and support service activities	7,8	16,6	61,7	20,7	8,2	-	8,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	63,6	69,5	84,2	105,4	97,5	86,8	10,7

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 3 (247). **NAKLADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP**
(ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which		
			budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
			w mln zł	in mln zł	
O G Ó Ł E M	2005	1756,7	709,9	875,6	142,6
T O T A L	2006	2189,3	904,1	1082,7	155,0
	2008	1992,7	825,7	992,9	168,2
	2009	1586,3	757,7	653,4	163,9
	2010	1898,9	895,4	828,8	164,9
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		85,1	54,0	21,2	8,3
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł.....		1044,5	426,6	547,9	64,3
<i>Industry</i>					
w tym: of which:					
przetwórstwo przemysłowe		773,4	231,0	485,5	53,7
<i>manufacturing</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		211,0	172,0	27,5	9,0
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo		105,8	28,3	51,5	25,6
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		234,5	108,3	85,1	40,9
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa		38,1	14,2	9,5	14,4
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		112,7	77,5	34,0	1,1
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja		3,4	1,1	2,0	0,2
<i>Information and communication</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		44,0	39,7	2,8	1,4
<i>Real estate activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		7,1	2,6	3,4	1,2
<i>Administrative and support service activities</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		94,3	40,0	50,8	3,5
<i>Human health and social work activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (248). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym		Of which
			budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
				w mln zł	
O G Ó Ł E M	2005	695,2	615,4	52,3	22,0
T O T A L	2006	830,4	750,2	53,2	21,7
	2008	1178,7	1025,4	99,0	43,5
	2009	1775,0	1644,3	82,8	45,5
	2010	2766,0	2523,2	132,2	108,8
własność państwowa		1150,4	1032,0	77,4	41,0
state ownership					
własność jednostek samorządu terytorialnego .		1615,7	1491,2	54,8	67,8
local self-government entities ownership					
w tym:					
of which:					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		3,9	3,1	0,4	0,5
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		7,6	7,4	0,2	-
Accommodation and catering ^Δ					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..		4,0	3,4	0,6	0,0
Professional, scientific and technical activities					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....		2577,7	2383,7	85,8	106,4
Public administration and defence; compulsory social security					
Edukacja.....		143,0	102,9	39,1	1,0
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		13,1	7,6	5,0	0,4
Human health and social work activities					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....		14,7	13,4	0,8	0,5
Arts, entertainment and recreation					

Środki trwałe

Fixed assets

Uwaga do tablic 5–8

Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 308.

Note to tables 5–8

See general notes, item 5 on page 308.

TABL. 5 (249). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a** (bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2008	2009	2010		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
	w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM	67546,1	69448,8	73617,5	31142,9	42474,6
TOTAL					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.. Agriculture, forestry and fishing	7334,4	7409,1	7527,0	1172,0	6354,9
Przemysł..... Industry	18187,0	18435,6	19548,1	5746,8	13801,3
w tym: of which:					
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	11551,8	12581,2	13098,5	315,5	12782,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2824,9	3135,6	3380,2	3173,2	206,9
Budownictwo	1235,0*	1074,8*	1059,9	23,6	1036,3
Construction					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3069,2	3139,6	3159,9	47,4	3112,4
Trade; repair of motor vehicles ^Δ					
Transport i gospodarka magazynowa	13416,9*	14095,0*	15039,7	14410,1	629,5
Transportation and storage					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	946,9	1198,0	1065,3	87,9	977,5
Accommodation and catering ^Δ					
Informacja i komunikacja	1247,2	1353,9	1470,9	30,3	1440,6
Information and communication					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	432,3	409,7	422,4	159,9	262,5
Financial and insurance activities					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	13521,5	14142,4	14846,1	1502,9	13343,1
Real estate activities					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	412,4	422,7	487,7	156,2	331,5
Professional, scientific and technical activities					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	270,1	235,9	258,4	46,9	211,5
Administrative and support service activities					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne. Public administration and defence; compulsory social security	2795,7*	2500,4*	2823,2	2821,9	1,3
Edukacja.....	2275,7	2449,1	2703,2	2536,3	166,9
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1441,8	1626,5	1852,2	1513,3	338,9
Human health and social work activities					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	819,7	807,8	1180,2	873,4	306,8
Arts, entertainment and recreation					
Pozostała działalność usługowa	140,4	148,4	173,4	13,9	159,5
Other service activities					

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności. W 2010 r. wartość dróg publicznych, ulic i placów zaliczono do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”; dane za lata poprzednie podano w warunkach porównywalnych z danymi za 2010 r.

^a The division of fixed assets by NACE rev. 1 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit. In 2010 value of public roads, streets and squares was included in "Transportation and storage" section; data for previous years were given in conditions comparable with data for 2010.

TABL. 6 (250). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a**
(bieżące ceny ewidencyjne)
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (current book-keeping prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2008	2009	2010		
					ogółem total	sektor publicz- ny public sector	sektor prywat- ny private sector
	w mln zł in mln zł						
OGÓŁEM TOTAL	22476,4	22585,2	27920,1	28166,0	29605,6	7316,7	22288,8
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . Agriculture, forestry and fishing	876,5	940,0	1181,9	1227,8	1797,6	1151,7	645,8
Przemysł..... Industry	10670,4	11716,8	16136,6	16194,0	17124,6	3988,9	13135,7
w tym: of which:							
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	7574,8	8337,1	11095,6	12111,9	12558,8	314,4	12244,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja Δ water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities	1068,7	1182,6	1357,6	1534,8	1670,9	1495,5	175,4
Budownictwo Construction	856,9	938,8	979,3	813,2	739,6	21,5	718,2
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych Δ..... Trade; repair of motor vehicles Δ	1342,3	1561,2	2035,9	2131,5	2056,2	47,2	2008,9
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	583,7	494,1	631,9	665,4	547,8	239,2	308,6
Zakwaterowanie i gastronomia Δ Accommodation and catering Δ	482,5	558,9	680,6	890,2	714,7	29,6	685,1
Informacja i komunikacja Information and communication	2360,7	1154,3	1163,7	1264,1	1368,8	26,9	1341,9
Obsługa rynku nieruchomości Δ Real estate activities	3733,6	3620,4	2931,2	2933,7	2715,6	203,1	2512,5
Administrowanie i działalność wspierająca Δ . Administrative and support service activities	87,0	101,9	145,1	116,5	115,5	-	115,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	740,3	760,4	972,5	1044,2	1187,9	1083,3	104,5

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwa-
łych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE rev. 1 sections
was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 7 (251).

**WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH
I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH
(bieżące ceny ewidencyjne)**

Stan w dniu 31 XII

**GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL
SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current book-keeping prices)**

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which		
			budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
			w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM	2005	7772,1	6701,5	761,0	296,6
TOTAL	2006	8533,4	7375,0	818,6	325,7
	2008	10324,2	8867,9	1004,8	434,9
	2009	11259,9	9703,7	1057,8	482,6
	2010	12653,5	10833,4	1204,7	587,3
własność państwowa		2234,4	1301,7	659,8	269,7
state ownership					
własność jednostek samorządu terytorialnego.		10419,1	9531,6	544,9	317,6
local self-government entities ownership					
w tym:					
of which:					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja Δ		1677,8	1588,0	63,8	12,3
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities					
Zakwaterowanie i gastronomia Δ		58,2	51,7	5,8	0,7
Accommodation and catering Δ					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..		54,1	37,9	9,2	6,8
Professional, scientific and technical activities					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		2821,9	1715,8	628,0	476,2
Public administration and defence; compulsory social security					
Edukacja		2510,1	2134,8	337,4	32,8
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		421,7	321,4	83,4	16,9
Human health and social work activities					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		607,3	564,0	34,9	8,4
Arts, entertainment and recreation					

TABL. 8 (252). **STOPIEŃ ZUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH**
Stan w dniu 31 XII
DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
		w %	in %		
OGÓŁEM	2005	38,3	34,0	68,0	60,8
TOTAL	2006	38,6	33,9	71,4	62,6
	2008	37,6	32,8	71,3	57,7
	2009	37,5	32,7	73,0	56,7
	2010	36,5	31,8	71,0	52,7
własność państwowa		44,6	29,4	69,4	57,3
state ownership					
własność jednostek samorządu terytorialnego .		34,7	32,2	72,9	48,7
local self-government entities ownership					
w tym: of which:					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		37,6	36,4	72,6	59,3
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		23,7	20,6	44,2	80,4
Accommodation and catering ^Δ					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..		35,6	17,8	81,7	73,8
Professional, scientific and technical activities					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....		45,2	35,1	70,6	48,3
Public administration and defence; compulsory social security					
Edukacja.....		37,8	31,5	73,4	79,2
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		39,1	28,3	73,3	75,4
Human health and social work activities					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....		21,6	18,9	61,4	36,7
Arts, entertainment and recreation					

Uwagi ogólne

1. Rachunki regionalne opracowano zgodnie z zasadami Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995). W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych.

2. Produkt krajowy brutto (PKB) przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

3. Wartość dodana brutto mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

4. Produkcja globalna obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

5. Zużycie pośrednie obejmuje wartość wyrobów i usług zużytych jako nakłady w procesie produkcji, z wyjątkiem środków trwałych, których zużycie jest rejestrowane jako amortyzacja środków trwałych. Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

General notes

1. Regional accounts were compiled according to the principles of the "European System of National and Regional Accounts (ESA 1995)". The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector.

2. Gross domestic product (GDP) presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all national institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

In calculations of gross domestic product volume indices current prices from the year preceding reference year were adopted as constant prices.

3. Gross value added measures the newly generated value as a result of the production activity of national institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

4. Gross output includes the value of goods and services produced by all national institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

5. Intermediate consumption includes the value of goods and services consumed as outlays in the production process, excluding fixed assets, the consumption of which is registered as depreciation of fixed assets. Intermediate consumption is presented at purchasers' prices.

6. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**.

7. **Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych** składają się z dochodu mieszanego brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem ponoszone przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody pierwotne brutto pełnią funkcję kreującą dochody do dyspozycji brutto.

8. **Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych** powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz inne transfery bieżące.

9. Grupowanie danych według województw w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

10. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe),
- 2) sektor instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz działalnością ubezpieczeniową,

6. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted.

7. **Gross primary income in the households sector** is comprised of: gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees borne by all national institutional units, i.e. wages and salaries jointly with contributions to compulsory social security and health security paid by employees, contributions to compulsory social security paid by employers and other costs connected with employment) as well as property income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.

8. **Gross disposable income in the households sector** is obtained as a result of correcting gross primary income by current taxes on income, wealth, etc., social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

9. The grouping of data by voivodships according to kind of activity of the Polish Classification of Activities was conducted applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e. by the place of residence and main kind of the activity of the local unit of the enterprise.

10. Criteria of rating a given unit of the national economy among **institutional sectors** are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- 1) *non-financial corporations sector* which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services),
- 2) *financial corporations sector* which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as in insurance activity,

- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa,
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł,
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

11. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek „szarej gospodarki” w zakresie produkcji ukrytej dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy własności), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej (głównie w działalności usługowej).

12. Dane z rachunków regionalnych według rodzajów działalności po raz pierwszy zostały obliczone w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007. Dane za lata 2007–2008 zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika. Zmiany wynikają z weryfikacji danych na podstawie aktualizacji zaklasyfikowania jednostek.

W nowym układzie klasyfikacyjnym (PKD 2007) przeliczone będą również dane za lata 2000–2006, które zostaną opublikowane w 2012 r.

13. Wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych (zasady metodologiczne oraz podstawowe pojęcia) zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2009 r.”.

- 3) *general government sector which includes entities of the national economy operating according to the principles described in the Law on Public Finances as well as entities for which the financial system was defined in special regulations, and the main source of financing of which are subsidies from the state budget,*
- 4) *households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources,*
- 5) *non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and religious organizations.*

11. *The estimation of “hidden economy” is included in regional accounts in the field of the concealed production for registered economic entities employing up to 9 persons (independently of the kind of ownership), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding co-operatives) as well as natural persons engaged in non-registered work (primarily within the service activity).*

12. *Data from regional accounts by kind of activity were, for the first time, calculated in accordance with the Polish Classification of Activities – PKD 2007. Data for the years 2007–2008 were revised in relation to the data published in the previous editions of the Yearbook. Changes result from data verification on the basis of updating classification of units.*

Data for the years 2000–2006 will be also recalculated and published according to the new classification (PKD 2007) in 2012.

13. *Explanations concerning regional accounts (methodological principles, basic concepts) were placed in the publication “Gross Domestic Product – Regional Accounts in 2009”.*

TABL. 1 (253). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO^a (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2007	2008	2009
	w mln zł in mln zł			w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M T O T A L	32681	35214	37076	x	x	x
W tym wartość dodana brutto Of which gross value added	28590	30826	32946	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:						
przedsiębiorstw..... non-financial corporations	11569	12586	13839	40,5	40,8	42,0
instytucji rządowych i samorządo- wych general government	5318	5789	6177	18,6	18,8	18,8
gospodarstw domowych..... households	10465	11116	11866	36,6	36,1	36,0
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	2230	2041	2379	7,8	6,6	7,2
Przemysł..... <i>Industry</i>	6856	7072	8128	24,0	22,9	24,7
w tym przetwórstwo przemysłowe... of which manufacturing	5987	6056	6979	20,9	19,6	21,2
Budownictwo <i>Construction</i>	2070	2572	2658	7,2	8,3	8,1
Handel i naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ ; transport i gospodar- ka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komu- nikacja <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ; transportation and storage; ac- commodation and catering^Δ; in- formation and communication</i>	7277	7964	8427	25,5	25,8	25,6
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Financial and insurance activities; real estate activities</i>	3134	3403	3075	11,0	11,0	9,3
Pozostałe usługi <i>Other services</i>	7023	7774	8278	24,6	25,2	25,1
NA 1 MIESZKAŃCA^b PER CAPITA^b	22908	24688	25970	x	x	x

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 2, pkt 1) na str. 25. Dane za lata 2007–2008 zostały zmienione; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 12 na str. 319. ^b W złotych.

^a See general notes to the Yearbook, item 2, point 1) on page 25. Data for the years 2007–2008 have been corrected; see general notes to chapter, item 12 on page 319. ^b In zlotys.

TABL. 2 (254). **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW^a (ceny bieżące)**
BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	2009	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł					
Produkcja globalna	41412	54913	66496	72697	73787	Gross output
Zużycie pośrednie	22087	30109	37906	41871	40841	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	19324	24804	28590	30826	32946	Gross value added
w tym koszty związane z za- trudnieniem	8652	10055	11598	13181	13606	of which compensation of em- ployees
Nadwyżka operacyjna brutto	10473	14732	17065	17733	19356	Gross operating surplus

^a Dane za lata 2007–2008 zostały zmienione; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 12 na str. 319.

^a Data for the years 2007–2008 have been corrected; see general notes to chapter, item 12 on page 319.

TABL. 3 (255). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH^a**
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	2009	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:						Gross primary income:
w milionach złotych	16506	20255	22884	24773	25937	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	11580	14179	16041	17368	18168	per capita in zł
Dochody do dyspozycji brutto:						Gross disposable income:
w milionach złotych	16774	20943	23373	25240	26731	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	11768	14661	16383	17695	18724	per capita in zł

^a Dane za lata 2007–2008 zostały zmienione; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 12 na str. 319.

^a Data for the years 2007–2008 have been corrected; see general notes to chapter, item 12 on page 319.

DZIAŁ XXIII

PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

1. W dziale zaprezentowano podstawowe kategorie ekonomiczne według sektorów własności oraz proces prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych.

Proces prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych – z wyjątkiem byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej – prowadzony jest na podstawie ustawy z dnia 30 VIII 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. Nr 118, poz. 561), z późniejszymi zmianami (zastąpiła ustawę z dnia 13 VII 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych) oraz:

- ustawy z dnia 25 IX 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. 1991 Nr 18, poz. 80), z późniejszymi zmianami,
- ustawy z dnia 30 IV 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202), z późniejszymi zmianami.

2. Na podstawie wymienionych aktów prawnych stosuje się trzy zasadnicze metody postępowania z przedsiębiorstwami państwowymi:

- 1) **komercjalizację**, tj. przekształcenie przedsiębiorstwa:
 - a) w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa w celu:
 - prywatyzacji pośredniej (kapitałowej) poprzez sprzedaż akcji lub udziałów,
 - prywatyzacji poprzez obejmowanie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym (od 2004 r.) polegającej na zbywaniu akcji w drodze subskrypcji prywatnej lub otwartej,
 - wniesienia akcji lub udziałów do narodowych funduszy inwestycyjnych (NFI),
 - innym,
 - b) do 30 IV 2004 r. w spółkę z udziałem wierzycieli powstałą w wyniku konwersji wierzytelności na udziały;

CHAPTER XXIII

PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

1. Basic economic categories are presented in the chapter by ownership sectors as well as the privatization process of state owned enterprise.

The process of privatizing state owned enterprises – except of former state forms – is conducted on the basis of the Law on the Commercialization and Privatization, dated 30 VIII 1996 (Journal of Laws No.118, item 561), with later amendments (it replaced the Law on the Privatizing of State Owned Enterprises, dated 13 VII 1990) as well as:

- the Law on State Owned Enterprises, dated 25 IX 1981 (Journal of Laws 1991 No. 18, item 80), with later amendments,
- the Law on National Investment Funds and Their Privatization, dated 30 IV 1993 (Journal of Laws No. 44, item 202), with later amendments.

2. On the basis of the legal acts mentioned above three basic methods are used relative to state owned enterprises:

- 1) **commercialization**, i.e., the transformation of an enterprise:
 - a) into a sole-shareholder company of the State Treasury for the purpose of:
 - indirect (capital) privatization through the sale of shares or holdings ,
 - privatization by the taking up shares in higher founder's capital (since 2004) based on the disposal of shares on the way of private subscription or open,
 - the transfer of shares or holdings to the national investment funds (NIF),
 - other,
 - b) until 30 IV 2004 – into a company with creditors' participation established as a result of debt conversion on holdings;

- 2) **prywatyzację bezpośrednią** polegającą na rozporządzeniu przez organ założycielski wszystkimi składnikami materialnymi i niematerialnymi majątku przedsiębiorstwa (sprzedaż, wniesienie do spółki, oddanie do odpłatnego korzystania);
- 3) **likwidację przedsiębiorstwa ze względów ekonomicznych**.

3. Odrębnym procesom – w myśl ustawy z dnia 19 X 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (jednolity tekst Dz. U. 2004 Nr 208, poz. 2128, z późniejszymi zmianami) – podlega majątek byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączony do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (ZWRSP), którym dysponuje Agencja Nieruchomości Rolnych w celu restrukturyzacji i prywatyzacji.

Podmioty gospodarki narodowej

1. Prezentowane dane dotyczą podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON i obejmują osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zaklasyfikowane do poszczególnych sekcji PKD 2007 według przeważającego rodzaju działalności.

2. Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 VI 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późniejszymi zmianami) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 VII 1999 r. (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późniejszymi zmianami) w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji rejestru podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej.

3. Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

- 2) **direct privatization** based on the disposition, by the founding body, of all tangible and intangible asset components of an enterprise (sale, transfer to a company, leasing);
- 3) **the liquidation of an enterprise due to economic reasons**.

3. Processes based on the Law on the Management of Agricultural Real Estate of the State Treasury, dated 19 X 1991 as well as changes in some laws (uniform text Journal of Laws 2004 No. 208, item 2128), with later amendments – consist in the assets of former state farms being incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury (APSST), which is administered by the Agricultural Property Agency for the purpose of restructuring and privatization.

Entities of the national economy

1. Presented data concern entities of the national economy recorded in the REGON register and include legal persons, organizational entities without legal personality and natural persons conducting economic activity, classified into particular NACE 2007 sections according to the predominant kind of activity.

2. The National Official Business Register, hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of the CSO. The rules for running the register are defined by the Regulation of the Council of Ministers of 29 VII 1995 on public statistics (Journal of Laws No. 88, item 439, with later amendments) and the provisions of the Regulation of the Council of Ministers of 27 VII 1999 (Journal of Laws No. 69, item 763, with later amendments) on the mode and methodology of running and updating the business register, including application, questionnaire and certificate specimens and detailed conditions and mode of co-operation of official statistics services with other bodies running official registers and information systems in public administration.

3. The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning to them unique identification numbers.

Prywatyzacja
Privatization

TABL. 1 (256). **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE WEDŁUG STANU PRAWNO-
-ORGANIZACYJNEGO W 2010 R.**
Stan w dniu 31 XII
STATE OWNED ENTERPRISES BY LEGAL AND ORGANIZATIONAL STATUS
IN 2010
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	W tym <i>Of which</i>					
		w prywa- tyzacji bezpo- średniej <i>in direct privatiza- tion</i>	w likwida- cji <i>in liquida- tion</i>	w upadło- ści <i>in bank- ruptcy</i>	w postę- powaniu napraw- czym <i>in sanita- tion procedure</i>	pod zarządem <i>under manage- ment</i>	bez zmian prawno- -organi- zacyjnych <i>without legal and organiza- tional changes</i>
O G Ó Ł E M	1	-	-	1	-	-	-
T O T A L							
w tym:							
<i>of which:</i>							
Przetwórstwo przemysłowe ...	1	-	-	1	-	-	-
<i>Manufacturing</i>							

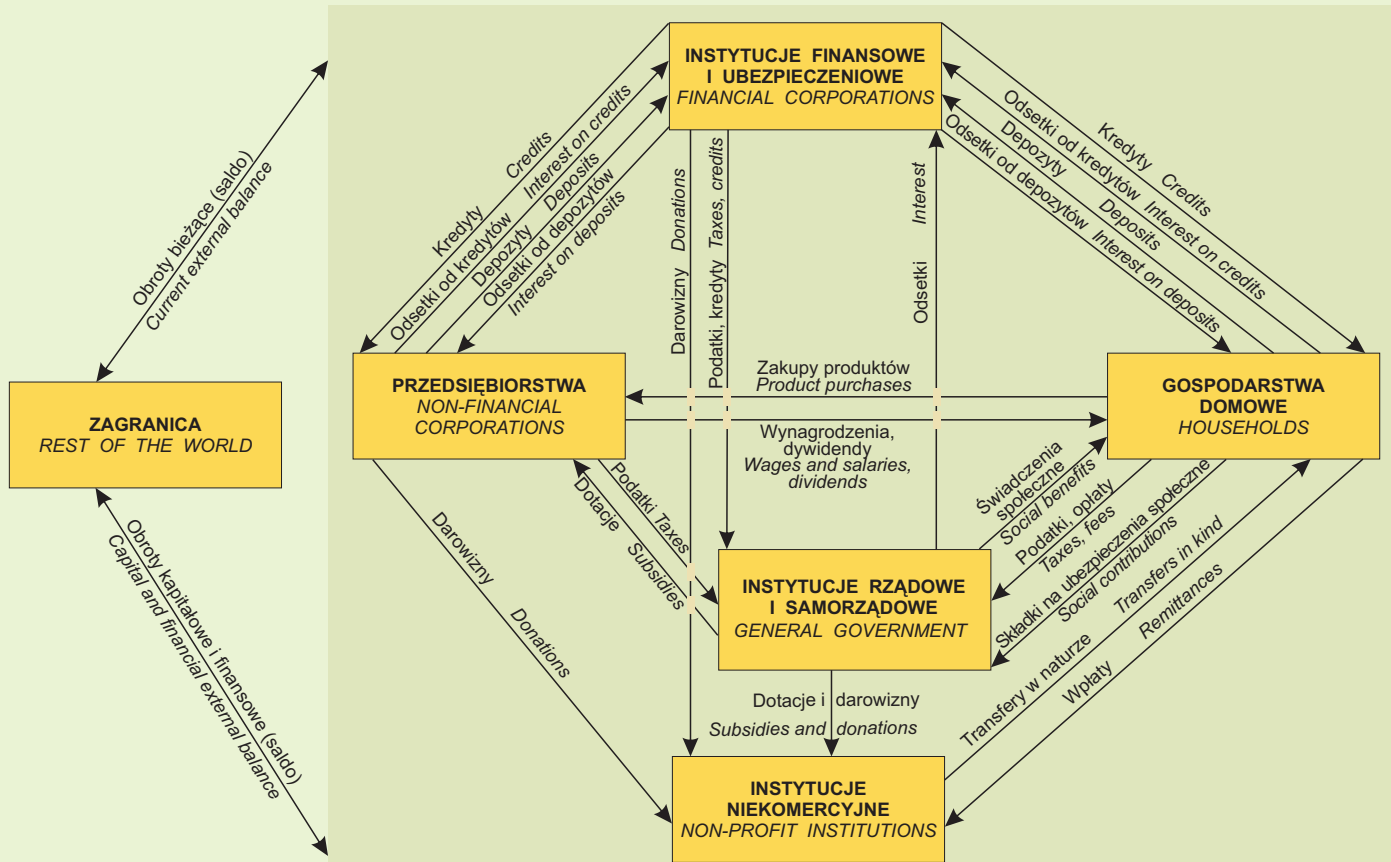
TABL. 2 (257). **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE^a OBJĘTE PROCESEM PRYWATYZACJI
W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2010 R.**
STATE OWNED ENTERPRISES^a INCLUDED IN THE PRIVATIZATION PROCESS
FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	<i>SPECIFICATION</i>
O G Ó Ł E M	253	100,0	T O T A L
Skomercjalizowane.....	44	17,4	<i>Commercialized</i>
Objęte prywatyzacją bezpośrednią.....	102	40,3	<i>Included in direct privatization</i>
w tym sprywatyzowane.....	101	39,9	<i>of which privatized</i>
Poddane likwidacji.....	107	42,3	<i>Subject to liquidation</i>
w tym zlikwidowane	61	24,1	<i>of which liquidated</i>

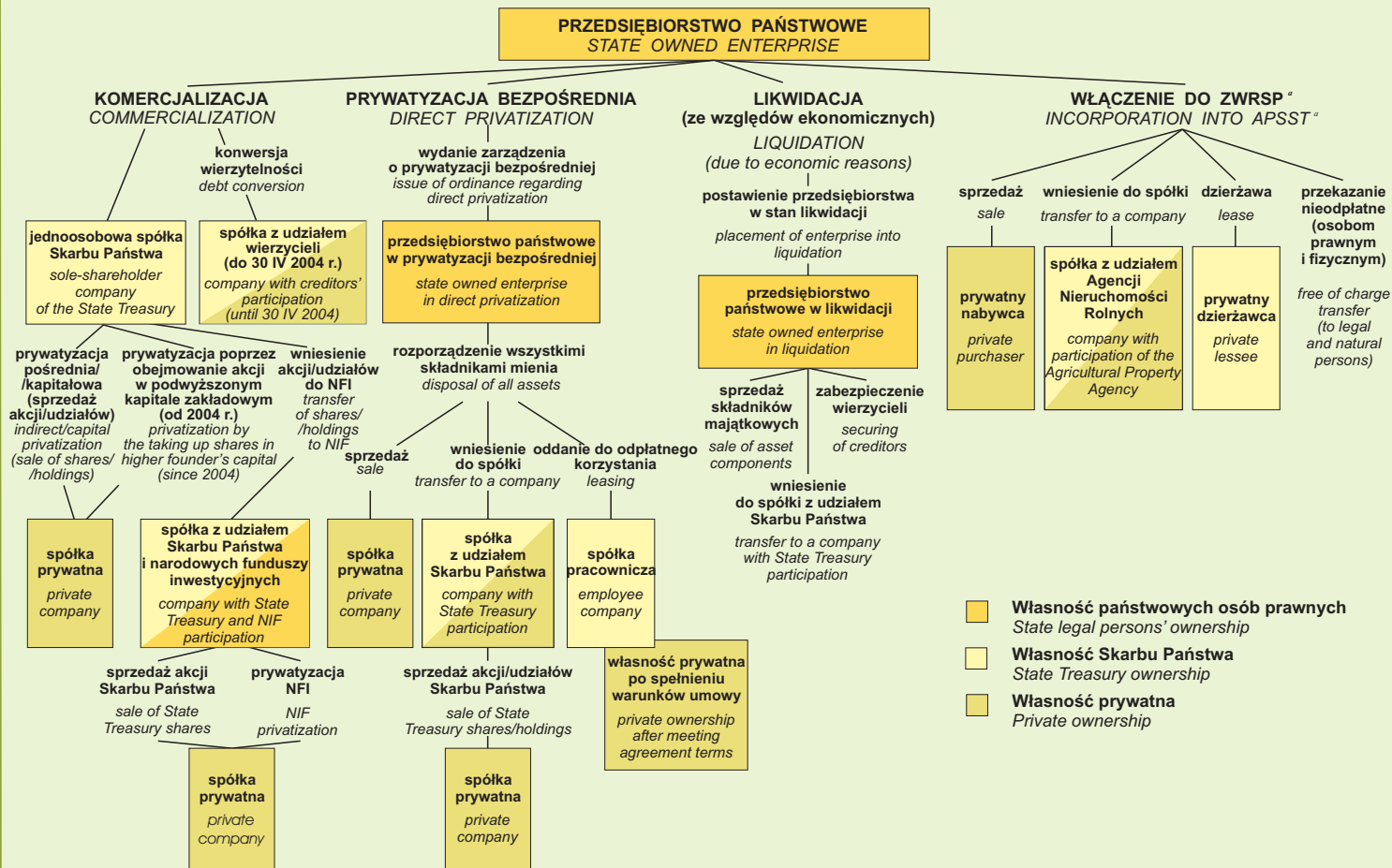
^a Bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.
^a *Excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury.*

SEKTORY INSTYTUCJONALNE I ICH WZAJEMNE POWIĄZANIA

INSTITUTIONAL SECTORS AND THEIR RELATIONSHIPS

SCHEMAT PROCESU PRYWATYZACJI *PLAN OF THE PRIVATIZATION PROCESS*

a Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa.
a *Agricultural Property Stock of the State Treasury.*

TABL. 3 (258).

PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE SPRYWATYZOWANE METODĄ BEZPOŚREDNIĄ I ZLIKWIDOWANE W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2010 R.
STATE OWNED ENTERPRISES PRIVATIZED AND LIQUIDATED BY THE DIRECT METHOD FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W wyniku As a result of				Zlikwidowa- ne Liquidated
		sprzedaży majątku sale of assets	wniesienia majątku do spółki Skarbu Państwa transfer of assets to a company of the State Treasury	oddania majątku do odpłatnego korzystania leasing	zastosowa- nia miesza- nych sposo- bów zbycia majątku use of combined methods for disposal of assets	
OGÓŁEM TOTAL	101	33	8	57	3	61
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3	2	-	1	-	2
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>						
Przetwórstwo przemysłowe	30	14	4	12	-	21
<i>Manufacturing</i>						
Budownictwo	29	8	1	19	1	13
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	19	3	1	14	1	10
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>						
Transport i gospodarka magazynowa	10	4	1	5	1	8
<i>Transportation and storage</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	5	1	-	4	-	3
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						
Administrowanie i działal- ność wspierająca ^Δ	2	-	-	-	-	-
<i>Administrative and support service activities</i>						

TABL. 4 (259).

SPÓŁKI POWSTAŁE W WYNIKU KOMERCJALIZACJI PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH I ICH PRYWATYZACJA W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2010 R.

COMPANIES ESTABLISHED AS A RESULT OF THE COMMERCIALIZATION OF STATE OWNED ENTERPRISES AND THEIR PRIVATIZATION FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki Companies	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	40	T O T A L
powstałe w celu:		<i>established for the purpose of:</i>
prywatyzacji ^a	36	<i>privatization ^a</i>
innym	4	<i>other</i>
W tym sprywatyzowane pośrednio (kapitałowo)	12	<i>Of which indirectly (capital) privatized</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	2	<i>of which with foreign capital participation</i>

^a Pośredniej (kapitałowej), poprzez obejmowanie akcji oraz wniesienia do NFI.

^a *Indirect (capital) privatization by the taking up share and transfer to NIF.*

TABL. 5 (260).

SPÓŁKI POWSTAŁE NA BAZIE MAJĄTKU SPRYWATYZOWANYCH BEZPOŚREDNIO I ZLIKWIDOWANYCH PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2010 R.

COMPANIES ESTABLISHED ON THE BASIS OF THE DIRECTLY PRIVATIZED AND LIQUIDATED STATE OWNED ENTERPRISES FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki Companies	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	81	T O T A L
Spółki z udziałem Skarbu Państwa powstałe z wniesienia majątku przedsiębiorstw państwowych	11	<i>Companies with State Treasury participation established from the transfer of assets of state owned enterprises</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	1	<i>of which with foreign capital participation</i>
Spółki pracownicze ^a	70	<i>Employee companies ^a</i>

^a Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub akcyjne użytkujące odpłatnie majątek sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych, do których przystąpiła większość pracowników tych przedsiębiorstw.

^a *Limited liability and joint stock companies leasing the assets of directly privatized and liquidated state owned enterprises in which the majority of employees of those state owned enterprises participated.*

Podmioty gospodarki narodowej*Entities of the national economy*TABL. 6 (261). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	102633	110087	114821	119028	T O T A L
sektor publiczny	5340	6684	5459	5514	<i>public sector</i>
sektor prywatny	97293	103403	109362	113514	<i>private sector</i>
z liczby ogółem:					<i>of total number:</i>
Przedsiębiorstwa państwowe	74	25	5	4	<i>State owned enterprises</i>
Spółki	11870	12010	12298	12632	<i>Companies</i>
w tym:					<i>of which:</i>
handlowe	3591	5080	5749	6043	<i>commercial</i>
cywilne	8223	6872	6491	6532	<i>civil</i>
Spółdzielnie	788	735	695	695	<i>Co-operatives</i>
Fundacje	100	174	231	263	<i>Foundations</i>
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	1670	3060	3864	4072	<i>Associations and social organizations</i>
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	80013	82447	84617	87743	<i>Natural persons conducting economic activity</i>

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 7 (262). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI PKD**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND PKD SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej <i>Legal persons and organizational entities without legal personality</i>						Osoby fizyczne prowa- dzące działal- ność gospo- darczą <i>Natural persons conduct- ing eco- nomic activity</i>			
			razem total	przed- siębio- rstwa pańs- twowe state owned enter- prises	w tym of which					spółki cywilne civil law partner- ships	spół- dzielnie co-ope- ratives	
					spółki handlowe commercial companies		razem total	w tym of which				
								jedno- osobo- we Skarbu Państwa sole- -share- holder compa- nies of the State Treasury				z udzia- łem ka- pitału zagra- niczne- go with foreign capital partici- pation
OGÓŁEM 2009 TOTAL 2010		114821 119028	30204 31285	5 4	5749 6043	20 18	939 945	6491 6532	695 695	84617 87743		
w tym: of which:												
Rolnictwo, leśnictwo, łowiec- two i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	5216	883	1	393	1	81	165	110	4333			
Przemysł..... <i>Industry</i>	10467	2523	2	1531	8	269	873	65	7944			
w tym przetwórstwo przemysłowe..... of which manufacturing	9759	2194	2	1307	7	258	811	63	7565			
Budownictwo <i>Construction</i>	14074	1205	1	602	-	79	526	70	12869			
Handel, naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>	29141	4647	-	1840	2	275	2687	111	24494			
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	7462	501	-	197	4	30	268	8	6961			
Zakwaterowanie i gastro- nomia ^Δ <i>Accommodation and cater- ing ^Δ</i>	3356	654	-	237	1	72	385	2	2702			
Informacja i komunikacja <i>Information and communica- tion</i>	1842	322	-	198	1	16	124	-	1520			

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 7 (262).

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGION WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI PKD (dok.)

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGION REGISTER BY LEGAL FORMS AND PKD SECTIONS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej <i>Legal persons and organizational entities without legal personality</i>							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą <i>Natural persons conducting economic activity</i>	
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	w tym of which				spółki cywilne civil law partnerships		spółdzielnie co-operatives
				spółki handlowe commercial companies						
				razem total	w tym of which					
					jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation				
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	3755	265	-	86	-	4	73	29	3490	
Obsługa rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>	10021	9103	-	216	-	33	130	263	918	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	7990	947	-	362	1	33	520	11	7043	
Administrowanie i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>	2626	372	-	163	-	34	165	12	2254	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	1134	1134	-	-	-	-	1	-	-	
Edukacja..... <i>Education</i>	3909	2054	-	36	-	6	72	2	1855	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	7426	746	-	95	-	3	320	3	6680	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	2256	1337	-	50	-	7	95	5	919	
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	8351	4592	-	37	-	3	128	4	3759	

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 8 (263) **SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI PKD**
Stan w dniu 31 XII
COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND PKD SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Grand total</i>	Spółki kapitałowe <i>Companies</i>			Spółki osobowe ^a <i>Partnerships ^a</i>		
			razem <i>total</i>	akcyjne <i>joint stock</i>	z ograniczoną odpowiedzialnością <i>with limited liability</i>	razem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>	
							jawne <i>unlimited partnerships</i>	komandytowe <i>limited partnerships</i>
OGÓŁEM	2009	5749	4796	129	4667	953	866	51
TOTAL	2010	6043	5085	134	4951	958	854	65
w tym: of which:								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		393	364	5	359	29	25	4
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł.....		1531	1342	53	1289	189	175	12
<i>Industry</i>								
w tym przetwórstwo przemysłowe.....		1307	1132	50	1082	175	163	11
<i>of which manufacturing</i>								
Budownictwo		602	533	17	516	69	63	6
<i>Construction</i>								
Handel, naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		1840	1402	22	1380	438	417	20
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa		197	166	4	162	31	29	2
<i>Transportation and storage</i>								
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		237	214	2	212	23	22	1
<i>Accommodation and catering ^Δ</i>								
Informacja i komunikacja		198	187	4	183	11	9	2
<i>Information and communication</i>								
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa		86	65	8	57	21	19	2
<i>Financial and insurance activities</i>								
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		216	181	4	177	35	26	8
<i>Real estate activities</i>								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....		362	316	6	310	46	32	5
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								
Administrowanie i działalność wspiera- jąca ^Δ		163	145	1	144	18	15	3
<i>Administrative and support service activities</i>								
Edukacja.....		36	32	-	32	4	4	-
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ...		95	56	1	55	39	13	-
<i>Human health and social work activities</i>								
Działalność związana z kulturą, rozryw- ką i rekreacją		50	47	4	43	3	3	-
<i>Arts, entertainment and recreation</i>								
Pozostała działalność usługowa		37	35	3	32	2	2	-
<i>Other service activities</i>								

^a W województwie warmińsko-mazurskim wśród spółek osobowych zarejestrowanych było 35 spółek partnerskich i 4 spółki komandytowo-akcyjne.

^a There were only 35 professional partnerships and 4 limited joint-stock partnership registered in the whole Warmińsko-Mazurskie Voivodship.

TABL. 9 (264)

**OSOBY FIZYCZNE^a PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ
WEDŁUG SEKCJI PKD W 2010 R.**

Stan w dniu 31 XII

NATURAL PERSONS^a CONDUCTING ECONOMIC ACTIVITY BY PKD SECTIONS

IN 2010

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	87743	T O T A L
w tym:		of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4333	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	7944	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe.....	7565	of which manufacturing
Budownictwo	12869	Construction
Handel, naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	24494	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	6961	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2702	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	1520	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3490	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	918	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	7043	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2254	Administrative and support service activities
Edukacja	1855	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	6680	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	919	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	3759	Other service activities

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.^a Excluding persons tending private farms in agriculture.